

Ministarstvo ekonomskog razvoja

**Izveštaj o radu i stanju u upravnim oblastima
Ministarstva ekonomskog razvoja za 2025. godinu**

Mart 2026. godine

SADRŽAJ:

UVOD.....	3
REALIZACIJA OBAVEZA IZ PROGRAMA RADA VLADE.....	7
REALIZACIJA ZAKLJUČAKA	8
AKTIVNOSTI PO PROGRAMU RADA MINISTARSTVA	8
PRIKAZ AKTIVNOSTI PO UNUTRAŠNJIM ORGANIZACIONIM JEDINICAMA	9
Direktorat za unapređenje konkurentnosti privrede.....	9
Direktorat za razvoj industrije i zanatstva.....	15
Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju.....	24
Direktorat za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju EU fondova.....	60
Direktorat za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar.....	73
Odjeljenje za unutrašnju reviziju.....	80
Kabinet ministra.....	81
Služba za pravne, kadrovske, opšte poslove i ljudske resurse.....	82
Služba za finansijsko-računovodstvene poslove i javne nabavke.....	87
Služba za informacione tehnologije.....	90
Rezime izvještaja o radu Zavoda za metrologiju za 2024. godinu.....	93

UVOD

Zakonom o državnoj upravi ("Sl. list CG" br. 78/18, 70/21 i 52/22) propisano je da Ministarstvo, najmanje jednom godišnje, podnosi Vladi izvještaj o radu o stanju u upravnoj oblasti za koju je osnovano, a koji sadrži prikaz ostvarenih ciljeva postavljenih u programu rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama i programima. Nadalje propisano je i da izvještaj sadrži i pregled mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva, prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, predlog mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, kao i finansijski izvještaj ministarstva.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG" br. 98/23, 102/23 i 113/23) propisano je da Ministarstvo po pravilu, u prvom kvartalu tekuće godine, podnosi Vladi izvještaj o radu i stanju u određenoj upravnoj oblasti za prethodnu godinu, koji obavezno sadrži prikaz:

- ostvarenih ciljeva sadržanih u programu rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama i programima propisanim zakonom kojim se uređuje državna uprava,
- mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva,
- izvršavanja zakona i drugih propisa,
- realizacije zaključaka Vlade,
- realizovanih aktivnosti u vršenju upravnog nadzora,
- predloga mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, i
- podataka iz finansijskog izvještaja ministarstva.

Organ uprave podnosi izvještaj o radu ministarstvu koje nad njegovim radom vrši nadzor, koji sadrži prikaz realizacije poslova i zadataka iz djelokruga rada utvrđenih ovom uredbom.

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 10. oktobra 2024. godine, utvrdila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja, broj: 016-102/24-4300/17. koji je stupio na snagu dana 14. oktobra 2024. godine. Shodno navedenom Pravilniku unutrašnje organizacione jedinice su:

1. DIREKTORAT ZA UNAPREĐENJE KONKURENTNOSTI PRIVREDE

- 1.1. Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
- 1.2. Direkcija za jačanje preduzetništva i saradnju sa biznis zajednicom
- 1.3. Direkcija za nacionalni brend

2. DIREKTORAT ZA RAZVOJ INDUSTRIJE I ZANATSTVA

- 2.1. Direkcija za industrijsku politiku i razvoj
- 2.2. Direkcija za privredno pravo
- 2.3. Direkcija za transformaciju i razvoj zanatstva
- 2.4. Direkcija za slobodne zone

3. DIREKTORAT ZA UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE I KONKURENCIJU

- 3.1. Direkcija za konkurenciju i unutrašnju trgovinu
- 3.2. Direkcija za infrastrukturu kvaliteta
- 3.3. Direkcija za zaštitu potrošača
- 3.4. Direkcija za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine
- 3.5. Direkcija za intelektualnu svojinu
  - 3.5.1. Odsjek za patente i topografije poluprovodnika
  - 3.5.2. Odsjek za žig, industrijski dizajn i oznake geografskog porijekla
  - 3.5.3. Odsjek za autorsko i srodna prava
- 3.6. Direkcija za tržišnu inspekciju
  - 3.6.1. Odsjek za poslove za centralno područje
  - 3.6.2. Odsjek za poslove za južno područje
  - 3.6.3. Odsjek za poslove za sjeverno područje
  - 3.6.4. Odsjek za poslove za tehnički nadzor

4. DIREKTORAT ZA MEĐUNARODNU SARADNJU, EVROPSKE INTEGRACIJE I IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA

- 4.1. Direkcija za spoljnu trgovinu i analize
  - 4.1.1. Odsjek za saradnju sa međunarodnim trgovinskim organizacijama i spoljno-trgovinske analize
  - 4.1.2. Odsjek za režim spoljne trgovine kontrolisanom robom
- 4.2. Direkcija za međunarodnu ekonomsku saradnju i EU integracije
  - 4.2.1. Odsjek za međunarodne ekonomske odnose
  - 4.2.2. Odsjek za EU integracije

- 4.2.3. Odsjek za regionalnu saradnju i inicijative
- 4.3. Direkcija za jedinstvenu kontakt tačku za usluge (JKT)
- 4.4. Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova
- 4.5. Direkcija za svjetske izložbe i nacionalnu promociju
- 5. DIREKTORAT ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE, POŠTANSKU DJELATNOST I RADIO SPEKTAR**
  - 5.1. Direkcija za elektronske komunikacije i radio spektar
  - 5.2. Direkcija za širokopojasni pristup internetu
  - 5.3. Direkcija za poštansku djelatnost
  - 5.4. Direkcija za inspekciju za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
- 6. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU**
- 7. KABINET MINISTRA**
  - 7.1. Biro za odnose sa javnošću
- 8. SLUŽBA ZA PRAVNE, KADROVSKE, OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE**
  - 8.1. Kancelarija za pravne i kadrovske poslove
  - 8.2. Kancelarija za opšte poslove
  - 8.3. Kancelarija za ljudske resurse
  - 8.4. Kancelarija za integritet
- 9. SLUŽBA ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE I JAVNE NABAVKE**
  - 9.1. Kancelarija za finansijsko-računovodstvene poslove
  - 9.2. Kancelarija za javne nabavke
- 10. SLUŽBA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE**

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 10. oktobra 2025. godine, utvrdila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja, broj: 01401-102/25-4960/3 koji je stupio na snagu dana 18. oktobra 2025. godine. Shodno navedenom Pravilniku unutrašnje organizacione jedinice su:

- 1. DIREKTORAT ZA UNAPREĐENJE KONKURENTNOSTI PRIVREDE**
  - 1.1. Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća
  - 1.2. Direkcija za jačanje preduzetništva i saradnju sa biznis zajednicom
  - 1.3. Direkcija za nacionalni brend
- 2. DIREKTORAT ZA RAZVOJ INDUSTRIJE I ZANATSTVA**
  - 2.1. Direkcija za industrijsku politiku i razvoj
  - 2.2. Direkcija za privredno pravo
  - 2.3. Direkcija za transformaciju i razvoj zanatstva
  - 2.4. Direkcija za slobodne zone
- 3. DIREKTORAT ZA UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE I KONKURENCIJU**
  - 3.1. Direkcija za konkurenciju i unutrašnju trgovinu
  - 3.2. Direkcija za infrastrukturu kvaliteta
  - 3.3. Direkcija za zaštitu potrošača
  - 3.4. Direkcija za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine
  - 3.5. Direkcija za intelektualnu svojinu
    - 3.5.1. Odsjek za patente i topografije poluprovodnika
    - 3.5.2. Odsjek za žig, industrijski dizajn i oznake geografskog porijekla
    - 3.5.3. Odsjek za registre, održavanje i promet prava industrijske svojine
    - 3.5.4. Odsjek za autorsko i srodna prava
  - 3.6. Direkcija za tržišnu inspekciju
    - 3.6.1. Odsjek za poslove za centralno područje
    - 3.6.2. Odsjek za poslove za južno područje
    - 3.6.3. Odsjek za poslove za sjeverno područje
    - 3.6.4. Odsjek za poslove za tehnički nadzor
- 4. DIREKTORAT ZA MEĐUNARODNU SARADNJU, EVROPSKE INTEGRACIJE I IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA**
  - 4.1. Direkcija za saradnju sa međunarodnim trgovinskim organizacijama i spoljno-trgovinske analize
  - 4.2. Direkcija za međunarodnu ekonomsku saradnju
    - 4.2.1. Odsjek za međunarodne ekonomske odnose
    - 4.2.2. Odsjek za regionalnu saradnju i inicijative

- 4.3. Direkcija za EU integracije i Jedinstvenu kontakt tačku za usluge (JKT)
  - 4.3.1. Odsjek za EU integracije
  - 4.3.2. Odsjek za Jedinstvenu kontakt tačku za usluge (JKT)
- 4.4. Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova
- 4.5. Direkcija za svjetske izložbe i nacionalnu promociju
- 5. DIREKTORAT ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE, POŠTANSKU DJELATNOST I RADIO SPEKTAR**
  - 5.1. Direkcija za elektronske komunikacije i radio spektar
  - 5.2. Direkcija za širokopojasni pristup internetu
  - 5.3. Direkcija za poštansku djelatnost
  - 5.4. Direkcija za inspekciju za poštansku djelatnost
- 6. ODJELJENJE ZA IZDAVANJE DOZVOLA U OBLASTI KONTROLISANE ROBE**
- 7. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU**
- 8. KABINET MINISTRA**
  - 8.1. Biro za odnose sa javnošću
- 9. SLUŽBA ZA PRAVNE, KADROVSKE, OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE**
  - 9.1. Kancelarija za pravne i kadrovske poslove
  - 9.2. Kancelarija za opšte poslove
  - 9.3. Kancelarija za ljudske resurse
- 10. SLUŽBA ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE I JAVNE NABAVKE**
  - 10.1. Kancelarija za finansijsko-računovodstvene poslove
  - 10.2. Kancelarija za javne nabavke
- 11. SLUŽBA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE**

Shodno članu 10 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 98/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24 i 39/25), Ministarstvo ekonomskog razvoja vrši poslove uprave koji se odnose na: pripremu i praćenje propisa iz oblasti slobodnih zona, industrije, transformacije privrede, privrednih društava, stečaja, zanatstva, unutrašnje i spoljne trgovine, kao i elektronske trgovine, zaštite potrošača, nacionalnog brenda, konkurencije, standardizacije, akreditacije, metrologije, sistema kontrole predmeta od dragocjenih metala, sistema ocjene usaglašenosti tehničkih propisa iz nadležnosti ministarstva; tržišnog nadzora industrijskih proizvoda; industrijske svojine; autorskog i srodnih prava; optičkih diskova, elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti; pripremu i ostvarivanje planova razvoja; pripremu i ocjenu razvojnih investicionih projekata koji su od interesa za Crnu Goru, a koji su u nadležnosti ovog ministarstva; realizaciju investicionih programa od značaja za dinamizaciju ekonomskog rasta; praćenje investicija iz oblasti za koje je osnovano Ministarstvo; planiranje i sprovođenje projekata u oblasti konkurentnosti ekonomije i inovacija koji se finansiraju iz pretpripravnih fondova Evropske unije i ostalih međunarodnih izvora finansiranja; stvaranje uslova za održiv i uravnotežen rast i razvoj crnogorske ekonomije i njene konkurentnosti; politiku usmjerenu na podršku razvoju ekonomije i preduzetništva, malih i srednjih pravnih lica i zanatstva; istraživanje uticaja zakonskih i drugih akata na razvoj malih i srednjih pravnih lica; definisanje strategije razvoja malih i srednjih pravnih lica, pripremanje i realizaciju programa i projekata za razvoj malih i srednjih pravnih lica, koordinaciju programa, mjera i aktivnosti koje se odnose na razvoj malih i srednjih pravnih lica, početnike u biznisu i start up preduzetništvu; pripremanje programa za edukaciju preduzetnika i mentorsku podršku u preduzetničkim i poslovnim vještinama; podršku razvoju regionalnih i lokalnih centara za razvoj malih i srednjih pravnih lica; praćenje stanja i kretanja u industrijskoj proizvodnji u cjelini i po pojedinim sektorima i oblastima; utvrđivanje predloga i sprovođenje strategije i politike razvoja sektora industrije; koordinaciju sprovođenja i evaluaciju industrijske politike; predlaganje sistemskih i drugih podsticajnih mjera i analiziranje njihovog uticaja na ekonomski položaj i uslove privređivanja subjekata iz oblasti industrije, razvoj programa podrške i razvojnih projekata u cilju povećanja konkurentnosti industrije; tranziciju privrede; strukturno prilagođavanje privrede; iniciranje, utvrđivanje i ocjenjivanje programa transformacije i izvještaja o procjeni vrijednosti pravnih lica sa metodologijom procjene i davanje ili uskraćivanje saglasnosti na ovaj proces; praćenje arbitražnih postupaka u oblastima iz nadležnosti ministarstva sa angažovanim savjetnicima; nove proizvodne i poslovne tehnologije; praćenje stanja i razvoj unutrašnje i spoljne trgovine; pripremu i ažuriranje plana interventnih nabavki; zaštitu potrošača; nacionalni brend; politiku konkurencije; praćenje, analiziranje i prognoziranje konjunktura tržišta u dijelu nadležnosti ministarstva; sagledavanje robnih tokova i snabdjevenosti tržišta u dijelu nadležnosti ministarstva; međunarodne ekonomske odnose; praćenje uticaja ekonomske politike i relevantne zakonske regulative na ekonomske odnose sa inostranstvom; sistemske i druge podsticajne mjere za unapređenje ekonomskih odnosa sa inostranstvom; investicionu politiku; predlaganje,

pregovaranje, zaključivanje i praćenje implementacije međunarodnih ekonomskih, trgovinskih i ugovora o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija; analiziranje investicionih mogućnosti i administrativnih barijera i pripremu predloga mjera za unapređenje investicionog ambijenta, a koji su u nadležnosti ovog ministarstva; koordiniranje i sprovođenje promotivnih aktivnosti za jačanje prepoznatljivosti Crne Gore i privlačenje investicija na domaćem i međunarodnom tržištu koji su u nadležnosti ovog ministarstva; pružanje podrške investitorima tokom investicionog procesa iz nadležnosti ovog ministarstva; saradnju sa predstavnicima privatnog i javnog sektora u cilju kreiranja politika i mjera namijenjenih privlačenju investicija, a koji su u nadležnosti ovog ministarstva; učestvovanje u radu mješovitih komiteta i komisija o ekonomskoj i trgovinskoj saradnji; režim i kontrolu spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene (kontrolisanom robom) kao i vršenje nadzora nad obavljenim poslovima spoljne trgovine kontrolisanom robom; praćenje i predlaganje mjera za liberalizaciju prekogranične trgovine robama i uslugama; saradnju sa regionalnim i međunarodnim ekonomskim organizacijama i institucijama, naročito sa Svjetskom trgovinskom organizacijom (STO) i dr., kao i sa drugim multilateralnim inicijativama; učestvovanje u sprovođenju Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA), Evropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (EFTA) i drugih sporazuma o slobodnoj trgovini; infrastrukturu kvaliteta (standardizacija, akreditacija, metrologija, sistem kontrole predmeta od dragocjenih metala, sistem ocjene usaglašenosti, tehničkih propisa iz nadležnosti ministarstva); autorsko i srodna prava; ispitivanje prijava i ispunjenost uslova za priznavanje prava industrijske svojine; rješavanje o sticanju prava na patent, žig, dizajn, topografiju poluprovodnika i oznake geografskog porijekla (industrijska svojina); utvrđivanje prestanka prava industrijske svojine; objavljivanje podataka u vezi sa prijavama za priznavanje prava industrijske svojine; pružanje informacionih usluga u vezi sa prijavama za priznavanje prava i pravima industrijske svojine; vođenje registra prijava za priznavanje prava industrijske svojine, registra prava industrijske svojine i registra zastupnika fizičkih i pravnih lica u postupcima za priznavanje prava industrijske svojine; prijem u depozit i evidenciju autorskih djela i predmeta nad kojima postoje srodna prava; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; nadzor nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; obavljanje međunarodne saradnje u oblasti intelektualne svojine; dodjeljivanje proizvođačkih kodova, izdavanje licence za proizvodnju i odobrenja za komercijalno umnožavanje optičkih diskova; praćenje i proučavanje uslova privređivanja i ekonomskog položaja privrednih subjekata iz nadležnosti ministarstva; međunarodnu saradnju u oblastima iz nadležnosti ovog ministarstva; poboljšanje regulatorno-administrativnog okvira, promocijno djelovanje, pripremanje i ostvarivanje planova razvoja, kao i druga pitanja iz oblasti ekonomskog i privrednog razvoja; predlaganje i sprovođenje utvrđene politike u oblasti uspostavljanja i razvoja telekomunikacija i poštanske djelatnosti; sprovođenje politike razvoja i izgradnju informaciono-komunikacione infrastrukture u Crnoj Gori, javnog pristupa internet uslugama, vođenje politike upravljanja internet domenom u skladu sa međunarodnim standardima; predlaganje i sprovođenje mjera za promovisanje i podsticanje istraživanja u oblasti telekomunikacija i poštanske djelatnosti; praćenje i podsticanje razvoja proizvoda i usluga u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija; praćenje i proučavanje uslova privređivanja i ekonomski položaj privrednih subjekata u oblastima telekomunikacija i poštanske djelatnosti; predlaganje mjera tekuće i razvojne politike i analiziranje njihovih uticaja na ekonomski položaj privrednih subjekata u oblastima telekomunikacija i poštanske djelatnosti; aktivnosti vezane za razvoj elektronskih komunikacija; određivanje grupe usluga univerzalnog servisa koje pruža odabrani operator; obezbjeđivanje efikasne upotrebe raspoloživog radiofrekvencijskog spektra; predlaganje mjera za korišćenje telekomunikacionih mreža u slučaju vanrednih okolnosti i staranje o njihovom izvršavanju; unapređenje razvoja konkurencije u oblasti elektronskih komunikacija; sprovođenje inspekcijuskog nadzora u okviru nadležnosti i ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijuski nadzor i propisima u oblasti poštanske djelatnosti i tržišne inspekcije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organa uprave i zakonitošću upravnih akata i drugih upravnih aktivnosti organa uprave vrši Ministarstvo ekonomskog razvoja nad **Zavodom za metrologiju**.

REALIZACIJA OBAVEZA IZ PROGRAMA VLADE ZA 2025. GODINU

Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu utvrđeno je ukupno 27 obaveza Ministarstva ekonomskog razvoja. Tokom programskog perioda uspješno su realizovane svih 27 obaveza, što ukupno čini 100% realizacije.

Ispunjenost obaveza iz PRV po kvartalima:

	Obaveza po PRV	Realizovano
I Kvartal	3	3
II Kvartal	18	18
III Kvartal	1	1
IV Kvartal	5	5
Ukupno	27	27 ili 100%

Pregled prema oblastima:

	Tematski	Normativno
I Kvartal	3	-
II Kvartal	14	4
III Kvartal	1	-
IV Kvartal	1	4
Ukupno	19	8

I Kvartal

- Izvještaj o razvoju tržišta elektronskih komunikacija
- Informacija o važnosti razvijanja nacionalnog mehanizma za skrining investicija u Crnoj Gori
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024 – 2028

II Kvartal

- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2023-2024. godinu i Akcioni plan 2025- 2026 Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024-2028, za 2024. Godinu
- Informacija o sprovođenju politke Nacionalnog brenda
- Akcioni plan 2025- 2026 za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024 - 2028
- Završni izvještaj o realizaciji Nacionalnog programa zaštite potrošača 2022-2024
- Nacionalni program zaštite potrošača 2025-2027, sa Akcionim planom za realizaciju Nacionalnog programa zaštite potrošača za 2025.
- Predlog Akcionog plana za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026, za 2025, sa Izvještajem o realizaciji za 2024.
- Završni izvještaj o realizaciji Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2020- 2024
- Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028. s Akcionim planom 2025-2026
- Završni izvještaj o realizaciji Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2020-2024
- Akcioni plan 2025 - 2026 za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2023 – 2026 s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2024.
- Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025.
- Akcioni plan 2025 -2026 za sprovođenje Nacionalne strategije za cirkularnu tranziciju do 2030, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2024.
- Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025.
- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uslugama
- Predlog Zakona o kreditno-garantnom fondu Crne Gore
- Predlog Zakona o privrednim društvima
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu

III Kvartal

- Informacija o statusu implementacije i monitoringu Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2023. i 2024

IV Kvartal

- Završni izvještaj o realizovanim aktivnostima na projektu učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka
- Predlog zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama
- Predlog zakona o zaštiti potrošača
- Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola 7 o rješavanju sporova Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini

AKTIVNOSTI PO PROGRAMU RADA MINISTARSTVA

U 2025. godini Vladi Crne Gore na razmatranje je upućeno ukupno 150 materijala. Realizovane su brojne aktivnosti koje nisu predviđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, a čije ispunjavanje je značajno za sprovođenje redovnih aktivnosti i postizanje osnovnih ciljeva rada Ministarstva, a podrazumijevaju realizaciju i praćenje projekata iz oblasti industrije, preduzetništva i ostalih oblasti u resoru Ministarstva. Takođe, aktivnosti se odnose i na ispunjavanje međunarodnih obaveza i realizaciju preuzetih obaveza u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

REALIZACIJA ZAKLJUČAKA

U 2025. godini Ministarstvo ekonomskog razvoja je zaduženo sa 37 zaključaka.

Ispunjenost zaključaka:

	Zaključci	Nerealizovano	Nije dospio	Realizovano
Ukupno	37	2	4	31 ili 93,93%

AKTIVNOSTI PO PROGRAMU RADA MINISTARSTVA

U 2025. godini Vladi Crne Gore na razmatranje je upućeno ukupno 195 materijala. Realizovane su brojne aktivnosti koje nisu predviđene Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, a čije ispunjavanje je značajno za sprovođenje redovnih aktivnosti i postizanje osnovnih ciljeva rada Ministarstva, a podrazumijevaju realizaciju i praćenje projekata iz oblasti industrije, preduzetništva i ostalih oblasti u resoru Ministarstva. Takođe, aktivnosti se odnose i na ispunjavanje međunarodnih obaveza i realizaciju preuzetih obaveza u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

1. Direktorat za unapređenje konkurentnosti privrede

U Direktoratu za unapređenje konkurentnosti privrede obavljaju se poslovi koji se odnose na: saradnju sa udruženjima privrednika i drugim institucijama na nacionalnom i lokalnom nivou koje pružaju podršku razvoju biznisa i preduzetništva u cilju kreiranja novih i unapređenja postojećih programa podsticaja razvoja biznisa, kao i njihove promocije radi informisanja privrede o mogućnostima ulaganja i podrške sa državnog i lokalnog nivoa; predlaganje novih mjera za razvoj biznisa shodno iskazanim potrebama preduzetnika; saradnju sa institucijama/organizacijama na lokalnom i nacionalnom nivou koje pružaju programe nefinansijske i finansijske podrške za otpočinjanje i razvoj biznisa u cilju bolje informisanosti mladih, potencijalnih i postojećih preduzetnika i žena u biznisu; predlaganje i koordinacija izrade strateških dokumenata u oblasti razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća (MMSP); ženskog preduzetništva, razvoja cjeloživotnog preduzetničkog učenja, cirkularne ekonomije i nacionalnog brendiranja; kreiranje, implementacija i praćenje jednogodišnjih i višegodišnjih programa i projekata podrške razvoju biznisa i preduzetništva uključujući mentorsku podršku, i preduzetničke cikluse edukacije namjenjene različitim ciljnim grupama; programa/mjera koji imaju za cilj jačanje konkurentnosti privrede, inovativnosti i podsticaja izvoza; pripremanje i realizaciju programa za podsticaj digitalne transformacije i digitalizacije poslovnih i proizvodnih procesa kod privrednih subjekata, posebno malih i srednjih preduzeća, kao i programe koji imaju za cilj prelazak sa linearnog na cirkularni model poslovanja; obezbjeđenje institucionalne podrške razvoju MMSP sektora, sa posebnim naglaskom na izvozno orjentisana preduzeća kao i ona koja se spremaju za izvozno poslovanje kroz organizaciju konferencija, B2B sastanaka i sajмова/posjeta u cilju povezivanja sektora MMSP i uspostavljanja poslovne saradnje; podršku razvoju regionalnih i lokalnih centara za razvoj malih i srednjih preduzeća i poslovne infrastrukture za podršku razvoju biznisa na lokalnom nivou; saradnju sa biznis zajednicom, pripremu i izradu statističkih analiza sektora MMSP, praćenje i analiza međunarodnih izvještaja o konkurentnosti i poslovnom ambijentu; kreiranje i održavanje baze podataka korisnika programa podrške razvoju biznisa; sprovođenje adekvatne promocije programa i projekata podrške MMSP prema određenim ciljnim grupama (mladi, početnici u biznisu, žene u biznisu, novoosnovani i postojeći privredni subjekti); promociju evropskih vrijednosti u preduzetništvu; implementaciju politika i programa Evropske unije koji se odnose na razvoj malih i srednjih preduzeća; organizovanje posebnih oblika podrške razvoju malih i srednjih preduzeća i preduzetništva (info dani, seminari, sajmovi, poslovni susreti, savjetovanja) u skladu sa potrebama MMSP sektora; priprema nacрта i predloga (pod)zakonskih rješenja u oblasti unapređenja pristupa finansiranju, kao i nacрта i predloga zakona i drugih propisa iz oblasti nacionalnog brendiranja; predlaganje politike, mjera i konkretnih programa podrške za razvoj i zaštitu nacionalnog brenda; međunarodnu i regionalnu saradnju u oblasti nacionalnog brendiranja; prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije iz djelokruga poslova direktorata; pripremu i davanje mišljenja na nacрте i predloge zakona i drugih propisa koji pripremaju drugi organi; pripremu tenderske dokumentacije za javne nabavke iz nadležnosti direktorata; saradnju sa nevladinim sektorom, kao i druge poslove u skladu sa propisima kojima se uređuje politika razvoja malih i srednjih preduzeća i preduzetništva; vodi upravni postupak iz oblasti primjene programa podrške privredi; obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Direktorata u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Realizovane aktivnosti u skladu u 2025. godini:

Normativni okvir:

➤ Kreditno garantni fond Crne Gore

Vlada Crne Gore je na sjednici od **3. aprila 2025. godine** usvojila predlog Zakona o Kreditno garantnom fondu Crne Gore, a Skupština Crne Gore je na sjednici od **30. jula 2025. godine** usvojila zakonsko rješenje.

U skladu sa članom 20 Zakona o Kreditno-garantnom fondu Crne Gore i Odlukom Vlade Crne Gore br. 11-011/25-3553/3 od 16. oktobra 2025. godine, Ministarstvo ekonomskog razvoja objavilo je 21. oktobra 2025. godine Javni poziv za izbor tri nezavisna člana Upravnog odbora Kreditno-garantnog fonda Crne Gore. Komisija za izbor nezavisnih članova formirana je Odlukom Vlade br. 11-011/25-3297/2 od 2. oktobra 2025. godine. Nezavisni članovi su izabrani u decembru 2025. godine.

Strateški okvir:

➤ Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028

Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 26. juna 2025. godine, usvojena je **Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2025-2028**. Strategija definiše tri ključna strateška cilja: *Unapređenje poslovnog ambijenta i preduzetničkog ekosistema koji omogućava održivi rast ženskog preduzetništva; Tranziciju ka zelenom, digitalnom i održivom poslovanju; i Jačanje poslovnog udruživanja, umrežavanja i internacionalizacije poslovanja žena preduzetnica.*

Akcioni plan obuhvata **šest operativnih ciljeva** i čak **93 konkretne aktivnosti**, sa jasno definisanim indikatorima učinka, rokovima realizacije i finansijskim okvirima.

Ukupan predviđeni budžet za sprovođenje **Akcionog plana 2025-2026**. iznosi **25.026.020€**, odnosno **12.679.900€** u 2025. godini i **12.346.120€** u 2026. godini.

➤ Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu Strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024

Na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 12. juna 2025. godine, usvojen je Završni izvještaj o sprovođenju Akcionog plana Strategije za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori 2021-2024. Od ukupno **70 aktivnosti** predviđenih Akcionim planom za 2024. godinu, **56 aktivnosti** je u potpunosti (uspješno) **realizovano**, dok **14 planiranih aktivnosti nije realizovano**, što predstavlja **80% ispunjenosti** ukupno planiranih aktivnosti.

Ukupan iznos sredstava utrošenih za realizaciju Akcionog plana za **2024. godinu** iznosi **19,731,064.75€** i znatno je veći od ukupno **planiranih sredstava za 2024. godinu**. (**14,274,500.00€**), i to za oko 5 mil. €. Kada je riječ o izvorima finansiranja od ukupno planiranih **1,530,500.00€**, utrošeno je **1,547,869.62€** budžetskih sredstava ili **7,84%** od ukupno utrošenih sredstava, od **12,000,000.00€** ukupno planiranih sredstava iz javnog sektora utrošeno je **15,800,000.00€** ili **80,08%** od ukupno utrošenih sredstava (što ujedno predstavlja i najveći izvor finansiranja aktivnosti definisanih Akcionim planom). Privatni sektor je utrošio **11,000.00€** ili **0.06%** (koliko je i planirano), dok je iz donatorskih sredstava i IPA fondova utrošeno **1,752,836.13€** (planirano 583,000.00) ili **8,8%**.

➤ Akcioni plan 2025 - 2026 za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2023 - 2026 s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj dana 26. juna 2025. godine, usvojila Akcioni plan 2025 – 2026. za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2023 - 2026 s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu.

Akcioni plan 2025 – 2026. za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća 2023 – 2026. obuhvata **10 operativnih ciljeva** za čiju ostvarenost je definisano **62 aktivnosti**. U okviru planiranih aktivnosti koje doprinose realizaciji pojedinačnih operativnih ciljeva, definisane su nadležne institucije, indikatori rezultata, datum početka kao i planirani datum završetka aktivnosti, izvori finansiranja i sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2025. godini, kao i plan za kandidovanje u Predlogu Zakona o budžetu za 2026. godinu.

Problemi koji se rješavaju ovim aktom se odnose na: unapređenje pravne regulative; pojednostavljivanje administrativnih procedura i elektronske dostupnosti javnih usluga; lakši pristup izvorima finansiranja; raznovrsnost finansijskih instrumenata shodno potrebama MMSP; predvidljivost pravnih i poreskih instrumenata; potreba za novim digitalnim tehnologijama; primjena digitalizacije u poslovanju; razvoj znanja i vještina potrebnih za digitalizaciju, održivo i resursno efikasno poslovanje usmjereno na povećanje inovativnosti i konkurentnosti MMSP.

Za sprovođenje Akcionog plana 2025 – 2026. predložen je **finansijski okvir** na nivou **412.540.433,08 €**, odnosno **209.241.633,08 €** u 2025. godini i **203.298.800,00€** u 2026. godini.

Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu predstavlja analizu ostvarenih strateških ciljeva, mjera i aktivnosti u 2024. godini. Od ukupno planirane **71 aktivnosti**, **59 aktivnosti** je uspješno realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, dok **12 planiranih aktivnosti** nijesu realizovane. Procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti predviđenih za 2024. godinu iznosi **83,09%**.

U pogledu utroška finansijskih sredstava od ukupno planiranih **160,448,260.00 €** za realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom za 2024. godinu, realizovano je **180,406,227.00 €**, što predstavlja **veći utrošak od 19,957,967.00€**, do kojeg je došlo zbog povećanog plasmana finansijskih sredstava za pružanje podrške crnogorskoj privredi, unapređenje finansijskih instrumenata i programske podrške za MMSP u cilju osnaživanja njihovog inovativnog djelovanja i potencijala.

➤ **Akcioni plan 2025-2026 za sprovođenje Nacionalne strategije za cirkularnu tranziciju do 2030, s Izvještajem o sprovođenju Akcionog plana za 2024. godinu**

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj dana 26. juna 2025. godine, usvojila Akcioni plan 2025-2026 za sprovođenje Nacionalne strategije za cirkularnu tranziciju do 2030, s Izvještajem o sprovođenju Akcionog plana za 2024. godinu.

Akcioni plan 2025-2026. za sprovođenje Nacionalne strategije za cirkularnu tranziciju do 2030. pripremljen je u saradnji sa predstavnicima **23 institucije/organizacije**, uključujući i poslovna udruženja, akademsku zajednicu, organizacije civilnog društva i predstavnike privatnog sektora.

Za implementaciju Akcionog plana 2025-2026. predložen je finansijski okvir na nivou od **34,266,934.12€**, odnosno **16,367,600.00€ u 2025. godini** i **17,899,334.12€ u 2026. godini**.

Ukupna sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti u **2025. godini** iz **nacionalnog budžeta** iznose **4.940.000 €**, dok je za **2026. godinu** planirano **6.835.000 €**. Za realizaciju aktivnosti iz **donatorskih sredstava** predviđeno je **9.127.600,00 € u 2025. godini**, odnosno **11.064.334,12 € u 2026. godini**.

Analiza strukture izvora finansiranja za 2025. i 2026. godinu pokazuje da je veći dio sredstava obezbijeđen iz **donatorskih sredstava**, i to **58,94%**, dok je **41,06%** sredstava planirano iz **nacionalnog budžeta**.

Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za 2024. godinu predstavlja analizu ostvarenih strateških ciljeva, mjera i aktivnosti u 2024. godini, pripremljenih na osnovu inputa svih nadležnih institucija i aktera koji su prepoznati Akcionim planom.

Na osnovu analize pristiglih inputa za **2024. godinu**, od ukupno **60 aktivnosti** u okviru šest strateških ciljeva realizovano je **27 aktivnosti**, djelimično realizovano **16 aktivnosti (kontinuirane aktivnosti)**, dok je nerealizovano **17 aktivnosti**. Procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti predviđenih za 2024. godinu iznosi **71,66%**.

Od ukupno opredjeljenih **29,957,964.73 €** za realizaciju aktivnosti za 2024.godinu, iz **nacionalnog budžeta** utrošeno je oko **6,5 mil. €**, a iz **donatorskih sredstava** oko **23 mil. €**.

Podrška razvoju crnogorske privrede

➤ **Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2024. godinu**

Kontinuiranim praćenjem privrednih tokova i analizom potreba realnog sektora, Ministarstvo ekonomskog razvoja oblikuje razvojne politike usmjerene ka daljem unapređenju poslovnog ambijenta. Implementacija ovih politika ima za cilj stvaranje stabilnog i konkurentnog poslovnog okruženja, kroz jasno definisane, konkretne i mjerljive mjere, kao i efikasne programe podrške koji su fokusirani na jačanje i razvoj sektora mikro, malih i srednjih preduzeća.

Sve programske linije za 2025. godinu koncipirane su u funkciji jačanja otpornosti i konkurentnosti nacionalne ekonomije kroz ostvarivanje održivog ekonomskog rasta. U tom kontekstu, prioritet je stavljen na podsticanje supstitucije uvoza, naročito u prehrambenoj industriji, u cilju smanjenja spoljne zavisnosti, povećanja domaće proizvodnje, unapređenja kvaliteta i stvaranja novih radnih mjesta. Posebna pažnja je usmjerena na diversifikaciju proizvodnje hrane, koja će uključivati održivi razvoj prerađivačkih kapaciteta u prehrambenoj industriji, podsticaj inovacija i unapređenje tehnološkog razvoja, povećanje efikasnosti i stvaranje tržišta za domaće proizvode.

Istovremeno, programske aktivnosti promovišu inkluzivan pristup ekonomskom razvoju kroz veće uključivanje žena, mladih i pripadnika ranjivih grupa u preduzetničke i poslovne tokove, prepoznajući njihov potencijal kao važan faktor inovacija, produktivnosti i dugoročne održivosti poslovanja.

Kroz **Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025.godinu** Ministarstvo ekonomskog razvoja je obezbjedilo mikro malim i srednjim preduzećima bespovratnu finansijsku podršku za pokriće dijela troškova nabavke nove opreme i/ili mašina uključenih u proces proizvodnje, kao i opreme za unapređenje resursne efikasnosti i ekoloških aspekata u procesu proizvodnje, nabavku osnovnih sredstava/opreme koji su direktno uključeni u proces proizvodnje i pružanja usluga, uključujući troškove transporta, instalacije i montaže opreme, kao i adaptaciju objekata upisanih u LN kao vlasništvo privrednog subjekta ili po osnovu Ugovora o zakupu.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je u toku 2025. godine implementiralo Program za unapređenje konkurentnosti privrede kroz **3 programske linije**, i to za: **unapređenje proizvodnih kapaciteta u prehrambenoj industriji, podršku ženskom preduzetništvu, i zdravstvenom održivom razvoju**. Podnošenje prijave je vršeno isključivo putem elektronske pošte, a putem online platforme za implementaciju Programa za podršku privredi.

Javni poziv za dostavljanje prijava u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025. godinu, **objavljen je dana 28. maja 2025. godine**, na internet stranici Ministarstva ekonomskog razvoja s **krajnjim rokom dostavljanja prijava od strane privrednih subjekata do 23. juna 2025.godine do 15:00 časova**.

Programom za 2025. godinu podržano je ukupno **78 preduzeća**, ukupne vrijednosti **3,209,879.31€**. Nefinansijsku podršku primilo je ukupno **42 preduzeća** u iznosu od **35.000,00€**.

Broj podržanih društava u vlasništvu žena na nivou ukupnog Programa je **45**, u iznosu od **897,369.46€** ili **57.69%**.

Ostale aktivnosti koje nijesu predviđene PRV

➤ **Savjet za konkurentnost**

U okviru Savjeta za konkurentnost operativne su **dvije radne grupe**:

1. Radna grupa za podsticaj zelene tranzicije

Članovi Radne grupe za podsticaj zelene tranzicije djeluju kroz koordinisan i sinergijski pristup, sa ciljem jačanja održivosti i otpornosti poslovne zajednice. Tokom 2025. godine, Radna grupa je aktivno učestvovala u izradi Izvještaja o sprovođenju Akcionog plana 2023–2024 Nacionalne strategije cirkularne tranzicije do 2030. za 2024. godinu, kao i u pripremi Akcionog plana za period 2025–2026. Paralelno sa strateškim aktivnostima, kroz realizaciju različitih programa i inicijativa, Radna grupa doprinosi promociji i podizanju svijesti javnosti o značaju zelene i cirkularne tranzicije. Istovremeno, kontinuirano se radi na obezbjeđivanju donatorske podrške za sprovođenje aktivnosti usmjerenih ka razvoju cirkularne ekonomije i unapređenju cirkularnih modela poslovanja.

2. Radna grupa za ekonomsko osnaživanje žena

Radna grupa za ekonomsko osnaživanje žena je u 2025. godini održala 3 redovna sastanka. Članovi Radne grupe su aktivno učestvovali na izradi Završnog izvještaja o realizaciji Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024 za 2023.godinu, kao i u radu Fokus grupa za evaluaciju Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024.. Takođe su dali značajan doprinos kako u pripremnim aktivnostima tokom izrade Nacrta nove Strategije razvoja ženskog preduzetništva za period 2025-2028. godina sa Akcionim planom 2025-2026., tako i prilikom njenog usvajanja. Svi članovi su aktivno učestvovali i na konferencijama, okruglim stolovima/panelima koji su imali za cilj promociju značaja razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori i ekonomskog osnaživanja žena.

➤ **Single Access Point (SAP) Web portal za MSP u Crnoj Gori**

Portal **biznis.gov.me**¹ predstavlja centralnu tačku institucionalne podrške privredi, omogućavajući privrednim subjektima jednostavan i efikasan pristup sveobuhvatnim informacijama o dostupnim programima podrške, kako finansijskim, tako i nefinansijskim.

Pored toga, portal takođe pruža relevantne informacije o zakonodavnom okviru, uključujući važeću legislativu i propisane procedure koje su namijenjene privredi na lokalnom i nacionalnom nivou.

Praćenje, unapređenje i kontinuirano ažuriranje podataka o programima podrške privredi na lokalnom i nacionalnom nivou na SAP portalu sprovodi se sistematski i u kontinuitetu. Pored informativne uloge, portal doprinosi promociji pozitivnih primjera dobre prakse, kroz objavljivanje tematskih tekstova i afirmaciju uspješnih poslovnih subjekata.

➤ **Mentoring program za mala i srednja preduzeća**

Na osnovu potpisanog Memoranduma o razumijevanju sa **Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA)**, u cilju realizacije IV faze projekta „Jačanje i širenje mentoring sistema za mala i srednja preduzeća u zemljama Zapadnog Balkana” (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina i Sjeverna Makedonija), kontinuirano se sprovode projektne aktivnosti na polju pružanja mentoring usluga crnogorskim malim i srednjim preduzećima. U **2025. godini** radilo se na unapređenju kapaciteta postojećih mentora i unapređenju njihovih vještina, kroz specijalizovane treninge na temu internacionalizacije i KAIZEN-a. Kroz ovakve treninge dobijamo osnažene kadrove mentora koji bolje razumiju procese optimizacije, upravljanja promjenama i povećanja konkurentnosti privrede, dok se istovremeno i otvara prostor za dugoročnu primjenu međunarodnih dobrih praksi u javnoj upravi i industriji. Dodatno sproveden je OJT (on the job trening) za **7 preduzeća**, dok su usluge mentoringa pružene za **42**

¹ Izrada portala realizovana je uz podršku Evropske unije i Evropske banke za obnovu i razvoj.

preduzeća. Tokom 2025. godine organizovani su sastanci mentora, u cilju razmjene najboljih praksi i promovisanja mentoring usluge među mikro, malim i srednjim preduzećima. U novembru mjesecu održan je regionalni sastanak partnera na projektu, koji ima za svrhu analizu trenutnog stanja i postizanja viših standarda kvaliteta pružene mentoring usluge krajnjim korisnicima -mikro, malim i srednjim preduzećima.

➤ **Saradnja sa međunarodnim organizacijama- UN/UNDP/OECD**

Saradnja sa **Ujedinjenim nacijama – UN-om** ostvaruje se kroz aktivno učešće u radu **Rezultatske grupe za inkluzivni ekonomski razvoj i životnu sredinu**, kojom ko-predsjedava predstavnik Direktorata za unapređenje konkurentnosti privrede. U okviru ove saradnje kontinuirano se sprovode aktivnosti praćenja realizacije programskih ciljeva i mjera, u skladu sa **Okvirom saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj (UNSDCF) za period 2023–2027.**godinu.

UNSDCF je instrument kojim se sinhronizuju naponi Vlade Crne Gore i UN agencija kako bi se osigurao efektivan doprinos ostvarenju Agende 2030 i evropskih integracija zemlje.

Ministarstvo ekonomskog razvoja kao ključan nacionalni partner aktivno učestvuje u implementaciji strateških prioriteta usmjerenih na podsticaj inkluzivnog ekonomskog razvoja, kroz koordinaciju i realizaciju programskih aktivnosti koje doprinose unapređenju ekonomskog ambijenta, podršci preduzetništvu i inovacijama, kao i unapređenju održivog upravljanja resursima.

Paralelno, saradnja sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) realizuje se kroz implementaciju zajedničkog projekta „**Unapređenje konkurentnosti privrede**“, kojim se obezbjeđuje tehnička i ekspertska podrška u sprovođenju mjera i aktivnosti usmjerenih na jačanje konkurentnosti crnogorske privrede.

Ministarstvo ekonomskog razvoja, Direktorata za unapređenje konkurentnosti privrede je koordinator aktivnosti na sprovođenju **Akta o malim preduzećim**, čiji se proces odvija u partnerstvu sa **Organizacijom za ekonomsku saradnju – OECD.**

Sprovođenje Akta o malim preduzećima u Crnoj Gori zasniva se na primjeni **jedanaest ključnih principa Evropske unije**, koji imaju za cilj unapređenje položaja mikro, malih i srednjih preduzeća kroz regulatorne, institucionalne i finansijske reforme. Fokus na princip „**Think Small First**“ omogućio je sistemsko sagledavanje uticaja propisa na sektor MSP, što se ogleda u unapređenju zakonodavnog okvira, pojednostavljenju administrativnih procedura i smanjenju regulatornih opterećenja za privredu.

Primjena Akta doprinosi jačanju institucionalne podrške malim preduzećima kroz unapređenje koordinacije između državnih organa, lokalnih samouprava i institucija za podršku biznisu. Razvoj i unapređenje digitalnih rješenja, informacionih portala i servisa „na jednom mjestu“ omogućavaju bolju dostupnost informacija o programima podrške, subvencijama, zakonodavstvu i procedurama, čime se povećava transparentnost i efikasnost javne uprave u odnosu prema privredi.

Istovremeno, dosledna primjena Akta o malim preduzećima doprinosi usklađivanju nacionalnih politika sa evropskim standardima i praksama, čime se jača ukupna konkurentnost privrede i podržava proces evropskih integracija Crne Gore. Dugoročno, efekti sprovođenja Akta ogledaju se u unapređenju poslovnog ambijenta, ravnomjernijem regionalnom razvoju i jačanju otpornosti crnogorske ekonomije na spoljne izazove, potvrđujući stratešku opredijeljenost države ka održivom i inkluzivnom ekonomskom razvoju.

Međunarodni projekti

Ministarstvo ekonomskog razvoja sprovodi više projekata u okviru programskih okvira Evropske unije, usmjerenih ka jačanju održivog i inkluzivnog ekonomskog razvoja, unapređenju inovacija i podsticanju cirkularne ekonomije. U okviru programa HORIZON realizuje se projekat **CASRI (HORIZON-WIDERA-2023-ERA-01 – Collaborative Action coordinating and enhancing systemic, actionable and transversal Sustainability Research and Innovation)**, čiji je cilj identifikacija i ubrzanje održivog ekonomskog razvoja kroz jačanje političke posvećenosti, unapređenje systemske i efikasne koordinacije, kao i rješavanje ključnih razvojnih izazova u cilju dostizanja globalnih ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals – SDGs), uz snažan fokus na inovacije i principe cirkularne ekonomije.

Istovremeno, Ministarstvo je partner na projektu **GPP2ADRION (Fostering the adoption and implementation of GPP procedures to promote a transition towards a circular economy)**, koji se realizuje u okviru programa Interreg VI-B IPA za Jadransko-jonski region (IPA ADRION). Ovaj projekat ima za cilj promociju usvajanja i primjene zelenih javnih nabavki (Green Public Procurement – GPP) u EUSAIR regionu, radi prevazilaženja prepreka koje usporavaju tranziciju ka cirkularnoj ekonomiji.

Dodatno, u okviru Programa IPA Južni Jadran 2021–2024 sprovodi se projekat **ENGAGEMENT (Supporting the Engagement of Business & Education of IT-AL-ME SMEs in a Cross-Border Perspective)**, koji je usmjeren na promociju cjeloživotnog preduzetničkog učenja u malim i srednjim preduzećima. Projekat podstiče mobilnost učenika tokom procesa obrazovanja, omogućava sticanje praktičnih znanja i vještina, te jača saradnju između poslovnog sektora i sistema stručnog obrazovanja i obuke na prekograničnom nivou.

Ocjena stanja i predlog mjera

Kroz uspostavljeni strateški okvir i realizaciju mjera i aktivnosti definisanih u okviru godišnjih akcionih planova, kontinuirano se radi na unapređenju poslovnog ambijenta za poslovanje sektora MMSP, ekonomskog osnaživanja žena i podsticaju cirkularne ekonomije, a sve sa ciljem jačanja konkurentske pozicije MMSP, sa posebnim osvrtom na žene i mlade.

U narednom periodu potrebno je nastaviti sa adekvatnim setom mjera **finansijske i nefinansijske podrške privredi** gdje poseban akcenat stavljamo na unapređenje konkurentnosti i podršku investicionim aktivnostima. Planirano je budžetsko izdvajanje za **razvojno orijentisane programe**, uz njihovu jasniju usmjerenost ka projektima koji doprinose **rastu produktivnosti, izvoza i zapošljavanja**. Posebno važan segment razvojne politike odnosiće se na **sektorski pristup razvoju**. Programi podrške biće dizajnirani u skladu sa specifičnostima pojedinih djelatnosti i regiona, uz podsticanje saradnje između privrede, obrazovnog sistema i istraživačkih institucija. Time se stvaraju uslovi za razvoj proizvoda i usluga sa većom dodatom vrijednošću i jače uključivanje crnogorske privrede u međunarodne lance vrijednosti. Nastaviće se aktivnosti na **jačanju preduzetničkih znanja i vještina MMSP sektora**, u cilju izgradnje ekonomije zasnovane na znanju, kako kroz program mentorstva tako i kroz sprovođenje različitih vidova preduzetničkih ciklusa edukacije.

S obzirom na to da je **V faza Projekta „Jačanje i širenje mentoring sistema za mala i srednja preduzeća u zemljama Zapadnog Balkana”** odobrena od strane Japanske Vlade, u 2026. godini očekuje se potpisivanje novog sporazuma o saradnji. Time će se obezbijediti kontinuitet projekta, kao i nesmetano, kvalitetno i efikasno sprovođenje svih planiranih aktivnosti. Novi sporazum će omogućiti dalji razvoj i unapređenje mentoring sistema, jačanje kapaciteta nacionalnih institucija i pružanje dodatne podrške malim i srednjim preduzećima u procesu rasta, daljeg razvoja i jačanja konkurentnosti. Nastavak saradnje sa Japanskom Vladom stвориće povoljne uslove za implementaciju najboljih međunarodnih praksi u oblasti mentorstva, te će doprinijeti jačanju regionalne saradnje i razmjene iskustava među zemljama Zapadnog Balkana. Kontinuitet projekta će omogućiti i dodatno usavršavanje mentora kroz obuke, razvoj njihovih kompetencija i razmjenu znanja, što će unaprijediti kvalitet mentorskih usluga i osigurati da mentori posjeduju savremena znanja i vještine prilagođene potrebama privrede. Time će se dodatno ojačati kapaciteti sistema mentorstva i podrške preduzetništvu, sa direktnim efektom na povećanje uspješnosti i održivosti malih i srednjih preduzeća.

Ministarstvo ekonomskog razvoja će kroz sprovođenje svojih strateških politika nastaviti da aktivno promovise principe **cirkularne ekonomije, efikasnog korišćenja resursa i razvoja zelene ekonomije. Industrijska simbioza** prepoznaje se kao važan operativni model koji omogućava efikasnije povezivanje industrijskih sistema, smanjenje količine otpada, optimizaciju tokova materijala i energije, kao i jačanje konkurentnosti privrednih subjekata. Kroz unapređenje regulatornog okvira, pružanje podrške pilot-inicijativama i jačanje kapaciteta ključnih aktera, Ministarstvo će nastojati da stvori povoljne uslove za praktičnu i održivu primjenu ovih principa u privredi.

2. Direktorat za razvoj industrije i zanatstva

U Direktoratu za razvoj industrije i zanatstva obavljaju se poslovi koji se odnose na: organizaciju, koordinaciju, pripremu nacрта i predloga zakona, kao i drugih propisa u oblasti pravnog položaja privrednih društava, stečaj, transformaciju i oblast zanatstva, zatim kreiranje strateškog okvira za razvoj industrije i definisanje prioriteta i stretaških ciljeva industrijske politike; industrijskog razvoja; prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije iz oblasti privrednog (kompanijskog) prava, stečaj i industrijske politike; praćenje stanja i kretanja u industrijskoj proizvodnji u cjelini i po pojedinim sektorima i oblastima; praćenje stanja i kretanja u oblasti zanatstva; pripremu analiza, izvještaja, informacija i drugih materijala iz oblasti industrije i zanatstva; utvrđivanje politike i pripremu strateških dokumenata iz djelokruga rada Direktorata; predlaganje sistemskih i drugih podsticajnih mjera usmjerenih na razvoj industrije, zanatstva i inovacija u nove proizvodne i poslovne tehnologije; kreiranje programa i realizaciju projekata podrške iz nadležnosti Direktorata uz sprovođenje adekvatne promocije usmjerene ka ciljnim grupama u industriji i zanatstvu; saradnju sa privrednicima u cilju kreiranja kvalitetnih programa podrške uz praćenje efekata podsticajnih mjera; pripremu predloga mjera ekonomske politike i analiziranje njihovog uticaja na uslove privređivanja iz oblasti Direktorata; ostvarivanje međunarodne i regionalne saradnje, implementaciju politika i programa Evropske unije i drugih programa međunarodne saradnje koji se odnose na djelokrug rada Direktorata; učestvovanje u planiranju i pripremi, sprovođenju i praćenju realizacije projekata koji se finansiraju iz EU i drugih fondova; učestvovanje u organizacionom i proizvodnom restrukturiranju privrednih društava iz oblasti industrije; davanje stručnih mišljenja u vezi usklađenosti procesa transformacije privrednih društava sa zakonskim propisima koji regulišu ovu oblast; evidenciju dokumentacije transformisanih privrednih društava; praćenje arbitražnih postupaka i pružanje logističke podrške pravnim zastupnicima Države u postupcima iz nadležnosti Direktorata; vođenje drugostepenog upravnog postupka; davanje stručnih uputstava i mišljenja iz nadležnosti Direktorata u saradnji sa drugim organima u cilju što potpunijeg ostvarivanja utvrđene politike, vrši nadzor nad efikasnošću rada organa zaduženog za realizaciju kapitalnih projekata kao preduslova ekonomskog razvoja; predlaganje i utvrđivanje zakonodavnog okvira za osnivanje slobodnih zona; koordinaciju i pripremu nacрта i predloga zakona i drugih propisa u oblasti slobodnih zona; prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU i međunarodnim propisima iz oblasti slobodnih zona; pripremu nacрта i predloga zakona i drugih propisa u oblasti slobodnih zona; praćenje stanja i razvoja slobodnih zona i predlaganje mjera za njeno unaprijeđenje; obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Direktorata u skladu sa zakonom i drugim propisima.

REALIZACIJA AKTIVNOSTI KOJE SU PREDVIĐENE PROGRAMOM RADA VLADE ZA 2025. GODINU

NORMATIVNI DIO

1. Predlog zakona o privrednim društvima

Shodno definisanoj proceduri, u decembru 2024. godine Predlog zakona o privrednim društvima uz prateću dokumentaciju upućen je Evropskoj komisiji na mišljenje. Nadalje, u prvoj polovini 2025. godine realizovane su intezivne aktivnosti na usaglašavanju Predloga zakona sa predstavnicima EK, a koje su u podrazumijevale kontinuiranu razmjenu komentara između EK i odgovora sa crnogorske strane u dijelu obezbjeđenja dodatnih pojašnjenja odredbi koje propisuje Zakon kao i organizovanje online konsultacija. Po dobijanju pozitivnog mišljenja od strane EK realizovane su aktivnosti u cilju pribavljanja potrebnih mišljenja od strane nadležnih institucija na nacionalnom nivou, a Vlada Crne Gore je usvojila Predlog zakona o privrednim društvima na sjednici od 23. jula 2025. godine (Zaključci broj: 11-011/25-2640/3 od 23. jula 2025. godine). Novi Zakon o privrednim društvima Crne Gore ("Sl.list Crne Gore", br. 90/2025 i 121/2025) koji ima za cilj unaprijeđenje i potpuno usklađivanje sa pravom Evropske unije i postojećih pravila kompanijskog prava, kao i da sveobuhvatnije uredi pojedine oblasti u odnosu na prethodni period, stupio je na snagu 13. avgusta 2025. godine, a primjenjuje se od 1. januara 2026. godine. Dakle, Zakon je prevashodno unaprijeđen sa aspekta potpunog usklađivanja sa kompanijskim pravom EU, i to sa Direktivom 2007/36 o ostvarivanju određenih prava akcionara u akcionarskim društvima kotiranim na berzi, Direktivom 2017/828 o izmjeni Direktive 2007/36/EU u pogledu podsticanja dugoročnog učešća akcionara, Direktivom 2017/1132 o određenim aspektima kompanijskog prava, Direktivom 2019/1151 o izmjeni Direktive 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u okviru privrednog prava, Direktivom 2019/2121 o izmjeni Direktive 2017/1132 u pogledu prekograničnih preoblikovanja, spajanja i

podjela, Direktivom 2022/2381 o poboljšanju rodne ravnopravnosti kao i Direktivom 2009/102/EU u oblasti privrednog prava o društvima sa ograničenom odgovornošću sa jednim članom. Imajući u vidu da Zakon reguliše osnivanje, upravljanje, restrukturiranje, prestanak i druga pitanja od značaja za rad privrednih društava, preduzetnika i dijela stranog privrednog društva isti je takođe unaprijeđen kroz uključivanje opravdanih sugestija biznis zajednice/suda/akademske zajednice i ostalih poslovnih udruženja. Predmetni zakon predstavlja ispunjenje obaveze u okviru Poglavlja 6 - Privredno pravo.

2. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu (Sl. list Crne Gore", br: 89/2025), utvrđen je na 85. sjednici Vlade Crne Gore od 19. juna 2025. godine (Zaključci broj: 11-011/25-2098/2 od 26. juna 2025. godine). Donošenjem ovog zakona ispunjene su obaveze koje proizilaze iz pregovaračkog poglavlja 3 - Pravo osnivanja i sloboda pružanja usluga, a koje se odnose na usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije. Zakon obezbjeđuje primjenu Direktive 2006/123/EU o uslugama na unutrašnjem tržištu, u pogledu uklanjanja pravnih i administrativnih barijera koje otežavaju prekogranično pružanje usluga i podsticanja konkurencije na evropskom tržištu, kroz inkorporiranje pojedinih njenih odredbi, uključujući i uspostavljanje i vođenje Registra zanatlija u elektronskom obliku, što predstavlja važan korak ka digitalizaciji i efikasnijem upravljanju sektorom zanatstva. Dakle, ovim izmjenama precizirano je da složenim zanatom može da se bavi isključivo zanatlija koji, osim što ispunjava opšte tehničke uslove, posjeduje odgovarajuću stručnu kvalifikaciju, nivo obrazovanja ili položen majstorski ispit u oblasti rada za konkretno zanimanje. Ujedno, novom zakonskom odredbom određuje se nadležno tijelo za priznavanje profesionalnih kvalifikacija u svrhu obavljanja složenih zanata, uz upućivanje na posebni zakon koji reguliše priznavanje kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija. Jedna od novina jeste i uvođenje obaveze plaćanja članarine Zanatskoj komori Crne Gore, pri čemu će visinu članarine utvrđivati Komora, uz prethodnu saglasnost Ministarstva. Donošenje ovog zakona značajan je iskorak ka jačanju zanatskog sektora u Crnoj Gori, povećanju mobilnosti radne snage, kao i stvaranju modernog i efikasnog administrativnog okvira, u skladu sa evropskim standardima.

TEMATSKI DIO

1. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu, za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024-2028. godine

U skladu sa obavezama koje proizilaze iz procesa sprovođenja Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine, a koje su prema PRV utvrđene za I kvartal 2025. godine, Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine, koji je izrađen i usaglašen sa predstavnicima nadležnih ministarstava, institucija, kao i udruženja privatnog sektora u okviru Koordinacionog tijela za izradu i implementaciju Industrijske politike, Vlada Crne Gore je usvojila 21. marta 2025. godine, na 73. sjednici Vlade Crne Gore (Zaključci broj: 11-011/25-931/3 od 27. marta 2025. godine).

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine, utemeljen je na Akcionom planu za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine za 2024. godinu i obuhvata pregled realizacije 13 operativnih ciljeva i 68 aktivnosti koje su u funkciji četiri strateška cilja: 1. Unapređenje ambijenta za digitalnu i zelenu tranziciju industrije, 2. Rast investicija i modela finansiranja za dugoročnu konkurentnost industrije, 3. Podsticanje inovacija na principima pametnog i održivog razvoja industrije, 4. Unapređenje pristupa jedinstvenom tržištu EU i jačanje regionalne ekonomske saradnje. Od ukupnog broja aktivnosti (68), u toku 2024. godine uspješno je realizovano 80,88% aktivnosti (55 aktivnosti), djelimično je realizovano 16,18% aktivnosti (11 aktivnosti), dok 2,94% aktivnosti (dvije aktivnosti) nijesu realizovane.

Ukupan iznos realizovanih sredstava u funkciji sprovođenja Akcionog plana za 2024. godinu iznosi 191.353.941,45 €, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 195.295.414,93 € predstavlja stepen realizacije od 98%.

Izvještaj sadrži detaljan prikaz realizacije u 2024. godini, prema kojem u strukturi realizacije ukupnih ulaganja prema izvorima finansiranja, sredstva javnog sektora učestvuju sa 46,90% ili 89,74 mil. € i u najvećoj mjeri se odnose na finansijsku podršku Razvojne banke Crne Gore u iznosu od 69,25 mil. €, kao i na projekte iz oblasti energetike u vrijednosti od 20,16 mil. €. Sredstva privatnih investitora u iznosu od 81,39 mil. € učestvuju sa 42,54% u ukupnoj realizaciji, uz najveći doprinos investicija usmjerenih na unapređenje ICT infrastrukture, razvoj preduzetništva i programe sajamskih aktivnosti. Iz sredstava nacionalnog budžeta uloženo je 12,32 mil. € ili 6,44% za aktivnosti u segmentu projekata podrške jačanju

konkurentnosti privrede i ulaganja u razvoj prerađivačke industrije, sprovođenje inovacionih projekata i razvoj startup preduzeća, kreativnih industrija, zanatstva, digitalne transformacije poslovanja, i dr. Učešće donatorskih sredstava u ukupno realizovanim ulaganjima iznosi 2,09 mil. € ili 1,10% i odnosi se na prioritetne infrastrukturne projekte u oblasti željezničke infrastrukture, inovacione infrastrukture, razvoja novog portala e-uprave, reciklažnih centara i upravljanja otpadom, dok je učešće IPA sredstava 3,03%, odnosno 5,78 mil. €, za realizaciju projekata IPARD programa, podršku u oblasti podsticanja inovativnosti i unapređenja energetske efikasnosti u industriji i turizmu.

2. Akcioni plan 2025-2026. za implementaciju Industrijske politike Crne Gore 2024-2028. godine

Predlog Akcionog plana 2025–2026. za sprovođenje Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine usvojen je na 82. sjednici Vlade Crne Gore, održanoj 5. juna 2025. godine (Zaključci broj: 11-011/25-1840/3 od 12. juna 2025. godine). Akcioni plan 2025–2026. godine, predstavlja instrument praćenja realizacije Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine u okviru pregovaračkog poglavlja 20 – Preduzetništvo i industrijska politika. Dokument podrazumijeva kontinuitet u sprovođenju započetih mjera i aktivnosti u oblasti razvoja industrije, kao i planiranje novih aktivnosti u skladu sa preporukama Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu za sprovođenje Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine. Aktivnosti planirane u okviru Akcionog plana 2025–2026. obuhvataju i sprovođenje projekata u okviru ključnih komponenti Reformske agende Crne Gore 2024–2027. godine, u oblastima poslovnog ambijenta i razvoja privatnog sektora; digitalne i energetske, odnosno zelene tranzicije, kao i razvoja ljudskog kapitala. Dodatno, u oblasti rodne ravnopravnosti i smanjenja rodnih nejednakosti, Akcioni plan 2025–2026. godine usmjeren je na definisanje i realizaciju programa koji imaju za cilj povećanje učešća žena, dok se velike investicije planiraju i sprovode uz poštovanje propisanih procedura i standarda zaštite životne sredine, uz podršku zelenoj tranziciji i stvaranju uslova za održivi industrijski razvoj.

Akcioni plan 2025–2026. godine definisan je u skladu sa strateškim i operativnim ciljevima Industrijske politike Crne Gore 2024–2028. godine. U okviru 4 strateška cilja utvrđeno je 13 operativnih ciljeva sa odgovarajućim indikatorima učinka, koji se realizuju kroz 68 aktivnosti, sa jasno definisanim indikatorima rezultata i nosiocima realizacije-institucijama koje učestvuju u svim fazama ciklusa planiranja i sprovođenja Industrijske politike, uz precizno utvrđene rokove realizacije i obezbijedena sredstva po izvorima finansiranja.

Za sprovođenje Akcionog plana 2025–2026. godine predložen je finansijski okvir u ukupnom iznosu od 480.749.284,54 €, odnosno 279.681.698,79 € za 2025. godinu i 201.067.585,75 € za 2026. godinu, pri čemu je iz Nacionalnog budžeta predviđeno finansiranje u iznosu od 48.144.744,52 € (10,01%), Javnog sektora 272.550.755,28 € (56,69%), IPA fondova 25.531.693,31 € (5,31%), Donatorskih programa 16.049.360,40 € (3,34%), i Privatnog sektora 118.472.731,03 € (24,64%).

Posmatrano prema strateškim ciljevima, najviše sredstava je izdvojeno za realizaciju Strateškog cilja 1, u iznosu od 249.318.086,31 €, što čini 51,86% ukupnih ulaganja, zatim za Strateški cilj 2, 215.254.666,75 € (44,77%), za Strateški cilj 3, 14.269.693,48 € (2,97%), dok je najmanje predviđeno za realizaciju Strateškog cilja 4, 1.906.838,00 €, što predstavlja 0,40% ukupnih ulaganja.

3. Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu

Ministarstvo ekonomskog razvoja je i u 2025. godini nastavilo sa aktivnostima koje doprinose razvoju i promociji zanatstva kroz realizaciju programa podrške zanatlijama - Program za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu koji je Vlada Crne Gore usvojila na 79. sjednici od 08. maja 2025. godine (Zaključci broj: 11-011/25-1523/3 od 15. maja 2025. godine). Javni poziv za učešće u Programu objavljen je 28. maja 2025. godine za zanatlije čija je pretežna djelatnost obavljanje zanata, u skladu sa Odlukom o utvrđivanju zanata, djelatnosti sličnih zanatu i liste jednostavnih i složenih zanata ("Sl. list Crne Gore", br. 42/2025).

Ukupan budžet za realizaciju Programa iznosio je 300.000,00 €, što je značajno povećanje u odnosu na budžet koji je bio opredijeljen u prethodnoj godini, a finansijska podrška zanatlijama se realizovala kroz tri komponente:

I Komponenta: Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani do 31. decembra 2024. godine- ukupno opredijeljeni iznos sredstava: 220.000,00 €. Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru I Komponente iznosio je 14.000,00 €, dok je minimalni iznos odobrene podrške 1.000,00 €.

II Komponenta: Nabavka opreme/alata za zanatlije koji su registrovani u toku 2025. godine - ukupno opredijeljeni iznos sredstava: 60.000,00 €. Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru II Komponente iznosio je 6.000 €, dok je minimalni iznos odobrene podrške 1.000 €.

III Komponenta: Nabavka repromaterijala za zanatlije preduzetnike i mikro preduzeća - ukupno opredjeljeni iznos sredstava: 20.000,00 €. Maksimalni iznos odobrene podrške po zanatliji u okviru III Komponente ukoliko se radilo o preduzetniku iznosio je 1.000,00 €, a ukoliko se radilo o mikro preduzeću 500,00 €.

Dodatni procenti finansijske podrške su se odnosili na zanatlije koje posluju u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%, pri čemu se primijenivala podrška koja uvažava regionalni aspekt na način što se uvećavao procenat bespovratnih sredstava za dodatnih 10%, a maksimalno dozvoljeni iznosi podrške se nije mijenjao. Ukoliko su u osnivačkoj strukturi preduzeća koje obavlja zanatsku djelatnost u vlasničkoj strukturi od minimum 50% učestvovala osobe ženskog pola ili je u pitanju bila preduzetnica odnosno radilo se o zanatliji koji ima do 35 godina starosti intenzitet podrške se uvećavao za dodatnih 10%, pri čemu se maksimalno dozvoljeni iznosi podrške nije mijenjao.

U skladu sa principima i pravilima Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu podnijeto je ukupno 47 prijava zanatlija. Od ukupnog broja podnijetih prijava, 38 prijava je odobreno, a zbog neispunjavanja uslova Programa 9 prijava je odbijeno. Ukupno odobreni i isplaćeni iznos finansijske podrške u 2025. godinu iznosio je 288.038,70 €.

Bespovratnom finansijskom podrškom zanatlije su bile u mogućnosti da lakše nabavile potrebnu opremu, alat i repromaterijal za obavljanje djelatnosti i povećale prisutnost proizvoda i usluga na crnogorskom i ino tržištu.

4. Informacija o statusu implementacije i monitoringu Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2023. i 2024. godinu

Informacija o statusu implementacije i monitoringu Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2023. i 2024. godinu je usvojena 18. septembra 2025. godine na 95. sjednici Vlade Crne Gore (Zaključci broj: 11-011/25-3112/3 od 25. septembra 2025. godine), a po osnovu Zaključaka broj: 10-302/24-5097/3 od 26. septembra 2024. godine u cilju obezbjeđenja potrebe praćenja implementacije i monitoringa realizacije pojedinačnih projekata u okviru Programa za 2023. i 2024. godinu. Posredstvom međuresorne Radne grupe, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvo energetike i rudarstva i Fond za inovacije Crne Gore, u kontinuitetu prate implementaciju i monitoring realizacije Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2023. i 2024. godinu, kojeg po osnovu javnih poziva realizuje Fond za inovacije Crne Gore, u skladu sa Sporazumom o međuresornoj saradnji sa nadležnim ministarstvima.

Programom je uspostavljen finansijski mehanizam dodjele bespovratnih sredstava za unapređenje poslovanja MMSP preduzeća u prerađivačkoj industriji za uvođenje inovativnih rešenja i novih tehnologija, koje će dovesti do poboljšanja energetske efikasnosti, uspostavljanja sistema za upravljanje energijom, povećanja upotrebe dostupnih izvora obnovljive energije i novog zapošljavanja.

Informacijom je dat status, postignuti rezultati i finansijski pregled implementacije projekata po osnovu Programa za 2023. godinu u okviru kojeg je odobreno 7 projekata privrednih subjekata iz sektora prerađivačke industrije u iznosu od 1.289.479,62 € bespovratne podrške (operativni troškovi iznose 87.660,40€). Ukupna vrijednost odobrenih projekata za finansiranje iznosi 1.641.738,40€, uključujući i sopstveno učešće podnosilaca prijava. Pored navedenog, Informacija obuhvata i planirane korake na sprovođenju monitoringa realizacije projekata na licu mjesta uz angažovanje stručnih lica.

U segmentu realizacije Programa za 2024. godinu koji je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore od 26. septembra 2024. godine (Zaključci broj: 10-302/24-5097/3 od 26. septembra 2024. godine), sa ukupnim budžetom za realizaciju Programa za 2024. godinu od 2.300.000,00 €, Informacijom je dat detaljan pregled prijavljenih 32 projekta po osnovu Javnog poziva koji je raspisan je od strane Fonda za inovacije Crne Gore u oktobru/ novembru 2024. godine. Nakon dva kruga evaluacije ukupno 14 projekata preduzeća iz sektora prerađivačke industrije je odobreno za finansiranje u vrijednosti od 2.202.070,79 € bespovratnih sredstava sa kojima je Fond za inovacije Crne Gore potpisao Ugovore o sufinansiranju. Pored navedenog dati su detaljni podaci o očekivanim rezultatima, planirani koraci na implementaciji pojedinačnih projekata od strane preduzeća, kao i podaci o troškovima implementacije programa.

Dodatno, predmetnom Informacijom se daje i osvrt na započete aktivnosti na planu izrade Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2026. godinu kao i potrebe obezbjeđenja finansijskih sredstava za njegovu implementaciju od strane tri nadležna ministarstva.

REALIZACIJA AKTIVNOSTI KOJE NIJESU PREDVIĐENE PROGRAMOM RADA VLADE ZA 2025.GODINU

NORMATIVNI DIO

1. Predlog zakona o slobodnim zonama

Ministarstvo ekonomskog razvoja je u 2025. godini nastavilo sprovođenje aktivnosti na pripremi Predloga zakona o slobodnim zonama. Predlog zakona o slobodnim zonama izrađen je kroz rad interresorne radne grupe, formirane od strane Ministarstva ekonomskog razvoja, u čijem radu su učestvovali predstavnici nadležnih organa državne uprave, nevladinog sektora i privatnog sektora, uz ekspertsku i tehničku podršku Ambasade Velike Britanije u Crnoj Gori. U skladu sa principima transparentnosti i uključivanja zainteresovane javnosti, Ministarstvo ekonomskog razvoja je 17. juna 2025. godine objavilo poziv za sprovođenje javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o slobodnim zonama i pripemilo i objavilo Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi.

Vlada Crne Gore je na 109. sjednici održanoj 25. decembra 2025. godine utvrdila Predlog zakona o slobodnim zonama (Zaključci broj: 11-011/25-4824/4 od 25. decembra 2025. godine), a 02. februara 2026. godine Skupština Crne Gore je donijela navedeni Zakon. Zakon je objavljen u "Sl. listu Crne Gore", br. 12/2026 od 6. februara 2026. godine, a stupa na snagu 14. februara 2026. godine.

Zakon je donijet sa ciljem suzbijanja nedozvoljene trgovine u slobodnim zonama, unapređenja transparentnosti u radu i jačanja mjera carinske kontrole i nadzora kao i radi daljeg usaglašavanja pravnog okvira za slobodne zone sa najboljom međunarodnom praksom i EU standardima. Iako usvajanje Zakona o slobodnim zonama ne predstavlja formalno završno mjerilo u okviru Pregovaračkog poglavlja 29 - Carinska unija, isti ima značajnu indirektnu ulogu u ispunjavanju obaveza koje se odnose na jačanje kontrole rizika, nadzor robnih tokova i primjenu sistema za praćenje i sljedivost (*Track&Trace*). Ova veza je prepoznata i u izvještajima Evropske komisije, u kojima se oblast slobodnih zona posmatra u kontekstu borbe protiv nedozvoljene trgovine, naročito duvanskim proizvodima, te jačanja institucionalnih i tehničkih kapaciteta carinske službe.

Zakonsko rješenje je u potpunosti usklađeno sa preporukama Evropske komisije, međunarodnim standardima i najboljom međunarodnom praksom, koja uključuje OECD preporuke o suzbijanju nedozvoljene trgovine u slobodnim zonama, preporuke Svjetske carinske organizacije o slobodnim zonama, principe Izmijenjene Kjoto konvencije, Okvirnu konvenciju Svjetske zdravstvene organizacije o kontroli duvana i Protokol za eliminaciju nezakonite trgovine duvanskim proizvodima, a korišćene su i analize Britanske uprave prihoda i carina u oblasti borbe protiv nedozvoljene trgovine u slobodnim zonama.

2. Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o bližim osnovama i mjerilima za određivanje visine naknade i nagrade za rad stečajnog upravnika

U oktobru 2025. godine, kao rezultat sprovedenih konsultacija sa predstavnicima Komore Licenciranih stečajnih upravnika Crne Gore, Ministarstvo ekonomskog razvoja je, na osnovu člana 40 stav 6 Zakona o stečaju ("Sl. list Crne Gore", br. 1/11, 53/16, 32/18, 62/18 i 1/22), donijelo Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o bližim osnovama i mjerilima za određivanje visine naknade i nagrade za rad stečajnog upravnika. Pravilnik koji je objavljen u "Sl. listu Crne Gore", br. 115/2025 od 10. oktobra 2025. godine, a stupio na snagu 18. oktobra 2025, unaprijeđen je sa aspekta preciziranja da se iznos nagrade za cjelokupni rad stečajnog upravnika i naknade troškova stečajnog upravnika određuje u visini jedne prosječne bruto zarade u Crnoj Gori koja je utvrđena za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je pokrenut stečajni postupak. Očekivanja su da će izmjena i dopuna Pravilnika doprinijeti većoj efikasnosti u procesu završetka svih neophodnih radnji od strane stečajnih upravnika za sprovođenje stečajnog postupka u kojima stečajni dužnik nema imovine iz koje bi se formirala stečajna masa.

3. Implementacija Zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije

Skupština Crne Gore je dana 29. decembra 2021. godine usvojila Zakon o finansijskoj podršci bivšim zaposlenima u sektoru rudarske i metalske industrije („Sl. list Crne Gore“, broj 145/21). Ovim zakonom je regulisano ostvarivanje prava na finansijsku podršku za lica koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije, a u čijoj je vlasničkoj strukturi bila Država i kojima je prestao radni odnos uvođenjem stečaja u tim društvima. U okviru nastavka aktivnosti započetih tokom 2022. godine, u toku 2025. godine kontinuirano su realizovane aktivnosti koje se odnose na pripremu za sudske postupke koje Ministarstvo vodi pred Upravnim sudom Crne Gore i Vrhovnim sudom Crne Gore, a povodom

podnijetih tužbi bivših zaposlenih iz rudarsko-metalskog sektora kojima su zbog neispunjavanja kumulativnih uslova koji su bili propisani Zakonom donijeta odbijajuća rješenja. Ove aktivnosti su obuhvatile izradu relevantnih podnesaka, kao i zastupanje pred navedenim sudskim instancama. Imajući u vidu dinamiku kojim nadležni sud odlučuje o predmetnim tužbama, očekuje se da će intenzivan rad u ovom dijelu biti nastavljen i u narednom periodu.

4. Odluka o utvrđivanju zanata, lista jednostavnih i složenih zanata

U skladu sa Zakonom o zanatstvu („Sl. list Crne Gore“ br: 54/09), u toku 2025. godine donijeta je Odluka o utvrđivanju zanata, lista jednostavnih i složenih zanata („Sl. list Crne Gore“ br: 42/2025) sa ciljem da se listom jednostavnih i složenih zanata utvrde sve vrste zanata koji su usklađeni sa zakonom kojim se uređuju nacionalne stručne kvalifikacije. Donošenje predmetne Odluke je bilo neophodno iz razloga što je Crna Gora uredila standarde okvira nacionalnih stručnih kvalifikacija što je bilo potrebno uzeti u obzir prilikom utvrđivanja nove liste zanata, a uočeni su nedostaci koji se ogledaju u nepovezanosti zanata sa kvalifikacijama, dok je sa druge strane, uočeno neprepoznavanje određenih poslova kao zanatskih poslova, posebno u oblasti usluga i hotelijerstva. U vezi sa navedenim, sačinjena je nova lista zanata bazirana na okviru nacionalnih stručnih kvalifikacija u Crnoj Gori, a koja je uređena novom Odlukom o utvrđivanju zanata, liste jednostavnih i složenih zanata.

5. Pravilnik o bližem načinu vođenja, sadržaju Registra zanatlija i obrascu prijave

U skladu sa Zakonom o zanatstvu („Sl. list Crne Gore“ br: 54/09 i 89/25), u toku 2025. godine, donešen je i podzakonski akt: Pravilnik o bližem načinu vođenja, sadržaju Registra zanatlija i obrascu prijave („Sl. list Crne Gore“ br: 141/2025) koji će se primjenjivati od 1. marta 2026. godine. Ovim Pravilnikom propisuje se bliži način vođenja, sadržaj Registra zanatlija i obrazac prijave u Registru zanatlija, odnosno dodatno se preciziraju podaci o zanatlijama koji će se naći u Registru, a propisani su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu (Sl. List Crne Gore br: 89/2025).

TEMATSKI DIO

1. Izvještaj o radu Slobodne zone „Luka Bar“ AD za 2024. godinu sa izvještajem o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2024. godinu

U okviru aktivnosti praćenja rada slobodnih zona, Ministarstvo ekonomskog razvoja je, u skladu sa zakonskim nadležnostima, pripremio i uputilo Vladi Crne Gore Izvještaj o radu Slobodne zone „Luka Bar“ AD za 2024. godinu sa izvještajem o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2024. godinu i Tabelarnim pregledom aktivnih ugovora o obavljanju djelatnosti u slobodnoj zoni na dan 31.12. 2024.godine. Vlada Crne Gore je predmetni Izvještaj usvojila na 85. sjednici održanoj 19. juna 2025. godine (Zaključak broj: 11-011/25-2047/3 od 26. juna 2025. godine).

2. Informacija o potpisivanju Memoranduma o saradnji i Ugovora o saradnji Ministarstva ekonomskog razvoja i Univerziteta Crne Gore na organizaciji projekta Biću preduzetnik/ca i obuka u oblasti korporativnog upravljanja, sa Predlogom memoranduma i ugovora

Vlada Crne Gore je na 105. sjednici od 27. novembra 2025. godine usvojila Informaciju o potpisivanju Memoranduma o saradnji i Ugovora o saradnji Ministarstva ekonomskog razvoja i Univerziteta Crne Gore na organizaciji projekta Biću preduzetnik/ca i obuka u oblasti korporativnog upravljanja, sa Predlogom memoranduma i ugovora (Zaključci broj: 11-010/25-4098/3 od 27. novembra 2025). U skladu sa navedenim, Ministarstvo ekonomskog razvoja i Univerzitet Crne Gore su 01. decembra 2025. godine potpisali Memorandum i Ugovor o saradnji sa ciljem nastavka strateške saradnje u pravcu jačanja preduzetništva, razvoja industrije, jačanje kapaciteta za korporativno upravljanje, itd. Shodno potpisanim dokumentima, Ministarstvo ekonomskog razvoja, je u saradnji sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta Crne Gore, u novembru i decembru 2025. godine uspješno realizovalo treći ciklus obuke iz oblasti korporativnog upravljanja, koji je bio namijenjen članovima uprava i nadzornih organa privrednih društava u državnom vlasništvu, a 35 polaznika je dobilo sertifikate o završenoj obuci, čime je dat doprinos jačanju kapaciteta i izgradnji sistema odgovornog, transparentnog i efikasnog korporativnog upravljanja.

3. Analiza ključnih oblasti prerađivačke industrije sa potencijalom za razvoj i izvoz

Uz ekspertsku podršku UNDP pripremljena je Analiza ključnih oblasti prerađivačke industrije sa potencijalom za razvoj i izvoz sa ciljem da se procijeni struktura, performanse i izvozni potencijal oblasti prerađivačke industrije (klasifikovanog kao NACE sekcija C) i identifikuju ključne oblasti prerađivačke industrije koje posjeduju značajan potencijal za razvoj i izvoz. Analiza je obuhvatila pregled

makroekonomskog okruženja i trendove u sektoru industrije, spoljnotrgovinske tokove, detaljnu dijagnostiku unutar oblasti prerađivačke industrije po regionima i opštinama, strukturu preduzeća, njihovu profitabilnost, trgovinski bilans, izvozni potencijal, ocjenu izvozne konkurentnosti po ključnim grupama proizvoda u kojima Crna Gora ostvaruje izraženu komparativnu prednost i zaključke.

OSTALE AKTIVNOSTI

1. Transformacija i privatizacija

Nastavljena je evidencija dokumentacije transformisanih i nekih od privatizovanih preduzeća kao i obezbjeđivanje dokumentacije u vezi svojinske i upravljačke transformacije i privatizacije za potrebe Komisije za davanje mišljenja u vezi sa primjenom čl. 419 i 429 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima (Komisija koju je formirao Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte) u cilju pripreme mišljenja na zahtjeve koji su dostavljeni Savjetu. Na zahtjev ostalih institucija pripremana su i dostavljana mišljenja na pojedine odredbe zakona i drugih propisa.

2. Saradnja sa UNDP

U okviru Sporazuma o zajedničkom finansiranju, Ministarstvo ekonomskog razvoja u saradnji sa Programom razvoja Ujedinjenih nacija (UNDP) već duži niz godina u kontinuitetu sprovodi Projekat "Unapređenje konkurentnosti privrede u Crnoj Gori", sa ciljem unapređenja konkurentnosti privrede kroz različite aktivnosti, uključujući analizu i unapređenje pravnog i strateškog okvira i podršku ključnim ekonomskim sektorima. Projekat se implementira na bazi Sporazuma između Programa UN za razvoj i Ministarstva ekonomskog razvoja kroz dostupnu tehničku/ekspertsku podršku na realizaciji mjera i aktivnosti na planu razvoja i unapređenja industrije, zanatstva i podrške za razvoj MSP.

Tokom 2025. godine realizovane su aktivnosti na planu izrade Analitičkog okvira ključnih oblasti prerađivačke industrije sa potencijalom za razvoj i izvoz, zatim aktivnosti na planu unapređenja pravnog okvira politike zanatske djelatnosti i podrške procesu izrade i finalizacije novog Zakona o privrednim društvima i potpunog usklađivanja sa relevantnim najnovijim direktivama u oblasti kompanijskog prava čime se dopriijelo prvremenom zatvaranju PP 6 Privredno pravo.

3. Saradnja sa UNIDO

U 2025. godini uspostavljena je saradnja Ministarstva ekonomskog razvoja i UNIDO na implementaciji projekta: „Podsticanje Industrije 4.0 za zelenu tranziciju i cirkularnu ekonomiju na Zapadnom Balkanu“. Projekat treba da pruži podršku preduzećima u oblasti prerađivačke industrije da se prilagode budućim izazovima digitalne i zelene tranzicije, a isti je podržan od strane Vlada Slovenije i Kipra. U toku 2025. godine realizovane su aktivnosti na sprovođenju istraživanja i procjeni potreba i spremnosti malih i srednjih preduzeća i organizacija za podršku biznisu, na planu transformacije u pravcu digitalne, zelene i cirkularne ekonomije.

Takođe, u 2025. godini uspostavljena je saradnja i na implementaciji projekta "Razvoj regionalnih dobavljača u automobilske industriji Zapadnog Balkana za podsticanje industrijske transformacije", koji treba da postavi temelje za unapređenje regionalne saradnje, omogućavajući sektoru automobilske industrije bolje uključivanje u lance snabdijevanja EU kako bi se razvila potencijalna strateška partnerstva sa ključnim evropskim akterima automobilske industrije. Projekat doprinosi i jačanju određenih regionalnih i evropskih inicijativa, uključujući Zajedničko regionalno tržište (CRM) u nadležnosti Regionalnog savjeta za saradnju-RCC.

4. EU Single Market Highway inicijativa

U saradnji sa Generalnim direktoratom EK za proširenje (DG ENEST) i Generalnim direktoratom za unutrašnje tržište, industriju, preduzetništvo i mala i srednja preduzeća (DG GROW), u koordinaciji Ministarstva ekonomskog razvoja započela je realizacija inicijative "Single Market Highway" sa ciljem unapređenja ekonomske integracije Zapadnog Balkana u jedinstveno tržište, koja se sprovodi u formatu okvira za bilateralnu industrijsku saradnju između EU i Zapadnog Balkana. Glavni segmenti predmetne inicijative su podsticanje partnerstava u lancima snabdijevanja između EU i Zapadnog Balkana u ključnim industrijskim oblastima, sa ciljem jačanja regionalne konkurentnosti, podrške industrijskom razvoju i povećanja privlačnosti regiona za investicije, zatim regulatorna integracija i jačanje institucionalnih kapaciteta i unapređenje Sporazuma o procjeni usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda (ACAA) i u konačnom integracija biznis zajednice u cilju stvaranja dodatnih prilika za angažovanje privatnog sektora, kroz unapređenje B2B saradnje i podršku učešću u industrijskim alijansama.

U okviru interne koordinacije i uspostavljene međuresorne saradnje, u kontinuiranoj komunikaciji sa EK, u prvom periodu fokus inicijative usmjeren je na identifikovani strateški sektor građevinskih proizvoda koji

je prepoznat kao sektor sa potencijalom za uključivanje kompanija u EU industrijske lance snabdijevanja kroz različite vidove saradnje. Na tom planu je sprovedeno niz internih sastanaka i pripremnih aktivnosti u susret održavanju Tehničke radionice o građevinskim proizvodima koja će biti održana u saradnji sa Privrednom komorom i Ministarstvom urbanizma, planiranja i državne imovine tokom I kvartala 2026. godine.

5. Međunarodni projekti

Ministarstvo ekonomskog razvoja je 30. jula 2025. godine potpisalo Partnerski sporazum za implementaciju strateškog projekta JETSKIR - Just ecological transition and skills building in industrial regions (Pravedna ekološka tranzicija i izgradnja vještina u industrijskim regionima) koji se finansira iz programa prekogranične saradnje u okviru Trećeg poziva programa Interreg Europe. Projekat je zvanično otpočeo 1. maja 2025. godine sa trajanjem do 31. jula 2029. godine. Projekat je usmjeren na industrijske regione u različitim državama članicama EU-a i partnerima iz Njemačke, Finske, Austrije, Španije i Albanije. Cilj projekta je da olakša pravednu tranziciju industrijskih regiona, balansirajući cirkularnu tranziciju (ušteda resursa), energetska tranziciju (ka obnovljivim izvorima energije) i tranziciju tržišta rada (prekvalifikacija radne snage). Tokom 2025. godine sprovedene su aktivnosti analize postojećeg stanja, identifikacije ključnih izazova i definisanje budućih prioriteta za izradu Studije tranzicije, organizovani su sastanci sa lokalnim partnerima i realizovane su promotivne aktivnosti.

EU INTEGRACIJE

AKTIVNOSTI U SKLOPU INTEGRACIONIH PROCESA

U sklopu nadležnosti Direktorata za razvoj industrije i zanatstva u kontinuitetu se sprovodi koordinacija praćenja aktivnosti u pregovaračkom poglavlju 6 - Privredno pravo i 20 - Preduzetništvo i industrijska politika.

U toku 2025. godine, u kontinuitetu su realizovane obaveze definisane u okviru pregovaračkog poglavlja 6 - Privredno pravo, i to: priprema informacija koje su u direktnoj nadležnosti resora i materijala koje pokrivaju ostale institucije na nivou PP, međuresorna koordinacija, održavanje sjednica Radne grupe, priprema informacija za potrebe redovnih godišnjih sastanaka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, priprema priloga i učešće na Pododboru za unutrašnje tržište i konkurenciju. Važan aspekt u okviru PP odnosi se na praćenje realizacije aktivnosti utvrđenih PPCG 2024-2027, odnosno ispunjenje obaveza za 2025. godinu, kao i realizaciju preporuka EK iz Izvještaja o napretku Crne Gore. Naime, u cilju daljeg usklađivanja sa pravnom tekovinom EU u oblasti privrednog prava, u julu 2025. godine finalizovane su aktivnosti na donošenju novog Zakona o privrednim društvima. Predmetni zakon je prevashodno unaprijeđen u smislu potpunog usklađivanja sa kompanijskim pravom EU, i to posebno Direktivom EU 2017/828 koja tretira pitanja podsticanja dugoročnog učešća akcionara, Direktivom EU 2019/1151 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u okviru privrednog prava, Direktivom 2019/2121 u pogledu prekograničnih spajanja i podjela kao i Direktivom EU 2022/2381 za rodnu ravnopravnost. Dodatno, zakon je unaprijeđen sa aspekta uključivanja opravdanih sugestija biznis zajednice/suda/akademske zajednice i ostalih poslovnih udruženja. Novi Zakon o privrednim društvima Crne Gore ("Sl. list Crne Gore", br. 90/2025 i 121/2025) koji ima za cilj unapređenje i potpuno usklađivanje sa pravom Evropske unije i postojećih pravila kompanijskog prava, kao i da sveobuhvatnije uredi pojedine oblasti u odnosu na prethodni period, stupio je na snagu 13. avgusta 2025. godine, a primjenjuje se od 1. januara 2026. godine. Takođe, u okviru PP 6 - Privredno pravo, u kontinuitetu su realizovane aktivnosti u oblasti tržišta kapitala, računovodstva i revizije. Donošenjem ključnih zakonskih propisa u navedenim oblastima, i to Zakona o privrednim društvima i posebnog Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata („Sl. list Crne Gore“, br. 92/2025 i 121/2025), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala („Sl. list Crne Gore“, broj 69/25), Zakona o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“, broj 84/25) i Zakona o reviziji („Sl. list Crne Gore“, broj 84/25) uz relevantne podzakonske akte, za rezultat je imalo ispunjenje svih neophodnih preduslova za privremeno zatvaranje pregovaračkog poglavlja 6 - Privredno pravo, koje je i zvanično zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji u Briselu 16. decembra 2025. godine.

U okviru pregovaračkog poglavlja 20 Preduzetništvo i industrijska politika, u daljem periodu nakon privremenog zatvaranja PP u decembru 2024. godine, tokom 2025. godine je nastavljeno sa realizacijom obaveza u okviru principa i instrumenata preduzetničke i industrijske politike, kao i sektorskih politika, o čemu su organizovani sastanci Radne grupe, pripremane redovne informacije za potrebe kontinuiranog

izvještavanja EK kao i kroz mehanizam polugodišnjeg redovnog ispunjavanja monitoring tabela o realizaciji obaveza utvrđenih Zajedničkom pozicijom za PP 20.

Za period od privremenog zatvaranja pregovaračkog poglavlja dostavljena su dva polugodišnja izvještaja-monitoring tabele sa prikazanim svim relevantnih informacija o realizovanim aktivnostima u okviru implementacije industrijske i preduzetničke politike.

Za potrebe redovnih godišnjih sastanaka Pododbora Crne Gore i Evropske Komisije - Pododbor za trgovinu, industriju, carine, poreze i Odbora za stabilizaciju i pridruživanje, koordinirane su aktivnosti na izradi priloga-izvještaja sa svim važnim informacijama, koje su detaljnije razmatrane na predmetnim sastancima sa EK, uz kontinuirano informisanje o stepenu realizacije izvršenja operativnih zaključaka Pododbora i napretku u područjima poglavlja. Realizovane su aktivnosti razmatranja i ocjene relevantnosti celeksa u okviru PP 20, i na bazi toga pripremljeni inputi za Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2025-2026. sa svim pratećim izvještajima o stepenu realizacije ispunjenosti obaveza za 2025. godinu, kao i na pripremi PPCG za period 2026-2027. godine.

U redovnoj proceduri su pripremljeni I i II prilog Izvještaja EK o Crnoj Gori sa svim raspoloživim podacima o realizovanim aktivnostima u segmentima principa i instrumenata preduzetničke i industrijske politike, unapređenja poslovnog ambijenta, Industrijske politike, politike turizma, sa ostalim relevantnim informacijama na nivou pregovaračkog poglavlja.

Napomena: Detaljniji podaci o realizovanim aktivnostima iz oblasti Industrijske i preduzetničke politike iz resorne nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja, sadržani su u okviru dostavljenih informacija na nivou Direktorata za razvoj industrije i zanatstva i Direktorata za unapređenje konkurentnosti privrede.

PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA

U narednom periodu neophodno je u kontinuitetu obezbijediti praćenje izmjena u oblasti kompanijskog prava na nivou EU, a sve u cilju daljeg unapređenja crnogorskog zakonodavnog okvira u ovoj oblasti. Posebnu pažnju je potrebno usmjeriti na unapređenje institucionalnih kapaciteta u cilju davanja kvalifikovanih stručnih mišljenja o primjeni zakona kao i dalju koordinaciju i realizaciju brojnih aktivnosti na nivou pregovaračkog poglavlja 6 - Privredno pravo, kako bi se obezbijedio monitoring napretka koji je Crna Gora postigla u zatvorenim poglavljima.

U segmentu monitoringa sprovođenja Industrijske politike Crne Gore 2024-2028. godine, u cilju nastavka praćenja napretka u Poglavlju 20 sa akcentom na potrebu obezbjeđenja kontinuiteta u implementaciji započetih mjera i aktivnosti Industrijske politike Crne Gore 2024-2028. godine, slijedi nastavak praćenja realizacije mjera i aktivnosti implementacije politike kroz pripremu godišnjeg Izvještaja o realizaciji za 2025. godinu u I kvartalu 2026. godine. Dodatno će se nastaviti kontinuirano izvještavanje EK u svim segmentima pregovaračkog poglavlja kroz različite mehanizme izvještavanja kao i dalje usklađivanje sa EU industrijskom politikom, sa posebnim fokusom na oblasti i pitanja koja su istaknuta u Zajedničkoj poziciji EU.

U okviru instrumenata za sprovođenje Industrijske politike, izdvaja se potreba nastavka implementacije Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2026. godinu za podršku preduzećima iz sektora prerađivačke industrije i obezbjeđenja finansijske održivosti Programa.

U segmentu razvoja zanatske djelatnosti, aktivnosti Ministarstva u 2026. godini biće primarno usmjerene na unapređenje poslovnog ambijenta u cilju podsticanja razvoja ove djelatnosti u Crnoj Gori. Nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zanatstvu, stvoreni su preduslovi za funkcionisanje Zanatske komore Crne Gore kao krovne institucije za zaštitu i unapređenje zanata i zastupanje zajedničkih interesa zanatlija i uspostavljanje elektronskog Registra zanatlija koji će voditi Zanatska komora CG kao zakonom određeni nadležni subjekt. Ujedno, nastaviće se aktivnosti na daljoj izradi i podzakonskih akata i potrebne harmonizacije sa EU propisima. Program za razvoj i promociju zanatstva koji finansijski podržava zanatlije i razvoj zanatstva u Crnoj Gori, nastaviće sa implementacijom u skladu sa opredijeljenim budžetskim sredstvima za 2026. godinu i pravilima o kontroli državne pomoći.

U cilju obezbjeđivanja pune implementacije novog Zakona o slobodnim zonama, Ministarstvo ekonomskog razvoja planira sprovođenje aktivnosti na izradi osam podzakonskih akata, koji će biti donijeti u zakonskom roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona. Takođe, nastaviće se nadzor nad poslovanjem trenutno jedine slobodne zone u Crnoj Gori – Slobodne zone „Luka Bar“ AD, kroz praćenje Izvještaja o poslovanju za 2025. godinu, koji je, shodno novom Zakonu o slobodnim zonama, operator slobodne zone dužan da dostavi Vladi Crne Gore najkasnije do 30. juna 2025. godine. Pored navedenog, nastaviće se sa sprovođenjem aktivnosti koje se odnose na predlaganje i osnivanje slobodnih zona, kao i vršenje nadzora i kontrole nad njihovim radom. U tom smislu, razmatraće se inicijative za osnivanje slobodnih zona koje u toku 2026. godine budu dostavljene od strane zainteresovanih subjekata.

3. Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju

U Direktoratu za unutrašnje tržište i konkurenciju obavljaju se poslovi koji se odnose na: pripremu tekstova nacrti i predloga zakona, kao i drugih propisa iz oblasti unutrašnje trgovine, zaštite konkurencije, infrastrukture kvaliteta (standardizacije, metrologije, akreditacije, tehničkih zahtjeva za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda na tržištu), dragocjenih metala, tržišnog nadzora industrijskih proizvoda, intelektualne svojine (industrijske svojine i autorskog i srodnih prava) i optičkih diskova; pripremu i davanje mišljenja na nacрте i predloge zakona i drugih tehničkih propisa koji pripremaju drugi organi; davanje stručnih uputstava; praćenje stanja i razvoja unutrašnje trgovine i predlaganje mjera za njeno unaprjeđenje; praćenje globalne konjunktura tržišta u cilju predlaganja i iniciranja mjera ekonomske politike u oblasti unutrašnje trgovine; praćenje kretanja cijena i snabdjevenosti tržišta u oblasti unutrašnje trgovine; pripremu i praćenje realizacije plana interventnih nabavki u slučaju ozbiljnih poremećaja na tržištu; predlaganje politike zaštite i razvoja konkurencije; politiku infrastrukture kvaliteta i intelektualne svojine, koordinaciju organa nadležnih za sprovođenje prava intelektualne svojine, ispitivanje prijave i ispunjenosti uslova za priznavanje prava industrijske svojine; rješavanje o sticanju prava na patent, žig, dizajn, topografiju poluprovodnika i oznake geografskog porijekla (industrijska svojina); utvrđivanje prestanka prava industrijske svojine; objavljivanje podataka u vezi sa prijavama za priznavanje prava industrijske svojine; pružanje informacionih usluga u vezi sa prijavama i pravima industrijske svojine; vođenje registara prijave za priznavanje prava industrijske svojine, registra prava industrijske svojine i registara zastupnika fizičkih i pravnih lica u postupcima za priznavanje prava industrijske svojine; prijem u depozit i evidenciju autorskih djela i predmeta nad kojima postoje srodna prava; izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; nadzor nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; obavljanje međunarodne saradnje u oblasti intelektualne svojine; dodjeljivanje proizvođačkih kodova, izdavanje licence za proizvodnju i odobrenja za komercijalno umnožavanje optičkih diskova; polaganje stručnog ispita za zastupnika za patente, žigove odnosno za dizajne; prvostepeni i drugostepeni upravni postupak iz nadležnosti direktorata; zastupanje pred sudovima u postupcima iz nadležnosti direktorata; prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije iz djelokruga nadležnosti direktorata; međunarodnu i regionalnu saradnju iz nadležnosti direktorata; vođenje registara tehničkih propisa i imenovanih/ovlašćenih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti; notifikacije prema sporazumu Sporazumu WTO/TBT, WTO/TRIPS Sporazumu i Sporazumu CEFTA; poslove nadzora nad radom institucija iz oblasti za koje je direktorat nadležan i saradnju sa drugim organima u cilju što potpunijeg ostvarivanja utvrđenih politika; reviziju PPCG; saradnju sa nevladinim sektorom, kao i druge poslove u skladu sa propisima; predlaganje, utvrđivanje i sprovođenje politike u oblasti zaštite potrošača; izradu Nacionalnog programa za zaštitu potrošača i i nadgledanje sprovođenja i podnošenje godišnjeg izvještaja; rad Savjeta za zaštitu potrošača, saradnju sa državnim organima, organima uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima čija je nadležnost zaštita potrošača, kao i organizacijama za zaštitu potrošača, radi zaštite ekonomskih interesa potrošača, njihovog informisanja; usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije iz oblasti zaštite potrošača; vođenje evidencije organizacija za zaštitu potrošača; inspeksijski nadzor nad primjenom zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz oblasti unutrašnje trgovine i usluga, bezbjednosti proizvoda, efikasnom korišćenju energije, zaštite ekonomskih interesa potrošača, zaštite prava intelektualne svojine, kao i druge poslove u skladu sa zakonom (kontaktna tačka za razmjenu informacija o opasnim proizvodima, stručni i administrativni poslovi za Koordinaciono tijelo za nadzor na tržištu, prijem i vođenje registra prijave trgovine); preduzimanje i izvršenje upravnih i drugih mjera i radnji u cilju da se utvrđene nepravilnosti otklone i poslovanje uskladi sa propisima; izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, podnošenje krivičnih i drugih odgovarajućih prijave (iniciranje postupaka pred nadležnim organima); predlaganje inicijativa za izmjenu zakona, drugih propisa i opštih akata i predlaganje mjera za unapređivanje stanja u ovim oblastima nadzora; praćenje upravne i sudske prakse; praćenje izvršenja godišnjih i periodičnih planova inspeksijskog nadzora; obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Direktorata u skladu sa zakonom i drugim propisima.

DIREKCIJA ZA KONKURENCIJU I UNUTRAŠNJU TRGOVINU

Tokom 2025. godine rad Direkcije za konkurenciju i unutrašnju trgovinu je bio usmjeren na aktivnosti usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, što je prioritet rada Vlade. Pregovaračko poglavje 8 - Konkurencija je uslovljeno usvajanjem nekoliko propisa. Usvajanjem propisa iz oblasti konkurencije se stvara regulatorni okvir koji podržava efikasnije funkcionisanje tržišne ekonomije,

štiti konkurenciju na tržištu i doprinosi interesima potrošača i privrede. U vezi sa navedenim direkcijska je u prethodnoj godini radila na izradi sledećih propisa:

Predlog Zakona o naknadi štete zbog povrede konkurencije na tržištu se nastavlja sa usaglašavanjem sa Direktivom 2014/104/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za povredu odredaba prava konkurencije na tržištu država članica i Evropske Unije u oblasti Poglavlja 8 Konkurencija. Zakon je objavljen na Javnu raspravu 28.01.2025. godine. Nakon javne rasprave predlog zakon je upućen na usaglašavanje sa ostalim organima uprave. Predlog zakona je nakon usaglašavanja sa drugim organima uprave dostavljen, preko Ministarstva evropskih poslova, Evropskoj komisiji 7 novembra, 2025. godine. Na dostavljeni predlog zakona očekujemo komentare Evropske komisije o stepenu usklađenosti. Komentare nijesmo još uvijek dobili.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije kojom će se obezbijediti prenošenje i implementacija zakonodavstva Evropske unije kojim se uređuju postupci i nadležnosti, kojim se prenosi Direktiva 2019/1. Predlog izmjena i dopuna zakona je objavljen na Javnu raspravu 06.02.2025. godine, nakon čega je upućen na usaglašavanje sa ostalim organima uprave. Nakon usaglašavanja predlog zakona je upućen Evropskoj komisiji 10. oktobra 2025. godine. Predlog zakona je usaglašen sa komentarima Evropske komisije i dostavljen misiji u Briselu 5. decembra 2025. godine, prema roku koji je naveden od strane Evropske komisije. Očekujemo komentare Evropske komisije o stepenu usklađenosti.

Predlog Uredbe o uslovima i kriterijumima grupnog izuzeća po vrstama vertikalnih sporazuma od zabrane. Uredba je dostavljena Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti. Ovom uredbom se utvrđuju kategorije vertikalnih sporazuma na koje se može primijeniti izuzeće od zabrane restriktivnih sporazuma iz člana 11 Zakona o zaštiti konkurencije i detaljnije propisuju posebni uslovi koji se odnose na vrstu i sadržaj sporazuma, po kojima su takvi sporazumi izuzeti od zabrane.

Predlog Uredbe o uslovima i kriterijumima za grupno izuzeće od zabrane sporazuma u drumskom, željezničkom i saobraćaju u unutrašnjim vodama. Uredba je dostavljena Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti. Imajući u vidu obaveze koje je Crna Gora preuzela Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, posebno u dijelu koji se odnosi na Zaključni kriterijum broj 1 u procesu pristupanja Evropskoj uniji, neophodna je potpuna transpozicija i primjena propisa EU u oblasti politike konkurencije. U oblasti transporta to podrazumijeva obavezu da se domaći propisi usklade sa pravilima EU o primjeni pravila konkurencije na drumski, željeznički i saobraćaj u unutrašnjim vodama.

Predlog Uredbe o grupnom izuzeću od zabrane horizontalnih sporazuma o specijalizaciji, Uredba je dostavljena, preko Ministarstva evropskih poslova, Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti. Uredbom se nastavlja sa usaglašavanjem nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije. Takođe se uređuje oblast konkurencije odnosno propisuju uslovi grupnih izuzeć od zabrane horizontalnih sporazuma o specijalizaciji i detaljnije se propisuju posebni uslovi koji se odnose na ovu vrstu i sadržaj sporazuma po kojima su takvi sporazumi izuzeti od zabrane.

Predlog Uredbe o uslovima i kriterijumima za grupno izuzeće od zabrane sporazuma o prenosu tehnologije. Donošenjem nove uredbe postiže se visok stepen usklađenosti sa aktuelnom pravnom tekovinom Evropske unije, obezbjeđivanja jasnog i predvidivog pravnog okvira za privredne subjekte koji su nosioci prava na tehnologiji, kao i one kojima je potrebna licenca na tehnologiji za obavljanje privredne djelatnosti. Donošenje nove uredbe će takođe doprinijeti unaprjeđenju pravne sigurnosti i efikasnije primjene pravila konkurencije od strane nadležnih organa. Ovim se istovremeno ispunjavaju obaveze iz procesa pristupanja Crne Gore EU i doprinosi stvaranju uslova za nesmetano funkcionisanje tržišta i održiv tehnološki i inovacioni razvoj zasnovan na efikasnom prenosu tehnologije.

Predlog Uredbe o grupnim izuzećima od zabrane sporazuma o distribuciji rezervnih djelova i servisiranju motornih vozila. Razlozi za donošenje uredbe proizilaze iz zaključaka detaljnog monitoringa sektora motornih vozila koji je sprovela Evropska komisija, a koji su navedeni u Izveštaju o evaluaciji primjene Regulative 1400/2002 iz 2008. godine i Komunikaciji Komisije iz 2009. o budućem okviru prava konkurencije u ovom sektoru, ukazali su na potrebu razgraničenja između sporazuma koji se odnose na distribuciju novih motornih vozila i sporazuma koji obuhvataju pružanje usluga popravke i održavanja i distribuciju rezervnih djelova. U odnosu na distribuciju novih motornih vozila, utvrđeno je da na tom tržištu ne postoje značajniji problemi konkurencije koji bi ga razlikovali od drugih sektora na način koji bi opravdao posebna ili stroža pravila u odnosu na opšti režim grupnih izuzeća vertikalnih sporazuma iz Regulative 330/2010. Uslovi za izuzeće propisani tom regulativom smatraju se dovoljnim da osiguraju usklađenost sporazuma o distribuciji novih vozila sa članom 101(3) UFEU.

Predlog Uredbe o uslovima i kriterijumima grupnog izuzeća od zabrane sporazuma o istraživanju i razvoju. Uredba je dostavljena preko preko, Ministarstva evropskih poslova, Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti. Donošenje uredbe je bilo potrebno radi pune usklađenosti sa aktuelnom pravnom tekovinom Evropske unije, obezbjeđivanja jasnog i predvidivog pravnog okvira u oblasti istraživanja i razvoja, proizvodnje ili distribucije ugovornog proizvoda, primjene ugovornog tehnološkog procesa ili ustupanje i licenciranje prava intelektualne svojine ili prenos znanja i vještina neophodnih u tom postupku proizvodnje.

Osim nabrojanih propisa direkcija je u prethodnoj godini pripremila i uputila na usvajanje **Zakon o posredovanju u prometu i zakupu nepokretnosti**. Zakon je objavljen u "Službenom listu CG" br. 89/25 i stupio je na snagu 13.08.2025. godine. Ovim zakonom su riješena pitanja neadekvatnost i nedostatnosti postojeće regulative, koji daju samo generalne smjernice za obavljanje djelatnosti zakupa i prometa nepokretnosti. Zakonom su propisani uslovi za obavljanje poslova posredovanja. Uvodi se red u oblasti posredovanja u prometu i zakupu nepokretnosti prema evropskim standardima, što doprinosi razvoju tržišta nepokretnosti u Crnoj Gori, podiže kvalitet usluge za korisnike, kupce i prodavce nepokretnosti, koji mogu biti fizička i pravna lica, jača konkurentnost privrednih subjekata u ovom sektoru poslovnih usluga, čime se poslovni ambijent u Crnoj Gori ujednačava sa onim u Evropske Unije, što crnogorsko tržište nepokretnosti čini atraktivnijim za strana ulaganja.

DIREKCIJA ZA INFRASTRUKTURU KVALITETA

U 2025. godini, Direkcija za infrastrukturu kvaliteta je nastavila sa svojim aktivnostima usklađivanja zakonodavstva sa standardima Evropske unije, posebno u oblasti tehničkih zahtjeva za proizvode i nadzora proizvoda na tržištu. Takođe, veliki dio aktivnosti je bio posvećen koordinaciji rada Radne grupe za pregovore u oblasti Poglavlja 1 sloboda kretanja roba. Pored EU integracija direkcija je vršila aktivnosti nadzora nad radom tri institucije infrastrukture kvaliteta Institutom za standardizaciju, Akreditacionim tijelom i Zavodom za metrologiju. Pored toga su vođeni prvostepeni postupci 6 i drugostepeni postupci 4 iz oblasti rada direkcije.

Od normativnih aktivnosti Direkcija je radila na dva ključna zakona:

- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenu usaglašenosti, koji je usklađen sa odlukom EC 2008/768 međutim izmjenjen je radi usklađivanja sa regulativom (EU) 2019/515 Evropskog parlamenta. Predlog Zakona je prosljeđen Evropskoj komisiji na mišljenje u novembru mjesecu.

- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu koji uređuje mehanizme nadzora i kontrole proizvoda koji se nalaze na tržištu. Njegova svrha je osigurati da svi proizvodi koji se stavljaju na tržište budu bezbjedni sa stanovišta EU izvora prava tj. nacionalnih propisa koji preuzimaju iste. Važeći Zakon je usklađen sa Regulation (EU) 2008/765 Evropskog parlamenta čime se osigurava efikasan nadzor i zaštita potrošača. Predmetna Regulativa je izmjenjena regulativom (EU) 2019/1020 Evropskog parlamenta pa se samim tim pristupilo izmjenama i dopunama važećeg Zakona.

-Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o notifikaciji tehničkih propisa, propisa o uslugama informatičkog društva i postupaka ocjene usaglašenosti koja prenosi directive (EU) 2015/1535 ima za cilj da osigura informisanje (notifikaciju) prema evropskoj komisiji ali i u drugom pravcu. Ova uredba omogućava državama članicama da obavijeste Evropsku komisiju o novim tehničkim propisima prije nego što ih usvoje, čime se olakšava sloboda kretanja roba i usluga na jedinstvenom tržištu.

- Odluka o osnivanju Akreditacionog tijela (Sl. list CG", br. 13/25, 35/25 i 117/25) je mijenjana tri puta u toku 2025 godine radi ispunjavanja zahtjeva Evropske kooperacije za akreditaciju.

Pored zakonodavnih aktivnosti, Direkcija je radila i na razvoju i implementaciji svih mjerila koja se odnose na poglavlje 1 - sloboda kretanja roba. Ova mjerila su ključna za osiguranje da proizvodi mogu nesmetano cirkulisati unutar zajedničkog tržišta EU, čime se postiže da se industrijski proizvodi iz Crne Gore mogu bez dodatnih prepreka plasirati na to ciljno tržište.

Direkcija za infrastrukturu kvaliteta je u 2025. godini ostvarila značajne rezultate u usklađivanju zakonodavstva sa evropskim standardima. Rad na zakonima o tehničkim zahtjevima i nadzoru proizvoda, kao i razvoj mjerila za slobodu kretanja roba, predstavlja osnovu za dalji razvoj i unapređenje kvaliteta proizvoda na tržištu. Očekujemo da će nakon dobijanja mišljenja od Evropske komisije, ovi zakoni biti implementirani u naš pravni sistem, čime ćemo dodatno osnažiti našu infrastrukturu kvaliteta.

DIREKCIJA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA

Normativna aktivnost

Zakon o zaštiti potrošača

Novi Zakon o zaštiti potrošača predstavlja sveobuhvatnu reformu potrošačkog prava i njime se u nacionalno zakonodavstvo prenose direktive (EU) 2019/770 (digitalni sadržaj i digitalne usluge), 2019/771 (ugovori o prodaji robe) i 2019/2161 (modernizacija i bolja primjena pravila zaštite potrošača). Zakon detaljno uređuje prava potrošača u pogledu saobraznosti robe, uključujući robu sa digitalnim elementima, kao i prava u vezi sa saobraznošću digitalnog sadržaja i usluga. Preciziraju se pravila o prodajnim pogodnostima (sniženja cijena), transparentnosti cijena i informisanju potrošača, uključujući pravila o isticanju prethodne cijene. Jača se režim nepoštenih poslovnih praksi i uvodi efikasnija kaznena politika sa jasnim kriterijumima za odmjeravanje kazni. Centralni informacijski sistem zaštite potrošača (CISZP) se zakonski uređuje kroz jasnu obavezu nadležnih organa da vode evidenciju žalbi potrošača, uključujući podatke iz nadzora, kroz ovaj sistem, sa ciljem bolje koordinacije nadzornih organa, obrade prijave i analize rizika. Pored navedenog, zakonom se jačaju ovlaštenja nadležnih organa u sprovođenju potrošačkog zakonodavstva, budući da uvodi mjere koje omogućavaju sprovođenje Regulative (EU) 2017/2394 putem specifičnih odredbi te Regulative (CPC Regulativa), uključujući definicije, određivanje jedinstvene kancelarije za vezu (Single Liaison Office), istražna i izvršna ovlaštenja nadležnih organa, kao i mehanizme saradnje na nacionalnom nivou. Zakon dodatno uređuje mehanizme vansudskog rješavanja sporova, ulogu Savjeta za zaštitu potrošača i nadzorna ovlaštenja inspekcija, čime se jačaju institucionalni kapaciteti i sistemska zaštita potrošača. Predlog zakona je planiran Programom rada Vlade za IV kvartal 2025. godine, i utvrđen je na sjednici Vlade na sjednici održanoj 25. decembra 2025. godine. Skupština je donijela Zakon o zaštiti potrošača 2. februara 2026. godine ("Službeni list Crne Gore" br. 12/2026).

Zakon o kolektivnim tužbama za zaštitu interesa potrošača

Ovim zakonom se po prvi put u crnogorski pravni sistem uvodi sveobuhvatan mehanizam kolektivne (predstavničke) tužbe u skladu sa Direktivom (EU) 2020/1828. Zakon uređuje aktivnu legitimaciju kvalifikovanih subjekata (organizacije za zaštitu potrošača i druga tijela koja ispunjavaju propisane uslove), postupak podnošenja kolektivne tužbe, uslove za domaće i prekogranične predstavničke tužbe, kao i registar kvalifikovanih subjekata i registar kolektivnih postupaka radi transparentnosti. Predviđene su dvije osnovne vrste zahtjeva: zahtjevi za prestanak ili zabranu nezakonite prakse (mjere zabrane) i zahtjevi za naknadu štete (povraćaj novca, sniženje cijene i dr.). Zakon uvodi procesne garancije protiv zloupotrebe postupka, pravila o finansiranju kolektivnih tužbi, transparentnosti eventualnog eksternog finansiranja, kao i ovlaštenje suda da odbaci očigledno neosnovane tužbe. Osnovni cilj zakona je uvođenje prava potrošača na kolektivno ostvarivanje novčanih i drugih kompenzacijskih zahtjeva u pravnom sistemu Crne Gore u slučaju određenih tipičnih masovnih oštećenja čime se dobija kompletan i efikasan pravni okvir zaštite kolektivnih interesa potrošača u sudskom postupku. Javna rasprava trajala je od 16. maja do 15. juna 2025. godine (30 dana), uz organizovanje okruglog stola 30. maja 2025. godine. U raspravi su učestvovali predstavnici ministarstava, pravosudnih organa, potrošačkih organizacija, advokatske i notarske komora. Vlada je utvrdila Predlog zakona 16. decembra 2025. godine, dok je Skupština donijela Zakon o kolektivnim tužbama na Sedmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine.

Zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda

Ovim zakonom se sistemski uređuje oblast bezbjednosti proizvoda do dana pristupanja EU, uz suštinsko usklađivanje sa Regulativom (EU) 2023/988. Zakon precizira obaveze proizvođača, uvoznika i distributera, uključujući obavezu analize rizika, tehničke dokumentacije, praćenja proizvoda na tržištu i preduzimanja mjera u slučaju utvrđenog rizika. Posebno su normirane obaveze u kontekstu online trgovine i internet platformi, uključujući saradnju sa nadzornim organima i brzu reakciju na opasne proizvode. Uvodi se obaveza postojanja odgovornog lica sa sjedištem u Crnoj Gori za proizvode iz trećih zemalja. Zakon detaljno uređuje mjere nadzora, opoziv i povlačenje proizvoda, razmjenu informacija i uspostavljanje osnova za integraciju u evropski Safety Gate sistem. Javna rasprava sprovedena je od 11. juna do 1. jula 2025. godine, a u izvještaju je konstatovano da tokom rasprave nijesu dostavljeni predlozi, sugestije ni primjedbe. Vlada je utvrdila Predlog zakona 16. decembra 2025. godine, dok je Skupština donijela Zakon o kolektivnim tužbama na Sedmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine.

Zakon za sprovođenje Regulative (EU) 2023/988 o opštoj bezbjednosti proizvoda

Ovaj zakon ima funkciju sprovedbenog akta i sadrži institucionalne, nadzorne i kaznene odredbe neophodne za direktnu primjenu Regulative (EU) 2023/988 od dana pristupanja Crne Gore EU. Zakon određuje nadležne organe (tržišna inspekcija, sanitarna inspekcija, inspekcija za usluge informacionog društva i carinski organ), njihova ovlaštenja i koordinaciju, uključujući razmjenu informacija i postupanje po sistemu brzog uzbunjivanja (Safety Gate). Propisuje se prekršajna odgovornost i novčane kazne za povrede obaveza iz Regulative, kao i mjere nadzora (zabrana stavljanja proizvoda na tržište, povlačenje, opoziv, uništavanje opasnih proizvoda). Zakon ne preuzima materijalne odredbe Regulative, već obezbjeđuje nacionalni okvir za njihovu punu i efikasnu primjenu. Ovakav pristup obezbjeđuje nesmetan prelaz sa važećeg nacionalnog okvira na direktnu primjenu regulative Evropske unije po pristupanju, čime se sprječava nastanak regulatornog vakuuma i garantuje pravna sigurnost za privredne subjekte i nadležne organe. Javna rasprava sprovedena je od 11. juna do 1. jula 2025. godine, a u izvještaju je konstatovano da tokom rasprave nijesu dostavljeni predlozi, sugestije ni primjedbe. Vlada je utvrdila Predlog zakona 16. decembra 2025. godine, dok je Skupština donijela Zakon o kolektivnim tužbama na Sedmoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2025. godini, dana 27. decembra 2025. godine.

Predlog zakona o izmjenama zakona o nedozvoljenom oglašavanju

Predlog zakona pripremila je Ministarstvo ekonomskog razvoja radi preciznijeg usklađivanja sa Direktivom 2006/114/EZ o obmanjujućem i komparativnom oglašavanju, u kontekstu ispunjavanja obaveza iz Poglavlja 28. Izmjenama se precizira definicija trgovca (uključujući fizička i pravna lica, lica koja obavljaju zanate i profesionalne djelatnosti, kao i zastupnike koji djeluju u ime i za račun trgovca), dodatno razrađuje pojam obmanjujućeg oglašavanja i proširuje lista karakteristika robe i usluga relevantnih za ocjenu obmanjujuće prakse (uključujući „način izvršenja“). Sprovedena je javna rasprava u periodu od 23. juna do 16. jula 2025. godine (20 dana), a objavljen je i izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi.

Podzakonski akti

U cilju daljeg jačanja uloge i efikasnosti **Savjeta za zaštitu potrošača**, donijeta je **Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju** („Službeni list Crne Gore“, br. 40/25) kojom su propisana značajna nova rješenja koja su dodatno osnažila rad Savjeta. Posebno je Savjet ovlašten da osniva specijalizovane radne grupe i ad hoc tijela radi razmatranja konkretnih pitanja iz oblasti zaštite potrošača, uključujući pitanja koja proizilaze iz procesa usklađivanja sa pravnom tekovinom EU i sprovođenja preporuka Evropske komisije. Istovremeno, Savjet je dobio ovlaštenje da od drugih nadležnih organa zahtijeva podatke, izvještaje i analitičke materijale, čime je dodatno ojačana njegova stručna i savjetodavna uloga. Pored toga, predsjednik Savjeta je ovlašten da, po potrebi, na sjednice Savjeta poziva predstavnike drugih institucija, uključujući međunarodne organizacije i stručna tijela, kada je njihovo učešće relevantno za efikasno vršenje nadležnosti Savjeta. U skladu sa novim ovlaštenjima utvrđenim navedenom Odlukom, Savjet je 4. jula 2025. godine donio odluku o formiranju radne grupe zadužene za izradu Predloga akcionog plana sa ciljem unapređenja nivoa zaštite potrošača u jedinicama lokalne samouprave.

Odluka o izmjeni Odluke o metodologiji za određivanje nagrada i naknada za rad Odbora za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova (Službeni list CG, br. 40/25)

Ovom odlukom mijenja se Prilog 1 – Metodologija za određivanje visine nagrada i naknada članovima Odbora za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova, arbitru pojedincu i predsjedniku vijeća, kao i nagrade za vođenje Odbora. Nagrada se utvrđuje prema tri kriterijuma: vrijednosti predmeta spora, načinu rješenja spora (obavezujuća odluka, preporuka, poravnanje, obustava, odbacivanje) i vrsti tužbe (uključujući masovne sporove). Izmjene su izvršene radi usklađivanja metodologije sa rastom minimalne i prosječne zarade, u cilju obezbjeđivanja primjerenog nivoa naknada i jačanja funkcionalnosti sistema vansudskog rješavanja potrošačkih sporova.

Uredba o izmjeni Uredbe o uslovima za ustupanje i obavljanje poslova utvrđenih Nacionalnim programom zaštite potrošača i bližim kriterijumima, načinu i postupku finansiranja organizacija potrošača (Službeni list CG, br. 77/25)

Ovom uredbom mijenja se član 3 stav 1 važeće uredbe, tako što se propisuje da se za ustupanje pojedinih poslova predviđenih Nacionalnim programom zaštite potrošača oglas može raspisati tokom cijelog perioda važenja godišnjeg Akcionog plana za sprovođenje Nacionalnog programa. Izmjena ima za cilj preciziranje procedure i jačanje transparentnosti u postupku povjeravanja poslova organizacijama

potrošača, posebno u dijelu finansiranja aktivnosti predviđenih Nacionalnim programom zaštite potrošača.

2. Strateški okvir

Na sjednici održanoj 26. juna 2025. godine, Vlada je donijela **Nacionalni program zaštite potrošača 2025-2027** sa Akcionim planom za realizaciju Nacionalnog programa za 2025. godinu, čime je blagovremeno ispunjena obaveza iz Programa rada Vlade za 2025. godinu. Nacionalni program zaštite potrošača 2025–2027 predstavlja krovni strateški dokument Crne Gore u oblasti zaštite potrošača kojim se utvrđuju prioriteti, ciljevi i mjere politike zaštite potrošača za trogodišnji period, uz prateći jednogodišnji Akcioni plan za 2025. godinu.

Kao svoj strateški cilj Program postavlja obezbjeđivanje visokog nivoa zaštite prava potrošača u Crnoj Gori kroz dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, jačanje institucionalnih kapaciteta i efikasnu primjenu zakonodavstva. Radi postizanja tog cilja, Program postavlja i tri operativna cilja:

- Osigurano povjerenje i veća zaštita potrošačkih prava kroz izmjene potrošačkog zakonodavstva u skladu sa praksama EU;
- Obezbijeđena zadovoljavajuća informisanost potrošača/ica i trgovaca o njihovim pravima i obavezama
- Podsticanje lokalnih zajednica na veći angažman i aktivnosti u oblasti zaštite potrošača/ica

Program je usmjeren na dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije u okviru Poglavlja 28 – Zaštita potrošača i zdravlja, kao i na jačanje institucionalnih kapaciteta i efikasnije sprovođenje zakonodavstva. Poseban fokus stavljen je na:

- unapređenje bezbjednosti proizvoda (uključujući usklađivanje sa Regulativom (EU) 2023/988 – GPSR),
- zaštitu ekonomskih interesa potrošača,
- digitalnu transformaciju i zaštitu potrošača u online okruženju,
- jačanje mehanizama vansudskog rješavanja sporova,
- unapređenje tržišnog nadzora i međuinstitucionalne saradnje,
- razvoj Centralnog informacionog sistema zaštite potrošača (CISZP).

Program je usklađen sa krovnim strateškim dokumentima Vlade, Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine, Strategijom digitalne transformacije, kao i sa evropskim politikama (New Consumer Agenda, European Green Deal, Single Market Programme). Poseban akcenat stavljen je na održivu i zelenu potrošnju, cirkularnu ekonomiju, edukaciju potrošača i jačanje svijesti o pravima potrošača.

3. Centralni informacioni sistem za zaštitu potrošača

Direkcija za zaštitu potrošača je kontakt tačka Centralnog informacionog sistema za zaštitu potrošača, informacionog sistema za evidenciju, obradu i čuvanje podataka iz nadzora, uključujući i podatke iz nadzora po primljenim žalbama i drugim podnescima (pitanja, inicijative) potrošača i njihovom rješavanju, u sprovođenju propisa kojima se štite interesi potrošača.

U periodu 1. I – 31. XII 2025. godine, preko CISZP-a je evidentirano ukupno 579 podnesaka (403 žalbe, 137 pitanja i 39 inicijativa).

Od tog broja, 428 podnesaka (73,92%) odnosilo se na Tržišnu inspekciju (299 žalbi, 110 pitanja i 19 inicijativa). Kada su u pitanju žalbe, riješeno je više od 92,97%, a od navedenog 35,97% potpuno ili djelimično u korist potrošača, više od 17,26% je bilo neosnovano te se nije moglo udovoljiti zahtjevu, već je potrošač upućen da svoja prava može ostvarivati u sudskom/vansudskom postupku. U više od 46% slučajeva potrošači su povukli svoje pritužbe. Ostale žalbe su u postupku rješavanja. Od 110 pitanja upućenih Tržišnoj inspekciji, potrošači su dobili odgovore u više od 97% slučajeva. Od ukupno 19 inicijativa upućenih Tržišnoj inspekciji, postupljeno je u 100% slučajeva. Treba napomenuti da 572 žalbe, koje je Tržišna inspekcija primila neposredno, iz tehničkih razloga nisu evidentirane u CISZP-u, pa će to biti naknadno urađeno.

Za ostale organe/institucije – članove Sistema, evidentirano je ukupno 138 podnesaka (97 žalbi, 25 pitanja i 16 inicijativa). Od ukupnog broja žalbi, 38 su u nadležnosti Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, 29 u nadležnosti Turističke inspekcije, osam u nadležnosti Centralne banke, tri u nadležnosti Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, tri u nadležnosti

Agencije za civilno vazduhoplovstvo, četiri u nadležnosti Inspekcije za hranu, dvije u nadležnosti Sekretarijata za komunalne djelatnosti Glavnog grada Podgorica, dvije u nadležnosti Direkcije za drumski saobraćaj i motorna vozila, jedna u nadležnosti Lučke kapetanije Bar – PSC inspektor, jedna u nadležnosti Elektroenergetske inspekcije, jedna u nadležnosti Inspekcije za stanovanje, pet u nadležnosti Zdravstveno-sanitranne inspekcije. U naznačenom periodu, evidentirano je i sedam žalbi za organe koji nisu članovi Sistema.

Od 25 pitanja, 13 je u nadležnosti Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, četiri u nadležnosti Centralne banke Crne Gore, dva u nadležnosti Turističke inspekcije, dok je po jedno pitanje u nadležnosti: Agencije za civilno vazduhoplovstvo (Inspektor za vazdušni saobraćaj), Elektroenergetske inspekcije, Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, Inspekcije za stanovanje, Inspekcije za hranu i Sekretarijata za komunalne poslove Glavnog grada Podgorica. Pored navedenog, evidentirana su i dva pitanja za organe koji nisu članovi Sistema.

Od 16 inicijativa, pet je u nadležnosti Turističke inspekcije, tri u nadležnosti Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, tri u nadležnosti Inspekcije za hranu, tri u nadležnosti Zdravstveno – sanitranne inspekcije, dok je po jedna inicijativa u nadležnosti Metrološke inspekcije i Direkcije za inspeksijski nadzor željezničke infrastrukture, saobraćaja i žičara. Takođe, evidentirane su i četiri inicijative za organe koji nisu članovi Sistema.

4. Evropske integracije – Pregovaračko poglavlje 28 Zaštita potrošača i zdravlja

Tokom 2025. godine nastavljen je intenzivan rad na ispunjavanju obaveza iz Poglavlja 28 – Zaštita potrošača i zdravlja, sa posebnim fokusom na jačanje institucionalnih kapaciteta, unapređenje koordinacionih mehanizama i obezbjeđivanje efektivne primjene zakonodavstva u praksi. Zakonodavni okvir je u potpunosti usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije koja je uslov za ispunjenje završnog mjerila 1 i privremeno zatvaranje poglavlja, kroz donošenje Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o kolektivnim tužbama za zaštitu interesa potrošača, Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda i Zakona za sprovođenje Regulative (EU) 2023/988 o opštoj bezbjednosti proizvoda. Tokom godine pripremljeni su i usklađeni relevantni podzakonski akti koji su usvojeni početkom 2026. godine.

Takođe, preduzete su i odgovarajuće aktivnosti na ispunjenju preporuka iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2024. godinu i Izvještaja TAIEX Peer review misije iz 2023. godine. U junu 2025. godine Vlada je usvojila Nacionalni program zaštite potrošača 2025–2027 sa Akcionim planom za 2025. godinu, čime je obezbijeđen strateški kontinuitet politike zaštite potrošača i njeno povezivanje sa obavezama iz procesa evropskih integracija, budući da je program usklađen sa EU Consumer Agendom do 2030. Tokom 2025. godine dodatno je ojačana uloga Savjeta za zaštitu potrošača. Izmjenama Odluke o osnivanju Savjet je dobio proširena ovlašćenja. U junu 2025. imenovan je novi saziv Savjeta, a već u julu formirana je radna grupa za unapređenje uloge lokalnih samouprava u sistemu zaštite potrošača.

Pored učešća na Pododboru za unutrašnje tržište i konkurenciju, održanom u Podgorici 1. aprila 2025. godine, pripremljen je i prilog za navedeni sastanak, a pripremljeni su i odgovori na pitanja koje je Evropska komisija dostavila Crnoj Gori prije i nakon održavanja tog sastanka. Takođe, blagovremeno su pripremljeni i prilozi Izvještaju o napretku za 2025. godinu.

Sa nivoa ove direktije koordinisano je radom Radne grupe za vođenje pregovora sa Evropskom unijom u pregovaračkom poglavlju 28 – Zaštita potrošača i zdravlja, uz učešće na sjednicama klastera Unutrašnje tržište.

Predstavnik MER-a - Direkcije za zaštitu potrošača pratio je, u svojstvu posmatrača, aktivnosti Grupe eksperata u oblasti potrošačkog prava i oglašavanja, kao i Mreže za bezbjednost potrošačkih proizvoda (Consumer Safety Network), obrazovane od strane Evropske komisije. Takođe, predstavnik Direkcije učestvovao je i na EU Potrošačkom samitu koji predstavlja centralnu godišnju platformu za razmjenu politika, iskustava i zakonskih inicijativa koje utiču na razvoj potrošačke politike EU i njenog pravnog okvira. Samit je održan u Briselu, 20. maja 2025. godine.

U dijelu jačanja kapaciteta nadležnih organa, službenici Direkcije učestvovali su u događajima realizovanim kroz TAIEX program podrške, i to:

- **Radionica za nadležne organe (23–25. septembar 2025. godine):** tematska radionica za 53 učesnika, pretežno iz nadležnih inspeksijskih organa, sa fokusom na sprovođenje potrošačkog zakonodavstva, tržišni nadzor i primjenu standarda Evropske unije u oblasti zaštite potrošača;
- **TAIEX ekspertska misija (7–9. oktobar 2025. godine):** ciljana ekspertska misija sa 10 neposredno uključenih predstavnika ključnih institucija, sa posebnim fokusom na pripreme za uspostavljanje Evropskog potrošačkog centra (ECC), uključujući institucionalne, pravne i operativne zahtjeve;

- **Studijsku posjetu Poljskoj (12–14. novembar 2025. godine):** realizovanu u saradnji sa UOKiK-om (Kancelarija za zaštitu konkurencije i potrošača), sa ciljem upoznavanja sa praktičnim modelima sprovođenja potrošačkog prava, inspeksijskog nadzora i uloge nacionalnih organa u evropskim mrežama za zaštitu potrošača.

Crna Gora, odnosno Ministarstvo ekonomskog razvoja, steklo je status partnera u okviru **International Consumer Protection and Enforcement Network (ICPEN)**, globalne mreže organa nadležnih za zaštitu potrošača, 26. novembra 2025. godine.

Sticanje partnerskog statusa predstavlja značajan korak u pravcu jačanja međunarodne saradnje u oblasti sprovođenja potrošačkog zakonodavstva, posebno u kontekstu prekograničnih povreda prava potrošača i digitalnog tržišta. Kroz učešće u radu ICPEN mreže, Ministarstvo ima mogućnost razmjene informacija, iskustava i dobrih praksi sa nadležnim tijelima iz drugih država, kao i učešća u zajedničkim inicijativama i tematskim aktivnostima usmjerenim na suzbijanje nepoštenih i obmanjujućih poslovnih praksi.

5. Upravni postupci

U izvještajnom periodu Ministarstvo ekonomskog razvoja je kao drugostepeni organ odlučivalo u ukupno **11 žalbenih postupaka** koji su se odnosili na povrede odredbi Zakona o zaštiti potrošača i rješenja donijeta u postupcima inspeksijskog nadzora.

Od ukupnog broja predmeta, **8 žalbi** je usvojeno, pri čemu su prvostepena rješenja poništena i predmeti vraćeni na ponovni postupak i odlučivanje radi potpunog i pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja ili pravilne primjene materijalnog prava. **Dvije žalbe** su odbijene kao neosnovane, čime je potvrđena zakonitost prvostepenih rješenja i obezbijeđeno izvršenje naloženih mjera. **U jednom predmetu** Ministarstvo je postupalo po presudi Upravnog suda, donoseći novo rješenje u skladu sa obavezujućim pravnim shvatanjem suda.

Žalbeni postupci su se odnosili na pitanja nesaobraznosti proizvoda i ostvarivanja prava po osnovu garancije, povraćaja novca, troškova postupka i vještačenja, pravilnog isticanja i obračuna cijena, kao i na kvalitet pružanja usluga od javnog interesa. Sva drugostepena rješenja donijeta su u zakonskim rokovima.

6. Saradnja sa nevladinim organizacijama i vansudsko rješavanje potrošačkih sporova

Tokom protekle godine, Ministarstvo je dodatno unaprijedila saradnju sa nevladinim organizacijama (NVO) u oblasti zaštite potrošača kroz model saradnje zasnovan na rezultatima, koji se temelji na delegiranju konkretnih aktivnosti proisteklih iz Nacionalnog programa zaštite potrošača 2025–2027 (NPZP) i njegovog Akcionog plana. Primarni cilj ovog pristupa je pružanje podrške NVO sektoru povjeravanjem jasno definisanih zadataka, čime se obezbjeđuje neposredan doprinos ostvarivanju ciljeva politike zaštite potrošača. Pravni osnov za ovaj model sadržan je u Zakonu o zaštiti potrošača i Nacionalnom programu zaštite potrošača 2025–2027, koji izričito predviđaju uključivanje potrošačkih organizacija u sprovođenje programskih mjera, kao i u važećim podzakonskim aktima koji uređuju finansiranje potrošačkih organizacija.

U skladu sa navedenim okvirom, Ministarstvo je u 2025. godine primijenilo novi mehanizam finansiranja zasnovan na delegiranim aktivnostima, putem javnog oglasa za dodjelu budžetskih sredstava za realizaciju odabranih mjera iz Akcionog plana NPZP-a koji je raspisan 12. septembra 2025. godine (javni oglas dostupan na: <https://www.gov.me/clanak/j-a-v-n-i-o-g-l-a-s>).

Po osnovu javnog oglasa odobrena su dva projekta NVO i jedan projekat fizičkog lica, koji su uspješno realizovani do kraja godine, uz ukupnu finansijsku podršku u iznosu od 10.500 eura. Konkretni rezultati obuhvataju izradu izvještaja o nivou informisanosti i svijesti potrošača, studiju o podsticajnim mjerama za razvoj alternativnog rješavanja potrošačkih sporova (ADR), kao i edukativne i informativne materijale usmjerene na unapređenje znanja potrošača o njihovim pravima i mehanizmima zaštite. Postupak sprovođenja oglasa sprovela je Komisija za izbor najpovoljnije ponude obrazovana Rješenjem Ministarstva ekonomskog razvoja br. 07-328/25-4375/4.

U periodu od 13. do 16. juna 2025. godine realizovan je program obuke za lica zadužena za sprovođenje postupaka vansudskog rješavanja potrošačkih sporova (ADR), u kom su učestvovali i članovi Odbora za vansudsko rješavanje potrošačkih sporova, kao i druga zainteresovana lica, u skladu sa zahtjevima Direktive 2013/11/EU, kako je ista transponovana u važeći Zakon o zaštiti potrošača. Nakon toga, u septembru i oktobru održan je ispit za sticanje odgovarajuće kvalifikacije, koji je uspješno položilo sedam kandidata. Shodno Zakonu o zaštiti potrošača i Pravilniku o programu i načinu polaganja ispita za stručno osposobljavanje lica zaduženih za sprovođenje postupka vansudskog rješavanja sporova (Službeni list

CG, br. 133/21) postupak obuke i ispita sproveda je Komisija obrazovana Rješenjem Ministarstva ekonomskog razvoja br. 002-328/24-5035/26.

DIREKCIJA ZA NORMATIVNE POSLOVE I MEĐUNARODNU SARADNJU U OBLASTI INTELEKTUALNE SVOJINE

Nije bilo aktivnosti iz Programa rada Vlade Crne Gore.

Zakonodavna djelatnost

Pripremljen je Predlog zakona o potvrđivanju Odluke Zajedničkog komiteta Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini broj 5/2024 o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine usvojene 9. oktobra 2024. godine, koji je Vlada Crne Gore utvrdila na sjednici od 22. januara 2026. godine.

Aktivnosti Koordinacionog tima za sprovođenje prava intelektualne svojine

U 2025. godini održano je pet sjednica Koordinacionog tima (3+2 elektronske). Na navedenim sjednicama razmatrani su: Statistički izvještaj o sprovođenju prava intelektualne svojine za 2024. godinu, statistički izvještaji o sprovođenju prava intelektualne svojine za IV kvartal 2024. godine, I, II i III kvartal 2025 godine i prvu polovinu 2025. godine, usmena informacija o zahtjevu Evropske komisije za redovno izvještavanje o realizaciji preporuka iz Misije stručne provjere (eng. Peer review mission), usmena informacija o sastanku Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju, aktivnosti radnih grupa Koordinacionog tima za 2025. godinu, informacija o formi i sadržini izvještavanja prema Evropskoj komisiji o napretku postignutom nakon privremenog zatvaranja pregovaračkog poglavlja 7 – Pravo intelektualne svojine (monitoring tabele), realizacija Akcionog plana za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore 2023-2026, za 2025. godinu, Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori za 2025. godinu, izrada monitoring tabela za praćenje obaveza iz Zajedničke pozicije za pregovaračko poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu za sprovođenje Strategije intelektualne svojine CG za period 2023-2026 i Akcioni plan za 2025. godinu za sprovođenje Strategije intelektualne svojine CG za period 2023-2026.

Međunarodna saradnja u oblasti intelektualne svojine

Sprovedena je redovna saradnja sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu (WIPO), Zavodom za intelektualnu svojinu Evropske unije (EUIPO), Evropskom patentnom organizacijom (EPO), kao i Sekretarijatom Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA).

I Saradnja sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu (WIPO)

Dva predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja (MER), kao članovi Delegacije Crne Gore, učestvovali su na 66. seriji sastanaka Skupština država članica WIPO-a, u Ženevi, 8-17. jula 2025. godine. Na marginama je održan sastanak sa direktorom WIPO TDC Sektora i timom WIPO-a, tokom koga su dati predlozi za aktivnosti saradnje u narednom periodu, a uzeto je učešće i na sastanku Grupe B+ (Međunarodne grupe uspostavljene da promoviše razvoj ključnih pitanja koja su predmet razmatranja Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu, naročito kada je u pitanju napredak vezan za usklađivanje suštinskih pitanja vezanih za patentno pravo na međunarodnom planu);

Ministarstvo ekonomskog razvoja (Direkcija za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine), u saradnji sa WIPO-om 18. i 19. novembra 2025. godine, organizovalo je Nacionalnu radionicu o sprovođenju prava intelektualne svojine za službenike za sprovođenje zakona i članove pravosuđa;

WIPO je izvršio stručnu analizu crnogorskog zakonodavstva iz oblasti geografskih oznaka;

Predstavnik MER-a učestvovao je na 17. sjednici WIPO Savjetodavnog komiteta za sprovođenje prava intelektualne svojine, od 4. do 6. februara 2025. godine;

II Saradnja sa Zavodom za intelektualnu svojinu Evropske unije (EUIPO)

Jedan predstavnik MER-a učestvovao je na 22. Koordinacionom sastanku o saradnji, koji je održan u Alikanteu, Španija, 15. aprila 2024. godine. Na margini ovog sastanka održan je i sastanak za predstavnike institucija za intelektualnu svojinu država Zapadnog Balkana u vezi sa predstojećim Projektom o intelektualnoj svojini za države Zapadnog Balkana. Takođe, održano je više onlajn sastanaka sa predstavnicima EUIPO-a u vezi sa pomenutim projektom.

Na marginama 66. serije sastanaka Skupština država članica WIPO-a, 10. jula 2026. godine održan je sastanak predstavnika MER-a i predstavnika Srbije, Bosne i Hercegovine i Albanije sa izvršnim direktorom EUIPO-a i timom za međunarodnu saradnju ove EU organizacije.

III Saradnja sa Evropskom patentnom organizacijom (EPO)

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 62. sastanku Komiteta za patentno pravo, koji je održan u Minhenu, 18. februara 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 182. sastanku Administrativnog savjeta, koji je održan u Minhenu, 19. i 20. marta 2025. godine. Na margini sastanka, predstavnici MER-a sastali su se sa koordinatorkom EPO-a za saradnju sa Crnom Gorom u vezi sa zaključivanjem Radnog sporazuma o saradnji u oblasti pretraživanja sa EPO-om i predstojećom posjetom predsjednika Evropskog zavoda za patente Crnoj Gori;

Predsjednik Evropskog zavoda za patente Antonio Campinos boravio je u posjeti Crnoj Gori 1. i 2. aprila 2025. godine. Tom prilikom sastao se sa ministrom ekonomskog razvoja Nikom Gjeloshajem. Tokom sastanka potpisan je Bilateralni sporazum o saradnji između Ministarstva ekonomskog razvoja i EPO-a;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na bilateralnom sastanku sa timovima EPO-a i Naučno-tehnološkog parka Crne Gore u vezi sa otvaranjem Patlib centra u Crnoj Gori, održanom u onlajn formatu, 20. maja 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 135. sastanku Komiteta za budžet i finansije, koji je održan u Minhenu, 27. i 28. maja 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 19. EPO godišnjem sastanku o saradnji sa državama članicama koji je održan 18. juna 2025. u Rejkjaviku;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 183. sastanku Administrativnog savjeta, koji je održan u Minhenu, 24. i 25. juna 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na bilateralnom sastanku sa timom EPO-a u vezi sa implementacijom Radnog sporazuma između Evropske patentne organizacije i Ministarstva ekonomskog razvoja o saradnji u oblasti pretraživanja, održanom u onlajn formatu, 29. jula 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su onlajn na bilateralnom sastanku sa koordinatorkom EPO-a za saradnju sa Crnom Gorom, koji je održan 1. oktobra 2025. godine. Predmet sastanka bila je implementacija Sporazuma o bilateralnoj saradnji;

Radni sporazum između Evropske patentne organizacije i Ministarstva ekonomskog razvoja o saradnji u oblasti pretraživanja potpisan je 2. oktobra 2025. godine, a stupio na snagu 1. decembra 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 184. sastanku Administrativnog savjeta, koji je održan u Minhenu, 8. i 9. oktobra 2025. godine;

Predstavnik MER-a učestvovao je na 63. sastanku Komiteta za patentno pravo, koji je održan u Minhenu, 23. oktobra 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 136. sastanku Komiteta za budžet i finansije, koji je održan u Minhenu, 28. i 29. oktobra 2025. godine;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su onlajn na bilateralnom sastanku sa koordinatorkom EPO-a za saradnju sa Crnom Gorom i timom EPO-a, koji je održan 20. novembra 2025. godine. Predmet sastanka bila je predstojeća posjeta predsjednika Evropskog zavoda za patente Crnoj Gori;

Predsjednik Evropskog zavoda za patente Antonio Campinos boravio je u posjeti Crnoj Gori 1. decembra 2025. godine. Povod za posjetu bio je otvaranje Patlib centra "IP4Innovation", koji će djelovati u okviru Kancelarije za transfer tehnologija (TTO) pri Naučno-tehnološkom parku Crne Gore;

Dva predstavnika MER-a učestvovala su na 185. sastanku Administrativnog savjeta, koji je održan u Minhenu, 10. i 11. decembra 2025. godine.

IV Saradnja sa CEFTA-om

Predstavnik MER-a - Direkcije za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine predsjedavao je, ispred Crne Gore, novoosnovanim CEFTA Potkomitetom za prava intelektualne svojine. Tim povodom pripremljen je Program rada Potkomiteta za 2025. godinu, održan sastanak Potkomiteta 14. oktobra 2025. godine u Budvi, a 16. decembra 2025. godine održana Radionica o implementaciji Odluke Zajedničkog komiteta 5/2024 o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine. Tokom predsjedavanja održano je više sastanaka sa predstavnicima Sekretarijata CEFTA-e i Zavoda za intelektualnu svojinu Evropske unije u vezi sa predstojećim EU regionalnim projektom iz oblasti prava intelektualne svojine za države Zapadnog Balkana.

Evropske integracije/Pregovaračko poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine

Crna Gora je na Međuvladinoj konferenciji održanoj 16. decembra 2024. godine, privremeno zatvorila pregovaračko poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine.

Shodno zahtjevima Evropske komisije, nakon privremenog zatvaranja ovog pregovaračkog poglavlja, pripremljeno je i Evropskoj komisiji 19. maja 2025. godine dostavljeno izjašnjenje u pogledu usklađenosti, uključujući i tabele usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa cjelokupnom pravnom tekovinom EU u oblasti intelektualne svojine, konkretno sa 32 izvora prava (direktiva, regulativa i drugih izvora prava EU), kao i prevodi zakona iz oblasti intelektualne svojine na engleski jezik.

Takođe, u cilju izvještavanja o ispunjavanju obaveza iz Zajedničke pozicije za privremeno zatvaranje pregovaračkog poglavlja 7 – Pravo intelektualne svojine, sačinjene su takozvane monitoring tabele, koje objedinjavaju podatke i informacije prethodno dostavljene od svih relevantnih institucija u Crnoj Gori. Prva monitoring tabela dostavljena je Evropskoj komisiji 15. maja 2025. godine, a druga 31. decembra 2025. godine. Nakon dostavljanja monitoring tabela, uslijedilo je više krugova dodatnih konsultacija sa Evropskom komisijom, nakon čega su pružena dodatna pojašnjenja i odgovori.

Pored učešća na Pododboru za unutrašnje tržište i konkurenciju, održanom u Podgorici 1. aprila 2025. godine, pripremljen je i prilog za navedeni sastanak, a pripremljeni su i odgovori na pitanja koje je Evropska komisija dostavila Crnoj Gori prije i nakon održavanja tog sastanka.

Sa nivoa ove direkcije koordinisano je radom Radne grupe za vođenje pregovora sa Evropskom unijom u pregovaračkom poglavlju 7 – Pravo intelektualne svojine, izradom monitoring tabela, uz učešće na sjednicama klastera Unutrašnje tržište, a Evropskoj komisiji redovno su dostavljani i Statistički izvještaji o sprovođenju prava intelektualne svojine.

U izvještaju EK o Crnoj Gori za 2025. godinu navedeno je da je "Crna Gora u ovoj oblasti u poodmakloj fazi i da je je ostvarila veoma dobar napredak, naročito ponovnim uspostavljanjem potpuno funkcionalnih onlajn registara prava industrijske svojine, usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o autorskom i srodnim pravima, usklađenih sa ključnim direktivama EU, uključujući Direktivu (EU) 2019/789 i (EU) 2019/790, kao i usvajanjem izmjena i dopuna Krivičnog zakonika, kojima se obezbjeđuje jasno razgraničenje između krivičnih djela i prekršaja."

Predstavnik MER-a - Direkcije za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine pratio je, u svojstvu posmatrača, aktivnosti Grupe eksperata u oblasti politike industrijske svojine, obrazovane od strane Evropske komisije.

Ostale aktivnosti

Službenici Direkcije za normativne poslove i međunarodnu saradnju u oblasti intelektualne svojine su u okviru obaveza iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, koje se odnose na obuku tržišnih inspektora iz oblasti intelektualne svojine, sa službenicima Direkcije za intelektualnu svojinu organizovali četiri obuke na kojima su prezentovana opšta pitanja iz oblasti intelektualne svojine, sistemi registracije prava, zakonodavni i institucionalni okvir, koordinacija aktivnosti nadležnih institucija, statističko izvještavanje, međunarodna saradnja, te date prezentacije u vezi sa pojedinačnim pravima intelektualne svojine i postupkom po žalbama na rješenja Tržišne inspekcije, uz prezentovanje primjera iz dosadašnje prakse. Pripremljen je i Sporazum o saradnji između Ministarstva ekonomskog razvoja i Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske u vezi s izradom dokaza o patentibilnosti i ispitivanjem osnovanosti predloga za poništavanje patenta, a informacija o zaključivanju ovog sporazuma usvojena je na sjednici Vlade Crne Gore od 20. novembra 2025. godine.

DIREKCIJA ZA INTELEKTUALNU SVOJINU

I UVOD

U izvještajnoj godini, Direkcija za intelektualnu svojinu (u daljem tekstu: Direkcija), u okviru propisanih nadležnosti, prvenstveno je obavljala poslove koji se odnose na ostvarivanje redovne nadležnosti na priznanju i registraciji prava industrijske svojine (patent, žig, industrijski dizajn), u skladu sa ratifikovanim međunarodnim ugovorima, koji obavezuju Crnu Goru, i nacionalnim zakonodavnim okvirom, promet i održavanje prava industrijske svojine, kao i poslove koji se odnose na postupak izdavanja i oduzimanja dozvola za rad organizacijama za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, nadzor nad radom istih, te prijem u depozit i evidenciju autorskih djela i predmeta nad kojima postoje srodna prava.

Poglavlje 7-Pravo intelektualne svojine je na Međuvladinoj konferenciji, 16. decembra 2024. godine u Briselu, privremeno zatvoreno. Međutim, službenici Direkcije su i u izvještajnom periodu nastavili sa aktivnostima koje doprinose napretku Crne Gore ka Evropskoj uniji.

U prvih devet mjeseci izvještajnog perioda u Direkciji su sistematizovana 24 izvršioca, a Direkcija je u prvih osam mjeseci imala samo 19, a zatim 18 službenika + jedan službenik koji je upućen na rad u Zavod za intelektualnu svojinu Evropske Unije (EUIPO), Alikante, Španija i njegova prava i obaveze iz rada i po osnovu rada miruju. Od desetog mjeseca, kada je donijet novi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, sistematizovana su 25 izvršioca, broj službenika je ostao isti.

II NADLEŽNOST

Direkcija je u prvih devet mjeseci izvještajnog perioda funkcionisala kroz djelokrug rada tri odsjeka, i to:

1. Odsjek za patente i topografije poluprovodnika;
2. Odsjek za žig, industrijski dizajn i oznake geografskog porijekla;
3. Odsjek za autorsko i srodna prava.

U izvještajnom periodu, oktobra 2025. godine utvrđen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kojim je funkcionisanje Direkcije utvrđeno kroz četiri odsjeka:

1. Odsjek za patente i topografije poluprovodnika;
2. Odsjek za žig, industrijski dizajn i oznake geografskog porijekla;
3. Odsjek za registre, održavanje i promet prava industrijske svojine
4. Odsjek za autorsko i srodna prava.

1. Odsjek za patente i topografije poluprovodnika

U Odsjeku za patente i topografiju poluprovodnika u izvještajnom periodu obavljali su se poslovi koji se odnose na vođenje upravnog postupka po zahtjevima za priznanje patenta, pri čemu se izdaju različite vrste upravnih akata u skladu sa Zakonom o patentima i Zakonom o upravnom postupku, zatim na sprovođenje međunarodnih ugovora iz oblasti zaštite pronalazaka, klasifikovanje prijave za zaštitu pronalazaka po Međunarodnoj klasifikaciji patenata (MKP), pripremanje za objavu prijave za priznanje patenata i priznatih patenata. U nadležnosti je i vođenje upravnog postupka po zahtjevima za upis proširenog evropskog patenta u Registar patenata u kojima je naznačena Crna Gora u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i potvrđenim Sporazumom između Vlade Crne Gore i Evropske patentne organizacije o proširenju evropskih patenata (Sporazumom o proširenju) i po zahtjevima za upis priznatog evropskog patenta za koje je Crna Gora zemlja ugovornica „contracting state“, nakon pristupanja Evropskoj patentnoj konvenciji o patentima, pripremanje podataka za objavu proširenih evropskih patenata upisanih u Registar patenata i izmijenjenih patentnih zahtjeva. Odsjek je tokom većeg dijela izvještajnog perioda (prvih 9 mjeseci) vodio Registre prijave i Registra patenata, u koji su se unosili podaci iz zahtjeva za priznanje patenta i svi dijelovi prijave patenata (opis, patentni zahtjevi, slike - nacrti, aptrsaht), zatim zahtjeve koji se odnose na registrova prava, kao i sva upravna akta koja su donijeta u ovim postupcima.

Odsjek je učestvovao u svim aktivnostima vezanim za širenje svijesti javnosti o značaju prava IS (prezentacije, okrugli stolovi, on line sastanci), te svakodnevno vršio komunikaciju sa podnosiocima zahtjeva, nosiocima prava i korisnicima zaštićenih prava, pripremao statističke izvještaje, kao i obavljao druge poslove iz djelokruga Odsjeka.

Rad Odsjeka ogleda se, između ostalog, i u sljedećim osnovnim podacima:

- U 2025. godini je bilo ukupno zahtjeva za priznanje patenata (nacionalnih i EP) 232, a u 2024 godini 225, što znači da je broj zahtjeva u izvještajnom periodu povećan za približno 3,11%.
- U 2025. godini je upisano u Registar patenata 157 patenata, od kojih je 11 priznato po nacionalnom postupku, a 146 je evropskih patenata, dok je u osam premeta obustavljen postupak.
- U 2025. godini je upisano u Registar patenata 157 patenata.
- U službenom glasilu intelektualne svojine, tokom 2025. godine je objavljeno ukupno 166 patenata.
- Broj evropskih prijave za koje je nosilac prava platio taksu za proširenje na Crnu Goru u 2025. godini je 222, dok je iznos dijela uplaćene takse za proširenje CG 16.983,00€ .

Taksa za proširenje patenta iznosi 102,00 eura za svaki zahtjev za proširenje i plaća se Evropskom patentnom zavodu, a u skladu sa članom 6 Sporazuma o proširenju, Evropski patentni zavod ima obavezu da izvrši naplatu 76,50 eura od takse za proširenje i prenosi na račun nadležnog organa kao naknadu za namjenu Crne Gore da koristi dio te takse za promovisanje industrijske svojine u Crnoj Gori. Prihodovano u Budžet Crne Gore na osnovu Sporazuma između Vlade Crne Gore i Evropske patentne organizacije od takse za proširenje u 2025. godini 16.983,00 eura

Broj zahtjeva za proširenje je u odnosu na 2024. godinu kad ih je bilo 201, smanjen za 17,91% u 2025. godini. Razlog smanjenja broja zahtjeva za proširenje je što je Crna Gora pristupila Evropskoj patentnoj organizaciji kao 39 država članica, tako da od 01.10.2022. godine evropske prijave patenta uključuju oznaku države ugovornice Crne Gore, nakon čega prestaje da važi Sporazum između Vlade Crne Gore i Evropske patentne organizacije o proširenju evropskih patenata.

Broj evropskih patenata za koje je Crna Gora zemlja ugovornica „contracting state“ u 2025. godini za koje su nosioci prava tražili upis u Registar patenata je u odnosu na 2024. godinu (kada ih je bilo 5), uvećan više od 9 puta i očekujemo porast u 2026. godini, jer na osnovu statistike EPO-a, broj evropskih prijava u kojima je naznačena zemlja ugovornica ME je krajem 2025. godine bio veći od 24.600.

2. Odsjek za žig, industrijski dizajn i oznake geografskog porijekla

Odsjek je u izvještajnom periodu obavljao poslove iz svoje nadležnosti, a to je: vođenje upravnog postupka za nacionalnu i međunarodnu registraciju žiga i industrijskog dizajna, te tokom većeg dijela izvještajnog perioda (prvih devet mjeseci) vodio je propisani registar, zatim upravne postupke u premetima priznatih prava žiga i industrijskog dizajna (promet i održavanje prava). Odsjek je pripremao Statističke izvještaje o sprovođenju prava intelektualne svojine; Izvještaje za pododbor za unutrašnje tržište i konkurenciju; Priloge za izvještaj za EK o napretku Crne Gore za poglavlje 7-Pravo intelektualne svojine. Aktivno je učestvovao u svim aktivnostima vezanim za širenje svijesti javnosti o značaju prava IS (prezentacije, okrugli stolovi, on line sastanci).

Pored toga, ispitivači Odsjeka su kontinuirano pratili relevantne presude Evropskog suda pravde, Zajedničke komunikacije EUIPO vezano za žigovno pravo, kao i Zajedničke komunikacije u pogledu grafičkog prikaza dizajna.

U oblasti geografskih oznaka, Odsjek do sada nije imao ni jednu prijavu za registraciju geografske oznake.

3. Odsjek za registre, održavanje i promet prava industrijske svojine

Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz oktobra 2025 godine osnovan je Odsjek za registre, održavanje i promet prava industrijske svojine. U nadležnosti ovog odsjeka je vođenje registra, kao javnih knjiga, unaprjeđenje istih, kao i vođenje upravnih postupaka u predmetima industrijske svojine nakon registracije prava.

U skladu sa time, od oktobra 2025. godine službenici ovog Odsjeka su vodili zakonom propisane registre o prijavama i priznatim pravima industrijske svojine; zatim upravne postupke utvrđivanja datuma podnošenja prijave prava industrijske svojine, kao i upravne postupke po zahtjevima za obnovu i prestanak prava industrijske svojine, za upis prenosa prava industrijske svojine, za upis promjene imena i adrese nosioca prava industrijske svojine, za upis licence, zaloge itd.

Odsjek je obavljao i druge stručnooperativni, informatički i dokumentacioni poslovi iz djelokruga nadležnosti Direkcije.

4. Odsjek za autorsko i srodna prava

Odsjek za autorsko i srodna prava je u izvještajnom periodu obavljao poslove iz okvira svoje nadležnosti, a to su poslovi: izdavanje i oduzimanje dozvola za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava; nadzora nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; utvrđivanje privremenih tarifa, prijem u depozit i evidenciju autorskih djela i predmeta nad kojima postoje srodna prava; tehničke pripreme službenog glasila intelektualne svojine; poslovi koordiniranja aktivnosti Radne grupe za podizanje svijesti javnosti o značaju prava intelektualne svojine i saradnju nadležnih organa sa nosiocima prava intelektualne svojine; zatim na zahtjev stranaka izdata su mišljenja, obavještenja, potvrde, urađene analize i sl. iz oblasti autorskog i srodnih prava.

U oblasti izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava su preduzete sljedeće aktivnosti:

U postupku po zahtjevu za izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje srodnog prava, koji je podnijela NVU "Interpretatori Crne Gore — IN CG" u julu 2025. godine, određeno je produženje roka tog postupka, sačinjen Zapisnik o utvrđivanju činjenica i okolnosti koje su od značaja za odlučivanje u postupku, a zatim je donešeno Obavještenje o rezultatima ispitnog postupka, te službena zabilješka vezano za isto u julu. Nakon sprovedenog postupka, u avgustu je donešeno Rješenje kojim se NVU Interpretatori Crne Gore — IN CG odbija zahtjev za izdavanje dozvole. Obzirom da je na predmetno rješenje podnesena tužba, u skladu sa zakonskom procedurom sačinjen je odgovor na tužbu i dostavljeni su spisi predmeta Upravnom sudu Crne Gore u oktobru 2025. godine.

U oblasti vršenja nadzora nad radom organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava su preduzimane sljedeće aktivnosti:

Vršena je kontinuirana kontrola rada kolektivnih organizacija pregledom i analizom dostavljene dokumentacije (opštih akata, izvještaja, odluka, sporazuma, materijala sa sjednica skupštine, upravnog i nadzornog odbora itd.).

U prostorijama Organizacije za zaštitu prava filmskih producenata u Crnoj Gori A-PRAVA Montenegro, povodom predhodno dostavljenog Godišnjeg izvještaja o transparentnosti za 2024. godinu, vršen je redovni nadzor nad radom ove Organizacije pregledom dokumentacije, i tom prilikom sačinjen Zapisnik. Nakon ovog, u cilju pojašnjenja određenih segmenata rada, Odsjek je nastavio intenzivnu komunikaciju sa Organizacijom.

Povodom vršenja vanredne kontrole rada nad NU Organizacijom fotografskih autora - OFA i ranijeg Rješenja kojim se poništava rješenje Ministarstva ekonomskog razvoja kojim im je izdata dozvola, u upravnom sporu koji je pokrenula Organizacija donijeta je Presuda kojom se poništava Rješenje Ministarstva, a povodom koje je Vrhovnom sudu Crne Gore podniet Zahtjev za ispitivanje predmetne sudske odluke.

U postupku po zahtjevu za utvrđivanje privremene tarife od strane NVU Interpretatori Crne Gore - IN CG, u februaru je Privrednoj komori Crne Gore upućen zahtjev za dostavljanje mišljenja, sugestija, komentara i predloga vezano za privremenu tarifu naknada. Ovoj Organizaciji je u maju upućen dopis iz kojeg u bitnom proizilazi da je potrebno da ponovo pokrenu postupak za zaključivanje zajedničkog sporazuma i obavijeste Ministarstvo o istom.

Dostavljen je odgovor, po zahtjevu Ustavnog suda Crne Gore, U-II br. 27/25 od 14.10.2025. godine, na navode sadržane u inicijativi adv. Mladena Janjevića iz Podgorice, za pokretanje postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti Rješenja kojim se usvaja zahtjev za utvrđivanje privremene tarife naknada za korišćenje autorskih muzičkih djela sa repertoara PAM CG, koji nijesu definisani zajedničkim sporazumima I Privremene tarife kao njegovog sastavnog dijela.

U 2025. godini je deponovano ukupno 48 autorskih djela, od koji su dva već bila deponovana, ali je istekao zakonski desetogodišnji rok čuvanja evidencije, te su autori podnijeli zahtjev za produženje roka, što je rezultiralo novim postupkom deponovanja ovih djela.

Odsjek je u kontinuitetu, raznim subjektima davao mišljenja, objašnjenja, analize, predloge i slično iz oblasti autorskog i srodnih prava, sa ciljem unaprjeđenja funkcionisanja cjelokupne oblasti i unaprjeđenja i podizanja svijesti javnosti o značaju autorskog i srodnih prava.

III INFORMACIONE USLUGE I REGISTRI

IT aktivnosti su ključne za funkcionisanje cjelokupnog sistema zaštite prava intelektualne svojine. Postupak zaštite intelektualne svojine, u najvećoj mogućoj mjeri podrazumijeva rad u zakonom propisanim registrima-bazama podataka, uz upotrebu IT alata, njihovim konstantnim usavršavanjem i uvezivanjem sa međunarodnim registrima iz ove oblasti. Upravo iz ovih razloga neophodno je isključivo i samo za potrebe Direkcije sistematizovati radno mjesto IT stručnjaka.

U izvještajnom periodu ažuriranje registara se odvijalo konstantno.

U oblasti patenata, tokom većeg dijela izvještajnog perioda firma Infinity Energy, IT Solutions and Services Dooel DOO, Skoplje je bila angažovana na održavanju i unaprjeđenju informacionog sistema patenta, ali to se nije pokazalo kao dobro rješenje. Već u martu 2025. godine tražili su raskid ugovora, nakon čega su prekinuli sve aktivnosti i ugovor je raskinut u julu 2025. godine. U decembru je zaključen novi ugovor o pružanju usluge održavanja i nadgradnje software-a Patentnog registra sa Safenet, Sarajevo (firma koja je izradila sistem i ranije ga održavala), te Direkcija u ovom dijelu nastavlja sa preduzimanjem aktivnosti i očekuje napredak.

U oblasti žiga, u saradnji sa Zavodom za intelektualnu svojinu Evropske Unije, tokom godine je rađeno na unaprjeđivanju HDB baze za žig (Harmonized data base for trademarks) kao i implementaciji/dodavanju novih termina na crnogorskom jeziku, kao i usklađivanje HDB baze sa novom verzijom Ničanske klasifikacije (13 izdanje).

IV SLUŽBENO GLASILO “CRNOGORSKI GLASNIK INTELEKTUALNE SVOJINE”

Ovo Ministarstvo je u obavezi da, u skladu sa članom 12 Pariske konvencije, obavještava javnost o podnijetim prijavama, priznatim pravima i prometu prava industrijske svojine. U Glasniku se objavljuju sve relevantnim zakonima i pravilnicima propisane informacije iz postupka dodjele prava industrijskog vlasništva, informacije o dodijeljenim pravima te o kasnijim promjenama u vezi s tim pravima, kao i ostale službene informacije.

U izvještajnom periodu izdata su četiri Crnogorska Glasnika intelektualne svojine u elektronskoj formi na web stranici Crnogorski glasnik intelektualne svojine (www.gov.me), i to: 51/2025, 52/2025, 53/2025 i 54/2025.

V STRATEGIJA INTELEKTUALNE SVOJINE

Jedna od izuzetno važnih aktivnosti Direkcije u izvještajnoj godini je i implementacija Strategije intelektualne svojine. Model razvoja koji se zasniva na intelektualnoj svojini je preovlađujući u razvijenim ekonomijama i koristi ga većina zemalja koje žele da razviju uspješnu i konkurentnu nacionalnu ekonomiju. Crna Gora je u prethodnom periodu kreirala održiv sistem intelektualne svojine, kako zakonodavni, tako i institucionalni, koji omogućava stvaraocima da zaštite kreacije svog uma, a u narednom periodu treba nastaviti rad na njegovom daljem unaprjeđenju. Strategijom intelektualne svojine Crne Gore za period 2023 – 2026 određeni su prioriteti i kreirani ciljevi koji će opredijeliti pravce djelovanja i mobilisati sve segmente društva na valorizaciji benefita koje pruža intelektualna svojina.

U izvještajnom periodu je nastavljena implementacija predmetnog dokumenta, u skladu sa Akcionim planom za 2025. godinu. S tim u vezi, u toku je izrada Nacrta izvještaja o realizaciji obaveza iz Akcionog plana za 2025. godinu, **za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026** i Nacrta akcionog plana za 2026. godinu, **za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026**.

VI UČEŠĆE U RADNIM GRUPAMA I TIMOVIMA

Službenici Direkcije su članovi većeg broja radnih grupa i timova, od kojih su najznačajniji:

- Pregovaračka radna grupa za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 7 - Pravo intelektualne svojine;
- Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine;
- Radna grupa za organizovanje i sprovođenje zajedničkih akcija usmjerenih na sprječavanje i suzbijanje vršenja povreda prava intelektualne svojine;
- Radna grupa za podizanje svijesti javnosti o značaju prava intelektualne svojine i saradnju nadležnih organa sa nosiocima prava intelektualne svojine;
- Koordinaciono tijelo za izradu i implementaciju Industrijske politike Crne Gore;
- Komisija za ocjenu prijave na Javni poziv za dodjelu godišnjih nagrada za naučna dostignuća Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija
- Ispitna komisija za polaganje stručnog ispita za zastupnika za patente, žigove odnosno za dizajne.

Izuzetno značajno radno tijelo u oblasti intelektualne svojine je Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine. U okviru ovog tima, između ostalog, formirane su dvije radne grupe, kojim rukovode zaposleni u Direkciji, koje su realizovale sljedeće aktivnosti:

- Radna grupe za organizovanje i sprovođenje zajedničkih akcija usmjerenih na sprječavanje i suzbijanje vršenja povreda prava intelektualne svojine donijela donijela je u februaru mjesecu 2025. godine Plan aktivnosti za organizovanje i sprovođenje zajedničkih akcija usmjerenih na sprječavanje i suzbijanje vršenja povreda prava intelektualne svojine za 2025. godinu kojim su predviđene tri zajedničke akcije „Dani zajedničke akcije“.

Prva Zajednička akcija je održana u Tuzima i Podgorici dana 17.04.2025. godine, druga zajednička akcija je održana u Kotoru dana 24.07.2025. godine, treća zajednička akcija je održana u Kotoru i Herceg Novom dana 19.09.2025. godine i četvrta zajednička akcija je održana 18 decembra 2025. godine u Podgorici, od strane Ministarstva ekonomskog razvoja - Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju - Direkcije za intelektualnu svojinu u saradnji sa Upravom carina, Upravom za inspeksijske poslove (sada Ministarstvo ekonomskog razvoja) i Upravom policije.

- Radna grupa za podizanje svijesti javnosti o značaju prava intelektualne svojine i saradnju nadležnih organa sa nosiocima prava intelektualne svojine, u izvještajnom periodu održala je pet sjednica, a Plan aktivnosti Radne grupe za 2025. godinu i Godišnji plan poboljšanja informisanosti javnosti o pravu intelektualne svojine za 2025. godinu su sprovedeni u cjelosti.

Između ostalog preduzete su sljedeće aktivnosti u kojima je Direkcija bila nosilac:

- Dani otvorenih vrata, septembar i oktobar 2025. godine;
- Edukacija za učenike o intelektualnoj svojini, borbi protiv krivotvorenja robe i povreda autorskog prava u JU Srednjoj ekonomskoj školi “Mirko Vešović” u Podgorici, u JU “Srednjoj elektro-

ekonomskoj školi" u Bijelom Polju i JU "Srednjoj ekonomsko-ugostiteljskoj školi" u Baru, septembar i decembar 2025. godine;

- Seminar za privredu u saradnji sa Privrednom komorom, oktobar 2025. godine;
- Obuka tržišnim inspektorima iz oblasti intelektualne svojine, maj i decembar 2025. godine.

Pored navedenog, službenici Odsjeka su dali svoj doprinos i u aktivnostima čiji organizatori su bili drugi organi koji učestvuju u sprovođenju prava intelektualne svojine, kao i druge institucije:

- Panel: Perspektive i izazovi u oblasti intelektualne svojine, Radionica: Zamisli. Kreiraj. Zaštiti, april 2025. godine;
- Obuka „Prepoznavanje krivotvorene robe“, april 2025. godine;
- Radionica u Upravi Carina, maj 2025. godine;
- Konferencija „Zvuci kreacije mlade generacije“, Panel diskusija „Na tvojoj frekvenciji: Izazovi i podrška mladima u stvaralaštvu i zaštita autorskih prava, maj 2025. godine;
- Seminar o Indetifikaciji krivotvorenih proizvoda, maj 2025. godine.

VII OBUKE, SEMINARI I STUDIJSKE POSJETE SLUŽBENIKA DIREKCIJE ZA INTELKTUALNU

- TAIEX ekspertska misija za izradu akcionog plana za sprovođenje Strategije IS, Podgorica, januar 2025. godine
- On line seminar "Searching in Espacenet" – Pretraživanje u Espacenetu , kao najvećem pojedinačnom izvoru tehničkih informacija na svijetu; osnovne funkcije Espaceneta, kako koristiti njegova dva načina pretraživanja, opcijama koje poboljšavaju čitljivost teksta pretraženih informacija i klasifikacijama u pretraživanju patenata, januar 2025. godine;
- „Prekršajni postupak“, Uprava za ljudske resurse, februar 2025. godine;
- Komitet za patentno pravo, Minhen, Njemačka, februar 2025. godine;
- Koordinacioni sastanci o saradnji, u organizaciji Zavoda za intelektualnu svojinu Evropske unije (EUIPO), Alicante, Španija, mart i oktobar 2025. godine;
- Koordinacioni sastanci o žigovima, u organizaciji Zavoda za intelektualnu svojinu Evropske unije (EUIPO), Alicante, Španija, mart i oktobar 2025. godine;
- Koordinacioni sastanci o dizajnama u organizaciji Zavoda za intelektualnu svojinu Evropske unije (EUIPO), Alicante, Španija, mart i oktobar 2025. godine;
- IV Regionalni seminar o podsticanju saradnje kolektivnih organizacija i nadležnih organa - april 2025. godine;
- Online treninzi, 7 sesija, CEBSMC Trademark Examiner Training: Relative Grounds for Refusal, april 2025. godine;
- "Inspeksijski nadzor" – Uprava za ljudske resurse, maj 2025. godine;
- sjednice Komiteta za budžet i finansije Evropske patentne organizacije, Minhen, Njemačka, maj i oktobar 2025. godine;
- Webinar: Zoom sastanak - First Notification to Montenegro under the Geneva Act of the Lisbon Agreement , maj 2025. godine;
- "Državni protokol", Uprava za ljudske resurse, maj 2025. godine;
- Webinar- eMadrid Beta: A Guided Tour of the New Digital Environment for IP Offices, jun 2025. godine;
- Sjednica Generalne skupštine Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu, Ženeva, Švajcarska, jul 2025. godine;
- TAIEX ekspertska misija iz oblasti autorskog i srodnih prava, Podgorica, septembar 2025. godine;
- Webinar: Virtual Community ECP2 - CP17: The distinctive character of slogans, septembar 2025. godine;
- sjednice Administrativnog savjeta Evropske patentne organizacije, Minhen, Njemačka, oktobar i decembar 2025. godine;
- Webinar: Common practice on trade marks contrary to public policy or to accepted principles of morality (CP14) Confirmation, oktobar 2025. godine;
- Webinar: 10th Anti-Scam Network, oktobar 2025. godine;
- Webinar: Track on case-law: BoA decisions and GC/CJ judgments Confirmation, oktobar 2025. godine;
- On-line 6. ciklus programa konvergencije prakse: "Široki zahtevi" i "Dvostruko patentiranje" u organizaciji Evropske Patentne Organizacije, oktobar 2025. godine;
- Rodna ravnopravnost, Uprava za ljudske resurse, Podgorica Crna Gora, oktobar 2025. godine;

- Regionalni seminar pod nazivom "Autori na prvom mjestu: Autorsko pravo kao temelj kreativnosti i kulture u audiovizuelnom sektoru", Skoplje, Makedoniji – novembar 2025.godine;
- Nacionalni seminar o sprovođenju prava intelektualne svojine u saradnji sa WIPO-om – novembar 2025. godine
- Svečano otvaranje PATLIB centra „IP4Innovation“, u prostorijama Naučno-tehnološkog parka Crne Gore - decembar 2025. godine;
- „Direktiva o uslugama 2006/123/EZ na djelu: Jedinствена kontakt tačka (JKT) i Informatički sistem unutrašnjeg tržišta (IMI) u Crnoj Gori“, Podgorica (PR Centar) Crna Gora, decembar 2025. godine.

VIII OSTALE AKTIVNOSTI DIREKCIJE

Pored navedenog, u oblasti intelektualne svojine obalјane su i druge aktivnosti, od kojih su najznačajnije sljedeće:

- Pripremanje izvještaja za potrebe Delegacije EK;
- Pripremanje raznih priloga i izvještaja u vezi pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
- Pripremanje tromjesečnih, polugodišnjih i godišnjih statističkih izvještaja u okviru Koordinacionog tima za potrebe izvještavanja EK;
- Određivanje Međunarodne Klasifikacije Patenata (MKP) za nacionalne prijave;
- Administriranje prenosa sredstava u skladu sa članom 39. Evropske Patentne Konvencije, a po osnovu evropskih патената, gdje je Crna Gora naznačena kao zemlja ugovornica, čije održavanje je plaćeno Crnoj Gori;
- Saradnja sa Naučno tehnološkim parkom oko prijave koje su zaprimili na Javni poziv za dodjelu vaučera za patentnu zaštitu i razvoj pronalaska i Javni poziv za pravna lica koja obavljaju inovacionu djelatnost;
- Priprema statističkih podataka za Strategiju naučnoistraživačke djelatnosti 2024-2028;
- Pripremanje podataka za službeno glasilo intelektualne svojine;
- Pripremanje odgovora na upitnike u vezi stručnih pitanja iz oblasti intelektualne svojine;
- Pripremanje dopisa i odgovora za institucije u vezi zaštite prava intelektualne svojine;
- Unos ulaznih podnesaka prava intelektualne svojine u IPAS bazu, skeniranje istih, selektiranje i smještaj u foldere predmeta. Ukupan broj ulaznih podnesaka, koji su obrađeni na navedeni način u 2025. godini je 5.680, a izlaznih 3.542;
- Unos podataka u registre;
- Skeniranje upravnih akata i unos u registre;
- Sačinјavanje informacije o deviznim prilivima administrativnih такси i deviznim prilivima naknada;
- Izrada Izvještaja o postupanju u upravnim stvarima za 2024. godine na nivou Direkcije;
- Učešće u postupcima javnih nabavki za potrebe Direkcije za intelektualnu svojinu.
- Zaduživanje i arhiviranje predmeta;
- Vođenje evidencije kroz interne knjige o kretanju predmeta;
- Komunikacija i rad sa strankama;
- Priprema pošte za otpremu i sl.

IX STATISTIKA

1. PATENTI

- **Broj zahtjeva za: priznanje патента, upis proširenog evropskog патента i upis evropskog патента u 2025. godini:**

	Broj zahtjeva
Broj zahtjeva za priznanje патента	21
Broj zahtjeva za upis proširenog evropskog патента u Registar патената	165
Broj zahtjeva za upis evropskog патента- ME zemlja ugovornica EPO-a	46
Ukupno:	232

- **Nosioci prava nacionalnih патената su:**

Fizička lica – državljani Crne Gore	14
Pravna lica iz Crne Gore	5
Strana pravna lica	2
Ukupno:	21

➤ **Ukupan broj predmeta po kojima je okončan postupak u 2025. godini, po svim osnovama je 165, a donijeta akta sa kojima je okončan postupak su:**

Rješenja o upisu EP u Registar patenata	146
Rješenja kojim se priznaje patent	11
Rješenja kojim se obustavlja postupak	8
UKUPNO	165

U 2025. godini je upisano u Registar patenata **157** patenta, od kojih je:

- **11** priznato po nacionalnom postupku;
  - **143** patenta je upisano u Registar na osnovu zahtjeva za upis prošireno EP na osnovu Sporazuma između Vlade Crne Gore i Evropske patentne organizacije o proširenju evropskih patenata;
  - **3** na osnovu zahtjeva za upis priznatog EP u kojem je ME zemlja ugovornica EPO-a.
- **Ukupno objavljeno u službenom glasilu intelektualne svojine, tokom 2025. godine:**

	Nacionalnih prijava sa podacima o priznanju patenta	Proširenih evropskih patenata upisanih u Registar patenata	Prošireni evropski patenti kojima su ostali na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima
Glasnik 51 od 20.01.2025.	1	30	12
Glasnik 52 od 20.04.2025	3	18	9
Glasnik 53 od 20.07.2025	3	67	1
Glasnik 54 od 20.10.2025	2	20	-
Ukupno:	9	135	22

- U postupku po zahtjevima za: priznanje patenta, upis proširenih evropskih patenata u Registar patenata na osnovu Sporazuma o proširenju, upis priznatih evropskih patenata u Registar patenata gdje je ME zemlja ugovornica, upis promjena u Registar patenata, urađeno je:

Rješenja o upisu proširenog evropskog patenta u Registar patenata	146
Rješenja o priznanju patenta	11
Rješenja kojima se obustavlja postupak	8
Rješenja o priznanju datuma podnošenja prijave patenta	21
Rješenja kojima se usvaja predlog za ponovno uspostavljanje prava	4
Rješenja kojim se dozvoljava nastavak postupka	1
Rješenja kojim se dozvoljava produženje roka	1
Rješenja o upisu prenosa prava u Registar patenata	35
Rješenja o upisu promjene imena nosioca patenta u Registar patenata	3
Rješenja o upisu promjene adrese nosioca patenta u Registar patenata	5
Rješenja o upisu promjene imena i adrese nosioca patenta u Registar patenata	5
Rješenja o ispravci greške	4
Uvjerenja o pravu prvenstva	8
Isprava o patentu	10
Poziva za uređenje prijave za priznanje patenta	3
Poziva za uređenje zahtjeva za upis proširenog evropskog patenta u Registar patenata	14
Patentni spisi	8
Poziva za uplatu troškova za štampanje patentnog spisa, rješenje, ispravu i objavu nacionalne prijave	10
Poziva za uplatu taksi i naknada za upis proširenog EP u Registar patenata, objavu podataka i štampanje prevoda patentnih zahtjeva	145
Obavještenja o objavi izmijenjeni patentnih zahtjeva	10
Odgovora na zahtjev za pretragu	10
Ukupno	462

➤ **Broj evropskih prijava za koje je nosilac prava platio taksu za proširenje na Crnu Goru u 2025. godini:**

Kvartal 2025. godine	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal	ukupno
Broj EP prijave	46	66	57	53	222
Iznos dijela uplaćene takse za proširenje CG	3.519,00	5.049,00	4.360,50	4.054,50	16.983,00

2. ŽIG I INDUSTRIJSKI DIZAJN

Zahtjev za registraciju žiga	552
Zahtjev za registraciju industrijskog dizajna	5

ŽIG

Objavljenih prijava u Službenom glasilu:

Službeno glasilo br. 51/2024 (objavljeno 20.01.2025. godine)	43
Službeno glasilo br. 52/2025 (objavljeno 20.04.2025. godine)	251
Službeno glasilo br. 53/2025 (objavljeno 20.07.2025. godine)	115
Službeno glasilo br. 54/2025 (objavljeno 20.10.2025. godine)	247
UKUPNO objavljenih prijava	613

Podaci o broju odrađenih aktivnosti:

Broj ispitanih prijava po osnovu urednosti i po osnovu apsolutnih razloga za odbijanje registracije žiga	875
Rješenja o usvajanju zahtjeva za registraciju žiga	607
Rješenja o odbijanju prijave za registraciju žiga	29
Rješenja o odbijanju prijave za registraciju žiga po osnovu prigovora	4
Rješenja o odbijanju prigovora na objavljenu prijavu	5
Rješenja o obustavi postupka	34
Rješenja o poništavanju rješenja o obustavi postupka	3
Rješenja o promjenama, prenosima, licenci, zalozi u prijavama za registraciju žiga	5
Rješenja o dozvoljenom povraćaju u pređašnje stanje	7
Rješenja o ispravci greške u prijavama za registraciju žiga	3
Rješenja o odbijanju prekida postupka	2
Rješenja za produženje roka	10
Rješenja o odbijanju zahtjeva za produženje roka	2
Rješenja o promjeni -ograničenju spiska roba i usluga	7
Rješenja o odbijanju unijskog prava prvenstva	5
Rješenje o poništaju žiga	1
Rješenje o prestanku prava-odricanje od žiga	1
Poziva za uplatu taksa za registraciju žiga	717
Obavještenja o formalnim nedostacima vezano za urednost prijave	55
Obavještenje o apsolutnim razlozima za odbijanje prijave	14
Uvjerenja o važenju žiga	44
Isprava o žigu	191
Zahtjeva za pretragu žiga	65
Rješenja o obnovi važenja žiga	666
Rješenja o prenosu prava, licenci, zalozi	209
Rješenja o promjenama imena i adrese	340
Rješenja o ispravci greške	12
Dopisa, obavještenja, komunikacija sa strankama i državnim organima	47
UKUPNO aktivnosti vezanih za nacionalne žigove	3960

Podaci za međunarodne prijave i dezinacije žiga:

Ispitanih međunarodnih prijava i dezinacija	2887
Konačno priznatih međunarodnih prijava i dezinacija	2850
Obavještenja WIPO-u o odbijanju ili priznanju međunarodnih prijava	12
Obavještenja WIPO-u o konačnom statusu međunarodnog žiga	18
Obavještenja WIPO-u o preliminarno odbijenim žigovima po osnovu prigovora	15
Prosljeđenih zahtjeva za međunarodno registrovanje	14
Rješenje o produženju roka	2
Rješenja o odbijanju zahtjeva za međunarodnu registraciju zbog neplaćanja	27
Rješenja o priznanju IR	15
Rješenja o odbijanju IR	7
Rješenja o odbijanju međunarodnog žiga na osnovu podnešenog prigovora	4
Poziva za uplatu takse za prosljeđivanje Međunarodne prijave WIPO-u i za Međunarodno priznanje žiga	27
Prosljeđenih obavještenja u WIPO-u po osnovu podnešenog prigovora	16
Rješenje o ukidanju međunarodnog žiga	1
Rješenje o odbijanju zahtjeva za ukidanje žiga	1
Rješenja o obustavi prigovora na međunarodnu registraciju	2
Informacija o važenju međunarodno registrovanog žiga na teritoriji Crne Gore	93
Dopisa, obavještenja, komunikacija sa strankama i državnim organima	39
UKUPNO aktivnosti vezanih za međunarodnu registraciju žiga	6067

INDUSTRIJSKI DIZAJN

Podaci o broju odrađenih aktivnosti:

Ispitano prijava za registraciju	16
Obavještenja o nedostacima vezanim za urednost prijave	3
Poziva/zaključaka za uplatu administrativne takse	12
Rješenja o registraciji dizajna	9
Rješenja o odbijanju registracije dizajna	1
Rješenja o promjeni imena i adrese	4
Rješenja o obnovi dizajna	12
UKUPNO aktivnosti vezanih za nacionalni industrijski dizajn	57

Podaci za međunarodne prijave i deziignacije:

Međunarodne prijave i designacije za industrijski dizajn	248
Konačno priznate međunarodne prijave i deziignacije	247
UKUPNO aktivnosti vezanih za međunarodni industrijski dizajn	495

Ukupan broj registrovanih prava od 2008. godine:

Nacionalnih žigova - 17445

Međunarodno registrovanih žigova za Crnu Goru - 62816

Nacionalnih industrijskih dizajna - 182

Međunarodno registrovanih industrijskih dizajna za Crnu Goru – 5180

3. AUTORSKA DJELA

Deponovana autorska djela:

Zahtjeva za deponovanje autorskih djela	49
Deponovano	48

DIREKCIJA ZA TRŽIŠNU INSPEKCIJU

I UVOD

Direkcija za tržišnu inspekciju je organizaciona jedinica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju, Ministarstva ekonomskog razvoja Vlade Crne Gore.

Direkcija za tržišnu inspekciju, preko tržišnih inspektora, vrši inspekcijski nadzor nad:

- primjenom propisa kojim se uređuje unutrašnja trgovina, uslovi i oblici vršenja trgovine i zaštita od neloyalne konkurencije;
- primjenom propisa kojim se uređuju uslovi za obavljanje zanatske djelatnosti i druga pitanja od značaja za zanatsku djelatnost;
- primjenom propisa kojim se uređuje zaštita prava potrošača pri kupovini i drugim oblicima prometa proizvoda na tržištu, a naročito: zaštita ekonomskih interesa, pravna zaštita i druga pitanja od značaja za zaštitu potrošača;
- primjenom propisa kojim se uređuje opšti zahtjev bezbjednosti, kriterijumi bezbjednosti koje moraju da ispunjavaju proizvodi koji se isporučuju na tržište, obaveze proizvođača i distributera i način informisanja i razmjene informacija o opasnim proizvodima i rizicima koje ti proizvodi predstavljaju za potrošače i druge krajnje korisnike;
- primjenom propisa kojim se štite prava intelektualne svojine i
- primjenom drugih propisa iz nadležnosti Direkcije za tržišnu inspekciju.

Pored vršenja inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom vrši i druge poslove:

- stručne i administrativne poslove za Koordinaciono tijelo za nadzor na tržištu;
- predstavlja kontaktnu tačku za razmjenu informacija o opasnim proizvodima;
- prijem prijava trgovine i vođenje registra prijava trgovine.

Direkcija za tržišnu inspekciju organizovana je na funkcionalnom i teritorijalnom principu. Organizacija na funkcionalnom principu:

Opšti nadzor - nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zaštita ekonomskih interesa potrošača i ostalih oblasti (unutrašnja trgovina, zanatstvo, intelektualne svojine, upotrebe duvanskih proizvoda i dr.) i Tehnički nadzor - nadzor proizvoda na tržištu, organizovan kao *Odsjek za tehnički nadzor*.

Opšti nadzor je organizovan na teritorijalnom principu u tri odsjeka - po regionima, i to:

- Odsjek za poslove za centralno područje;
- Odsjek za poslove za južno područje;
- Odsjek za poslove za sjeverno područje.

Odsjek za tehnički nadzor poslove nadzora proizvoda na tržištu vrši iz kancelarije u Podgorici (šest inspektora) i kancelarije u Rožajama (jedan inspektor – upražnjeno radno mjesto).

Direkcija za tržišnu inspekciju, pored vršenja inspekcijuskog nadzora nad primjenom zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz oblasti unutrašnje trgovine i usluga, zaštite prava intelektualne svojine, prometa duvanskih proizvoda, ograničavanja upotrebe duvanskih proizvoda, i dr. propisa nad kojim vrši inspekcijuski nadzor, obavlja inspekcijuske i druge stručne poslove koji se odnose na primjenu i sprovođenje zakona i drugih propisa u oblasti zaštite ekonomskih interesa potrošača (informisanje o proizvodima, isticanje cijena proizvoda, izdavanje računa, materijal za pakovanje, dokumentacija koja prati robu, isporuka proizvoda, prigovor potrošača, vrste prodajnih pogodnosti, saobraznost ugovoru, garancija i garantni list) i bezbjednosti proizvoda (nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na usaglašenost i bezbjednost neprehrambenih proizvoda).

Inspekcijuski nadzor vrši se po nalogu glavne tržišne inspektorke u skladu sa Godišnjim planom rada Direkcije za tržišnu inspekciju, donesenim na osnovu člana 12g Zakona o inspekcijuskom nadzoru i Godišnjim opštim programom nadzora proizvoda na tržištu.

Pored inspekcijuskih nadzora planiranih Godišnjim planom rada i Godišnjim opštim programom nadzora proizvoda na tržištu, Direkcija za tržišnu inspekciju vrši inspekcijuske nadzore i po: inicijativama za pokretanje inspekcijuskog nadzora, žalbama potrošača i pisanim zahtjevima za zaštitu prava intelektualne svojine, podnesenim od strane nosioca prava ili lica koje ima njegovo ovlašćenje za podnošenje zahtjeva na osnovu opštih pravila o zastupanju.

Propisane nadležnosti, Program rada i dinamički planovi Direkcije za tržišnu inspekciju, Program rada Ministarstva ekonomskog razvoja, te strateški dokumenti Vlade Crne Gore (Nacionalni program zaštite potrošača i Strategija tržišnog nadzora), kao Plan za suzbijanje sive ekonomije bili su osnova na kojoj je Direkcija za tržišnu inspekciju zasnivala svoje aktivnosti u 2025. godini.

Polazeći od navedenih prioriteta i stanja na tržištu, utvrđenog u nadzoru u prethodnoj godini, Direkcija za tržišnu inspekciju je kroz proaktivni i reaktivni pristup u sprovođenju inspekcijuskog nadzora, realizovala aktivnosti iz svoje nadležnosti, u skladu sa raspoloživim resursima i uz postupno preuzimanje evropskih metoda i pravila rada.

Potreba intenziviranja inspekcijuskog nadzora u određenim periodima (ljetnja / zimska turistička sezona i dr. periodi povećanog obima prometa određenih vrsta roba / usluga), u određenim oblastima i područjima nadzora, na određenim regionima i dr, uslovlila je pripremu i realizaciju posebnih planova nadzora. Dinamika aktivnosti po oblastima i rokovima definisana je mjesečnim planovima rada, nalozima i uputstvima za rad, zavisno od činjeničnog stanja i efekata nadzora iz prethodnog mjeseca, kao i od aktuelnih okolnosti u pojedinim segmentima nadzora.

Pored vršenja inspekcijuskog nadzora, Direkcija za tržišnu inspekciju je realizovala i druge propisane obaveze, kao i aktivnosti od značaja za ispunjavanje obaveza Crne Gore na putu ka Evropskoj uniji. U tom smislu, Direkcija za tržišnu inspekciju je bila angažovana i na poslovima, koji se odnose na harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva sa evropskim, kao i na njegovoj implementaciji.

1. Administrativni kapaciteti:

Direkcija za tržišnu inspekciju vrši nadzor u okviru četiri grupe poslova (tri područne jedinice i grupa poslova za tehnički nadzor). Od ukupno sistematizovanih 58 radnih mjesta za inspektora, zaposleno je 37, uključujući glavnog inspektora i četiri inspektora koordinatora (14 dipl. pravnika, 11 dipl. ekonomista, 5 dipl. Menadžera, 4 dipl. ing. poljoprivrede, 1 dipl. tehnolog, 1 dipl. ing. elektrotehnike, 1 dipl. politikolog). Od ukupnog broja zaposlenih inspektora, 17 su sa mjestom rada u Podgorici, dok su ostali raspoređeni u drugim gradovima: Cetinje 1, Kolašin 1, Mojkovac 1, Nikšić (Plužine i Šavnik) 3, Budva 2, Ulcinj 2, Bar 3, Bijelo Polje 2, Rožaje (Petnjica) 3, Pljevlja (Žabljak) 1, Berane 1.

2. Nadležnosti:

Direkcija za tržišnu inspekciju sprovodi nadzor nad primjenom sljedećih zakona: Zakon o unutrašnjoj trgovini, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o zanatstvu, Zakon o potrošačkim kreditima, Zakon o nadzoru proizvoda na tržištu, Zakon o opštoj bezbjednosti proizvoda, Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti, Zakon o efikasnom korišćenju energije, Zakon o građevinskim proizvodima,

Zakon o autorskom i srodnim pravima, Zakon o žigu, Zakon o patentima, Zakon o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna, Zakon o oznakama geografskog porijekla, Zakon o zaštiti topografija poluprovodnika, Zakon o kinematografiji, Zakon o optičkim diskovima, Zakon o duvanu, Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda, Zakon o metrologiji, Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala, Zakon o lijekovima, Zakon o privremenim mjerama za ograničavanje cijena proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi, Zakon o energetici, Zakon o upravljanju otpadom i dr. Nadzor se sprovodi i nad primjenom velikog broja podzakonskih akata donesenih na osnovu navedenih zakona. Nadzorom je obuhvaćena primjena propisa koji uređuju navedene oblasti u pogledu uslova za pristup djelatnosti i obaveza u obavljanju tih djelatnosti, a u funkciji legalnog tržišta robe i usluga, zaštite ekonomskih interesa potrošača, bezbjednosti neprehrambenih proizvoda na tržištu, zaštite prava intelektualne svojine, zaštite od neloyalne konkurencije i dr, sa ciljem da se obezbijedi njihova puna primjena.

Kada je u pitanju pravni okvir u skladu sa kojim Direkcija za tržišnu inspekciju sprovodi inspeksijski nadzor, a polazeći od obaveze harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa evropskim, može se konstatovati da stepen harmonizacije uglavnom omogućava inspeksijski nadzor u skladu sa evropskim pravilima i metodama nadzora.

3. Inspeksijski nadzor:

Planom rada Direkcije za tržišnu inspekciju razrađen je program rada na mjesečnom nivou, po oblastima nadzora, rukovodeći se vremenskim intervalima pojačanog prometa roba i usluga, a posebno stanjem na terenu. Prioriteti po ovom planu bile su kontrole u oblasti trgovine i pojedinih zanatskih i dr. usluga, sa posebnim osvrtom na suzbijanje sive ekonomije, zaštitu prava intelektualne svojine, zaštitu prava potrošača (ekonomskih interesa i zaštita od nebezbednih proizvoda). Više u odjeljku - Nadzor po oblastima.

U izvještajnoj godini Direkcija za tržišnu inspekciju je izvršila ukupno 13.708 inspeksijskih pregleda, u kojima je utvrđeno ukupno 5.878 nepravilnosti.

Podaci iz nadzora

Broj inspeksijskih pregleda	13.708	
- Redovni	8.339	
- po inicijativi	1.037	
- kontrolni	4.332	
Broj utvrđenih nepravilnosti	5.878	
Broj ukazivanja	425	
Broj nepravilnosti otklonjenih u toku pregleda	100	
Broj rješenja/broj nepravilnosti	5.272	5212
Broj prekršajnih naloga	9.079	
Iznos izrečenih novčanih kazni prekršajnim naložima	2.777.340 €	
Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	13	

Shodno članu 16 Zakona o inspeksijskom nadzoru, inspektori su u 141 slučaju jednim rješenjem istovremeno preduzeli više upravnih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Od ukupnog broja izvršenih inspeksijskih pregleda (13.708), posmatrano po vrstama djelatnosti u trgovini je izvršeno 12.953 inspeksijskih pregleda, zanatstvu 675, uslugama u prometu robe 2, javnim uslugama 18 i ostalo – 60 inspeksijskih pregleda.

4. Utvrđene nepravilnosti:

U izvještajnoj godini utvrđeno je ukupno 5.878 nepravilnosti. Nepravilnosti su se odnosile na povredu propisa iz oblasti unutrašnje trgovine (2.480), zaštite potrošača (2.859), bezbjednosti (376), zanatstva (39), zaštite prava intelektualne svojine (102), te povrede odredbi Zakona o duvanu i Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda (7), Zakonu o upravljanju otpadom (15).

5. Preduzete upravne mjere:

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, tržišni inspektori su, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i posebnim zakonima, donijeli **5.272 rješenja** i to: u 3.330 slučajeva naredili otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, u 959 slučajeva stavili van prometa proizvode u vrijednosti od 712.530,64€, u 425 slučajeva donijeli rješenje o dostavi poslovne dokumentacije, u 280 slučajeva donijeli rješenje o pečaćenju objekata, u 80 slučajeva donijeli rješenje o povlačenju proizvoda u vrijednosti robe od 30.772,03€, u 135 slučajeva oduzeli robu u vrijednosti od 26.439,09€, u 14 slučajeva je odbijen zahtjev potrošača, u 14 slučajeva je pokrenut postupak vještačenja, u 8 slučajeva postupak je obustavljen, u 6 slučajeva je donijeto rješenje o odbijanju, u 5 slučajeva o troškovima vještačenja, u 4 slučaja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti.

Po jedno rješenje donijeto je u slučajevima koji su se odnosili na: raskid ugovora, troškove vještačenja i povraćaj novca, nalaganje privrednom subjektu da postupi po zahtjevu potrošača, odbijanje iz procesnih razloga, povraćaj novca, otklanjanje nepravilnosti (povraćaj novca) i troškove postupka. U 3 slučaja donijeta su rješenja o odbijanju inicijative zbog nenadležnosti, kao i dva rješenja o izvršenju.

Struktura mjera i radnji obuhvaćenih rješenjima

Ukupan broj rješenja: 5.272

-Broj rješenja o otklanjanju nepravilnosti	3.330	
-Broj rješenja o odbijanju inicijative zbog nenadležnosti	3	
-Broj rješenja o pečaćenju objekata	280	
-Broj rješenja o odbijanju zahtjeva za ponavljanje upravnog postupka/obustavljanje izvršenja rješenja	/	
-Rješenje o privremenoj zabrani prometa robe / vrijednost robe u €	959	712.530,64€
-Rješenje o dostavi poslovne dokumentacije	425	
-Rješenje o oduzimanju robe / vrijednost oduzete robe u €	135	26.439,09€
-Rješenje o povlačenju/opozivu proizvoda	80 / 30.772,03€	
-Rješenje o odbijanju zahtjeva potrošača	14	
-Rješenje o pokrenutom vještačenju	14	
-Rješenje o raskidu ugovora (povraćaj novca)	1	
-Rješenje o obustavi postupka	8	
-Rješenje o izvršenju	2	
-Rješenje o troškovima vještačenja i povraćaju novca	1	
-Rješenje o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti	4	
-Rješenje privrednom subjektu da postupi po zahtjevu potrošača	1	
-Rješenje o odbijanju iz procesnih razloga	1	
-Broj rješenja o odbijanju	6	
-Broj rješenja o troškovima vještačenja	5	
-Broj rješenja o povraćaju novca	1	
-Broj rješenja o otklanjanju nepravilnosti (o povraćaju novca)	1	
-Broj rješenja o troškovima postupka	1	

Tržišni inspektori su u izvještajnom periodu zabranili promet robe u vrijednosti od 2.763.031,46€ (1.323 slučajeva), od čega privremeno 2.731.231,50€ (1233 slučaja) i trajno u vrijednosti od 31.799,96€ (90 slučajeva, od čega u 80 slučajeva doneseno rješenje o povlačenju/opozivu proizvoda i u 10 slučajeva doneseno rješenje o privremenoj zabrani prometa, u kojima nije postupljeno po istom). Kada je u pitanju trajna zabrana prometa robe treba naglasiti da se radi o opasnim proizvodima sa ozbiljnim rizikom pronađenim na našem tržištu. Što se tiče privremene zabrane prometa (u dijelu bezbjednosti proizvoda) u 282 slučaja inspektori su izrekli mjeru ukazivanja za robu u vrijednosti od 2.018.700,86€. Nakon otklanjanja nepravilnosti u 268 slučajeva su istu vratili u promet robu u vrijednosti od 1.930.429,13€, dok je za preostalih 14 slučajeva robe vrijednosti 88.271,73€ postupak i dalje u toku. Više u odjeljku - Nadzor po oblastima/ *Bezbjednost proizvoda (tržišni nadzor)*.

Privremenu zabranu prometa robe inspektori su preduzimali u slučajevima kada su u toku vršenja inspekcijskih nadzora utvrdili da: proizvodi stavljeni u promet ne ispunjavaju propisane zahtjeve bezbjednosti, cijene robe nijesu istaknute na propisan način, obavještenje o robi nije istaknuto na propisan način, kao i u drugim slučajevima u kojim je utvrđena nepravilnost za koju je propisana mjera privremene zabrane prometa robe.

Mjera privremene zabrane prometa robe traje do otklanjanja nepravilnosti. U 1.035 slučajeva otklonjena je nepravilnost zbog koje je roba privremeno stavljena van prometa i roba u vrijednosti od 2.584.374,20 € je vraćena – stavljena u promet.

Mjera privremene zabrane/pečaćenje obavljanja djelatnosti izrečena je u 284 slučajeva, zbog obavljanja djelatnosti bez propisane prijave, kao i zbog obavljanja trgovine na malo nedjeljom i u dane državnih praznika.

U 135 slučajeva privremeno je oduzeta roba u vrijednosti od 26.439,09€ zbog stavljanja iste u promet bez dokaza o nabavci, odnosno zbog povrede prava intelektualne svojine (žig). Radilo se o raznim vrstama robe (odjevni predmeti, cigarete, rezani duvan, obuća, galanterija, bižuterija, svijeće, parfemi, preparati za kosu (šamponi), uređaji (mašina za šišanje kose), sirova kafa, gazirana pića, rezana daska, plinske boce, punjenja za plinske boce i dr.roba.

6. Izvršenje rješenja:

Od ukupno 5.272 donesenih rješenja u izvještajnom periodu, izvršeno je 5.247. Dobrovoljno su izvršena 4.803 rješenja, dok je 419 rješenja izvršeno administrativno, Na kraju godine ostalo je neizvršeno ukupno 25 rješenja (donesena krajem decembra). U izvještajnoj godini dobrovoljno je izvršeno i 50 rješenja neizvršenih u prethodnoj godini.

Protiv rješenja inspektora u izvještajnoj godini podnijeto je 25 žalbi, od čega je odlučeno po njih 18.

Drugostepeni organ je rješavao po 18 žalbi, od čega je u četiri slučaja žalba odbijena, u 14 slučajeva žalba je usvojena (u 13 slučajeva žalba je usvojena u cjelini, dok je u jednom slučaju usvojena djelimično). Takođe, u izvještajnom periodu po jednoj žalbi je riješeno u postupku kod inspektora (donijeto rješenje o obustavi postupka).

Kod drugostepenog organa u šest slučajeva postupak po žalbi je u toku.

Takođe, u 2025. godini riješeno je osam žalbi koje su podnesene u 2024. godini i ranije. Drugostepeni organ je u sedam slučajeva usvojio žalbu, a u jednom slučaju žalba je odbijena.

Protiv šest rješenja drugostepenog organa, kojima su potvrđena rješenja inspektora, pokrenut je Upravni spor i za svih šest predmeta spor je u toku. Takođe, u 2025. godini usvojena je jedna tužba iz prethodnog perioda.

7. Prekršajna odgovornost:

Za počinjene prekršaje u izvještajnoj godini inspektori su izdali 9.079 prekršajnih naloga, sa novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 2.777.340€, od čega:

- odgovornom i pravnom licu 7.800 naloga, sa novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 2.363.560€;
- preduzetniku 1.127 naloga, sa novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 367.900€; i
- fizičkom licu 152 naloga, sa novčanim kaznama u ukupnom iznosu 45.880€.

U izvještajnom periodu naplaćeno je ukupno 8.705 prekršajnih naloga. Za 33 prekršajna naloga podneseni su zahtjevi za sudsko odlučivanje, dok za 210 prekršajnih naloga do kraja izvještajne godine nije istekao rok za naplatu.

Tržišni inspektori su za 40 nenaplaćena prekršajna naloga (koji su postali konačni i izvršni), Centralnoj banci i poslovnim bankama podnijeli naredbe o prinudnoj naplati.

Pored izdatih prekršajnih naloga, inspektori su područnim sudovima za prekršaje podnijeli 13 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Od strane nadležnih sudova za prekršaje, u izvještajnom periodu je riješeno 34 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, uključujući i 26 zahtjeva iz prethodnog perioda (17 za pokretanje prekršajnog postupka i 17 zahtjeva koji su se odnosili na sudsko odlučivanje). Izrečeno je 18 novčanih kazni u ukupnom iznosu od 19.600€ (sa troškovima postupka). U 10 slučajeva postupak je obustavljen (od čega devet zbog zastarjelosti), u dva slučaja doneseno je rješenje o oslobađanju, u jednom slučaju prekršajni nalozi su stavljeni van snage i u jednom slučaju sudski nalozi su odbačeni. Takođe, u dva slučaja izrečena je opomena sa obavezom plaćanja sudskih troškova u iznosu od 120,00€.

Na rješenja suda za prekršaje u izvještajnom periodu, podnijeto je pet žalbi od strane subjekata nadzora. Viši sud je rješavao po navedenim žalbama na način što su tri odbijene, a dvije usvojene. Takođe, u izvještajnom periodu je rješavano i po tri žalbe iz prethodnog perioda, koje su podnijete od strane subjekata nadzora, od čega su dvije odbijene a jedna usvojena.

U izvještajnom periodu zaprimljene su i dvije sudske odluke, i to presuda Upravnog suda kojom se tužba usvaja, te presuda Vrhovnog suda kojom se zahtjev za ispitivanje sudske odluke odbija kao neosnovan.

8. Nadzor po oblastima:

8.1. Trgovina:

U izvještajnoj godini, tržišni inspektori su u oblasti trgovine posebnu pažnju posvetili provjeri porijekla robe u prometu, njenom evidentiranju (nabavke i prodaje), evidentiranju ostvarenog prometa i poštovanju obaveze u vezi sa formiranjem cijena proizvoda, u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj trgovini i Pravilnikom o evidenciji nabavke i prodaje robe i pružanju trgovinskih usluga, kao i drugim zakonima koji uređuju trgovinu pojedinih vrsta roba. Dakle, nadzorom su obuhvaćeni svi segmenti bitni za postizanje legalnosti unutrašnjeg tržišta i fer konkurencije, uključujući i obaveze u pogledu podnošenja prijave trgovine nadležnim organima.

Nadzor u oblasti trgovine je intenziviran u pojedinim vrstama trgovine (promet na veliko i promet na malo i dr.) i za pojedine vrste robe u određenim vremenskim periodima i na pojedinim prodajnim mjestima, u skladu sa Planom rada inspekcije. U tom smislu, vršen je nadzor kod trgovaca koji obavljaju promet robe preko štandova i tezgi na pijacama i drugim otvorenim i zatvorenim prostorima sa aspekta prijave trgovine, porijekla robe, vođenja evidencije o nabavci i prodaji robe. Takođe, vršen je pojačani nadzor nad prometom duvanskih proizvoda, građevinskog materijala, alatki i mašina za poljoprivredu, auto-djelova, proizvoda drvoprerađiva, namještaja, bijele tehnike, udžbenika i školskog pribora, lijekova i druge robe u apotekama, odjeće i obuće za djecu, pekarskih proizvoda i dr. Sa stanovišta vođenja propisane evidencije vršen je i nadzor prometa, izrade i opravke predmeta od dragocjenih metala, kao i nadzor otkupa lomljenog zlata i srebra.

Poseban akcenat u nadzoru dat je i na primjeni odredbe člana 35a Zakona o unutrašnjoj trgovini, vezano za zabranu rada nedjeljom i u dane državnih i drugih praznika, u trgovini na veliko i trgovini na malo.

Kontrole su organizovane i po inicijativama privrednih i drugih subjekata, koje su se odnosile na rad bez prijave trgovine, nepoštovanje radnog vremena i dr.

U kontroli primjene Zakona o unutrašnjoj trgovini utvrđena je ukupno 2.480 nepravilnosti, koje su se odnosile na: nepropisno vođenje evidencije o nabavci i prodaji robe (802), nedostupnost evidencije u toku kontrole (425), na obavljanje trgovine bez podnošenja prijave iste (109), stavljanje u promet robe bez dokaza o nabavci (34), neisticanje i nepridržavanje radnog vremena (47), rad nedjeljom i u dane državnih praznika (175), dok se 888 nepravilnost odnosila na ostale oblasti trgovine.

U cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u oblasti unutrašnje trgovine, izrečeno je 70 ukazivanja i doneseno 2.372 rješenja, dok je pet nepravilnosti otklonjeno u toku inspekcijskog pregleda. Za prekršaje je izdato 3.885 prekršajnih naloga, u vrijednosti od 1.300.750€, a podnesena su i tri zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Shodno članu 16 Zakona o inspekcijskom nadzoru, inspektori su u 33 slučaja jednim rješenjem istovremeno preduzeli više upravnih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

8.2. Pojačani nadzor prometa duvanskih proizvoda:

Kontrole nad prometom duvanskih proizvoda vršene su kontinuirano, sa aspekta primjene zakona koji uređuju ovu oblast (Zakon o duvanu i Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda), kao i Zakona o unutrašnjoj trgovini, u odnosu na poštovanje odredbi koje uređuju vođenje evidencije i Zakona o zaštiti potrošača, u odnosu na isticanje cijena na propisan način, izdavanje računa, itd. Po potrebi kontrole su se vršile sa službenicima Uprave Policije, te su kontrolama bili obuhvaćeni maloprodajni objekti (prodavnice, kiosci), kao i druga prodajna mjesta (štandovi/tezge) i pijaćni prostori.

U izvještajnom periodu izvršeno je 897 inspekcijskih pregleda u prometu duvana i duvanskih proizvoda, a utvrđeno je 17 nepravilnosti koje se odnose na: 10 nepravilnosti na neposjedovanje dokaza o nabavci robe shodno Zakonu o unutrašnjoj trgovini, 7 neisticanje oznake o zabrani prodaje duvanskih proizvoda licima mlađim od 18 godina, shodno Zakonu o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda.

Za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti inspektori su preduzeli sljedeće mjere: 17 rješenja (7 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 10 rješenja o privremenom oduzimanju robe), kojom prilikom je oduzeto 368 paklica cigareta u ukupnoj vrijednosti od 1.008,00 € i 17,1kg rezanog duvana u ukupnoj vrijednosti od 229,00€. Izdato je 14 prekršajnih naloga u iznosu od 4.200€.

8.3. Kontrola osnovnih životnih namirnica

Tržišna inspekcija u izvještajnom periodu je vršila inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o privremenim mjerama za ograničavanje cijena proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi i listi proizvoda („Sl. list CG“, br. 52/22), kao i Odluke o privremenim mjerama za ograničavanje cijena proizvoda od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi („Sl. list CG“, br. 117/24, 7/25 i 129/25) kojima se ograničava visina marže za određene proizvode od posebnog značaja za život i zdravlje ljudi.

U izvještajnom periodu tržišni inspektori su izvršili ukupno 199 inspekcijskih nadzora, u kojima nisu utvrđene nepravilnosti.

8.4. Zanatstvo:

U oblasti zanatstva, u izvještajnoj godini, kontrolisani su: frizeri, obučari, auto-mehaničari, krojači, perači prevoznih sredstava, vulkanizeri, kao i pružaoci drugih ličnih usluga (fotokopirnice i dr).

Izvršeno je ukupno 675 kontrola i utvrđeno je 39 nepravilnosti, koje su se odnosile na obavljanje zanatske djelatnosti bez podnošenja prijave nadležnom organu lokalne uprave.

Kako bi se utvrđene nepravilnosti otklonile i sankcionisali pružaoci zanatskih usluga koji su počinili prekršaje, tržišni inspektori su donijeli 34 rješenja, i izdali 51 prekršajni nalog u ukupnom novčanom iznosu od 10.090,00 €. Podniet je i jedan zahjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Tržišni inspektori su u 5 slučajeva djelovali preventivno na način što su ukazali subjektu nadzora na učinjene nepravilnosti i odredili primjeren rok da ih otkloni.

8.5. Zaštita potrošača:

Područje zaštite potrošača bilo je jedan od prioriteta u postupanju tržišnih inspektora, kako u dijelu zaštite ekonomskih interesa potrošača, tako i u dijelu zaštite potrošača od opasnih proizvoda na tržištu (više u dijelu o *Bezbjednosti proizvoda*). Osnov za nadzor na ovom području, pored plana nadzora, bile su i žalbe potrošača, kao i informacije dobijene iz drugih izvora, po kojima se postupalo bez odlaganja.

Kada je u pitanju zaštita ekonomskih interesa potrošača, nadzor je vršen u pogledu poštovanja obaveza od strane trgovaca i davalaca usluga, propisanih Zakonom o zaštiti potrošača i Zakonom o potrošačkim kreditima, u okviru nadležnosti Direkcije za tržišnu inspekciju.

U kontrolama kod primjene Zakona o zaštiti potrošača utvrđeno je ukupno 2.859 nepravilnosti, koje su se odnosile na: neisticanje cijene ili neisticanje na propisani način, nepridržavanje utvrđenih i istaknutih cijena od strane trgovca, nepoštovanje obaveza koje se odnose na način isticanja cijena sa popustom i sniženja (1.072), neposjedovanje evidencije prigovora potrošača (405), neisticanje obavještenja o robi na propisani način (472), neizdavanje računa ili izdavanje računa koji nijesu propisane sadržine (291), neisticanje obavještenja o mjestu i načinu podnošenja prigovora (176), posebne uslove prodaje (76), ponuda popravke ili održavanje proizvoda (2) uračunavanje težine materijala za pakovanje u neto masu (38), u vezi sa oglašavanjem proizvoda (1), posebne prodajne pogodnosti (18), označavanje upotrebljavane robe (3), dokumentacija koja prati robu (5), prigovor po osnovu prava na garanciju (3), u vezi sa rokom upotrebe (1) i ostalo (296).

Za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u oblasti zaštite ekonomskih interesa potrošača, inspektori su u 95 slučajeva nepravilnost otklonili u toku pregleda shodno članu 32 Zakona o inspekcijskom nadzoru, dok su u 68 slučajeva djelovali preventivno na način što su ukazali subjektu nadzora na učinjene nepravilnosti i odredili primjeren rok da ih otkloni. Inspektori su donijeli 2.597 rješenja, a za počinjene prekršaje izdali 5.002 prekršajnih naloga, u novčanom iznosu od 1.334.700€, a podneseno je šest zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Shodno članu 16 Zakona o inspekcijskom nadzoru, inspektori su u 99 slučajeva jednim rješenjem istovremeno preduzeli više upravnih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

U skladu sa odredbama Zakona o potrošačkim kreditima, Direkcija za tržišnu inspekciju je izvršila dva inspekcijska pregleda u kojima nijesu utvrđene nepravilnosti.

8.6. Bezbjednost proizvoda (tržišni nadzor):

U izvještajnom periodu Direkcija za tržišnu inspekciju je bila posvećena nadzoru proizvoda na tržištu, tj. kontroli bezbjednosti i usaglašenosti neprehrambenih proizvoda na tržištu, i preduzimala je mjere, kako bi na tržištu bili plasirani isključivo bezbjedni proizvodi. Radi se o posebnom obliku inspekcijskog nadzora koji ima za cilj zaštitu potrošača od opasnih proizvoda, a privrednih subjekata od nelojalne konkurencije i to na način da se ne utiče na slobodan protok roba.

Provjera bezbjednosti i usaglašenosti proizvoda na tržištu je vršena primjenom proaktivnog i reaktivnog nadzora, u skladu sa odredbama Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu, Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda, Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti, Zakona o efikasnom korišćenju energije, Zakona o građevinskim proizvodima, Zakonom o upravljanju otpadom, podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovih propisa, kao i važećim standardima za kontrolisane grupe proizvoda. Inspekcijski pregledi su sprovedeni putem administrativne provjere označavanja i prateće dokumentacije i pregledom fizičkih karakteristika proizvoda, uz vršenje procjene rizika za pojedine proizvode, laboratorijske provjere i ispitivanja na osnovu odgovarajućih uzoraka proizvoda.

U skladu sa Opštim programom nadzora proizvoda na tržištu za 2025.godinu, Direkcija za tržišnu inspekciju je kontrolisala sledeće proizvode: električne bušilice, cement, plutajuća pomagala, električne friteze, stolice za kućnu upotrebu, TV uređaje. U produženom nadzoru proizvoda (iz prethodnih godišnjih programa za nadzor proizvoda na tržištu) kontrolisani su: dječja odjeća, hranilica za bebe, hodalica za bebe, produžni kabl, stona lampa, podna lampa, lampa, dječja lampa, LED sijalica, punjač za mobilni telefon, punjač za baterije, fen za kosu, uvijač za kosu, električni toster, električni rešo, električno kuvalo, električni aparat za kafu, aparat za brijanje, električni mikser, električna grijalica, električni uljani radiator, ekspres lonac, svjetleći niz, ubodna testera, ugaona brusilica, motorna testera, frižider, dječje sjedište za biciklo, pomoćno sredstvo za plutanje prilikom obuke u plivanju, aerosolni raspršivači, namještaj, baštenski namještaj, roleri, skejtbord, dječje naočare za sunce, zaštitne rukavice, štitnik sluha, skijaška kaciga, biciklistička kaciga, zaštitni industrijski šljem, klima uređaj, merdevine, maske za zavarivanje, ventilator, konvektor, beton, električne mašine za šišanje, izvori svjetlosti, kreveti na sprat i visoki kreveti, zaštitne rukavice, ručni električni trimeri za travu i parket, mašine za pranje i sušenje veša, nosiljke za bebe, električne pegle, zaštitna obuća, električne kosilice za travu, laminatne podne obloge.

U ovoj oblasti, u izvještajnom periodu, izvršeno je ukupno 508 inspekcijskih pregleda, od čega je u proaktivnom nadzoru, shodno Opštem programu nadzora proizvoda na tržištu (uključujući i produženi nadzor proizvoda), izvršeno 456 pregleda. U reaktivnom nadzoru izvršeno je 52 inspekcijskih pregleda, od čega 22 po RAPEX obavještenjima, 1 pregled po obavještenju proizvođača, 24 pregleda po obavještenjima iz CEFTA mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima, 5 pregleda po obavještenju Uprave Carina.

U ovom periodu, utvrđena je 391 nepravilnost, od čega se 71 nepravilnost odnosila na povredu Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda (66 nepravilnosti – plasiranje na tržište nebezbednih (opasnih) proizvoda, 5 nepravilnosti – ne pruži potrošačima i drugim korisnicima odgovarajuće informacije i uputstvo za procjenu rizika), 291 nepravilnosti se odnosilo na povredu Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti (217 nepravilnosti - u promet su stavljeni proizvodi koji nisu u skladu sa propisanim tehničkim zahtjevima, 74 nepravilnosti – ne obezbijedi da proizvod prati propisana dokumentacija), 8 nepravilnosti se odnosilo na povredu Zakona o efikasnom korišćenju energije (6 nepravilnosti - dobavljač proizvoda nije obezbijedio tehničku dokumentaciju, 2 nepravilnosti – neispunjavanje zahtjeva u pogledu označavanja), 6 nepravilnosti odnosilo na povredu Zakona o građevinskim proizvodima (proizvod ne prati izjava o svojstvima i tehnička dokumentacija), dok se 15 nepravilnosti odnosilo na povredu Zakona o upravljanju otpadom. Za utvrđene nepravilnosti izdato je 101 rješenje i 282 mjere ukazivanja.

Shodno članu 16 Zakona o inspekcijskom nadzoru, inspektori su u DEVET slučajeva jednim rješenjem istovremeno preduzeli više upravnih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Na tržištu Crne Gore, Direkcija za tržišnu inspekciju je pronašla 817 vrsta opasnih i neusaglašenih proizvoda, u količini od 48.118 komada i 13 vrsta u količini od 63.526,64 m².

Broj pronađenih opasnih i neusaglašenih proizvoda na tržištu – ukupno

Naziv proizvoda	Broj vrsta proizvoda	Uvezeno (kom)	Na tržištu (kom)	Prodato (kom)	Ozbiljan rizik kom/vrsta	Opoziv proizvoda kom/vrsta	Neusaglašeni proizvodi kom/vrsta	Opasni proiz. bez ozbilj. Rizika kom/vrsta	Izvršeno usklađivanje
Dječja odjeća	41	261	261		41/261				
Merdevine	26	209	209		4/7		14/180	8/22	8/22
Svijetleći lanci	37	738	738		8/229			29/509	29/509
Usisivač	8	13	13		2/6			6/7	6/7
LED lampa	7	45	45		2/16			5/29	5/29
Produžni kabl	23	1.543	1.543		4/54			19/1.489	19/1.489
Prenosna dječija svjetiljka	11	156	156		11/156				
Laserski pokazivač	7	83	83		7/83				
Podskop za produžni kabl	4	21	21		4/21				
Staklene čaše namijenjene djeci	1	36	8	1/28	1/8	1/28			
Naočare za sunce	29	1715	1.715		1/261		1/6	27/1.448	27/1.448
Električno kuvalo	15	6352	6.347	1/5	4/19	1/5		11/6.328	11/6.328
Fen za kosu	25	1.223	1.048	3/175	3/38	3/175	1/239	21/771	21/771
Dječje sunčane naočare	12	177	177		5/82		1/2	6/93	6/93
Pomoćna sredstva prilikom obuke u plivanju	54	4.350	4.350		16/546		13/132	25/3.672	25/3.672
Zaštitne rukavice	27	10.479	10.452	1/27		1/27	8/204	19/10.248	19/10.248
Zaštitni reflektujuć prsluk	8	403	403				6/385	2/18	2/18
Aparat za uništavanje insekata	5	44	44				1/2	4/42	4/42
Električna pegla	5	15	15				2/11	3/4	3/4
LED sijelice	26	644	644				2/112	24/532	24/532
Punjač za mobilni telefon	101	1479	1.479				2/7	99/1.472	99/1.472
Električni aparat za vafle	1	3	3				1/3		
UV lampa	1	14	14				1/14		
Blender	2	2	2				1/1	1/1	1/1
Adapter	4	30	30				1/20	3/10	3/10
Dječji namještaj	2	2	2				2/2		
Zaštitni industrijski šljem	3	583	583					3/583	3/583
Zaštitne naočare	1	1	1					1/1	1/1

Električna pumpa za balone	1	1	1					1/1	1/1
Ekspes lonac	7	30	30					7/30	7/30
Električni osvježivač vazduha	1	33	33					1/33	1/33
Električni aparat za kafu	3	30	30					3/30	3/30
Presa za kosu	1	1	1					1/1	1/1
Trimer za travu	1	1	1					1/1	1/1
Električni sokovnik	4	133	133					4/133	4/133
Električna grijelica	1	1	1					1/1	1/1
Aerosolni raspršivači	40	5.425	5.425					40/5.425	40/5.425
Toster	3	20	20					3/20	3/20
Električni kalorifer	1	4	4					1/4	1/4
Električni pištolj za lijepak	4	9	9					4/9	4/9
Zvučnik	3	29	29					3/29	3/29
Električna četka za kosu	1	2	2					1/2	1/2
Presa za kosu	7	55	55					7/55	7/55
Dječiji bicikl	6	9	9					6/9	6/9
Mrežni prekidač	1	1	1					1/1	1/1
Mikrofon	1	6	6					1/6	1/6
Slamke za piće	2	42	42					2/42	2/42
Električni aparat za vodu	1	1	1					1/1	1/1
Električna friteza	36	107	107					36/107	36/107
Halogene sijalice	1	10	10					1/10	1/10
Električna pumpica	1	1	1					1/1	1/1
Aparat za hot dog	1	1	1					1/1	1/1
Betonski blokovi	1	5000	5.000					1/5.000	1/5.000
Električni čistač i stabilizator za četke	1	2	2					1/2	1/2
Cement	3	3470	3.470					3/3.470	3/3.470
Električni difuzer	1	4	4					1/4	1/4
Električna mašinica za poliranje	1	1	1					1/1	1/1
Bicikl	3	3	3					3/3	3/3

Udarne bušilice	4	8	8					4/8	4/8
Električni ovlaživač vazduha	4	4	4					4/4	4/4
Električna lampa	23	104	104					23/104	23/104
Električni mlin za kafu	1	2	2					1/2	1/2
Električni mikser	2	28	28					2/28	2/28
Zvučnik	1	3	3					1/3	1/3
Električna bušilica	23	405	405					23/405	23/405
Električna brusilica	4	5	5					4/5	4/5
Ventilator	4	291	291					4/291	4/291
USB kabl	9	39	39					9/39	9/39
Mašinica za šišanje	6	20	20					6/20	6/20
Naočare za plivanje	2	1.172	1.172					2/1.172	2/1.172
Zaštitna kaciga za planinarenje	1	10	10					1/10	1/10
Nosiljke za bebe	13	39	39					13/39	13/39
Dječja ljuljaška	4	11	11					4/11	4/11
Baštenski namještaj	15	271	271					15/271	15/271
Skejtboard	5	7	7					5/7	5/7
Maska za ronjenje	2	120	120					2/120	2/120
Dječje sjedište za bicikl	1	23	23					1/23	1/23
Stolice za sjedenje	37	634	634					37/634	37/634
Kaciga za bicikliste	18	38	38					18/38	18/38
Visoka stolica za djecu	2	21	21					2/21	2/21
Visoki krevet	1	2	2					1/2	1/2
Dječji krevet	2	2	2					2/2	2/2
Dječji bicikl	1	2	2					1/2	1/2
Roleri	2	7	7					2/7	2/7
Power bank	6	32	32					6/32	6/32
Laminat	13	63.525,64m2	63.525,64m2					13/63.525,64m2	13/63.525,64m2
Ukupno	830	48.356	48.118 i 63.525,64m2	235	113/1.787	6/235	57/1.320	647/45.011 i 13/63.525,64m2	647/45.011 i 13/63.525,64m2

Privrednim subjektima je naloženo povlačenje sa tržišta i trajna zabrana prometa za 170 vrsta opasnih i neusaglašenih proizvoda, u količini od 3.107 komada (za opasne proizvode koji predstavljaju ozbiljan rizik ukupno 113 vrsta u količini od 1.787 komada, za neusaglašene proizvode ukupno 57 vrsta u količini od 1.320 komada).

Za 6 vrsta opasnih proizvoda, u količini od 235 komada naložena je mjera opoziva proizvoda od potrošača (fen za kosu 3 vrste 175 komada, zaštitne rukavice 1 vrsta 27 komada, staklene čaše za djecu 1 vrsta 28, električno kuvalo 1 vrsta 5 komada).

Obavještenja o opozivima, objavljena su u dnevnim novinama i istaknuta na vidnom mjestu u objektu.

Za opasne proizvode sa ozbiljnim rizikom i neusaglašene proizvode koji su povučeni sa tržišta i čiji je promet trajno zabranjen, sprovedena je mjera uništenja za 52 vrste u količini od 1.129 komada, i to:

- za opasne proizvode sa ozbiljnim rizikom, ukupno 40 vrsta u količini 839 komada (svijetleći lanci, dječja prenosna svjetiljka, staklene čaše za djecu, laserski pokazivač, električno kuvalo, dječje naočare za sunce, naočare za sunce, LED lampa, produžni kabl, pomoćna sredstva za plivanje, pomoćna sredstva za plivanje i podsklop za produžni kabl),

- za neusaglašene proizvode ukupno 12 vrsta u količini 290 komada (dječji namještaj – sto i stolica, punjač za mobilni telefon, zaštitne rukavice, aparat za uništavanje insekata, fen za kosu, dječje sunčane naočare, pomoćna sredstva za plivanje).

Po nalogu inspektora, proizvođaču/distributeru je vraćeno 118 vrsta opasnih proizvoda sa ozbiljnim rizikom i neusaglašenih proizvoda u količini od 1.978 komada, i to:

- opasnih proizvoda sa ozbiljnim rizikom, ukupno 64 vrste u količini 798 komada (merdevine, fen za kosu, dječja odjeća, produžni kabl, LED lampa, električni usisivač, laserski pokazivač, pomoćna sredstva za plivanje, podsklop za produžni kabl i dječja prenosna svjetiljka),

- neusaglašenih proizvoda, ukupno 54 vrste u količini 1.180 komada (električna pegla, električni aparat za vafle, adapter, merdevine, zaštitne rukavice, zaštitni reflektujući prsluk, sunčane naočare, pomoćna sredstva za plivanje, dječja odjeća, staklene čaše namijenjene za djecu, dječja prenosiva svjetiljka, pomoćna sredstva za plivanje, UV lampa, električni blender, LED sijalice).

Podnjet je jedan zahtjev sudu za prekršaje (po Zakonu o upravljanju otpadom).

Proizvodi koji ne predstavljaju ozbiljan rizik čiji je promet privremeno zabranjen, nakon otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, vraćeni su u promet ukupno 647 vrsta u količini 45.011 komada i 13 vrsta u količini od 63.526,64 m² (merdevine, zaštitni industrijski šljem, električni kalolifer, električni pištolj za lijepak, punjač za mobilni telefon, zvučnik, aerosolni raspršivači, LED kabl sijalice, toster, presa za kosu, timer za travu, električni sokovnik, električna grijalica, usisivač, ekspres lonac, električni osvježivač vazduha, električni aparat za kafu, električna pumpa za balone, aparat za uništavanje insekata, naočare za sunce, mašinica za šišanje, električna pegla, električna četka za kosu, zaštitna kaciga za planinarenje, naočare za plivanje, nosiljke za bebe, dječja ljuljaška, ventilator, LED lampa, USB kabl, produžni kabl, električni ovlaživač vazduha, zaštitne rukavice, stona lampa, električni mikser, baštenski namještaj, električni mlin za kafu, skejtboard, fen za kosu, ekspres lonac, kaciga za bicikliste, električno kuvalo, električna bušilica, visoka stolica za djecu, visoki krevet na sprat, dječiji krevetić, električni usisivač, svijetleći lanci, merdevine, zaštitni reflektujući prsluk, roleri, betonski blokovi, električni čistač i sterilizator četke, blender, električna brusilica, električna mašina za poliranje, power bank, dječiji bicikl, udarna bušilica, pomoćna sredstva za plivanje, cement, električni difuzer, dječje sunčane naočare, maska za ronjenje, ugaona brusilica, mrežni prekidač, mikrofoni, slamke za piće, dječje sjedište za biciklo, električni aparat za vodu, električna friteza, halogene sijalice, električna pumpica, stolice za sjedenje, aparat za hot dog, svijetleći lanci, laminat).

U ovom periodu po obavještenju proizvođača/distributera pronađena je 1 vrsta opasnih proizvoda u količini od 28 komada (staklene čaše za djecu).

Izvršeno je uzorkovanje 6 vrsta proizvoda, radi ispitivanja u akreditovanim laboratorijama (produžni kabl, fen za kosu 3 vrste i svijetleći lanci 2 vrste). Dobijeni rezultati ispitivanja od strane laboratorije pokazuju da je 1 vrsta proizvoda neispravna (fen za kosu), dok se za 4 vrste proizvoda rezultati očekuju i biće obuhvaćeni u narednom izvještaju.

Kontrolisani subjekti su pokazali potreban nivo saradnje u izvršavanju mjera koje su inspektori nalagali, u cilju povlačenja opasnih proizvoda sa tržišta i opoziva od potrošača.

Shodno Memorandumu o saradnji, Direkcija za tržišnu inspekciju je nastavila uspješnu saradnju u oblasti tržišnog nadzora, i u tom smislu redovno dostavljala Upravi prihoda i carina skraćene ček liste za proizvode, koji su bili obuhvaćeni Opštim programom nadzora proizvoda na tržištu. Uprava prihoda i carina je u saradnji sa Direkcijom za tržišnu inspekciju u izvještajnom periodu realizovala zajedničke akcije o pojačanoj kontroli robe i to za 6 proizvoda.

Takođe, ova inspekcija, kao Kontakt tačka u nacionalnom sistemu za brzu razmjenu podataka o opasnim proizvodima, a shodno potpisanom Memorandumu, redovno je koristila bazu podataka IT sistema Uprave carina.

Kao Kontakt tačka Regionalne mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima koji predstavljaju rizik, Direkcija za tržišnu inspekciju je sa zemljama u regionu (Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija i Kosovo) razmjenjivala informacije o opasnim proizvodima pronađenim na tržištu. U izvještajnoj godini kontakt tačka je kroz ovaj sistem prosljedila notifikacije za 49 nađenih opasnih proizvoda na tržištu Crne Gore, dok je iz zemalja regiona primila notifikacije za 116 proizvoda.

8.7. Kontrola nad primjenom Zakona o upravljanju otpadom

Direkcija za tržišnu inspekciju, u dijelu svojih nadležnosti, od 20. oktobra 2024. godine vrši inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o upravljanju otpadom („Sl.list CG“, br.34/24).

U 2025.godini izvršeno je ukupno 325 inspekcijskih pregleda, pri čemu je utvrđeno 15 nepravilnosti.

Tržišni inspektori su zbog stavljanja na tržište ukupno 200 pakovanja plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu u vrijednosti od 526,43€ (od čega 58 pakovanja plastičnih slamki u vrijednosti od 245,98€ i 142 pakovanja pribora za jelo u vrijednosti od 280,45€), donijeli šest rješenja o zabrani prometa. Takođe, u osam slučajeva je izvršena mjera ukazivanja privrednim subjektima zbog upotrebe laganih plastičnih kesa debljine do 15 mikrona na kasi, a ne na mjestu za pakovanje robe, dok je u jednom slučaju izvršena mjera ukazivanja zbog stavljanja plastičnih slamki na tržište.

Za utvrđene nepravilnosti izdat je jedan prekršajni nalog u iznosu od 1.000€ i podniet jedan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

8.8. Intelektualna svojina

U oblasti zaštite prava intelektualne svojine, Direkcija za tržišnu inspekciju je sprovodila nadzor po službenoj dužnosti i po zahtjevima nosilaca prava intelektualne svojine, sa ciljem da se spriječi neovlašćeno korišćenje i zloupotreba tih prava.

Izvršeno je ukupno 688 inspekcijskih pregleda, u kojima su utvrđene ukupno 102 nepravilnosti.

Po službenoj dužnosti izvršeno je 610 inspekcijskih pregleda, po opštim zahtjevima zahtjevima 52, dok je 26 inspekcijskih pregleda izvršeno po pojedinačnim zahtjevima.

Od ukupnog broja inspekcijskih pregleda, sedam je izvršeno u oblasti autorskog i srodnih prava i 681 u oblasti prava industrijske svojine.

Svi inspekcijski pregledi u oblasti autorskih i srodnih prava izvršeni su po službenoj dužnosti.

U oblasti prava industrijske svojine izvršeno je ukupno 681 inspekcijskih pregleda, od čega 603 po službenoj dužnosti, 52 po opštim i 26 po pojedinačnim zahtjevima. U izvršenim inspekcijskim pregledima utvrđene su 102 nepravilnosti, koje su se odnosile na neovlašćeno korišćenje robnog znaka/žiga. Za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti doneseno je 101 rješenje o privremenom oduzimanju robe, iz razloga što u jednom slučaju trgovac nije dao da mu se oduzme predmetna roba. Privremeno je oduzeto 577 komada robe u vrijednosti od 15.631€, o čemu su obaviješteni nosioci prava, koji su protiv tih trgovaca pokrenuli postupke kod nadležnih sudova. Za učinjene prekršaje inspektori su izdali 126 prekršajnih naloga, u iznosu od 126.600€. Podniet je i jedan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Takođe, u 2025. godini je u jednom predmetu donijeta pravosnažna i izvršna presuda Privrednog suda kojom je naloženo uništenje robe oduzete po Zakonu o žigu za znak „Nike“.

U izvještajnom periodu, Direkciji za tržišnu inspekciju je podnieto ukupno 22 zahtjeva za zaštitu prava intelektualne - industrijske svojine, i to: 17 opštih zahtjeva – „Adidas“, „MHCS“, „Belvedere“, „Ardbeg i Glenmorangie“, „Hennessy“, „The Procter&Gamble“, „WD-40 manufacturing“, „Hugo Boss“, „Nike“, „Formula one“, „Moncler“, „Puma SE“, „Samsung electronics“, „Lego A/S“, „Lego Holding“, „Pandora“, „UGG“, koji su se odnosili na zaštitu znaka/žiga robne marke i pet pojedinačnih zahtjeva - „Ginger“, „Mona“, „NBA“, „Victoria secret“, „Chanel“, koji su se odnosili na zaštitu znaka/žiga robne marke.

8.9. Postupanje po inicijativama:

Direkcija za Tržišnu inspekciju je u izvještajnom periodu zaprimila 1.037 inicijativa (prijave, žalbe, zahtjevi), od čega je 852 žalbi potrošača. Ostale inicijative (185) su zaprimljene od strane organa/institucija (33), privrednih subjekata (27) i fizičkih lica (125).

U 852 primljenih žalbi potrošača prijavljene su 852 nepravilnosti, koje se odnose na: nedostatak na robu (479), cijene (45), prigovor za ostvarivanje prava iz garancije (132), nedostatak kod usluge (45), dok su se ostale (151) odnosile na uskraćivanje prava potrošaču na kupovinu proizvoda u tačnoj mjeri i količini, na kupovinu proizvoda po objavljenim uslovima prodaje, na tačne podatke o proizvodu, ili je potrošaču obustavljeno pružanje javne usluge isključenjem sa distributivne mreže u toku postupka u kojem se račun osporava, neobezbjedivanje potrebne dokumentacije koja prati robu u prometu, neisporučivanje plaćene

robe, uslovljavanje potrošača prilikom kupovine proizvoda, nevraćanje kusura u apoenima manjim od pet centi, naplaćivanje kesa za nošenje sa logotipom firme i dr.

Po inicijativama, kojih je bilo 185, prijavljeno je 210 nepravilnosti, koje su se odnosile na: nelegalan rad (74), neizdavanje računa o kupovini proizvoda (31), neisticanje cijena i obmanjujuće oglašavanje (27), neisticanje obavještenja o robi (tri) a ostalo (75) se odnosilo na promet robe bez dokaza o porijeklu, neisticanje firme na prodajnom objektu, nepoštovanje radnog vremena, nepoštenu poslovnu praksu, neoznačavanje polovne robe u prometu, kvalitet goriva, mikronažu plastičnih kesa koje su zabranjene u prodaji, kao i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu, nepridržavanje marži kod osnovnih životnih namirnica, zahtjeve za davanje mišljenja i dr.

Od ukupno 1.037 primljenih inicijativa (uključujući i žalbe potrošača), 27 je prosljeđeno drugom nadležnom organu na postupanje, dok je u 42 slučaja podnosilac odustao od podnesene prijave, tako da je Direkcija za tržišnu inspekciju postupila po 968 inicijativa koje su riješene na sljedeći način: zamjena robe za novu (146 slučajeva), povraćaj novca (171 slučajeva), otklanjanje nedostatka na robi (84 slučaja), smanjenje cijene (28 slučaj), a ostale (223 slučajeva) inicijative su riješene na drugi način (potrošaču omogućena kupovina proizvoda u tačnoj mjeri i količini; potrošaču omogućena kupovina proizvoda po objavljenim uslovima prodaje, potrošaču su obezbijeđeni tačni podaci o proizvodu, potrošaču je omogućeno pružanje javne usluge priključenjem na distributivnu mrežu u toku postupka u kojem se račun osporava, potrošaču je predata dokumentacija koja prati robu u prometu, potrošaču je isporučena plaćena roba; potrošaču je vraćen kusura u apoenima manjim od pet centi). U 37 slučajeva inicijativa je djelimično prihvaćena, u 28 slučajeva inspektori su uputili potrošača da svoje pravo zaštite zatraži u sudskom postupku, dok su u 192 slučajeva inspektori inicijative odbili kao neosnovane, a u 59 slučajeva inspektori su dali mišljenje.

9. Ostale aktivnosti

Registar prijava trgovine: U skladu sa Zakonom o unutrašnjoj trgovini i Pravilnikom o sadržini prijave trgovine i registra za vođenje evidencije trgovaca, Direkcija za tržišnu inspekciju vodi Registar prijava trgovine (za trgovinu za koju posebnim zakonom nije propisana drugačija procedura za početak obavljanja djelatnosti). Prijave su zaprimane i evidentirane u svim kancelarijama Direkcije za tržišnu inspekciju u Crnoj Gori, od strane inspektora po utvrđenom rasporedu, a u kancelariji u Podgorici to je bila obaveza dežurnog inspektora.

Koordinaciono tijelo: Direkcija za tržišnu inspekciju je u izvještajnom periodu učestvovala u radu Koordinacionog tijela za usklađivanje i praćenje inspeksijskih nadzora, koje je osnovano u decembru 2024. godine.

U skladu sa planom i programom Koordinacionog tijela i godišnjim planom rada Direkcija za tržišnu inspekciju je zajedno sa drugim inspeksijskim organima učestvovala u sprovođenju pojačanog nadzora u ljetnoj i zimskoj turističkoj sezoni.

Direkcija za tržišnu inspekciju je **Kontakt tačka sistema za brzu razmjenu informacija o opasnim proizvodima** u koji je uključeno više inspekcija (koje se bave nadzorom na tržištu) iz različitih organa (Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo energetike, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo saobraćaja, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i Zavod za metrologiju), kao i Uprava carina. Od avgusta 2022. godine, zbog Sajber napada na IT sistem državnih organa Crne Gore, IT sistem www.potrosac.me preko kojeg je Direkcija za tržišnu inspekciju, kao Kontakt tačka sistema, pratila podatke o opasnim proizvodima i informisala javnost o opasnim proizvodima je prestao sa radom. U međuvremenu je otpočela sa radom CEFTA centralna baza podataka o nebezbednim/neusaglašenim proizvodima.

Direkcija za tržišnu inspekciju je kontakt tačka **Regionalne mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima koji predstavljaju rizik**, pa je razmjenjivala informacije o opasnim proizvodima pronađenim na tržištu sa zemljama u regionu preko CEFTA centralne baze podataka o nebezbednim/neusaglašenim proizvodima.

CEFTA centralna baza podataka o nebezbednim/neusaglašenim proizvodima pronađenim na CEFTA tržištu je uspostavljena 01.11.2023.godine. Višejezični informacioni sistem omogućava i olakšava razmjenu podataka, dokumenata, znanja i iskustva između relevantnih institucija koje se bave bezbjednošću proizvoda i unapređuje saradnju u cilju da se spriječi stavljanje na CEFTA tržište nebezbednih ili neusaglašenih proizvoda kako ne bi završili u ruke potrošača. Korisnici Sistema su sve inspekcije koje se bave nadzorom proizvoda na tržištu CEFTA zemalja (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Kosovo*, Albanija i Moldavija). O nebezbednim i neusaglašenim proizvodima javnost se može informisati putem linka: [CEFTA Transparency - Home](#)

Internet stranica: Direkcija za tržišnu inspekciju, preko svog Web sajta (www.potrosac.me), plasira informacije u vezi sa sprovođenjem nadzora iz svoje nadležnosti. Preko ovog sajta potrošači su se mogli informisati o svojim pravima prilikom kupovine robe i usluga, kao i o načinu njihovog ostvarivanja i zaštite. Na pripremljenom obrascu mogli su dostaviti žalbu, postaviti pitanje, obavijestiti o nepravilnostima na tržištu i dati druge inicijative. Web sajt koristili su i poslovni subjekti, kako bi se informisali o propisanim obavezama u vršenju djelatnosti, u kojima je nadležna Direkcija za tržišnu inspekciju, postavljali su pitanja i tražili mišljenja od značaja za njihovu djelatnost.

10. Projekti podrške i edukacija

U okviru projekata podrške u tekućoj godini, ostvareno je učešće predstavnika Direkcije za tržišnu inspekciju na sledećim događajima:

- 27-28.01 - konferencija u Budvi u organizaciji "EU4Business: Podsticanje zajedničkog regionalnog tržišta kroz infrastrukturu kvaliteta i e-trgovinu", vezano za dostignuća u regionalnoj saradnji, sa akcentom na razmjenu informacija između zemalja regiona, kao i daljim koracima na jačanju ekonomskih integracija kroz produžetak regionalnog projekta;
- 12.03 - onlajn sastanak u okviru projekta Regio Trade - jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu na kojem je predstavljen predmet projekta i diskutovano o planiranim aktivnostima za naredne tri godine;
- 1.04 - sastanak u prostorijama Evropske delegacije u Podgorici sa predstavnicima Evropske komisije u vezi sa administrativnim kapacitetima o primjeni Zakona o zaštiti potrošača;
- 29.05 - onlajn diskusija u organizaciji CEFTA sekretarijata na temu Nacrta odluke o priznavanju rezultata ocjene usaglašenosti industrijskih proizvoda;
- 30.05 - okrugli sto u Podgorici u okviru javne rasprave za Nacrt Zakona o kolektivnim tužbama;
- 9.06 - onlajn sastanak u okviru projekta Regio Trade - jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, vezano za napredak organizacije aktivnosti i zajedničke diskusije kako bi se postiglo zajedničko razumijevanje o detaljima plana rada za predstojeće mjesec;
- 17.06 - onlajn sastanak u okviru projekta Regio Trade - jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu održan između carinskih uprava i tijela za nadzor tržišta na temu - Zajednički nadzor proizvoda (svijetleći lanci);
- 25- 26.06 - sastanak u Tirani u okviru projekta Regio Trade- jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, na temu - Rasprava o odluci o međusobnom priznavanju isprava i znakova usaglašenosti u zemljama Zapadnog Balkana;
- 7-09.07 - sastanak u Skoplju u organizaciji projekta Regio Trade - jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, vezano za zajedničku akciju organa nadzor tržišta i kontrolu električnih aparata (fenovi za kosu, produžni kablovi);
- 2.09 - sastanak u Podgorici u organizaciji CEFTA sekretarijata i SEED plus projekta sa predstavnicima Uprave carina, vezano za uspostavljanje nacionalnog sistema za brzu razmjenu informacija o opasnim proizvodima;
- 3.09 - onlajn radionica u okviru TAIEX projekta na temu jačanje kapaciteta crnogorskih institucija za zaštitu potrošača i nadzor tržišta;
- 16.09 - onlajn sastanak u okviru Regio Trade - Jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu na temu jačanje kapaciteta i saradnje između carinskih organa i tijela za nadzor tržišta kroz organizovanje zajedničkih aktivnosti;
- 23- 25.09 - radionica u Podgorici u organizaciji TAIEX projekta, na temu jačanja kapaciteta crnogorskih institucija za zaštitu potrošača i nadzor tržišta na kojoj su predavači bili predstavnici Kancelarije za zaštitu potrošača (UOKiK Poland);
- 13-15.10 - Regionalna konferencija u Kotoru u organizaciji Američke privredne komore Srbije, vezano za suzbijanje nelegalne trgovine;
- 4.11 - onlajn sastanak u okviru projekta Regio Trade - Jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, vezano za zajedničku akciju o električnim proizvodima (produžni kablovi, fen za kosu);
- 6.11 - regionalni sastanak u Skoplju u organizaciji CEFTA i SEED plus projekta, na temu - Centralna baza podataka nesigurnih/neusaglašenih proizvoda (produžni kablovi, fen za kosu);
- 11.- 13.11 - radionica u Podgorici u okviru projekta Regio Trade - Jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, na temu aktivnosti Akademije jedinstvenog tržišta (SMA);
- 12.-14.11 - studijska posjeta u Poljskoj, na poziv Kancelarije za zaštitu konkurencije i potrošača Republike Poljske (UOKiK) u okviru TAIEX projekta;

- 20.11 - onlajn sastanak u okviru projekta Regio Trade - jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu sa ekspertom projekta vezano za procjenu rizika za proizvode koji su uzorkovani i ispitani u akreditovanoj laboratoriji (fen za kosu, produžni kabal).

11. U organizaciji Uprave za ljudske resurse

Direkcija za tržišnu inspekciju je i u izvještajnoj godini nastavila sa obukama koje pruža Uprava za ljudske resurse, shodno svom Programu stručnog usavršavanja. Obuke su sprovedene u dijelu inspekcijskog nadzora, upravnog postupka, prekršajnog postupka, disciplinske odgovornosti, upravljanje rizicima, etike i integriteta na kojima su prisustvovali predstavnici direkcije.

12. Saradnja

Direkcija za tržišnu inspekciju je u izvještajnoj godini ostvarila kontinuiranu saradnju sa relevantnim organima i institucijama na nacionalnom i regionalnom nivou, subjektima nadzora, potrošačima, NVO za zaštitu potrošača, medijima, itd.

Sprovođenje aktivnosti iz svoje nadležnosti, Direkcija za tržišnu inspekciju je ostvarivala i kroz neposrednu saradnju sa relevantnim **organima i institucijama na nacionalnom nivou** tj. inspekcijama na državnom i lokalnom nivou, Upravom policije, Upravom carina, institucijama infrastrukture kvaliteta i intelektualne svojine, organima pravosuđa, Upravom za ljudske resurse i drugim organima uprave i ministarstvima. Oblast saradnje, pored pitanja vezanih za sami inspekcijski nadzor, bila su i zajednička pitanja od značaja za napredak Crne Gore na evropskom putu, pitanja edukacije kadra i obezbjeđivanja drugih uslova za sprovođenje propisa u praksi. Ova saradnja je posebno bila izražena u realizaciji aktivnosti iz Nacionalnog programa zaštite potrošača i Strategije tržišnog nadzora.

Pored saradnje sa organima i institucijama na nacionalnom nivou, u izvještajnoj godini ostvarena je **saradnja i na regionalnom nivou**. U okviru GIZ projekta vršene su regionalne zajedničke akcije organa za nadzor tržišta i carinskih organa za tri grupe proizvoda (električna kuvala, USB punjači za mobilne telefone i električne bušilice) koje uključuju pripremu kontrolnih listi, uzorkovanje proizvoda, testiranje proizvoda i preduzimanje upravnih mjera, kontrolu nebezbednih i neusaglašenih proizvoda od strane carinskih organa na graničnim prelazima sledećih zemalja: Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Kosovo, Albanija i Moldavija.

Direkcija za tržišnu inspekciju je u izvještajnoj godini ostvarivala kontinuiranu **saradnju sa privrednim subjektima i građanima-potrošačima**, kako bi poslovni subjekti pravilno primjenili propise u vršenju djelatnosti, kao i u cilju podizanja svijesti potrošača o njihovim pravima i obavezama prilikom kupovine robe i usluga. Pri tome, jedan od ciljeva Direkcije za tržišnu inspekciju jeste i informisanje ovih subjekata o svojim nadležnostima i aktivnostima.

Predmetna saradnja je ostvarivana u različitim oblicima, prije svega preko dežurnog inspektora koji daje kraće savjete i odgovore na pitanja licima koja se obrate putem telefona ili neposredno. Dužnost dežurnog inspektora je u 2025. godini obavljalo naizmjenično 17 inspektora u kancelariji sjedišta Direkcija za tržišnu inspekciju u Podgorici, puno radno vrijeme, svakog radnog dana.

U cilju efikasnije saradnje realizovana je i komunikacija sa poslovnim subjektima pisanim putem, u vidu odgovora na postavljena pitanja i davanja mišljenja po zahtjevima u pogledu primjene određenih zakonskih odredbi.

Direkcija za tržišnu inspekciju nastavila je da jača **saradnju sa nevladinim organizacijama**, posebno onima koje djeluju na području zaštite potrošača, kako bi se postigla adekvatna zaštita potrošača, kako u dijelu ekonomskih prava tako i u dijelu zaštite potrošača od opasnih proizvoda na tržištu.

Saradnji sa medijima kao jednim od najuticajnijih instrumenata informisanja javnosti, Direkcija za tržišnu inspekciju je bila posvećena i u ovom izvještajnom periodu. U cilju informisanja i podizanja svijesti o nadležnostima i aktivnostima Direkcije za tržišnu inspekciju, saradnja je nastavljena sa elektronskim i štampanim medijima (dnevnim listovima, RTV, kao i drugim elektronskim i štampanim medijima). U izvještajnom periodu saradnja je nastavljena i u pogledu objavljivanja mjere opoziva koju inspektori nalože distributerima kada utvrde da je opasan proizvod koji je na tržištu dospio do potrošača. Direkcija za tržišnu inspekciju je izvještavala o svom radu i aktuelnostima iz inspekcijskog nadzora, putem saopštenja za javnost, odgovora na pitanja novinara, učešća u kontakt emisijama i sl. U nekoliko TV i radio emisija predstavnici Direkcije za tržišnu inspekciju su učestvovali vezano za aktuelne teme iz nadležnosti ove inspekcije.

Predmet saradnje sa medijima bile su teme iz oblasti zaštite prava potrošača, nadzora nad tržištem, tj. bezbjednosti proizvoda, zaštite prava intelektualne svojine, kao i druge oblasti iz inspekcijskog nadzora Direkcije za tržišnu inspekciju, za koje su mediji pokazali interesovanje.

13. Projekti podrške

Projekat "EU4 Business: Podrška regionalnoj ekonomskoj integraciji u oblasti infrastrukture kvaliteta i elektronske trgovine" je posvećen jačanju ključnih aspekata sistema infrastrukture kvaliteta u CEFTA zemljama, a takođe je usmjeren na postizanje potpune usklađenosti sa zahtjevima EU-e. Ovaj pristup podstiče slobodno kretanje industrijske robe i usklađenost proizvoda sa zahtjevima bezbjednosti kako bi proizvodi bili bezbjedni za potrošače. Projekat sufinansira Evropska Unija i njemačko Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ). "Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit" (GIZ) GmbH je ovlašten za sprovođenje projekta.

Projekat se sastoji od dva glavna paketa. Prvi je usmjeren na jačanje kapaciteta institucija infrastrukture kvaliteta i ima za cilj da im omogući uspostavljanje pouzdane i potpuno usklađene sisteme infrastrukture kvaliteta, uključujući priznavanja postupaka za ocjenu usklađenosti proizvoda u tri unaprijed odabrana sektora (električni proizvodi, mašine i građevinski proizvodi). Drugi radni paket ima za cilj poboljšanje razmjene informacija između tijela za nadzor tržišta CEFTA - zemalja i uspostavljanje baze podataka o nebezbednim proizvodima pronađenim na CEFTA tržištu.

Projekat je trajao od marta 2022 - januara 2025.

Zatvaranjem navedenog projekta, započeo je novi projekat Regio Trade - jačanje regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu, koji će trajati tri godine.

14. Učešće u procesu evropske integracije

Predstavnici Direkcije za tržišnu inspekciju, kroz učešće u radnim grupama za određeni broj pregovaračkih poglavlja, čine dio pregovaračkog tima. Direkcija za tržišnu inspekciju je preko svojih predstavnika i kroz vršenje nadzora koji ima za cilj obezbjeđivanje pravilne primjene zakona usklađenih sa propisima EU, direktno uključena u sljedeća pregovaračka poglavlja - Poglavlje 1, Poglavlje 3, Poglavlje 7 i Poglavlje 28. Direkcija za tržišnu inspekciju, kroz navedena pregovaračka poglavlja, redovno izvještava o sprovedenim inspeksijskim kontrolama u određenim oblastima i u tom smislu pruža relevantne podatke koji su sastavni dio Priloga izvještaju o napretku u Crnoj Gori.

U izvještajnom periodu, tačnije 16. decembra 2025. godine zatvoreno je Poglavlje 3, koje se tiče Prava na osnivanje i slobodu pružanja usluga. Takođe, 16. decembra 2024. godine je zatvoreno Poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine.

15. Učešće u redefinisaniu pravnog okvira

Jedna od kontinuiranih obaveza Direkcije za tržišnu inspekciju jeste da prati stanje na terenu i resornom ministarstvu predlaže eventualne izmjene i dopune važećih pravnih akata. U tom smislu, ova direkcija je u prethodnom periodu inicirala niz izmjena odredaba zakona iz njene nadležnosti, pa je učestvovala u davanju predloga izmjene Zakona o inspeksijskom nadzoru, Zakona o duvanu, Zakon o zaštiti potrošača, Zakonu o autorskom i srodnim pravima, kao i u podzakonskim aktima.

16. ZAKLJUČAK

Podaci iz nadzora u izvještajnoj godini, pored ostalih osnova, biće od značaja za planiranje i realizaciju aktivnosti Direkcije za tržišnu inspekciju u narednom periodu.

Prije svega ukazujemo na neadekvatan zakonski okvir, koji se odnosi na obavljanje raznih vrsta djelatnosti, posebno kada su u pitanju usluge koje se obavljaju po privatnim kućama, stanovima, garažama (tiče se nemogućnosti ulaska u privatne posjede), kao i da pojedine vrste usluga nijesu obuhvaćene ni jednim važećim propisom, što sve otežava suzbijanje sive ekonomije u ovim oblastima, a samim tim nadzor čini neefikasnim.

I u ovoj godini rezultati su ostvareni sa znatno slabijim ljudskim resursima, jer u većem dijelu izvještajnog perioda u kontrolama angažovan je manji broj inspektora iz razloga odlaska u penziju, odsutnosti u dužem vremenskom periodu po osnovu bolovanja, kao i kadrovske nepopunjenosti.

U narednoj godini treba obezbijediti uslove za dalje održavanje i unapređenje informacionog sistema JIIS. Takođe, treba realizovati povezivanje JIIS aplikacije sa aplikacijom za praćenje podataka po prekršajnim nalozima.

Dalja tehnička i softverska unapređivanja su, takođe, uslov za podizanje nivoa zaštite prava potrošača, prava intelektualne svojine i dr.

U narednom periodu treba očekivati da će se određeni resursi potrebni za dalje unapređivanje inspeksijskog nadzora lakše obezbjeđivati u okviru Ministarstva ekonomskog razvoja, kao i učešće Direkcije za tržišnu inspekciju u kreiranju politike unutrašnjeg tržišta (kretanje robe i pružanje usluga na tržištu i zaštita od neloyalne konkurencije, zaštita potrošača, bezbjednost neprehrambenih proizvoda, zaštita prava intelektualne svojine i dr.).

Direkcija za tržišnu inspekciju će nastaviti sa dobrom saradnjom i u narednom periodu, sa relevantnim institucijama, kako na unutrašnjem nivou, tako i na regionalnom i međunarodnom, sa NVO sektorom itd, a sve u cilju unapređenja rada ove direkcije u oblastima nadzora koji se sprovodi.

4. Direktorat za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju EU fondova

U Direktoratu za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju EU fondova obavljaju se poslovi koji se odnose na: analizu spoljno-trgovinskih tokova u regionalnim i međunarodnim okvirima, praćenje i predlaganje mjera za liberalizaciju trgovine robama i uslugama i donošenje relevantne zakonske regulative u oblasti spoljne trgovine; predlaganje, utvrđivanje i sprovođenje politika u oblasti spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene; koordinacija aktivnosti u vezi sprovođenja CEFTA i EFTA Sporazuma; koordinacija i praćenje implementacije obaveza koje proizilaze iz članstva u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (STO); predlaganje, pregovaranje, zaključivanje i praćenje implementacije bilateralnih međunarodnih sporazuma u oblasti ekonomske saradnje, uzajamne promocije i zaštite investicija i slobodne trgovine; organizacija mješovitih komisija za implementaciju sporazuma o ekonomskoj saradnji i sporazuma o slobodnoj trgovini i koordinacija sa nadležnim resornim institucijama; predlaganje, utvrđivanje i sprovođenje razvojnih politika u oblasti međunarodne ekonomske saradnje i koordinacija bilateralne ekonomske saradnje sa drugim državama; koordinacija i učestvovanje u regionalnim i međunarodnim projektima, kao i bilateralnim, regionalnim i multilateralnim pregovorima čiji je fokus na razvoju međunarodnih trgovinskih i ekonomskih odnosa, a u saradnji sa međunarodnim ekonomskim organizacijama kao što su RCC, JICA, OECD, UN, Svjetska Banka, GIZ, STO, i dr.; koordinacija, implementacija, priprema informacija i praćenje aktivnosti koje se odnose na poglavlja 30-Vanjski odnosi i Poglavlje 3-Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i prilagođavanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije u navedenim oblastima; priprema propisa, informacija, platformi, pregovaračkih pozicija, strategija i drugih dokumenata u nadležnosti Direktorata koji se odnose na trgovinsku i ekonomsku saradnju sa drugim zemljama; koordinacija aktivnosti koje se odnose na pristupne pregovore za članstvo Crne Gore u EU za poglavlja u nadležnosti Ministarstva; učešće u praćenju i usklađivanju propisa sa odgovarajućim zakonodavstvom EU; izrada i praćenje sprovođenja Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG); ostvarivanje saradnje u Komisiji za Evropske integracije, Odboru za stabilizaciju i pridruživanje, Pododborima i pregovaračkim grupama iz nadležnosti Ministarstva; ostvarivanje saradnje sa institucijama EU i priprema dokumentacije za korišćenje IPA sredstava unutar Ministarstva i institucija u njegovoj nadležnosti_obavlja poslove Jedinice za implementaciju projekata u okviru IPA II perspektive i poslove Posredničkog tijela za upravljanje sektorskim politikama u okviru IPA III perspektive; planiranje i sprovođenje projekata u oblasti konkurentnosti i drugih oblasti u nadležnosti Ministarstva koji se finansiraju iz prepristupnih fondova Evropske unije i ostalih međunarodnih izvora finansiranja; koordinacija pripremnih aktivnosti u dijelu pripreme učešća Crne Gore na svjetskim izložbama poput Expo-a i drugim međunarodnim izložbama, konferencijama i poslovnim ekonomskim forumima, čiji je cilj promocija privrednih, investicionih i drugih potencijala Crne Gore; obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Direktorata u skladu sa zakonima i drugim propisima.

DIREKCIJA ZA SARADNJU SA MEĐUNARODNIM TRGOVINSKIM ORGANIZACIJAMA I SPOLJNO-TRGOVINSKE ANALIZE

AKTIVNOSTI U SKLOPU INTEGRACIONIH PROCESA - POGHLAVLJE 30 (VANJSKI ODNOSI)

U kontekstu Poglavlja 30, kojim koordinira Ministarstvo, a u odnosu na završno mjerilo, važno je istaći da, iako je poglavlje privremeno zatvoreno, Crna Gora nastavlja da aktivno radi na daljem usklađivanju sa EU, kako bi se danom pristupanja obezbijedila puna primjena i sprovođenje pravne tekovine Unije (*acquis communautaire*). U ovom dijelu posebno naglašavamo činjenicu da je ovo poglavlje u posljednjem izvještajnom ciklusu dobilo veću ocjenu u odnosu na prethodnu godinu, što jasno potvrđuje napredak i prepoznavanje napora Crne Gore. Podsjećamo i da Crna Gora ima obavezu redovnog izvještavanja Evropske komisije (EK) o sprovođenju planiranih aktivnosti, uz mogućnost prilagođavanja i korekcija prema potrebi, u periodu prije pristupanja. U okviru pregovaračke strukture, Ministarstvo je bilo zaduženo za koordinaciju aktivnosti, kao i za izradu više dokumenata koji se odnose na Poglavlje 30, kako u dijelu izvještavanja EK (npr. prilozi Izvještaju EK za 2025. godinu za ovo poglavlje), tako i za pripremu drugih dokumenata od značaja za punopravno članstvo Crne Gore. Tokom 2025. godine održani su godišnji sastanci Odbora za stabilizaciju i pridruživanje i Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze. Takođe,

izrađene su i dvije monitoring tabele za Poglavlje 30, koje predstavljaju jedne od najznačajnijih dokumenata u ovoj fazi pregovaračkog procesa. Sa EK je usaglašena monitoring tabela za period od 16. juna 2017. do 30. juna 2025. godine, nakon čega je dostavljena tabela zaključno sa 31. januarom 2025. godine (slijedi polugodišnje izvještavanje)². Aktivnosti na pripremi svih materijala (iz nadležnosti ovog poglavlja), ali i rad same Pregovaračke radne grupe za Poglavlje 30, koordinirane su iz Ministarstva - Direkcije za saradnju sa međunarodnim trgovinskim organizacijama i spoljno-trgovinske analize. Zaključno sa 2025. godinom, održano je više plenarnih i tematskih sjednica, što, između ostalog, ukazuje ne samo na visok nivo aktivnosti u okviru same Radne grupe, već i na značajan broj obaveza koje je bilo neophodno realizovati.

OSTALE AKTIVNOSTI

- Vlada Crne Gore je na sjednici od 30. januara 2025. godine razmotrila i usvojila *Informaciju o implementaciji Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima porijekla i njenim izmjenama* (Zaključak broj: 10-053/25-260/3);
- Vlada Crne Gore je 8. maja 2025. godine razmotrila i usvojila *Izveštaj o završenim pregovorima u cilju zaključivanja Protokola između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine o izmjeni Sporazuma o slobodnoj trgovini između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine, kojim se zamjenjuje Aneks II Sporazuma o slobodnoj trgovini – pravila o porijeklu robe i metode administrativne saradnje, sa Predlogom protokola* (Zaključak broj: 11-011/25-1566/2);
- Vlada Crne Gore je na sjednici od 27. novembra 2025. godine razmotrila i usvojila *Informaciju o usvajanju Odluke broj 1/2025 Zajedničkog komiteta osnovanog Sporazumom o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske, kojom se zamjenjuje Protokol II uz Sporazum o slobodnoj trgovini, koji se odnosi na definiciju pojma „proizvodi sa porijeklom“ i metode administrativne saradnje, sa Predlogom odluke* (Zaključak broj: 11-010/25-14101/3);
- Vlada Crne Gore je 25. decembra 2025. godine razmotrila *Predlog za izmjenu Zaključka Vlade Crne Gore broj 11-011/25-1566/2 i izmijenila tačku 3 ovog zaključka* (Zaključak broj: 11-011/25-4747/3).

SVJETSKA TRGOVINSKA ORGANIZACIJA

Ministarstvo kontinuirano prati implementaciju međunarodno preuzetih obaveza u okviru Svjetske trgovinske organizacije (STO), sa posebnim akcentom na izradu notifikacija i izvještaja koji proizilaze iz relevantnih odredbi STO sporazuma, kao i druge pravne tekovine Organizacije. Riječ je o aktivnostima koje se kontinuirano sprovode i obavezujuće su za sve članice STO. U kontekstu dalje, ali i pune implementacije STO sporazuma, u odnosu na Sporazum o trgovinskim olakšicama, koji je u direktnoj vezi sa olakšavanjem prekogranične trgovine, Ministarstvo/Direkcija bila je uključena u aktivnosti koje se odnose na pomenuti sporazum, kao i Program trgovinskih olakšica 2024–2026, sa predlogom okvirnog Akcionog plana. Takođe, treba imati u vidu značajne aktivnosti, ali i koordinaciju u dijelu koji se odnosi na aktuelne pregovore i inicijative u okviru STO, sa ciljem definisanja novih pravila, ali i unapređenja STO pravne tekovine. Crna Gora je u obavezi da svoje trgovinske politike zasniva na pravilima Organizacije. Isto se ne odnosi samo na Crnu Goru, već i na sve članice STO, uključujući i Evropsku uniju. Vezano za aktivnosti Crne Gore u okviru STO, značajno je istaći da je EK u monitoring tabeli za Poglavlje 30, navela sljedeće: „Montenegro fully complies with the commitment.“ Isto predstavlja snažnu potvrdu pune usklađenosti Crne Gore sa pravilima STO, ali i relevantnim standardima EU.

SPORAZUMI O SLOBODNOJ TRGOVINI

Ministarstvo je zaduženo za zaključivanje i praćenje implementacije sporazuma o slobodnoj trgovini (FTA), i to u dijelu nadležnosti Direkcije, sa aspekta preferencijalnog tretmana pristupa tržištu roba. Skupština Crne Gore je 10. jula 2025. godine donijela Zakon o potvrđivanju Odluke broj 1/2023 Zajedničkog komiteta Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima porijekla od 7. decembra 2023. godine o izmjeni Regionalne konvencije o Pan-Euro-Mediteranskim preferencijalnim pravilima porijekla („Službeni list CG – Međunarodni ugovori“, broj 8/25), čime je potvrđena izmijenjena PEM Konvencija. Značaj Konvencije dodatno je naglašen činjenicom da se primjenjuje na teritoriji 25 ugovornih strana, uključujući i EU, te da izmijenjena PEM Konvencija uspostavlja modernizovana i dodatno pojednostavljena pravila o preferencijalnom porijeklu robe. Implementacija PEM Konvencije direktno je

² U ovoj fazi izvještavanja, a imajući u vidu završno mjerilo (koje se odnosilo na pripremu Akcionog plana za preostale obaveze u pogledu usklađivanja zakonodavstva, usklađivanja međunarodnih sporazuma sa pravnom tekovinom EU, kao i unapređenja administrativnih i kontrolnih kapaciteta radi obezbjeđivanja pune primjene i sprovođenja pravne tekovine u okviru Poglavlja 30), poseban izazov (tokom izrade monitoring tabela) odnosio se na administrativne kapacitete. Naime, EK je svjesna potrebe jačanja administrativnih kapaciteta u cilju pune implementacije pravne tekovine, posebno imajući u vidu da se oko jedne četvrtine iste odnosi upravo na ovo poglavlje, najvećim dijelom u pitanju je direktno primjenjivo zakonodavstvo EU, dok samo manji dio zahtijeva prenošenje u nacionalno zakonodavstvo prije dana pristupanja.

povezana i sa implementacijom sporazuma o slobodnoj trgovini (FTA) koje Crna Gora primjenjuje. U kontekstu FTA i PEM Konvencije, uspješno je okončan kompletan pregovarački proces u cilju izmjene sporazuma o slobodnoj trgovini sa Ukrajinom i Republikom Turskom.

SPOLJNA TRGOVINA KONTROLISANOM ROBOM

Brojčani (statistički) prikaz godišnjeg izvještaja

Upravna stvar u naznačenim predmetima je izdavanje dozvola za izvoz, saglasnosti za tranzit robe dvostruke namjene, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći u vezi sa robom dvostruke namjene, upis i brisanje iz Registara lica koja mogu da vrše spoljnu trgovinu kontrolisanom robom, izdavanje dozvola i drugi poslovi. Pravni osnov za postupanje u ovim upravnim stvarima čine: Zakon o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom ("Sl.list CG" 40/16 i 141/25). Odluka o utrdivanju nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme ("Sl.list CG" 58/21) Pravilnik o obrascu zahtjeva za upis u registar lica koja mogu da vrše spoljnu trgovinu kontrolisanom robom i sadržaju i načinu vođenja registra ("Sl.list CG" 51/16). Pravilnik o obrascima zahtjeva, dozvola i drugih dokumenata za vršenje spoljne trgovine kontrolisanom robom ("Sl.list CG" 51/16). Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene ("Sl.List CG" 145/21). Odluka o utrdivanju nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namjene ("Sl.list CG" 30/25) Zakon o spoljnoj trgovini ("Sl. list RCG", br. 28/04, 37/07 i "Sl. list Crne Gore", br. 73/10, 01/14, 14/14, 57/14). Odluka o izmjenama Odluke kontrolnoj listi za uvoz i izvoz ("Sl.list CG" 55/23) Uredba o uslovima za spoljnotrgovinski promet neobrađenih dijamanata ("Sl.list CG" 40/15), Zakon o spoljnoj trgovini robom koje mogu da se koriste za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje ("Sl.list CG" 77/25)

U toku izvještajnog perioda Direkcija je imala 978 upravna postupka. Podaci vezani za upravne postupke se upisuju u propisane registre i pomoćne evidencije.

U izvještajnom periodu nije imala postupke po žalbi. U skladu sa navedenim *lex specialis* zakonima iz oblasti spoljne trgovine Rješenja donešena u ovim upravnim postupcima su konačna, a nezadovoljna stranka može tužbom pred Upravnim sudom Crne Gore, pokrenuti upravni spor u roku od 20 dana prijema rješenja.

Broj neriješenih predmeta u izvještajnoj godini je 19. Broj riješenih predmeta u izvještajnom periodu je 959. U odnosu na ukupan broj zahtjeva, broj usvojenih zahtjeva je 951 a broj odbijenih je 8. Broj predmeta riješenih u roku je 956. Predmeta kojima je istekao rok je 3. Naime, primjenjujući *lex specialis* zakone koji regulišu oblast spoljne trgovine naoružanjem i vojnom opremom i robom dvostruke namjene postupak je specifičan. Rokovi koje ovi zakoni propisuju su znatno duži od rokova propisanih Zakonom o upravnom postupku. Broj obustavljenih postupaka 2.

Podnijetih žalbi zbog ćutanja administracije, postupaka po zahtjevu za ponavljanje postupka i prigovora, u izvještajnom period, nije bilo.

U toku 2025. godine u zakonskim rokovima izdato je 73 uvjerenja, odnosno drugih isprava o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju. Ovdje spadaju: obrasci VI1 za izvoz vina, proizvoda od grožđa i šire u zemlje EU, Potvrde krajnjeg korisnika- EUC, Međunarodni uvozni sertifikat- IIC, potvrde o upisu u Registar lica koja mogu da vrše spoljnu trgovinu kontrolisanom robom.

Upravnog izvršenja novčanom kaznom, preko drugih lica, neposrednom primdom ili poravanjem nije bilo, kao ni obustavljenih ni odloženih izvršenja.

U cilju poboljšanja položaja stranke u postupku rješavanja upravnih predmeta na web stranici Ministarstva objavljeni su propisi i obrasci koji se koriste u postupku koje sprovodi Direkcija za režim spoljne trgovine kontrolisanom robom.

Prilikom odlučivanja u upravnim stvarima ovaj organ vodi računa o prethodnim saglasnostima i mišljenjima nadležnih organa: MVP, MUP, MO, ACV, ANB a koja su obaveznau rješavanju predmeta iz svoje nadležnosti:

Na osnovu navedenog u 2025. godini, riješen je veći broj upravnih predmeta, kako zaostalih tako i primljenih, što je jasan pokazatelj da je obezbijeđena primjena osnovnih načela upravnog postupka.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja donešen u oktobru 2025. godine, Direkcija za režim spoljne trgovine kontrolisanom robom nastavila je sa radom pod nazivom Odieljenje za izdavanje dozvole u oblasti kontrolisane robe.

OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

Ministarstvo će, u okviru svojih nadležnosti, nastaviti da koordinira svoje pozicije sa pozicijama EU, uključujući i pozicije u okviru Svjetske trgovinske organizacije (STO). U ovom dijelu posebno se naglašava i podsjeća da je EK (u okviru Poglavlja 30), kada su u pitanju aktivnosti u okviru STO, navela: „Montenegro fully complies with the commitment.“ U kontekstu evropskih integracija, neophodna je dalja implementacija pravne tekovine EU, kao i izrada relevantnih dokumenata i izvještaja. Treba imati u vidu i činjenicu da je Poglavlje 30, kojim koordinira Ministarstvo, u posljednjem izvještajnom ciklusu dobilo veću ocjenu u odnosu na prethodnu godinu, što jasno potvrđuje kontinuirani napredak i prepoznavanje napora Crne Gore u ovom dijelu pregovaračkog procesa. Vezano za sporazume o slobodnoj trgovini (FTA), kao i PEM Konvenciju, koja je direktno povezana sa primjenom FTA, uspješno je okončan kompletan pregovarački proces u cilju izmjene FTA sa Ukrajinom i Republikom Turskom. Procesi, kao i zakonodavni okvir u dijelu implementacije izmjena PEM Konvencije, vođeni su u skladu sa pravilima Zajedničke trgovinske politike EU i predstavljaju dodatni dokaz institucionalne i administrativne spremnosti Crne Gore (slijedi okončanje nacionalnih procedura). Neophodno je da se ovaj pozitivan trend nastavi i u narednom periodu, kroz dosljednu implementaciju preuzetih obaveza i proaktivan pristup u oblasti trgovinske politike.

DIREKCIJA ZA MEĐUNARODNU EKONOMSKU SARADNJU

Aktivnosti ministarstva po Programu rada Vlade za 2025.

I Realizovane obaveze

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 13. marta 2025. godine usvojila Informaciju o važnosti uspostavljanja mehanizma skrininga stranih direktnih investicija u Crnoj Gori.

Tačkom 2 zaključka Vlade Crne Gore broj 11-053/25-803/3, donešenim na sjednici održanoj 13. marta 2025. godine Ministarstvo ekonomskog razvoja zaduženo je da obrazuje međuresornu Radnu grupu koja će biti zadužena za razmatranje uspostavljanja efikasnog mehanizma skrininga stranih direktnih investicija u Crnoj Gori, u skladu sa EU standardima i zakonodavnim okvirom.

Međuresorna Radna grupa zadužena za razmatranje uspostavljanja efikasnog mehanizma skrininga stranih direktnih investicija u Crnoj Gori formirana je 24. jula 2025. godine Rješenjem o obrazovanju Radne grupe za izradu Predloga za uspostavljanje efikasnog mehanizma skrininga stranih direktnih investicija u Crnoj Gori broj 010-053/24-5245/1 a prvi sastanak radne grupe održan je 23. decembra 2025. godine.

OSTALE AKTIVNOSTI

- Vlada Crne Gore je na sjednici od 09. oktobra 2025 godine utvrdila Predlog platforme za učešće potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i ministra ekonomskog razvoja Nika Gjeloshaja na sastanku ministara ekonomije Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa, London 16. oktobar 2025. godine.
- Vlada Crne Gore je na sjednici od 04. septembra 2025. godine utvrdila Predlog platforme za učešće potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i ministra ekonomskog razvoja Nika Gjeloshaja na Samitu o obnovi Ukrajine, 13-14. septembar 2025. godine, Vašington, SAD.
- Vlada Crne Gore je na sjednici od 12. juna 2025. godine utvrdila Predlog platforme za posjetu potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i ministra ekonomskog razvoja Nika Gjeloshaja Mađarskoj, 16-17. juna 2025. godine.
- Vlada Crne Gore je na sjednici od 05. juna 2025. godine utvrdila Predlog za formiranje Mješovite komisije za ekonomsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Mađarske.

JAPANSKA AGENCIJA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU (JICA)

Saradnja sa Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) realizuje se na osnovu Sporazuma o tehničkoj saradnji između Savjeta ministara Srbije i Crne Gore i Vlade Japana, potpisanog 30. novembra 2005. godine u Beogradu.

Vlada Japana, u koordinaciji sa JICA-om organizuje obuke za učesnike iz Crne Gore, a sve informacije o aktuelnim obukama mogu se naći na sajtu Ministarstva ekonomskog razvoja koje koordinira saradnju sa navedenom Agencijom i putem čijeg posredovanja se učesnici i prijavljuju. Od 2005. do 2025. godine, preko 110 predstavnika iz Crne Gore učestvovalo je u ovim obukama. Za japansku fiskalnu 2025. godinu, Ambasada Japana u Beogradu dostavila je listu odobrenih treninga, na kojima je Crna Gora imala predstavnike:

1. Zakon i politika konkurencije: Od osnova do najnovije regulative digitalnih platformi

2. Razvoj kapaciteta za kreiranje i analizu obrazovnih politika radi unapređenja učenja
3. Javni gradski prevoz (Željeznica, autobus i drugi vidovi prevoza)
4. Održivo upravljanje i razvoj turističkih resursa (prirodni resursi)
5. Usluge poslovnog razvoja za konkurentnost preduzeća (napredni Kaizen)
6. Mjere protiv sajber kriminala

Pored navedenih programa, Crnoj Gori je dodijeljen i dodatni trening za mlade lidere pod nazivom „Regionalni industrijski razvoj“, namijenjen predstavnicima državnih institucija nadležnih za regionalni industrijski razvoj. Takođe, odobreno je učešće u dva dugoročna programa obuke JICA-e: „Mreže za istraživanja u oblasti poljoprivrede za bezbjednost hrane (Agri-Net)“ i „Globalni lider za Ciljeve održivog razvoja“.

SPORAZUMI O EKONOMSKOJ SARADNJI I SPORAZUMI O UZAJAMNOJ ZAŠTITI I PROMOCIJI INVESTICIJA

Ministarstvo je zaduženo za pregovaranje, vođenje i praćenje sporazuma o ekonomskoj saradnji sporazuma o uzajamnoj promociji i zaštiti investicija između Crne Gore i drugih država.

Pregovaranje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o uzajamnoj zaštiti i podsticanju investicija

Na osnovu Zaključka Vlade Crne Gore br. 04-3767/2 od 30. jula 2021. godine, utvrđena je Osnova za pregovore o zaključenju Sporazuma o uzajamnoj zaštiti i promociji investicija sa Republikom Mađarskom. U cilju zaključivanja Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o uzajamnoj zaštiti i podsticanju investicija, od 7. decembra 2021. godine održana su tri kruga pregovora.

Treći krug pregovora, odnosno bilateralne konsultacije, održan je 17. i 18. jula 2025. godine u Podgorici, pri čemu je dalje usaglašavanje nacрта nastavljeno putem razmjene elektronske pošte.

BERLINSKI PROCES

Povodom obilježavanja desetogodišnjice Berlinskog procesa, održane 14. oktobra 2024. godine u Berlinu, lideri Zapadnog Balkana usvojili su Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište za period 2025–2028. U kontekstu implementacije investicione komponente Zajedničkog regionalnog tržišta, najveći dio aktivnosti realizovan je kroz rad Radne grupe za investicije, koja funkcioniše pod okriljem Savjeta za regionalnu saradnju (RCC).

S tim u vezi, u organizaciji RCC održana su dva sastanka Radne grupe za investicije (27. februar 2025. godine u Dubrovniku i 12. jun 2025. godine u Beču).

Kao rezultat aktivnosti Radne grupe, a u skladu sa Akcionim planom CRM 2025–2028, pripremljene su Preporuke o održivim stranim direktnim investicijama u ekonomijama Zapadnog Balkana kao i Zajednički principi za olakšavanje investicija, koji predstavljaju važan korak ka izgradnji transparentnog i predvidivog investicionog okruženja u regionu Zapadnog Balkana.

Navedeni dokumenti usvojeni su od strane lidera Zapadnobalkanske šestorke na 11. samitu Berlinskog procesa, održanom 22. oktobra 2025. godine u Londonu. Takođe, u organizaciji GIZ-a, u okviru sastanaka predstavljen je projekat „RegioTrade“ (2025–2028), usmjeren na jačanje regionalne saradnje u oblasti zaštite investicija, modernizacije međunarodnih investicionih ugovora i prevencije investicionih sporova.

STRATEGIJA RAZVOJA JUGOISTOČNE EVROPE 2030 (SEE2030)

Ministarstvo je zaduženo za koordinaciju saradnje sa Savjetom za regionalnu saradnju (RCC) u vezi implementacije Strategije razvoja Jugoistočne Evrope 2030 (SEE2030). Strategija je tokom 2025. godine bila u procesu srednjoročne revizije, s ciljem prilagođavanja novim regionalnim i globalnim okolnostima.

Regionalni savjet za saradnju (RCC), u saradnji sa Helenskim udruženjem osiguravajućih društava (HAIC), organizovao je 19. novembra 2025. godine u Atini prvi sastanak Regionalne mreže Jugoistočne Evrope za osiguranje od rizika katastrofa i podjelu rizika. Na sastanku su učestvovali članovi Mreže – predstavnici regulatornih tijela sektora osiguranja i udruženja osiguravajućih društava iz zemalja učesnica Procesu saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECF).

DIREKCIJA ZA EU INTEGRACIJE I JEDINSTVENU KONTAKT TAČKU ZA USLUGE (JKT)

I Realizovane obaveze

Izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uslugama

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 15. maja 2025. godine utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uslugama. Skupština Crne Gore je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o

uslugama usvojila 10. VII 2025. godine („Sl. list CG“, broj 77/25). Ova aktivnost je definisana PRV za II kvartal 2025. godine, kao i PPCG-om za II kvartal 2025. godine.

AKTIVNOSTI U SKLOPU INTEGRACIONIH PROCESA

U Direkciji za evropske integracije i Jedinствену kontakt tačku za usluge (JKT) se kontinuirano obavljaju poslovi koordinacije i podrške pregovaračkoj strukturi za pregovaračka poglavlja u oblasti ekonomskog razvoja u saradnji sa Ministarstvom evropskih poslova, kao i praćenje aktivnosti Ministarstva ekonomskog razvoja i ostalih institucija koje su uključene u proces pridruživanja EU, u dijelu ekonomskog razvoja, pružanja podrške u pripremi za sastanke pododbora i aktivno praćenje ispunjenja obaveza koje proizilaze iz procesa evropskih integracija.

Odsjek za evropske integracije koordinira radom devet pregovaračkih poglavlja, i to: Poglavlje 1 - SLOBODNO KRETANJE ROBE, Poglavlje 3 - PRAVO OSNIVANJA PREDUZEĆA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Poglavlje 6 - PRIVREDNO PRAVO, Poglavlje 7 - PRAVO INTELEKTUALNE SVOJINE, Poglavlje 8 – KONKURENCIJA, Poglavlje 20 - PREDUZETNIŠTVO I INDUSTRIJSKA POLITIKA, Poglavlje 28 – ZAŠTITA POTROŠAČA I JAVNO ZDRAVLJE i Poglavlje 30 - VANJSKI ODNOSI

Takođe, značajno je napomenuti da imajući obuhvat pravne tekovine EU učestvujemo i u implementaciji obaveza iz poglavlja: poglavlje 10 - informatičko društvo i mediji; poglavlje 8 – konkurencija; poglavlje 31 - vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika.

U skladu sa novom metodologijom vođenja pregovora sa EU, u nadležnosti MER-a, odnosno Direktorat za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju EU je tokom 2025. godine i Klaster 2 – Unutrašnje tržište, u sklopu kojeg je devet pregovaračkih poglavlja.

U 2025. održano je osam sastanaka na kojima se raspravljalo o realizovanim i planiranim aktivnostima ka ispunjenju preostalih obaveza koje proizilaze iz završnih mjerila na nivou pregovaračkih poglavlja.

Prema posljednjem Izvještaju Evropske komisije za Crnu Goru, za 2025. godinu, od devet poglavlja koja se nalaze u ovom klasteru, četiri poglavlja imaju umjereni nivo spremnosti (1,8, 9, 28 – s tim da poglavlje 9 ima umjereni i dobar nivo spremnosti), a jedno poglavlje određeni nivo spremnosti (PP2). Na međuvladinoj konferenciji u Briselu, održanoj 16. decembra 2025, nadležnosti MER-a, privremeno su zatvorena dva poglavlja u pregovorima sa Evropskom unijom (EU) i to: 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga i 6 – Privredno pravo. Zatvoreno.

Od ukupno 7, Odsjek koordinira sa 2 sektorska pododbora:

PODOBOR ZA UNUTRAŠNJE TRŽIŠTE I KONKURENCIJU – XVI sastanak održan je 1. aprila 2025. godine u Podgorici. U nadležnosti Pododbora su sledeća pregovaračka poglavlja: 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 4 – Sloboda kretanja kapitala (osim oblasti sprečavanja pranja novca), 5 - Javne nabavke, 6 - Privredno pravo, 7 - Pravo intelektualne svojine, 8 - Konkurencija, 9 - Finansijske usluge i 28 - Zaštita potrošača i zdravlja. Na sastanku su razmotreni i rezultati ostvareni u oblasti prava osnivanja preduzeća i slobode pružanja usluga, prava intelektualne, industrijske i trgovinske svojine, kao i stanje u oblasti javnih nabavki i privrednog prava. Tokom I i II kvartala, Odsjek za EI obavljao je pripreme koje obuhvataju koordinaciju, objedinjavanje informacija za prilog i izradu Platforme za učešće crnogorske delegacije i Izvještaja sa sastanka. Predmetna Platforma je usvojena na sjednici Vlade 27. marta 2025. godine. Zapisnik sa sastanka je usaglašen.

PODOBOR ZA TRGOVINU, INDUSTRIJU, CARINE I POREZE – Na XVIII sastanku ovog Pododbora između Crne Gore i Evropske unije, koji je održan 7. jula 2025. godine u Briselu, u hibridnom formatu, a koji pokriva poglavlja 1 – Sloboda kretanja robe, 16 – Porezi, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, 29 – Carinska unija i 30 – Vanjski odnosi, predstavnici crnogorskih nadležnih institucija su upoznali predstavnike EK sa aktivnostima sprovedenim u prethodnom periodu u ovim oblastima. Tokom II i III kvartala, Odsjek za EI obavljao je pripreme koje obuhvataju koordinaciju, objedinjavanje informacija za prilog i izradu Platforme za učešće crnogorske delegacije i Izvještaja sa sastanka. Platforma je usvojena na sjednici Vlade 10. jula 2025. godine. Zapisnik sa sastanka je usaglašen.

Ministarstvo ekonomskog razvoja ima značajan dio obaveza u **PODOBORU ZA EKONOMSKA I FINANSIJSKA PITANJA I STATISTIKU**. Na sastanku Pododbora, koji je održan 20. novembra 2025. godine u Podgorici, a koji pokriva ekonomska i finansijska pitanja i izazove, kao i politike u okviru poglavlja 17, 18, 32 i 33, predstavnici crnogorskih nadležnih institucija su upoznali predstavnike EK sa aktivnostima sprovedenim u prethodnom periodu u ovim oblastima. Odsjek je vršio koordinaciju aktivnosti u cilju izrade Priloga, u nadležnosti MER-a, za sastanak Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku; Pored navedenih aktivnosti, u izvještajnom periodu, Odsjek je izvršavao i obaveze koje proističu iz PPCG 2024-2027 Izvještaja EK o CG za 2024. godinu i Izvještaja EK o CG za 2025. godine.

SSP – ODBOR ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE - Predmet sastanka Odbora su razmatranje stanja i napretka ostvarenog u okviru sektorskih pododbora kao i rezultata koje je Crna Gora ostvarila u dijelu institucionalnih, zakonodavnih, političkih i ekonomskih reformi, uz projekciju planiranih aktivnosti, od održavanja posljednjeg sastanka Odbora. Shodno navedenom, u Briselu je 18. II 2025.godine održan XIV sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

POGLAVLJE 3 - PRAVO OSNIVANJA PREDUZEĆA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

Pregovaračko poglavlje 3 je privremeno zatvoreno 16. decembra 2025. godine na Međuvladinoj konferenciji održanoj u Briselu.

Tokom 2025. godine Ministarstvo ekonomskog razvoja je intenzivno radilo na ispunjavanju obaveza koje su bile preduslov za privremeno zatvaranje poglavlja, te je stoga održana značajan broj sastanka sa članovima radne grupe, u cilju ispunjavanja definisanih obaveza. Najveći broj sastanaka je bio tematske prirode.

U avgustu 2025. godine su Evropskoj komisiji dostavljena dokumenta koja se odnose na izmijenjenu Zajedničku pregovaračku poziciju i Izveštaj o ispunjenosti obaveza iz PP3, koji su nakon usaglašavanja usvojeni od strane Vlade i dostavljeni EK što je predstavljalo ispunjavanje finalnih preduslova za privremeno zatvaranje poglavlja.

Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja je pripremio predlog projekta za TAIEX misiju u cilju ispunjavanja obaveza vezano za Završno mjerilo 1 PP3, a koje se tiče izrade modela studijskih programa za babice i veterinare, koje će biti realizovano u 2026. godini.

S obzirom na to da je u okviru projekta „Povećanje kapaciteta institucija za harmonizaciju i implementaciju pravne tekovine EU u oblasti konkurentnosti i inovacija“ u 2024. godini odrađen skrining investicija u odnosu na Direktivu o uslugama, tokom 2025. godine je odrađena dopuna u dijelu skrininga legislative u odnosu na refulisane profesije, čime je ispunjena obaveza koja je proizilazila iz ZM3.

U cilju ispunjavanja obaveza vezano za ZM4, Ministarstvo ekonomskog razvoja je pripremio Informacija o skriningu legislative u kontekstu ispunjavanja obaveza definisanih završnim mjerilom 4 u pregovaračkom poglavlju 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, koju je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 13. februara 2025. godine i zadužila nadležne resore da izmijene propise u rokovima definisanim Informacijom.

Jedinstvena kontakt tačka za usluge (JKT) www.psc.gov.me

U skladu sa obavezama koje proizilaze iz Pregovaračkog poglavlja 3, a koje se odnose na implementaciju Direktive o uslugama, Ministarstvo ekonomskog razvoja uspostavilo elektronski, informacioni i komunikacioni servis, posredstvom kojega se pružaju i razmjenjuju informacije o postupcima, uslovima i zahtjevima za pristup i pružanje usluga zainteresovanim licima. Tokom 2025. godine nastavljene su aktivnosti na unapređenju portala i jačanje administrativnih kapaciteta.

U okviru priprema nadležnih institucija Crne Gore za buduće članstvo u Evropskoj uniji, kao i za korišćenje Jedinstvene kontakt tačke (JKT) i Informatičkog sistema unutrašnjeg tržišta (IMI), u periodu 16–17. decembra 2025. godine održana je radionica „Direktiva o uslugama 2006/123/EZ na djelu: Jedinstvena kontakt tačka (JKT) i Informatički sistem unutrašnjeg tržišta (IMI) u Crnoj Gori“, koja je organizovana u okviru IPA projekta „Povećanje kapaciteta institucija za harmonizaciju i implementaciju pravne tekovine EU u oblasti konkurentnosti i inovacija“.

Takođe je u okviru istog projekta ažurirana lista usluga, te u Crnoj Gori trenutno imamo 327 usluga. Projekat je takođe obezbijedio dalje ažuriranje portala i unapređenje njegovih funkcionalnosti.

DIREKCIJA ZA PROGRAMIRANJE I IMPLEMENTACIJU EU FONDOVA

Tokom 2025. godine, Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova je nastavila aktivnosti planiranja i programiranja akcija u okviru IPA III, kao i redovne aktivnosti praćenja napretka realizacije projekata u okviru IPA II (16 grantova, dva ugovora o nabavci opreme i dva ugovora o uslugama). Dodatno, Direkcija implementira dva projekta prekogranične saradnje SA Skills i B-VISA koji se finansiraju iz programa Interreg IPA South Adriatic 2021-2027.

Koordinacija i praćenje napretka sprovođenja projekata koji se finansiraju iz Instrumenta prepristupe podrške za Godišnji akcijski program za 2020. godinu (CAP 2020)

• **Ugovor o uslugama:** Napredne usluge razvoja poslovanja za jačanje kapaciteta MSP IPA 2020
Budžet: 920,000.00 eura
Trajanje: 14.9.2023. – 22.2.2026.

Korisnici: Ministarstvo ekonomskog razvoja, MMSP
Ugovarač: WE Global

Značaj projekta: Prva komponenta projekta se odnosi na analizu i davanje preporuka uspostavljanje/unapređenje sistema za pružanje usluga za razvoj MMSP, dok je druga komponenta usmjerena na podizanje svijesti o dostupnim EU fondovima i unapređenje korišćenja EU fondova namijenjenih privatnom sektoru.

Tokom 2025. godine, realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Studija izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za razvoj malih i srednjih preduzeća, sa predlozima modela funkcionisanja.
- Završena je izrada završnih preporuka za unapređenje sistema pružanja naprednih usluga razvoja poslovanja (BDS) za MMSP.
- Sprovedene su aktivnosti usmjerene na jačanje kapaciteta nadležnih institucija za implementaciju preporučenog modela.
- Organizovani su završni konsultativni sastanci sa predstavnicima kompanije WEglobal Italy SRL.
- Realizovane su aktivnosti podizanja svijesti o dostupnim EU fondovima za privatni sektor, uključujući informativne i promotivne aktivnosti.
- Organizovane su dvije studijske posjete za tim Ministarstva ekonomskog razvoja, i to u Španija i Slovenija, sa ciljem razmjene iskustava i upoznavanja sa modelima institucionalne podrške malim i srednjim preduzećima.
- Izrađen je i dostavljen završni izvještaj o realizaciji projekta.
- Održano je niz radionica za mikro, mala i srednja preduzeća o sprovođenju EU projekata, uključujući administrativne procedure, zahtjeve za izvještavanje i pravila javnih nabavki.

U 2025. godini fokus je bio na institucionalizaciji preporučenih rješenja, jačanju održivosti sistema podrške MSP i zatvaranju projektnih aktivnosti u skladu sa ugovorenim obavezama.

- **Grant šema:** Unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih

Budžet: 296,599.6 eura

Broj ugovorenih projekata: 9

Korisnici: MMSP u vlasništvu žena i mladih

Značaj projekta: Opšti cilj grant šeme usmjeren je na unapređenje konkurentnosti mikro, malih i srednjih preduzeća (MMSP) kroz finansijsku podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih.

Ključne realizovane aktivnosti:

- Projekti su završeni u predviđenom roku i sve aktivnosti su realizovane u skladu sa akcionim planom, uključujući i aktivnosti koje se odnose na promociju projekata u skladu sa EU pravilima.
- Sprovedena jedna provjera na licu mjesta (OTSV) od strane CFCU-a i PIU-a;
- Izvršena provjera devet Finalnih izvještaja;
- Izdata "Read and approved Visa" za svih 9 ugovora;

- **Grant šema:** Podrška implementaciji Strategije pametne specijalizacije (S3) kroz projekte IPA 2020

Budžet: 695.964,50 eura

Broj ugovorenih projekata: 7

Korisnici: inovativna MMSP, akademska zajednica i ostali inovacioni akteri

Značaj projekta: Pomenuta grant šema je imala za cilj unapređenje konkurentnosti MMSP, kao i da dodatno osnaži i podstakne dalji razvoj inovacija u Crnoj Gori zasnovan na principima pametne specijalizacije, kroz razvoj inovativnih proizvoda, usluga i procesa kao rezultat saradnje sa istraživačkom zajednicom

Ključne realizovane aktivnosti:

- Projekti su završeni u predviđenom roku i sve aktivnosti su realizovane u skladu sa akcionim planom, uključujući i aktivnosti koje se odnose na promociju projekata u skladu sa EU pravilima.
- Sprovedene tri provjera na licu mjesta (OTSV) od strane CFCU-a i PIU-a;
- Izvršena provjera devet Finalnih izvještaja;
- Izdata "Read and approved Visa" za svih 7 ugovora.

• **Ugovor o nabavci opreme:** Unapređenje tehničkih kapaciteta institucija uključenih u sektor konkurentnosti i inovacija – LOT 1: Nabavka IT hardverske opreme za inspeksijske poslove

Budžet: 297,896.31 eura

Trajanje: 13. jun 2022. godine – 13. maj 2023. godine

Ugovarač: Lirex BG

Ključne realizovane aktivnosti:

- Oprema je isporučena UIP u februaru 2023.
- Provjera na licu mjesta sprovedena od strane CFCU-a (Ministarstvo finansija) u martu 2023. Utvrđeno je da su sve stavke isporučene, instalirane i testirane u skladu sa tehničkom specifikacijama ugovora o nabavci opreme.
- U međuvremenu je došlo do zamjene štampača (HP LaserJet Pro MFP M428dw) koji nije funkcionisao.
- Privremeni sertifikat o prihvatanju (PAC) potpisan je 29. marta 2023. godine.
- FAC (finalni sertifikat o prihvatanju) – u postupku potpisivanja budući da je u međuvremenu došlo do ukidanja glave korisničke institucije – Uprave za inspeksijske poslove. S obzirom na to da su službenici i oprema preuzeti od strane više od 20 institucija i raspoređeni na veliki broj lokacija na teritoriji cijele Crne Gore, PIU je sprovedla detaljan proces utvrđivanja stanja i rasporeda svakog pojedinačnog komada opreme, kao i službenika koji je preuzeo opremu.
- Utvrđeno je da i dalje postoji određeni dio opreme koja nije raspoređena i nije stavljena u funkciju, te je proces njenog raspoređivanja još uvijek u toku.
- Završni OTSV pregled biće sproveden na više lokacija van Podgorice.

• **Ugovor o nabavci opreme:** Pобољшanje tehničkih kapaciteta institucija uključenih u sektor konkurentnosti i inovacija – LOT 2: Nabavka laboratorijske opreme za metrologiju

Budžet: 498,900.31 eura

Trajanje: 9. jun 2023. godine – 9. jun 2024. godine

Ugovarač: KEFO DOO

Ključne realizovane aktivnosti:

- Isporučka laboratorijske opreme realizovana u dvije faze – od novembra 2023. do marta 2024.
- Izvršena je instalacija opreme u laboratoriji za temperaturu. Prilikom iste, identifikovan je problem s kalibracionim sertifikatom za higrometar za tačku rose MBW-373H (tačka 1.3). Uređaj je poslat na ponovnu kalibraciju za čiju odgovornost je nadležan Ugovarač.
- Provjera na licu mjesta (OTSV) sprovedena 13. maja 2024. godine u prostorijama Zavoda za metrologiju.

Finalna provjera na licu mjesta je sprovedena 7. oktobra 2025. FAC potpisan u novembru 2025. Sprovedenim aktivnostima osigurana je funkcionalnost i pravilna raspodjela opreme u skladu s EU standardima i pravilima vidljivosti, uz adekvatno sprocođenje ugovornih obaveza.

• **Ugovor o uslugama:** Pružanje horizontalne podrške i jačanje kapaciteta institucija za harmonizaciju i implementaciju zakonodavstva u oblasti Konkurentnost i inovacije

Budžet: 965,000.00 eura

Trajanje: jun 2022. godine – 31. decembar 2025. godine

Ugovarač: EPRD

Značaj projekta: Jačanje kapaciteta institucija u cilju ispunjavanja obaveza u okviru pregovaračkih poglavlja 1, 3 i 8, i to:

- Podršku za sprovođenje jednog od završnih mjerila za Pregovaračko poglavlje 3 kroz uspostavljanje Jedinstvene kontaktne tačke za usluge;
- Podršku za Pregovaračko poglavlje 8 kroz jačanje kapaciteta AZZK-a u u oblasti konkurencije i državne pomoći;
- Podršku za Pregovaračko poglavlje 1 kroz podršku za jačanje kapaciteta institucija koje čine „infrastrukturu kvaliteta“, odnosno Akreditacionog tijela, tadašnje Uprave za inspekcije poslove i Instituta za standardizaciju.

Tokom perioda izvještavanja došlo je do dvije značajne izmjene:

- Produženje trajanja projekta bez dodatnih troškova, od 1. januara do 31. marta 2025.

- Produženje trajanja projekta uz dodatne troškove (50.000,00 eura) podržano je u okviru EU Integration Facility EU Reform, od 1. aprila do 31. decembra 2025 sa fokusom na dalje jačanje institucionalnih kapaciteta i unapređenje pravne harmonizacije u oblastima usluga i konkurencije (Poglavlja 3 i 8).

Produženje projekta planirano je s ciljem daljeg pružanja podrške za dvije od tri početne komponente projekta:

- Komponenta 1. Pravno usklađivanje i sprovođenje u oblasti usluga
- Komponenta 3. Konkurencija i državna pomoć.

Dodatno, tokom 2025. godine održana su dva sastanka Upravnog odbora i odobrena sva Izvještaja o napretku implementacije projekta.

Komponenta 1 - Pravno usklađivanje i implementacija u oblasti usluga

- Lansirana veb stranica za Jedinstvenu kontakt tačku (JKT) – www.psc.gov.me
- Ažuriran i objavljen korisnički vodič za korisnike Jedinstvene kontakt tačke.
- Pripremljen nacrt komunikacionog materijala o JKT-u.
- Razvijena je funkcionalnost za automatsko kreiranje Word–PDF dokumenata u okviru PSC portala, poboljšavajući efikasnost i rukovanje dokumentima.
- Izvršena su višestruka ažuriranja radi poboljšanja stabilnosti, održavanja i mogućnosti upravljanja sadržajem PSC sistema.
- Implementiran je novi mehanizam za obaveštavanje putem e-pošte kako bi se osigurala blagovremena komunikacija i poboljšalo angažovanje korisnika.
- Sprovedene su ankete i analiza direktnog kontaktnog formulara kako bi se identifikovale potrebe korisnika i poboljšali tokovi rada.
- Nadograđen je PSC portal kako bi se podržali poboljšani tokovi rada za povratne informacije radi efikasnog prikupljanja i obrade podataka o zadovoljstvu korisnika.
- Integrisani su poboljšani mehanizmi za povratne informacije u PSC portal, omogućavajući robusno praćenje zadovoljstva korisnika i identifikaciju oblasti za poboljšanje.
- Analizirana je i revidirana postojeća lista od 292 usluge koje se pružaju putem PSC-a.
- Prikupljene su i analizirane nacionalne propise usvojene ili izmenjene između jula 2015. i novembra 2025. godine

Komponenta 2 - Standardizacija i akreditacija

- Održano niz obuka za članove Savjeta za akreditaciju u trajanju od 4 radna dana;
- Održano niz obuka o standardu ISO/IEC 17065 – Zahtjevi za tijela koja sertifikuju proizvode, procese i usluge, uz EA/IAF normativna i smjernička dokumenta za akreditaciju sertifikacionih tijela za proizvode, procese i usluge, kao i ISO 19011 – Smjernice za auditiranje sistema menadžmenta;
- Održano niz obuka o standardu ISO/IEC 17020 – Zahtjevi za rad različitih tipova tijela koja vrše inspekciju, uz EA/ILAC normativna i smjernička dokumenta za akreditaciju inspeksijskih tijela;
- Kao i ISO 19011 – Smjernice za auditiranje sistema menadžmenta;
- Organizovana studijska posjeta u saradnji sa rumunskim tijelom za akreditaciju – omogućila je razmjenu iskustava i uvid u način funkcionisanja nacionalne institucije države članice EU u odnosu na Evropsku komisiju, sa posebnim fokusom na izazove povezane sa pregovorima o pristupanju;
- Organizovano niz promotivnih događaja radi podizanja svijesti zainteresovanih strana o akreditaciji i njenim prednostima;
- Održana četiri okrugla stola na temu: ISO/IEC 17065, ISO/IEC 17020, psihološko zdravlje na radnom mjestu – ISO 45003, kao i sistemi upravljanja energijom (ISO 50001:2018);
- Organizovano osam (8) okruglih stolova u cilju podizanja svijesti zainteresovanih strana, sa posebnim naglaskom na stanje u sektoru građevinarstva, energetike i zaštite životne sredine, bezbjednosti na radu, turizma, informacione bezbjednosti, zaštite podataka o ličnosti i kontinuiteta poslovanja;
- Organizovane dvije panel diskusije na temu: izgradnja cirkularne ekonomije za ambalažu i Izgradnja povjerenja u poslovanju kroz dobar sistem upravljanja (program za startapove i mala preduzeća).

Komponenta 3 – Konkurencija

- Organizovana studijska posjeta Agenciji za zaštitu konkurencije Litvanije;
- Kontinuirana praktična podrška/pomoć u analizi zakona i podzakonskih akata, ex-ante i ex-post procjenama i/ili istragama složenih slučajeva u oblasti konkurencije i državne pomoći;

- Nacrt izmjena i dopuna važećeg Zakona o zaštiti konkurencije;
- Savjetodavne bilješke o predloženim novim članovima u nacrtu zakona o izmjenama, pregled koncentracija na relevantnom tržištu liftova i jednostrano postupanje na relevantnom tržištu energetike;
- Usporedna analiza potencijalnog modela za prenos odredbi Direktive 1/2019;
- Pregled javnih konsultacija (na nacrt Zakona o izmjenama Zakona o zaštiti konkurencije),
- Preporuke u vezi sa pravnim usklađivanjem u oblasti konkurencije;
- Savjeti po mjeri u oblasti: Koncentracija (pregled različitih tekućih koncentracija), ekonomska i pravna analiza na tržištu distribucije naftnih derivata i supstitucija u oblasti saobraćaja;
- Održan seminar/okrugli sto na temu izazova u oblasti konkurencije i državne pomoći, sa posebnim osvrtom na vazdušni saobraćaj, aerodrome, avio-linije, zemaljske usluge, pomorski saobraćaj i supstituciju različitih vidova prevoza;
- Pružena podrška u izradi novog Zakona o konkurenciji i izradi zakonodavstva u oblasti državne pomoći;
- Pružena podrška u izradi Tabela usklađenosti i pratećih dokumenata sa objašnjenjima (konkurencija i državna pomoć);
- Pružena podrška u izradi podzakonskih akata koje je potrebno modernizovati, kako bi se ispunili zahtjevi iz SSP-a i završna mjerila za zatvaranje Poglavlja 8;
- Održana je obuka za uvođenje i primjenu savremenih ekonomskih/ekonometrijskih procjena

Komponenta 3 - Državna pomoć

- Finalizovane Smjernice za složene slučajeve APC-a u oblasti državne pomoći. Nacrt Smjernica je razmatran sa timom APC-a, a nakon dostavljenih komentara pripremljena je konačna verzija i dostavljena APC-u;
- Pružena podrška u ex-ante procjenama i/ili istragama složenih slučajeva državne pomoći;
- Zatvorena 3 složena slučaja državne pomoći;
- Dostavljena savjetodavna bilješka o Luci Bar;
- Dostavljene informacije o pomoći za sanaciju i restrukturiranje;
- Pružena podrška Sektoru za državnu pomoć u ex-ante i ex-post procjeni i istragama složenih slučajeva državne pomoći (uključujući slučajeve Luka Bar i Institut „Dr Simo Milošević“ u Igalu);
- Zatvorena tri slučaja u kojima je projektni tim pružio podršku Sektoru za državnu pomoć: Opština Berane – Društvo sa ograničenom odgovornošću „Sportski centar“ Berane; Opština Berane – „Lokalni javni emiter Radio Berane“ DOO Berane; Ministarstvo zdravlja – Plan restrukturiranja Instituta „Dr Simo Milošević“;
- Završeno pružanje podrška u sprovođenju mjera za ispunjavanje završnih mjerila iz Poglavlja 8;
- Pružena podrška u izradi novog Zakona o konkurenciji i izradi zakonodavstva o državnoj pomoći;
- Pružena podrška u izradi Tabela usklađenosti i pratećih dokumenata sa objašnjenjima (konkurencija i državna pomoć);
- Pružena podrška u izradi podzakonskih akata koje je potrebno modernizovati, kako bi se ispunili zahtjevi iz SSP-a i završna mjerila za zatvaranje Poglavlja 8;
- Sprovedena evaluacija i savjetodavna bilješka o posebnim ekonomskim zonama
- Priprema posebnih smjernica i savjetodavnih bilješki za tekuće složene slučajeve državne pomoći, uključujući slučajeve u oblastima saobraćaja i energetike.

Programiranje Instrumenta prepristupne podrške 2021-2027 (IPA III) za sektor Konkurentnost i inkluzivni rast

EU Reform Facility – EURF IPA 2021

PIU MER koordinira i pruža podršku u procesu aplikacionih formi za finansiranje i implementaciju u okviru instrumenta EU Reform Facility IPA 2021 (podrška procesu ekonomskih reformi).

Programiranje IPA 2025 – 2027

Pripremljen projektni prijedlog za finansiranje tehničke podrške za operacionalizaciju buduće Agencije za MSP (nastavak aktivnosti projekta *Napredne usluge razvoja poslovanja za jačanje kapaciteta MSP IPA 2020* u okviru kojeg je izrađena Studija izvodljivosti za uspostavljanje Agencije za MSP).

Reformska agenda (Plan rasta za Zapadni Balkan 2024 - 2027)

Ministarstvo ekonomskog razvoja je od decembra 2023. godine u procesu pripreme Reformske agende bilo nadležno za koordinaciju i definisanje reformskih mjera u okviru oblasti politike **1. Poslovno okruženje i razvoj privatnog sektora**, što je podrazumijevalo intenzivnu komunikaciju i usaglašavanje sa velikim brojem uključenih nadležnih institucija.

Proces implementacije Reformske agende

Ministarstvo ekonomskog razvoja od oktobra 2024. godine učestvuje u radu Koordinacionog tijela za praćenje implementacije Reformske agende, u okviru kojeg je nadležno za praćenje i izvještavanje o realizaciji koraka / aktivnosti u okviru mjere 1.1.2 (1 korak), 1.1.3 (1 korak) i 2.4.1. (4 koraka, od kojih je jedan uspješno REALIZOVAN, u skladu sa rokom definisanim u Reformskoj agendi).

Koordinacija i sprovođenje projekata koji se finansiraju iz Programa prekogranične saradnje Južni Jadran 2021 - 2027

• SKILLS (Interreg IPA South Adriatic 2021 – 2027)

U junu 2024. godine potpisan je Partnerski sporazum za projekat "High LEVEL and market-respondent Competences for a Blue and Digitalized "Smart and skilled South Adriatic" – SA SKILLS". Cilj projekta je rješavanje ključnih izazova u vezi sa nedostatkom vještina, kvalifikovane radne snage i neusklađenosti između potražnje i ponude u sektorima plave ekonomije.

Ukupan budžet projekta: 4,799,677.12 eura

Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja: 335,829.60 eura

Realizovane aktivnosti:

- Predstavници Ministarstva učestvovali su na sastancima Project Steering Committee i Executive Committee, uključujući i srednjoročnu reviziju projekta (Mid-term review) održanu u septembru 2025. godine, čime je obezbijedena koordinacija sa vodećim partnerom i ostalim partnerima, kao i praćenje realizacije radnih paketa;
- Na nivou Ministarstva imenovan je projektni tim koji prati tehničku i finansijsku realizaciju projekta, obezbjeđuje pravovremenu dostavu podataka za periodične izvještaje o napretku i koordinira aktivnosti sa partnerima;
- U avgustu 2025. godine zaključen je ugovor sa firmom Projekta doo, u vrijednosti od 80.949 EUR, koji se odnosi na tehničku podršku u sprovođenju projekta, izradu analiza, finansijsko izvještavanje i sprovođenje tenderskih procedura. Do kraja 2025. godine realizovana je isplata 40% vrijednosti ugovora (32.380 EUR), dok se preostali iznos realizuje u 2026. i 2027. godini;
- U novembru 2025. godine zaključen je ugovor sa firmom B One u vrijednosti od 30.000 EUR, za razvoj komunikacionog modula digitalne platforme za plavu ekonomiju. U skladu sa ugovorenim dinamikom, do kraja 2025. godine planirana je realizacija i plaćanje 40% ugovora (12.000 EUR), dok se preostalih 60% realizuje u prvoj polovini 2026. godine;
- Tokom srednjoročne revizije projekta identifikovana je potreba za formalnim izmjenama projekta na nivou partnerstva, koje se odnose na usklađivanje modula stručnog usavršavanja (ILM) sa nacionalnim zakonodavstvom i pomjeranje sa EQF nivoa 5 na viši nivo (6 ili 7), prilagođavanje budžetske dinamike i produženje trajanja projekta za 12 mjeseci;
- Sprovođene su aktivnosti u oblasti komunikacije i vidljivosti u skladu sa pravilima programa Interreg IPA South Adriatic, uključujući primjenu vizuelnog identiteta projekta i planiranje promotivnih aktivnosti usmjerenih ka privredi i akterima plave ekonomije.

• B-VISA (Interreg IPA South Adriatic 2021 – 2027)

Partnerski sporazum za projekat "B-VISA 2030 – Plava vizija do 2030 na Južnom Jadranu" potpisan je 2024. godine. Tokom 2025. godine, nastavljeno je sa realizacijom projekta koji je za cilj imao da se na bazi sprovedenih aktivnosti i ostvarenih rezultata implementacije Strategije Plava vizija 2030 u Regiji Pulja, definišu strateške smjernice za razvoj plave ekonomije na području Crne Gore i Albanije kroz izradu analize i zajedničkog akcionog plana za sprovođenje Plave vizije 2030 u programskom području, organizaciju b2b sastanka, seminara, konferencija sa učešćem svih zainteresovanih strana („čtetvorostruka spirala“).

Ukupan budžet projekta iznosi 190.984,00 eura, dok je budžet Ministarstva ekonomskog razvoja 46.929,00 eura.

Realizovane aktivnosti:

- Organizovan trodnevni seminar iz oblasti plave ekonomije u periodu od 28. do 30. maja 2025. godine na temu „*Strateški sektori za razvoj plave ekonomije i potencijalni pokretači promjena i inovacija*“, za učešće 20 aktera iz oblasti plave ekonomije iz Crne Gore i Albanije.
- U organizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja, 16. maja 2025. godine u Baru održan je B2B sastanak na temu „*Osnaživanje obalnih ekonomija: Regionalna saradnja za održivu plavu budućnost*“. Cilj događaja bio je jačanje regionalne saradnje i podsticanje razvoja plave ekonomije kroz povezivanje 15 preduzeća iz Crne Gore i Albanije koje djeluju u sektorima plave ekonomije.
- Učešće predstavnika projektnog tima na brojnim konferencijama i seminarima u okviru projekta u cilju razmjene iskustva sa partnerima iz Italije i Albanije u domenu podsticanja transfera znanja i razvoja plavog inovativnog ekosistema na regionalnom i prekograničnom nivou, kao i učešće u mrežama Plave ekonomije (tj. S3 tematsko partnerstvo MaSBBE - Maritime Sustainable Blue Bio-Economy).
- Sprovedeno redovno informisanje zainteresovane javnosti o aktivnostima na projektu posredstvom sajta i društvenih mreža Ministarstva ekonomskog razvoja.
- Pripremljen i odboren izvještaj o realizaciji projektnih aktivnosti u skladu sa predviđenom dinamikom izvještavanja.

Pored navedenih aktivnosti, Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova je tokom 2025. godine sprovedila redovne IPA obaveze koje su definisane u IPA Priručniku o procedurama i Priručniku za implementaciju projekata koji se finansiraju iz programa Južni Jadran 2021 – 2027 (procedure koje se odnose na implementaciju projekata, izvještavanje, upravljanje ljudskim resursima, prepoznavanje rizika i nepravilnosti, itd.).

DIREKCIJA ZA SVJETSKJE IZLOŽBE I NACIONALNU PROMOCIJU

Direkcija za svjetske izložbe i nacionalnu promociju realizovala je aktivnosti u vezi sa učešćem Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo 2025 Osaka, u skladu sa ranije donesenim odlukama i zaključcima Vlade Crne Gore.

EXPO 2025 Osaka

U skladu sa prethodno donesenim odlukama i zaključcima Vlade, tokom 2025. godine realizovane su završne pripremne i operativne aktivnosti za nastup Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo Osaka 2025, koja je održana u periodu od 13. aprila do 13. oktobra 2025. godine.

Javni poziv za angažovanje osoblja za rad u Paviljonu Crne Gore objavljen je 22. januara 2025. godine. Nakon sprovedenog postupka selekcije, angažovano je ukupno 21 lice, uključujući pet projektnih menadžera. Izabrani kandidati prošli su program obuke koji je obuhvatio upoznavanje sa japanskom kulturom, osnovama japanskog jezika i pravilima organizatora.

Paviljon Crne Gore zvanično je otvoren 13. aprila 2025. godine. Tokom trajanja izložbe, realizovan je sveobuhvatan program promocije Crne Gore u oblastima turizma, investicija, održivog razvoja, kulture i sporta.

Kao centralni događaj, 26. maja 2025. godine obilježen je Nacionalni dan Crne Gore na Expo Osaka 2025, uz prisustvo delegacije Vlade Crne Gore predvođene predsjednikom Vlade Miloškom Spajićem. U okviru obilježavanja Nacionalnog dana organizovan je i Poslovni forum između crnogorskih i japanskih privrednika u saradnji sa Japanskom agencijom za promociju trgovine (JETRO) i Privrednom komorom Crne Gore.

Tokom trajanja izložbe organizovane su brojne tematske prezentacije i promotivne aktivnosti, uključujući:

- Dan sporta (21. jul 2025. godine) sa prezentacijom sportskih dostignuća Crne Gore;
- obilježavanje dva miliona posjetilaca prostora Commons (9. avgust 2025. godine);
- realizaciju promotivnih kulturnih programa, uključujući koncerte i umjetničke nastupe;
- obilježavanje Međunarodnog dana mira (21. septembar 2025. godine) u saradnji sa Ujedinjenim nacijama;
- obilježavanje Svjetskog dana turizma (27. septembar 2025. godine) u saradnji sa Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore.

Tokom trajanja Expo Osaka 2025, Paviljon Crne Gore posjetilo je **1.057.874 posjetilaca**, čime je potvrđena visoka prepoznatljivost i interesovanje za nacionalnu postavku.

Predstavници Crne Gore učestvovali su na brojnim bilateralnim sastancima, međunarodnim događajima i aktivnostima organizatora, ostvarujući kontakte sa predstavnicima država učesnica, međunarodnih organizacija i privrednih subjekata.

U okviru PR aktivnosti, realizovana je intenzivna medijska promocija Crne Gore u japanskim i međunarodnim medijima, uključujući intervju predsjednika Vlade za japanske medijske kuće, kao i objave u specijalizovanim publikacijama i magazinima.

Učešće Crne Gore na Expo Osaka 2025 ocijenjeno je kao strateški značajno za jačanje međunarodnog ugleda države, unapređenje bilateralnih odnosa sa Japanom i drugim državama učesnicama, promociju investicionih potencijala, kao i podsticanje turističkog prometa.

Nakon završetka izložbe i izmirenja svih finansijskih obaveza, izvršeno je zatvaranje računa otvorenog u Japanu za potrebe realizacije projekta, te je preostali iznos sredstava uplaćen na budžetsku poziciju Ministarstva ekonomskog razvoja.

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 25. decembra 2025. godine, razmotrila i usvojila Završni izvještaj o realizovanim aktivnostima na projektu učešća Crne Gore na Svjetskoj izložbi Expo Osaka 2025.

EXPO 2027 BEOGRAD

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 13. februara 2025. godine, usvojila Informaciju o učešću Crne Gore na Specijalizovanoj izložbi Expo 2027 Beograd, kojom su definisane ključne obaveze države u pripremi i realizaciji nastupa, utvrđeni organizacioni i finansijski okviri aktivnosti, te naglašene očekivane socio-ekonomske koristi za Crnu Goru.

Očekuje se da će Expo 2027 u Beogradu okupiti oko 120 država i međunarodnih organizacija, uz više miliona posjetilaca, što dodatno potvrđuje značaj događaja za međunarodnu promociju država učesnica. U okviru daljih pripremnih aktivnosti, Vlada je preduzela korake ka utvrđivanju prijedloga ugovora sa organizatorom Expo 2027 Beograd i usvojila zaključke koji omogućavaju formalno pravno učešće Crne Gore, u skladu sa pravilima Međunarodnog biroa za izložbe i organizatora izložbe. Ministarstvo ekonomskog razvoja zaduženo je za koordinaciju svih pripremnih i operativnih aktivnosti u vezi sa nastupom Crne Gore, dok je potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja, Nik Đeljošaj, imenovan za Generalnog komesara Paviljona Crne Gore.

Expo 2027 Beograd održaće se u periodu od 15. maja do 15. avgusta 2027. godine pod temom „Play for Humanity: Sport and Music for All“. Učešće Crne Gore biće usklađeno sa podtemama koje se odnose na moć igre, napredak kroz kreativnost i inovacije, kao i zajedništvo kroz sport i kulturu. Kroz ove tematske okvire planirano je predstavljanje kulturnih, sportskih, turističkih i inovacionih potencijala države, kao i promocija ekonomskih prednosti i investicionih mogućnosti.

Vlada Crne Gore u Informaciji navodi da se od učešća na Expo 2027 očekuje povećanje međunarodne vidljivosti Crne Gore, snažnija promocija investicionih i turističkih potencijala, jačanje bilateralnih i regionalnih odnosa, mogućnosti za predstavljanje inovacija i kulture, kao i dodatno unapređenje diplomatskog imidža države na međunarodnoj sceni.

5. Direktorat za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar

U Direktoratu za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar obavljaju se poslovi koji se odnose na: pripremu tekstova nacrti i predloga zakona, kao i propisa koji se donose na osnovu zakona u oblasti elektronskih komunikacija, radio-spektra, razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu, razvoj mobilnih komunikacionih mreža nove generacije i poštanske djelatnosti; priprema i praćenje propisa iz oblasti elektronske trgovine, obezbjeđivanje sprovođenja utvrđene politike iz oblasti elektronskih komunikacija, razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu, razvoja mobilnih komunikacionih mreža nove generacije, poštanske djelatnosti i radio spektra; utvrđivanje obima i kvaliteta usluga Univerzalnog servisa; podsticanje razvoja elektronskih komunikacija, razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu, razvoja mobilnih komunikacionih mreža nove generacije; koordinaciju aktivnosti sa nadležnim organima državne uprave i Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u vezi sa korišćenjem radio-frekvencija i elektronskih komunikacionih mreža od značaja za odbranu i bezbjednost; sprovođenje odluke Vlade o uslovima korišćenja elektronskih komunikacionih mreža i usluga u vanrednim situacijama; administrativne poslove koji se odnose na davanje saglasnosti na plan namjene radio-spektra; utvrđivanje visine naknada za korišćenje radio-frekvencija (osim onih namijenjenih za radio-difuziju); razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu, razvoj mobilnih komunikacionih mreža nove generacije; utvrđivanje načina i postupaka registracije i upotrebe domena

ispod Nacionalnog internet domena Crne Gore; praćenje stanja i funkcionisanja poštanskog sistema i predlaganje mjera za njegov dalji razvoj; obezbjeđivanje održivosti univerzalnog servisa; određivanje opštih uslova za obavljanje poštanskih usluga; propisivanje nomenklature poštanskih usluga; propisivanje uslova i načina izdavanja poštanskih maraka; određivanje visine naknade za dobijanje licenci i rješenja o ispunjenosti uslova za obavljanje poštanskih usluga; promovisanje i podsticanje istraživanja u oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti; priprema analiza, izvještaja i informacija o stanju u ovim oblastima; predstavljanje Crne Gore u radu međunarodnih organizacija u oblasti elektronskih komunikacija, radio-spektra i poštanske djelatnosti; zastupanje Ministarstva pred sudovima u postupcima iz nadležnosti direktorata; inspekcijski nadzor nad primjenom zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz oblasti elektronskih komunikacija, bezbjednosti proizvoda i poštanskih usluga; preduzimanje i izvršenje upravnih i drugih mjera i radnji u cilju da se utvrđene nepravilnosti otklone i poslovanje uskladi sa propisima; izdavanje prekršajnih naloga, podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka, podnošenje krivičnih i drugih odgovarajućih prijava (iniciranje postupaka pred nadležnim organima); predlaganje inicijativa za izmjenu zakona, drugih propisa i opštih akata i predlaganje mjera za unapređivanje stanja u ovoj oblasti nadzora; sa nevladinim sektorom, obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Direktorata u skladu sa zakonom i drugim propisima.

DIREKCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I RADIO-SPEKTAR

Direkcija za elektronske komunikacije i radio-spektar obavlja poslove koji se odnose na pripremu nacrtu i predloga zakona, kao i propisa u oblasti elektronskih komunikacija i radio-spektra. Pored toga, osnovni zadaci Direkcije su obezbjeđivanje uslova i podsticanje razvoja elektronskih komunikacija i mobilnih komunikacionih mreža nove generacije, praćenje i podsticanje razvoja proizvoda i usluga u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, funkcionisanje i razvoj nacionalnog internet domena „.me“, koordiniranje aktivnosti sa nadležnim državnim organima i Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, kao i kontinuirana saradnja sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU) i drugim međunarodnim organizacijama u oblasti elektronskih komunikacija i radio-spektra.

➤ **Realizovane aktivnosti u 2025. godini**

1) Normativni dio

- Pravilnik o metodologiji obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija - Objavljen u "SLCG" br. 31/2025 od 26.3.2025. godine;
- Odluka o planu namjene radio-frekvencijskog spektra - Objavljena u "SLCG", br. 56/2025 od 6.6.2025. godine, a stupila je na snagu 14.6.2025. godine;
- Pravilnik o načinu registracije korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga - Objavljen u "SLCG", br. 100/2025 od 5.9.2025. godine;
- Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme - Objavljen u "S.I. CG", br. 96/2025 od 21.8.2025. godine;
- Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme - Objavljen u "S. L. CG", br. 96/2025 od 21.8.2025. godine;
- Pravilnik o vrstama povoljnosti i mjera za lica sa invaliditetom i lica u stanju socijalne potrebe - Objavljen u "S.L. CG", br. 132/2025 od 12.11.2025. godine;
- Pravilnik o metodologiji obračuna visine godišnje naknade za korišćenje numeracije - Objavljen u "S.L. CG", br. 133/2025 od 19.11.2025. godine;
- Uredba o bližim kategorijama podataka o elektronskim komunikacijama koji se zadržavaju - Objavljena u "Službenom listu CG", br. 156/2025 od 26.12.2025. godine;
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim će se uspostaviti pravni osnov za implementaciju 5G cybersecurity Toolbox-a, implementaciju preostala tri člana (26, 27 i 28) NIS2 direktive, je u završnoj fazi izrade. Takođe, u cilju brze implementacije sporazuma o roamingu (RLAH – Roam Like at Home) i proširenja EU režima na Crnu Goru, intenzivno se radi na izmjenama i dopunama Zakona u dijelu transponovanja EU pravne tekovine o roamingu. Pripremljen je Finalni paket analiza o slobodnom roamingu sa EU i Nacrt izmjena i dopuna Zakona, kao i Nacrti tri podzakonska akta, koji su putem Misije Crne Gore pri EU dostavljeni na mišljenje Evropskoj komisiji u decembru 2025. godine, kako bismo bili u potpunosti spremni za ukidanje roaminga između Crne Gore i EU.
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radio-difuziji je u finalnoj fazi izrade.

2) Tematski dio

- Izvještaj o poslovanju „Radio-difuznog centra“ d.o.o. Podgorica za 2024.godinu sa Izvještajem nezavisnog revizora i Predlogom odluke o raspodjeli dobiti;
- Finansijski plan „Radio-difuznog centra“ d.o.o. za 2025. godinu;
- Odluka o raspodjeli neraspoređene dobiti od rezultata povezanih sa kapitalom;
- Odluka o imenovanju nezavisnog revizora finansijskih izvještaja Radio-difuznog centra d.o.o. Podgorica za 2025. godinu;

3) Učešće u radu Radnih grupa

- Radna grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji;
- Radna grupa za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 21 – Trans-evropske mreže;
- Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radio-difuziji;
- Radna grupa za izradu Predloga uredbe o kategorijama podataka o elektronskim komunikacijama koji se zadržavaju;
- Radna grupa za izradu Predloga uredbe o sadržini plana mjera za obezbjeđenje integriteta javnih elektronskih komunikacionih mreža i korišćenje elektronskih komunikacionih usluga u vanrednim situacijama;
- Radna grupa za izradu Predloga pravilnika o tehničkim i organizacionim uslovima za presrijetanje komunikacija;
- Radna grupa za izradu Predloga pravilnika o načinu registracije korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga;
- Radna grupa za izradu Predloga pravilnika o vrstama povoljnosti i mjerama za lica sa invaliditetom i lica u stanju socijalne potrebe;
- Nacionalni međuresorni operativni tim za otpornost;
- Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o medijima i Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama;
- Radnog tima za koordinaciju aktivnosti u okviru Berlinskog procesa;
- Koordinaciono tijelo i operativni tim za izradu i implementaciju Industrijske politike;
- Radna grupa za povezanost u okviru Savjeta za regionalnu saradnju RCC;
- Interesorni radni tim u cilju izgradnje radarskog položaja za potrebe Vojske Crne;

4) Učešće na TAIEX misijama:

- TAIEX radionici za Zapadni Balkan o transpoziciji EU 5G paketa sigurnosnih alata i politike radio-spektra;
- TAIEX Regionalna radionica za Zapadni Balkan o implementaciji Uredbe (EU) o roamingu;

5) Ostale aktivnosti

- Kontinuirana i intenzivna saradnja sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU) i sa Evropskom kancelarijom za komunikacije (ECO CEPT) i drugim međunarodnim organizacijama u oblasti elektronskih komunikacija i radio-spektra.

➤ Najznačajniji projekti

- **Implementacija Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2027;**
- **Implementacija Akcionog plana za zajedničko regionalno tržište 2025-2028 (CRM2) u okviru Berlinskog procesa – Digitalna komponenta.**

Mapa puta za smanjenje troškova rominga između EU i WB

Značajno smanjenje troškova rominga između zemalja Zapadnog Balkana i Evropske unije istaknuto je kao važan cilj u Ekonomskom i investicionom planu za ZB. Shodno planu, ova aktivnost se sprovodi na otvoren i transparentan način kao zajednička odgovornost između vlada, regulatora i telekomunikacionih operatora iz ZB i EU. Takođe, u cilju brze implementacije sporazuma o roamingu (RLAH – Roam Like at Home) i proširenja režima EU na Crnu Goru, intenzivno se radilo na izmjenama Zakona o elektronskim komunikacijama u dijelu transponovanja pravne tekovine EU o roamingu.

- **Uvođenje Digitalnog radija u Crnoj Gori;**

- Predviđeno donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o digitalnoj radio-difuziji.

➤ Aktivnosti u sklopu integracionih procesa

Učešće u radu radnih grupa u Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračka poglavlja:

- PP 10 - Informatičko društvo i mediji;
  - PP 21 – Trans-evropske mreže;
  - ✓ Priprema priloga za Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore za pregovaračka poglavlja 10 i 21;
  - ✓ Izvještaj o radu RG za PP10 i PP21;
  - ✓ Priprema priloga i učešće na 13. sastanku Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku;
- **Domen „.me“** - Sprovođenje Javnog poziva za izbor Agenta registracije nacionalnog Internet “.me” domena. Presudom Apelacionog suda Crne Gore PŽ br. 529/25 od 05.12.2025. godine je u cjelosti odbijen tužbeni zahtjev tužioca Domen d.o.o. Podgorica. Ova Presuda je pravosnažna i izvršna, spor je okončan u redovnom sudskom postupku. Ovoj presudi je prethodila Presuda Privrednog suda P.br.155/24/23 od 09.10.2025. godine kojom je odbijen tužbeni zahtjev Domen.“me.
- **Upravni postupci**
U 2025. godini, nije donijeto nijedno Rješenje u upravnom postupku iz razloga što nijedna žalba nije izjavljena ovoj Direkciji, odnosno Ministarstvu na postupanje organa u prvom stepenu, a za koje je nadležna Direkcija za elektronske komunikacije i radio spektar, kao instanciona kontrola, odnosno drugostepeni organ.

OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

U skladu sa strateškim ciljevima, između ostalih, definisanim Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2027, sprovode se aktivnosti na unaprjeđenju elektronskih komunikacionih mreža i usluga, kontinuirani razvoj širokopojasnog pristupa internetu, donošenje novih propisa koji su u skladu sa direktivama EU, sprovođenje politike u oblasti radio-difuzije, kao i digitalna integracija Regionalnog ekonomskog prostora Zapadnog Balkana.

Sektor elektronskih komunikacija u Crnoj Gori je na visokom stepenu razvoja na nivou najrazvijenijih zemalja svijeta. U Crnoj Gori se korisnicima nude sve elektronske komunikacione usluge koje se pružaju u najrazvijenijim zemljama i koje trenutno zadovoljavaju potrebe korisnika. Pokrivenost stanovništva signalom mobilne mreže je 99%, što je uporedivo sa pokrivenošću u najrazvijenijim zemljama Evrope. Na kraju decembra 2025. godine broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori iznosio je 1.482.664, što odgovara penetraciji od 237,75%. Ukupan broj priključaka fiksne telefonije na kraju decembra 2025.godine iznosio je 197.235 što je za 2,61% više u odnosu na isti period prošle godine. Ukupan broj širokopojasnih priključaka na kraju decembra 2025. godine, nezavisno od tehnologije koja se upotrebljava za pristup, iznosio je 210.326. a u odnosu na isti period prošle godine, broj širokopojasnih priključaka je veći za 1,91%.

Dostupnost NGN širokopojasnog pristupa u procentima na kraju 2025.godine iznosi 82,05%. Investicione aktivnosti operatora elektronskih komunikacija su kontinuirano na visokom nivou. Planirane investicije operatora elektronskih komunikacija za 2025. godinu za četiri najveća operatora su iznosile 63.842.229,00€.

Sprovode se aktivnosti u vezi uvođenja Digitalnog radija u Crnoj Gori, kroz realizaciju Akcionog plana Medijske strategije, predviđeno je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o digitalnoj radio difuziji.

U toku su aktivnosti u cilju transpozicije EU Akta o digitalnom tržištu (DMA) i Akta o digitalnim uslugama (DSA) i u crnogorsko zakonodavstvo.

Crna Gora je članica Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU) i poštuje sve njene direktive i standarde. Takođe, Crna Gora je članica Konferencije evropskih administracija za telekomunikacije (CEPT), Tijela evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC) i Evropskog instituta za telekomunikacione standarde (ETSI).

Direkcija za elektronske komunikacije i radio- spektar kontinuirano radi na stvaranju uslova za razvoj tržišta elektronskih komunikacija i donošenju novih propisa koji su u skladu sa direktivama EU, kao i na unaprjeđenju konkurencije.

Tokom 2025. godine donešen je niz podzakonskih akata za sprovođenje novog Zakona o elektronskim komunikacijama.

DIREKCIJA ZA POŠTANSKU DJELATNOST

1) Normativni dio

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama - Vlada Crne Gore na sjednici od 25. Decembra 2025. godine, utvrdila je predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o poštanskim uslugama. Predlog Zakona se nalazi u skupštinskoj proceduri.

2) Tematski dio

- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024-2028, za 2024. godinu - Vlada Crne Gore na sjednici od 15. Maja 2025. godine, usvojila je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024-2028, za 2024. godinu.
- Vlada Crne Gore na sjednici odzanoi 11. Septembra 2025. godine, usvojila je informaciju o učešću delegacije Crne Gore na 28. Kongresu Svjetskog poštanskog saveza (UPU), Dubai Ujedinjeni Arapski Emirati 8.-19. Septembas 2025. godine,

3) Učešće u radu Radnih grupa

- Rad Tehničkog komiteta ISME/TK 018: Poštanske usluge u okviru Instituta za standardizaciju Crne Gore u vezi sa CEN/TC 331 – Postal services. Tehnički komitet je uspješno realizovao Plan i program rada za 2025. godinu.
Zaključno sa decembrom 2025. godine objavljeno je ukupno 4 MEST (na engleskom jeziku) koji su identični sa evropskim standardima.
- Učešće u radnoj grupi za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore u Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 3 – pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga.
- Kontinuirana i intenzivna saradnja sa Svjetskim poštanskim savezom (UPU) I njenim tijelima (CA I POC)
- Kontinuirana i intenzivna saradnja UPU radne grupe na evropskom nivou.
- Učešće u CEFTA Radnoj grupi za usluge dostave paketa, sa fokusom na primjenu Uredbe (EU) 2018/644 o uslugama prekogranične dostave paketa na kojoj su učestvovali predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i Instituta za standardizaciju.
- Preko GIZ EU4 Trade/Regio - Trade projekta 7. Novembra 2025. godine realizovana je studijska posjeta sjedište evropskih organizacija za standardizaciji (CEN/CENELEC) koja se nalazi u Briselu.

4) Učešće na TAIEX misijama:

- TAIEX-a Ekspertska misija o regulatornom okviru za poštanske usluge u digitalnom okruženju uz obezbjeđenje održivosti univerzalne poštanske usluge, 17.-20. mart 2025. godine, za 4 službenika Ministarstva ekonomskog razvoja, 3 službenika Agencije za elektronske komunikacije i 5 službenika univerzalnog poštanskog operatora.
- TAIEX studijska posjeta o praktičnoj implementaciji NIS2 Direktive u skladu sa odredbama za poštanske djelatnosti prema novom Zakonu o informacionoj sigurnosti.

➤ Najznačajniji projekti:

HERMES projekat – sprečavanje krijumčarenja oružja i municije u poštanskim pošiljkama - u okviru II faze ovog projekta, realizovana je donacija skenera proizvođača Astrophysics, model XIS-1080. Vrijednost opreme je 46.415 USD + transport 6,230.10 USD = 52,645.10 USD, uključujući i produženu trogodišnju garanciju. U planu je nastavak akrivnosti na ovom projektu.

➤ Aktivnosti u sklopu integracionih procesa

- PP 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga

OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

U toku 2025. godine Direkcija za poštanske usluge ostvarila je značajne rezultate u normativnom, strateškom i međunarodnom djelovanju, čime je dala snažan doprinos razvoju i modernizaciji poštanskog sektora u Crnoj Gori, kao i ispunjavanju obaveza u okviru procesa evropskih integracija.

U normativnom dijelu, utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama i njegovo upućivanje u skupštinsku proceduru predstavlja ključni iskorak u daljem usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije i savremenim trendovima u poštanskoj djelatnosti.

U tematskom dijelu, usvajanje Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti za 2024. godinu potvrđuje kontinuitet u sprovođenju strateških ciljeva i omogućava praćenje napretka u reformi sektora. Aktivno učešće delegacije Crne Gore na 28. Kongresu Svjetskog poštanskog saveza, kao i realizovana studijska posjeta evropskim organizacijama za standardizaciju

(CEN/CENELEC), dodatno su ojačali međunarodnu poziciju Direkcije i unaprijedili institucionalne kapacitete u oblasti standardizacije i regulatornog okvira.

Direkcija je tokom godine aktivno učestvovala u radu brojnih radnih grupa na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, uključujući tehnički komitet ISME/TK 018, pregovaračku strukturu za Poglavlje 3, kao i tijela Svjetskog poštanskog saveza, CEFTA radne grupe i UPU radne grupe na evropskom nivou. Posebno je značajan doprinos u oblasti standardizacije, gdje su uspješno realizovane planirane aktivnosti i objavljeni standardi usklađeni sa evropskim normama.

Kroz TAIEX ekspertske misije i studijske posjete, dodatno su unaprijeđena znanja i kapaciteti službenika u oblasti regulatornog okvira, digitalizacije, informacione sigurnosti i primjene NIS2 Direktive u poštanskom sektoru.

Realizacija HERMES projekta, uključujući donaciju savremene opreme za kontrolu poštanskih pošiljaka, predstavlja značajan doprinos jačanju bezbjednosti poštanskog saobraćaja i borbi protiv ilegalnih aktivnosti, uz jasnu perspektivu nastavka projektnih aktivnosti.

Sve navedeno ukazuje da je Direkcija u 2025. godini djelovala efikasno, planski i u skladu sa strateškim i integracionim prioritetima države, uz izražen međunarodni angažman i kontinuitet u jačanju regulatornih i institucionalnih kapaciteta.

U cilju daljeg unapređenja rada Direkcije i nastavka započetih reformskih procesa, predlažu se sljedeće mjere:

- Nastaviti aktivnosti koje se odnose na izmjene i dopune Zakona o poštanskim uslugama, uz praćenje njegove primjene.
- Nastaviti sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2024–2028, sa posebnim fokusom na realizaciju mjera iz Akcionog plana za 2025.godinu i izradu novog Akcionog plana za 2026-2027.
- Dodatno jačati institucionalne i administrativne kapacitete Direkcije kroz učešće u TAIEX, UPU, CEFTA i drugim relevantnim međunarodnim inicijativama, posebno u oblastima digitalizacije, sajber bezbjednosti i održivosti univerzalne poštanske usluge.
- Nastaviti aktivno učešće u radu tijela za standardizaciju i implementaciju evropskih standarda u poštanskom sektoru, u cilju povećanja kvaliteta i interoperabilnosti poštanskih usluga.
- Nastaviti aktivnosti u okviru HERMES projekta i sličnih inicijativa, sa ciljem dodatnog unapređenja bezbjednosti poštanskog saobraćaja i jačanja međuinstitucionalne saradnje.

DIREKCIJA ZA ŠIROKOPOJASNI PRISTUP INTERNETU

1) Normativni dio

- Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta je pripremljen i poslat Sekretarijatu za zakonodavstvo na usaglašavanje.

2) Tematski dio

- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027, za 2023 i 2024. godinu - Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 26. juna 2025. godine usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027, za 2023 i 2024. godinu i donijela je Akcioni plan 2025 – 2026 za sprovođenje Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027.

3) Učešće u radu Radnih grupa

- Koordinacija rada Nacionalnog tijela za koordinaciju procesa migracije na Internet protokol verzija 6 (Ipv6)
- Učešće u radu radne grupe RCC (Regionalnog savjeta za saradnju) za povezivanje.
- Učešće u radnoj grupi za izradu Mape puta/akcionog plana kojim će se prikazati mjere koje treba preduzeti kako bi se osigurali institucionalni i administrativni kapaciteti u vezi Instrumenta za povezivanje Evrope (Connecting Europe Facility).

4) Učešće na TAIEX misijama:

- TAIEX Ekspertska misija o regulatornom okviru za 5G, 08-09. aprila 2025. godine, za 3 službenika Ministarstva ekonomskog razvoja.
- TAIEX Regionalni workshop o implementaciji Gigabitnog infrastrukturnog akta, 19-20 juna 2025. godine, kao podrška za izradu Predloga zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža veoma velikog kapaciteta za 3 službenika Ministarstva ekonomskog razvoja.

➤ Najznačajniji projekti:

Projekat Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu –

U martu 2023. godine je počela implementacija tehničke pomoći (TA) u vezi projekta Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu koji uključuje ažuriranje tehničke dokumentacije, Strategiju nabavki i ugovora, Plan nabavki, Tržišni model, Tendersku dokumentaciju kao i Socijalni i ekološki akcioni plan, a nastavak je Tehničke pomoći iz 2020. godine. Evropska Unija je za ovu tehničku pomoć dodijelila grant od 525.000,00 € kroz WBIF (Western Balkans Investment Framework- Zapadnobalkanski investicioni okvir-ZIO) koju sprovodi IPF 11 (Infrastructure Project Facility) uz EBRD (European Bank for Reconstruction and Development – Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj) kao vodeća finansijska institucija (IFI-International Financial Institution).

Vlada Crne Gore pridaje veliki značaj digitalnom sektoru koji je uključen u sve relevantne strateške dokumente u zemlji. Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. prepoznaje potrebu daljeg razvoja digitalne infrastrukture, posebno u kontekstu ravnomjernog regionalnog razvoja. Trenutna situacija u Crnoj Gori uključuje četiri glavna telekom operatora, pri čemu većinu ruralnih područja opslužuje jedan operator mobilnih komunikacija. Tehnologija bakra je i dalje glavno rješenje za internetske usluge u većini ruralnih naselja, a mnoga ruralna područja opslužuju se putem 'širokopojasnog bežičnog pristupa', uglavnom mreža Long Term Evolution (LTE).

Opšti cilj ovog projekta je jačanje ekonomskog i društvenog razvoja Crne Gore kroz implementaciju fiksne širokopojasne infrastrukture pristupa sljedeće generacije (NGA) na cijeloj teritoriji, a prije svega u ruralnim područjima gdje operatori mobilnih komunikacija nemaju komercijalni interes za ulaganja. Povećani pristup informaciono-komunikacionim tehnologijama (IKT) će podstaći i digitalnu povezanost Crne Gore sa drugim zemljama u regionu i EU, smanjiti digitalni jaz i doprinijeti ravnomjernom regionalnom razvoju i inkluziji. Digitalni sektor je od velikog značaja za Vladu Crne Gore kao što je prepoznato u Strategiji digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026 i opredijeljenosti da se prati Digitalna agenda EU 2030. Poseban cilj je povećanje pokrivenosti širokopojasnim mrežama velike brzine širom zemlje.

Projekat obuhvata aktivnosti na obezbeđivanju izgradnje adekvatne infrastrukture za brz i bezbjedan internet svim domaćinstvima, preduzećima, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama u cilju podrške digitalnoj transformaciji društva i privrede.

U okviru projekta izvršena je procjena trenutnog stanja u Crnoj Gori i planovi telekomunikacionih operatora za postavljanje infrastrukture.

Kao jedan od ključnih preduslova ovog projekta, je bio proces mapiranja postojeće elektronske komunikacione infrastrukture i mreža na cijeloj teritoriji Crne Gore. Na osnovu sprovedenog procesa mapiranja identifikovane su, tzv. „bije zone“ (zone u kojima ni jedan operator mobilnih komunikacija nije prisutan i ne planira u naredne tri godine), tzv. „sive zone“ (zone u kojima je barem jedan operator prisutan) i „crne zone“ (zone u kojima je prisutno više operatora (urbane sredine)). U okviru projekta, kao posebna aktivnost, izvršilo se ispitivanje potencijala tržišta da eliminiše postojeći infrastrukturni jaz u ovim zonama. Za područja u kojima se ne identifikuje postojanje komercijalnog interesa za investiranje od strane učesnika na tržištu (operatora), planom su predložene mjere i aktivnosti u pravcu podsticanja razvoja mreža.

Rezultati projekta, koji su predstavljali osnovu za izradu Nacionalnog plana razvoja mreža za širokopojasni pristup internetu, su:

- Analiza trenutnog stanja na osnovu kompletiranog procesa mapiranja infrastrukture i mreža,
- Identifikacija tzv. „bijelih“ i „sivih“ zona,
- Izrada studije izvodljivosti pokrivanja ovih zona, - 56 –
- Analiza isplativosti investiranja (po zonama),
- Analiza povezanih troškova i benefita,
- Preliminarni dizajn,
- Izbor tipa infrastrukture,
- Identifikacija potencijalnih izvora finansiranja,
- Preporuka različitih poslovnih i podsticajnih modela (u saglasnosti sa propisima iz oblasti zaštite konkurencije, državne pomoći i javno-privatnog partnerstva).

Tehnička pomoć je još u toku, i kasni sa realizacijom u odnosu na planirani termin od 18 mjeseci iz objektivnih razloga, s obzirom da je zainteresovanost operatora za učešće u projektu u početku bila mala. S obzirom da sada već imamo zainteresovanost privatnog sektora za saradnju, nastavilo se sa pripremom tenderske dokumentacije u okviru Tehničke pomoći, pripremljena je aplikacija za WBIF investicioni grant u visini od 30% od vrijednosti samog projekta a podnijeto je u saradnji sa Ministarstvom finansija i Pismo

namjere EBRD-u za zajam u visini 70% planirane investicije, a u toku je i formiranje PIU (Project implementation Unit) kao i ostale aktivnosti potrebne za realizaciju ovog projekta.

OCJENA STANJA I PREDLOG MJERA

U skladu sa strateškim ciljevima, između ostalog definisanim Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2027, kao i Strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023-2027 i Nacionalnog plana razvoja mreža za širokopojasni pristup internetu, sprovode se aktivnosti na unaprjeđenju elektronskih komunikacionih mreža i usluga, kontinuirani razvoj širokopojasnog pristupa internetu, donošenje novih propisa koji su u skladu sa direktivama EU, sprovođenje politike u oblasti radio-difuzije, kao i digitalna integracija Regionalnog ekonomskog prostora Zapadnog Balkana.

6. Odjeljenje za unutrašnju reviziju

U Odjeljenju za unutrašnju reviziju obavljaju se poslovi revizije koji se odnose na: operativno planiranje, organizovanje i obavljanje unutrašnje revizije svih poslovnih funkcija iz nadležnosti Ministarstva u skladu sa Međunarodnim standardima unutrašnje revizije i Etičkim kodeksom unutrašnjih revizora, a u cilju poboljšanja poslovanja; procjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrolu na osnovu upravljanja rizicima; izradu izvještaja unutrašnje revizije koje dostavlja ministru i odgovornom licu organizacione jedinice kod koje je obavljena revizija; obavljanje posebne revizije na zahtjev ministra i revizije korišćenja sredstava Evropske unije; praćenje sprovođenja preporuka datih u izvještajima iz prethodno obavljenih revizija; davanje savjeta i stručnih mišljenja kada se uvode novi sistemi i procedure; izradu strateškog i operativnih planova i programa rada koji su osnova za realizaciju funkcije unutrašnje revizije kao i praćenje i izvršenje istih; izradu periodičnih i godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije; saradnju sa Direktoratom za centralnu harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrole i unutrašnje revizije u javnom sektoru Ministarstva finansija, što uključuje i obavezu dostavljanja godišnjeg izvještaja; saradnju sa Državnom revizorskom institucijom, međunarodnim i domaćim strukovnim institucijama i udruženjima; praćenje i predlaganje edukacije unutrašnjih revizora u skladu sa međunarodnim standardima unutrašnje revizije; praćenje sprovođenja preporuka Državne revizorske institucije, kao i druge poslove u skladu sa propisima.

Godišnji izvještaj Odjeljenja za unutrašnju reviziju za 2025. godinu

Unutrašnja revizija predstavlja nezavisnu i objektivnu aktivnost koja ima za cilj da unaprijedi poslovanje organizacije kroz procjenu i unapređenje efikasnosti sistema upravljanja rizicima, internih kontrola i procesa upravljanja. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve tako što sistematski i disciplinovano procjenjuje poslovne procese i daje preporuke za njihovo poboljšanje.

Prema definiciji Institute of Internal Auditors (IIA), unutrašnja revizija je nezavisna aktivnost uvjeravanja i savjetovanja osmišljena da doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Njena osnovna uloga je da rukovodstvu pruži objektivne informacije o tome da li su finansijski i operativni procesi pravilno uspostavljeni i da li funkcionišu efikasno.

Unutrašnja revizija obuhvata pregled finansijskih izvještaja, procjenu sistema internih kontrola, analizu upravljanja rizicima i provjeru usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i internim pravilima organizacije. Na osnovu sprovedenih revizija, revizori daju preporuke koje doprinose boljem upravljanju resursima, smanjenju rizika i povećanju transparentnosti poslovanja.

Godišnji plan rada unutrašnje revizije za 2025. godinu br 016-401/24-5927/1 donesen je 25.12.2024.godine i izrađen je na osnovu strateškog plana unutrašnje revizije za period 2024-2026. godine.

Aktivnosti predviđene Strateškim planom, a koje su realizovane u izvještajnom period su:

C1: Obezbjedivanje kompetentnog revizorskog tima

- Izvršiti procjenu potreba za obukom revizora
- Pripremiti Plan kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora
- Pratiti realizaciju Plana kontinuiranog profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora
- U saradnji sa CHU uključiti revizore u pilot revizije

C2: Uvjeravanje o adekvatnosti i efektivnosti uspostavljenih unutrašnjih kontrola i davanje preporuka za unapređenje procesa na osnovu procjene rizika

- Priprema godišnjeg plana rada UR
- Realizacija revizija planiranih Godišnjim planom rada unutrašnje revizije
- Sprovođenje revizija u skladu sa važećom metodologijom

- Ažuriranje usvojenih dokumenta Odjlenja za unutrašnju reviziju
- Praćenje sprovođenja prihvaćenih preporuka
- Godišnji izvještaj o radu Odjlenja za unutrašnju reviziju

Godišnjim planom unutrašnje revizije predviđene su 4 revizije i to:

- Revizija procesa plaćanja po osnovu faktura, rjesenja, ugovora i putnih naloga u Ministarstvu ekonomskog razvoja
- Revizija procesa plaćanja po osnovu faktura, rjesenja, ugovora i putnih naloga u Institutu za standardizaciju
- Revizija procesa izdavanja dozvola za naoružanje, vojnu opremu i robu dvostruke namjene (kontrolisana roba) u Ministarstvu ekonomskog razvoja
- Revizija procesa plaćanja po osnovu faktura, rjesenja, ugovora i putnih naloga u Agenciji za zaštitu konkurencije.

Tokom vršenja revizija dato je 11 preporuka od kojih je 5 sprovedeno u toku godine, a 6 preporuka nije sprovedeno. Rok za sprovođenje ovih preporuka je drugi kvartal 2026. godine.

7. Kabinet ministra

U Kabinetu ministra obavljaju se poslovi koji se odnose na: organizacione i administrativno - tehničke poslove potrebne za ostvarivanje funkcije ministra; koordinaciju, saradnju, pribavljanje dokumentacije i materijala od drugih organizacionih jedinica Ministarstva, u skladu s odlukama i nalogima ministra; nadziranje i ažuriranje sadržaja zvanične web stranice Ministarstva, obezbjeđivanje blagovremenog i potpunog informisanja ministra o pojavama, događajima i saznanjima od značaja za rad Ministarstva; komunikaciju prema Vladi i drugim organima državne uprave i lokalne samouprave i građanima; stručne i administrativne poslove u vezi sa realizacijom programa rada i aktivnostima ministra, obavljanje analiza i istraživanja u vezi sa pitanjima od strateške važnosti za poslove iz nadležnosti ministra; pripremu materijala za sastanke ministra; organizaciju sastanaka ministra; pripremanje materijala za potrebe ministra; pripremu sjednica kolegijuma ministra i praćenje sprovođenja zaključaka; poslove protokola za potrebe ministra, pripreme posjeta stranih zvaničnika, kao i druge poslove od značaja za ostvarivanje funkcije ministra; blagovremeno, kontinuirano i tačno informisanje javnosti o aktivnostima ministra i Ministarstva; priprema potrebnih saopštenja, biltena, publikacija i drugih štampanih materijala, video materijala i sl.; analiziranje izvještavanja domaćih i stranih medija, pripremanje dnevnih, sedmičnih, mjesečnih i godišnjih informacija o izvještavanju medija iz nadležnosti ministarstva; organizovanje konferencija za štampu, foruma, skupova, prezentacija Ministarstva, na kojima se daju obavještenja javnosti o radu ministra i ministarstva; verifikaciju sadržaja za objavljivanje; organizovanje i davanje smjernica za istupanje ministra i predstavnika Ministarstva u medijima; ostvarivanje saradnje sa Biroom za odnose sa javnošću Vlade i medijima, kao i druge poslove od značaja za ostvarivanje funkcije ministra. Tokom izvještajnog perioda, kontinuirano su sprovedene aktivnosti odnosa s javnošću, kroz svakodnevnu komunikaciju sa zaposlenima, saradnicima, međunarodnim i domaćim partnerima, medijima i građanima. Tokom 2025. godine ostvareno je kontinuirano i intenzivno prisustvo u javnom prostoru kroz nastupe u svim relevantnim vrstama medija. Pored zvaničnih saopštenja, koja su redovno prenošena putem štampanih, elektronskih i online medija, realizovan je i određen broj intervju, gostovanja u televizijskim emisijama, kao i objavljivanje autorskih tekstova, čime je dodatno unaprijeđena transparentnost rada i direktna komunikacija sa javnošću.

Za izvještajni period prikupljeno je ukupno 2,109 priloga koji se odnose na intervju, gostovanja, izjave ili autorske tekstove i to:

- U štampanim medijima 161 priloga
- U elektronskim medijima 215 priloga
- U internet medijima 1733 priloga

Tokom januara 2025. data je izjava za CDM, 7. 1. "Đeljošaj za CdM: Nikada nećemo podržati ideju "dvojnog državljanstva" koju promovise bivši DF, jer je u dubokoj suprotnosti sa Ustavom", i 1 gostovanje u emisiji "Na kraju dana" TV E, 13. 1.

U martu 2025. u Glasniku PKCG "Analizirati generatore inflacije" od 7. 3. objavljen je autorski tekst.

U julu mjesecu 2025. u DN Dan objavljena je Riječ dana 23. 7, dok je 16. 7. u Liderima koji pomjeraju granice objavljen autorski tekst - "Podrška domaćoj proizvodnji"

Dana 26. 9. na A PLUS TV MONTENEGRO ministar je bio gost emisije MINULA NEDELJA.

Tokom oktobra 2025. ministar Gjeloshaj dao je intervju za TV Boin - albanska TV u CG 24. 10, zatim gostovao u emisiji "Reflektor" TV Vijesti 14. 10. dok je na portalu E TV 26. 10. objavljen tekst "Đeljošaj za Portal ETV: Vlada u novembru ponovo pokreće akciju „Limitirane cijene“"

U novembru 2025. odrađen je intervju za istoimenu emisiju na RTV Podgorica. Zatim, u štampanom mediju DN Dan od 19. 11. objavljena je izjava "Đeljošaj: Situacija može ići ka radikalizaciji". Tokom ovog mjeseca ministar Gjeloshaj gostovao je u emisiji "Slobodna zona" na TV PRVA, te intervju za Cord magazine.

Tokom 2025. godine, u kontinuitetu su realizovane aktivnosti koordinacije i praćenja bilateralnih susreta, međunarodnih konferencija, radnih sastanaka i javnih obraćanja potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i ministra ekonomskog razvoja Nik Gjeloshaja u Crnoj Gori i inostranstvu, u cilju jačanja ekonomske saradnje, unapređenja regionalne povezanosti i daljeg međunarodnog pozicioniranja Crne Gore.

U periodu od 16. do 17. juna 2025. godine boravio je u zvaničnoj posjeti Mađarskoj, tokom koje je održao sastanke sa ministrom vanjskih poslova i trgovine Mađarske Peterom Sijartom i ministrom nacionalne ekonomije Martonom Nađem. Razgovori su bili usmjereni na unapređenje bilateralne ekonomske saradnje, razmatranje potencijalnih investicionih projekata, jačanje trgovinske razmjene i saradnju u oblastima od obostranog interesa.

U oktobru 2025. godine učestvovao je na sastanku ministara ekonomije Zapadnog Balkana u Londonu, u okviru Berlinskog procesa 2025, posvećenom regionalnoj integraciji, unapređenju ekonomskog povezivanja i jačanju konkurentnosti regiona.

U novembru 2025. godine učestvovao je na XXII Bečkom ekonomskom forumu „Bečki dijalog o budućnosti 2025“, gdje je kao govornik na III Alfa sesiji govorio na temu jačanja evropskog glasa regiona od Jadrana do Crnog mora, sa posebnim fokusom na proces evropske integracije, institucionalno jačanje i ekonomski razvoj Zapadnog Balkana.

U decembru je u Briselu učestvovao na Međuvladinoj konferenciji između Crne Gore i Evropske komisije (PP 3 i PP 6) na kojoj je razmatran napredak Crne Gore u procesu evropskih integracija sa posebnim fokusom na ispunjavanje obaveza u okviru pregovaračkih poglavlja, jačanje institucionalnih kapaciteta i usklađivanje sa pravnom tekovinom EU.

Kroz učešće na navedenim događajima, potpredsjednik Gjeloshaj aktivno je doprinosaio promociji ekonomskih potencijala Crne Gore, unapređenju međunarodnih partnerstava i afirmaciji reformskih procesa usmjerenih na održiv privredni rast i jačanje konkurentnosti nacionalne ekonomije.

8. Služba za pravne, kadrovske, opšte poslove i ljudske resurse

U Službi za pravne, kadrovske, opšte poslove i ljudske resurse obavljaju se poslovi koji se odnose na: praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa; pripremanje pojedinačnih akata kojima se utvrđuju prava, obaveze i odgovornost službenika i namještenika; upravljanje, planiranje i razvoj ljudskih resursa; prijem i raspoređivanje službenika i namještenika; ostvarivanje prava i obaveza iz radnog odnosa zaposlenih; planiranje obuka zaposlenih; formiranje i čuvanje personalnih dosijea i vođenje kadrovske evidencije službenika i namještenika; ažuriranje podataka u Centralnu kadrovsku evidenciju; prijavljivanje i odjavljivanje službenika i namještenika kod nadležnih fondova i drugih državnih organa; praćenje disciplinskih postupaka; posredovanje u slučajevima zabrane zlostavljanja na radu (mobing); izrada i praćenje realizacije Kadrovske plana; izrada akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji; ostvarivanje saradnje sa Zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova i drugim javno-pravnim organima u cilju rješavanja pitanja od značaja za ostvarivanje pravnih interesa Ministarstva; izrada opštih pravnih akata Ministarstva; slobodan pristup informacijama; pripremanje i ažuriranje vodiča za slobodan pristup informacijama; vođenje upravnog postupka po zahtjevima za slobodan pristup informacijama; primanje, raspoređivanje, evidentiranje i dostavljanje akata u rad i njihovo otpremanje; arhiviranje predmeta; fotokopiranje i umnožavanje; poslove vozača – kurira; staranje o vozilima (voznom parku); izradu Plana integriteta Ministarstva ekonomskog razvoja i praćenje njegove implementacije; predlaganje mjera za unapređenje integriteta; koordinaciju i praćenje realizacije programskih sadržaja edukacije i treninga u oblasti izgradnje i jačanja integriteta kao i druge poslove u skladu sa propisima.

Kancelarija za pravne i kadrovske poslove

U Kancelariji za pravne i kadrovske poslove, u toku izvještajnog perioda donijeto je 45 rješenja o slobodnom pristupu informacijama u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list Crne Gore", br. 044/12, 030/17 i 060/25), Zakonom o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore",

br. 056/14, 020/15, 040/16, 037/17) kao i drugim zakonima od značaja za donošenje odluke od kojih su najčešći: Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 079/08, 070/09, 044/12, 022/17, 072/24), Zakon o zaštiti poslovne tajne ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21), Zakon o tajnosti podataka ("Službeni list Crne Gore", br. 014/08, 076/09, 041/10, 040/11, 038/12, 044/12, 014/13, 018/14, 048/15, 074/20, 113/24), te Uredba o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama ("Službeni list Crne Gore", br. 066/16, 121/21) i ostali. U izvještajnoj godini po osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama nije poništeno niti jedno rješenje iz tekuće niti iz prethodne godine.

U skladu sa članom 12 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, na sajtu Ministarstva redovno su ažurirani podaci koji se odnose na proaktivni pristup informacijama (vodič za pristup informacijama, javni registri i javne evidencije, programi i planovi rada, izvještaji i druga dokumenta o radu i stanju, nacrti, predlozi i konačni tekstovi strateških dokumenata i planova i programa za njihovo sprovođenje, nacrti i predlozi zakona i drugih propisa, pojedinačni akti i ugovori o raspolaganju finansijskim sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom, spisak državnih službenika i namještenika, spisak javnih funkcionera i liste obračuna njihovih zarada, rješenja i druge pojedinačne akte koji su od značaja za prava, obaveze i interese trećih lica i informacije kojima je po zahtjevu pristup odobren), što je konstatovano u redovnoj kontroli Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

Pred Centrom za alternativno rješavanje sporova, Upravnim i Osnovnim sudom u Podgorici, u toku 2025.godine, bilo je aktivno 15-ak postupaka, radi naknade štete iz radnog odnosa, u kojem se kao tužena strana javlja Ministarstvo ekonomskog razvoja. U cilju što bolje i sveobuhvatnije odbrane interesa Države Crne Gore, ostvarena je i unapređena saradnja sa Zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Komisijom za žalbe Crne Gore i drugim nadležnim javno-pravnim organima.

U skladu sa pozitivno-pravnim propisima iz oblasti radnih odnosa, redovno su donošena rješenja o pravima i obavezama državnih službenika, dok u 2025.godini nije bilo pokrenutih disciplinskih postupaka protiv službenika Ministarstva, niti postupaka pokrenutih shodno Zakonu o zabrani zlostavljanja na radu (mobbing).

Kancelarija za opšte poslove

Tokom izvještajne godine, zaposleni u Kancelariji za opšte poslove vršili su poslove koji se odnose na redovne registracije i održavanje vozila, kao i vođenje potrebne evidencije o radu i tehničkoj ispravnosti vozila, vršila je poslove koji se odnose na organizovanje, učestvovanje u radu i kontrolisanje poslova u vezi sa radom voznog parka i radom vozača, koordinaciju aktivnosti uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima u Kancelariji itd, organizovanje prevoza službenika Ministarstva ekonomskog razvoja, sačinjavala je izvještaje i informacije iz djelokruga rada kancelarije.

Pripremanje i realizacija periodičnih servisa sa registracijom svih službenih vozila Ministarstva, priprema specifikacije za nabavku rezervnih djelova, usluga popravke i održavanja vozila.

Vozni park Ministarstva ekonomskog razvoja u 2024. godini raspolagao je sa 29 vozila, dok je u 2025. godini izvršeno rashodovanje jednog službenog vozila, čime je ukupan broj vozila smanjen na 28.

Kancelarija za opšte poslove vršila je evidentiranje, raspoređivanje i dostavljanje u rad službene pošte nastale u radu organizacionih jedinica Ministarstva, kao i pošte nastale u radu drugih organa, pravnih lica i građana, organizovanje kurira iz arhive za raspodjelu pošte po državnim i ostalim institucijama, obradu i arhiviranje predmeta koji se dostavljaju arhivskom depou na čuvanje i arhiviranje, razvođenje akata u djelovodnik, otpremanje akata, arhiviranje i čuvanje arhivskih predmeta.

U toku 2025. godine u arhivi Ministarstva je evidentirano ukupno 6784 predmeta.

Kancelarija za ljudske resurse

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja, broj: 01401-102/25-4960/3 od 18. oktobra 2025. godine., utvrđena je organizacija u cilju efikasnijeg ostvarivanja procesa rada u Ministarstvu. U Ministarstvu su organizovani poslovi u okviru 11 organizacionih jedinica, i to: Direktorat za unapređenje konkurentnosti privrede, Direktorat za razvoj industrije i zanatstva, Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju, Direktorat za međunarodnu saradnju, evropske integracije i implementaciju EU fondova, Direktorat za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar, Odeljenje za izdavanje dozvola u oblasti kontrolisane robe, Odeljenje za unutrašnju reviziju, Kabinet ministra, Služba za pravne, kadrovske, opšte poslove i ljudske resurse, Služba za finansijsko-računovodstvene poslove i javne nabavke i Služba za informacione tehnologije.

U Ministarstvu ekonomskog razvoja, ukupno je bilo sistematizovano radnih mjesta za 256 izvršilaca. Ukupan broj zaposlenih izvršilaca Ministarstva ekonomskog razvoja je bio 152 izvršioca na neodređeno i 4 izvršioca na određeno vrijeme (ministar i 3 državna sekretara), 4 izvršioca sa rješenjima vršioca dužnosti (sekretar ministarstva i 3 generalna direktora), za 8 službenika nijesu donešena rješenja shodno novom Pravilniku i 2 izvršioca sa rješenjima za mirovanje prava i obaveza.

Kadrovski plan Ministarstva ekonomskog razvoja za 2025.godinu, sastojao se od zbirnih i pojedinačnih podataka o zaposlenima u Ministarstvu ekonomskog razvoja i potrebama za novim zapošljavanjima. Kadrovski plan za 2025.godinu, pripremljen je u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br.002/18, 034/19, 008/21, 37/22 i 82/25), Zakonom o budžetu za 2025.godinu („Službeni list CG“,br.011/25 i 080/25), Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja, broj: 01401-102/25-4960/3 od 18. oktobra 2025.godine i Uredbom o sadržaju, postupku i načinu pripreme i izmjene Kadrovskog plana za organe državne uprave i službe Vlade („Službeni list CG“,br.050/18).

U okviru nadležnosti Ministarstva van organizacionih jedinica, poslove vrši ministar i 3 državna sekretara. Imajući u vidu povećani obim posla i nove obaveze koje Ministarstvo ekonomskog razvoja trebalo da realizuje u toku 2025.godine, potrebno je bilo osnažiti kapacitete, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja i Zakonom o budžetu za 2025.godinu, planirano je zapošljavanje, za 10 izvršilaca, i to: 4 izvršilaca iz kategorije visoko rukovodni kadar na određeno vrijeme, 9 izvršilaca iz kategorije Ekspertski kadar i 1 izvršilac iz kategorije izvršni kadar na neodređeno vrijeme.

Ministarstvo ekonomskog razvoja u 2025.godini, nije planirano zapošljavanje pripravnika sa visokom stručnom spremom, kao ni pripravnika sa srednjom stručnom spremom.

Kancelarija za integritet

U Kancelariji za integritet vrše se poslovi koji su normirani Pravilnikom o unutrašnjoj oragnizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva ekonomskog razvoja (u daljem tekstu Ministarstva), a odnose na: izradu Plana integriteta Ministarstva i praćenje njegove implementacije; predlaganje mjera za unapređenje integriteta i sprečavanje korupcije; koordinaciju i praćenje realizacije programskih sadržaja edukacije i treninga u oblasti izgradnje i jačanja integriteta; koordinaciju rada svih organizacionih jedinica u oblasti jačanja integriteta; promociju značaja integriteta i izradu etičkog kodeksa; pripremu i izradu informacija i izvještaja iz djelokruga izgradnje integriteta; održavanje i čuvanje registara, izvještaja, planova i drugih dokumenata koja predstavljaju tekovinu procesa izgradnje i jačanja integriteta; vođenje evidencije o primljenim poklonima u Ministarstvu; postupanje (rešava, donosi odluke) po prijavama zviždača na sumnju za svako koruptivno, neprofesionalno i neetičko ponašanje zaposlenih u Ministarstvu; obavljanje poslova posrednika u skladu sa Zakonom o zabrani zlostavljanja na radu (mobing); vođenje drugih poslova iz djelokruga Kancelarije.

U izvještajnom periodu Kancelarija za integritet je obavljala poslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva ekonomskog razvoja, u cilju jačanja integriteta, unapređenja etičkih standarda i sprečavanja korupcije.

Aktivnosti Kancelarije obuhvatale su:

- izradu, ažuriranje i praćenje realizacije Plana integriteta Ministarstva, uz redovno izvještavanje o stepenu sprovođenja planiranih mjera;
- predlaganje mjera za unapređenje integriteta i jačanje sistema unutrašnjih kontrola;
- koordinaciju aktivnosti organizacionih jedinica u oblasti izgradnje i jačanja integriteta;
- organizaciju i praćenje realizacije edukacija i internih obuka iz oblasti etike, integriteta i antikorupcijskih standarda;
- izradu informacija, analiza i izvještaja iz djelokruga rada Kancelarije;
- vođenje i ažuriranje registara i evidencija (uključujući evidenciju o primljenim poklonima), kao i čuvanje dokumentacije u vezi sa procesom izgradnje integriteta;
- postupanje po prijavama zviždača koje se odnose na sumnju u koruptivno, neprofesionalno ili neetičko ponašanje zaposlenih;
- obavljanje poslova posrednika u postupcima zaštite od zlostavljanja na radu (mobing);
- promociju etičkih principa i standarda profesionalnog ponašanja u Ministarstvu.

Kancelarija je svoje aktivnosti sprovodila u skladu sa važećim zakonodavnim okvirom, naročito u skladu sa:

- Zakon o državnoj upravi;
- Zakon o sprečavanju korupcije;

- Zakon o upravnom postupku;
- Zakon o zabrani zlostavljanja na radu.

Rad Kancelarije u izvještajnom periodu bio je usmjeren na unapređenje transparentnosti, odgovornosti i profesionalnog postupanja zaposlenih, kao i na jačanje povjerenja u rad Ministarstva kroz sistemski pristup upravljanju rizicima od korupcije i neetičkog ponašanja.

REALIZOVANE AKTIVNOSTI

Izveštaj o sprovođenju Plana integriteta 2024

U izvještajnom periodu izvršeno je sistematično praćenje implementacije Plana integriteta za 2024. godinu, kao i priprema i usvajanje Izveštaja o njegovom sprovođenju. Plan integriteta predstavlja sveobuhvatan skup mjera pravne i praktične prirode, usmjerenih na sprječavanje i otklanjanje mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičkog ponašanja, kako na nivou organa vlasti u cjelini, tako i na nivou pojedinačnih organizacionih jedinica i radnih mjesta.

Mjere definisane Planom integriteta zasnovane su na prethodno sprovedenoj samoprocjeni izloženosti Ministarstva rizicima od korupcije, nezakonitog lobiranja, sukoba interesa, kao i rizicima od etički i profesionalno neprihvatljivih postupanja. Proces praćenja realizacije obuhvatao je kontinuiranu komunikaciju sa organizacionim jedinicama, analizu dostavljenih izvještaja, provjeru stepena sprovođenja planiranih aktivnosti, kao i identifikaciju eventualnih prepreka u implementaciji mjera.

Izveštajem o sprovođenju Plana integriteta za 2024. godinu konstatovano je da je od ukupno 33 planirane mjere realizovano 25 mjera, čime je ostvaren procenat realizacije od **75,76%**

. Ovakav stepen realizacije ukazuje na visok nivo posvećenosti organizacionih jedinica u primjeni antikorupcijskih i etičkih standarda, uz istovremeno prepoznavanje potrebe za dodatnim unapređenjem u pojedinim oblastima.

Usvajanje Izveštaja o sprovođenju Plana integriteta predstavlja važan korak u procesu kontinuiranog unapređenja sistema integriteta, jer omogućava objektivnu procjenu postignutih rezultata, identifikaciju izazova i planiranje daljih aktivnosti u cilju jačanja institucionalne otpornosti na rizike od korupcije i neetičkog ponašanja.

Anketa o etici i integritetu

U skladu sa Programom rada za 2025. godinu, Kancelarija za integritet Ministarstva ekonomskog razvoja sprovela je **Anketu o etici i integritetu** u periodu od 05.05. do 12.05.2025. godine, sa ciljem unapređenja organizacione kulture, profesionalne etike i integriteta zaposlenih.

Anketa je imala za cilj da prikupi stavove zaposlenih o vrijednostima koje se promovišu u Ministarstvu, primjeni etičkih principa u radu, poznavanju procedura za prijavu nepravilnosti, zadovoljstvu radnim uslovima, kao i o eventualnom prisustvu mobinga i drugih nepravilnosti.

U anketi je učestvovalo 84 zaposlenih, a učešće je bilo anonimno. Rezultati pokazuju da većina ispitanika prepoznaje značaj profesionalne etike, timskog rada i postojanja institucionalnih mehanizama za očuvanje integriteta.

Istovremeno, identifikovane su određene oblasti za unapređenje, na osnovu čega su predložene konkretne mjere za 2025. godinu, uključujući dodatne edukacije i jačanje internih procedura, radi daljeg razvoja organizacione kulture zasnovane na odgovornosti, profesionalnosti i međusobnom poštovanju.

Obuka "Etika i integritet"

Kancelarija za integritet Ministarstva ekonomskog razvoja u saradnji sa Upravom za ljudske resurse je organizovala obuka na temu etike i integriteta za službenike Direkcije za tržišnu inspekciju i Direktorata za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar.

Ciljevi obuke su jasno definisani kako bi se obuhvatila ključna pitanja etičkog ponašanja i integriteta u svakodnevnom poslovnim aktivnostima.

Obuka je organizovana u dva termina (30. maj i 11. jun), na kojoj je ukupno učestvovalo 33 polaznika. Na obuci su uzeli učešće i službenici Kancelarije za integritet, koji su u kratkim crtama predstavili ključne aktivnosti Kancelarije, kao što su: izrada i sprovođenje Plana integriteta, prevencija sukoba interesa, prijem, obrada prijava i zaštita prijavlivača (zviždača), praćenje poštovanja etičkog kodeksa i dr.

Uspješnost obuke

Obuka je realizovana uz visok nivo angažovanosti i aktivno učešće polaznika.

Uspješnost obuke ocijenjena je kroz kvalitet i relevantnost sadržaja, koji su polaznici prepoznali kao korisne i primjenjive u svakodnevnom radu, kao i kroz njihovu aktivnu participaciju u radionicama i

diskusijama. Posebno je istaknuta praktična dimenzija obuke, jer su učesnici kroz simulacije i studije slučaja uspješno demonstrirali sposobnost prepoznavanja i rješavanja etičkih dilema u radnom okruženju.

Obuka je postigla visok nivo uspjeha i omogućila polaznicima da steknu važno znanje i vještine koje će doprinjeti očuvanju visokih etičkih standarda u radu tržišnih inspektora i službenika u Direkciji za tržišnu inspekciju i Direktoratu za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i radio spektar.

Saradnja sa Agencijom za sprečavanje korupcije (ASK)

Kancelarija za integritet Ministarstva ekonomskog razvoja ostvaruje kontinuiranu i institucionalno utemeljenu saradnju sa Agencijom za sprečavanje korupcije, u skladu sa obavezama propisanim Zakonom o sprečavanju korupcije i internim aktima Ministarstva.

Saradnja se zasniva na principima zakonitosti, transparentnosti, odgovornosti i pravovremenog izvještavanja, sa ciljem jačanja integriteta, unapređenja sistema prevencije korupcije i dosljedne primjene antikorupcijskih standarda u radu Ministarstva.

U izvještajnom periodu Ministarstvo je, u zakonom propisanim rokovima, Agenciji dostavilo sljedeće izvještaje:

- Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2024. godinu, br. 12-102/25-1685;
- Izvještaj o primljenim sponzorstvima i donacijama u Ministarstvu ekonomskog razvoja za 2024. godinu, br. 12-102/25-1219/1;
- Izvještaj o primljenim poklonima javnih funkcionera u Ministarstvu ekonomskog razvoja za 2024. godinu, br. 12-102/25-1220/1.

Dostavljanje navedenih izvještaja potvrđuje opredijeljenost Ministarstva ka transparentnom i odgovornom upravljanju, kao i proaktivnom pristupu u ispunjavanju obaveza u oblasti sprečavanja korupcije i jačanja integriteta javne uprave.

OSTALE AKTIVNOSTI

Komisije za sprovođenje Programa za unapređenje konkurentnosti privrede 2025

Savjetnik iz Kancelarije za integritet aktivno je učestvovao u radu komisija obrazovanih na nivou Ministarstva, čime je obezbijedena dodatna kontrolna i savjetodavna komponenta u realizaciji programskih aktivnosti, posebno u dijelu transparentnosti, zakonitosti i namjenskog trošenja budžetskih sredstava.

U okviru Komisije za sprovođenje monitoringa u okviru programskih linija za unapređenje konkurentnosti privrede, savjetnik je dao doprinos kroz neposredno učešće u terenskim kontrolama, analizi dokumentacije i izradi izvještaja o realizaciji dodijeljenih subvencija.

U okviru **Programske linije za podršku ženskom preduzetništvu**, realizovan je monitoring kod 39 preduzeća, neposrednim uvidom na lokacijama poslovnih objekata širom Crne Gore. Aktivnosti su obuhvatile provjeru namjenskog utroška sredstava, kontrolu realizacije ugovornih obaveza i sačinjavanje pojedinačnih izvještaja za svakog korisnika subvencije.

Takođe, u okviru **Programske linije za unapređenje kapaciteta za proizvodnju medicinske opreme**, sproveden je monitoring u četiri preduzeća, uz detaljnu analizu ispunjenosti ugovornih obaveza i verifikaciju realizovanih investicija.

Učešćem u radu navedenih komisija, Kancelarija za integritet doprinijela je jačanju sistema unutrašnjih kontrola, prevenciji nepravilnosti i unapređenju transparentnosti u sprovođenju programskih mjera podrške privredi, pružajući istovremeno stručnu podršku drugim organizacionim jedinicama u oblasti odgovornog i zakonitog postupanja.

Komisija za praćenje sprovođenja i izvještavanje o Strategiji za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022-2027

Savjetnik iz Kancelarije učestvuje u radu Komisije za praćenje sprovođenja i izvještavanje o Strategiji za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2022–2027, redovno prisustvuju sastancima i aktivno doprinose razmatranju i realizaciji planiranih mjera kroz:

- **Mentorsku/stručnu pomoć** - U okviru nefinansijske podrške Programom za razvoj konkurentnosti obezbijeden je mentoring u trajanju od 25 sati obaveznog besplatnog mentorskog rada sa vlasnikom/odgovornim licem za **5 (pet) preduzeća**, čiju vlasničku strukturu čini **žena sa invaliditetom (min. 51 %)**, sa ciljem dijagnostifikovanja trenutne situacije u preduzeću i predlaganja mjera i aktivnosti za unapređenje poslovanja.
- **Finasijsku pomoć** posredstvom Programa za unapređenje konkurentnosti za 2025. godinu - Shodno pravilima Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025. godinu, komisija za odlučivanje je odobrila subvencije za **6 (šest) preduzeća** čiju vlasničku strukturu čini osoba sa invaliditetom.

Komslija za sprovođenje preporuka Komiteta Ujedinjenih nacija za prava lica sa invaliditetom 2026 – 2030. godine

Savjetnik iz Kancelarije za integritet Ministarstva ekonomskog razvoja aktivno učestvuje u radu Komisije za sprovođenje preporuka Komiteta Ujedinjenih nacija za prava lica sa invaliditetom. Poseban fokus Ministarstva je uključivanje žena, mladih i ranjivih grupa u razvoj poslovanja. Kroz specijalizovane programe, subvencije i mentorsku podršku, stvaraju se povoljni uslovi za njihov formalni ulazak u preduzetništvo i industrijske sektore, što doprinosi inovacijama, efikasnosti, konkurentnosti privrede, ravnoteži na tržištu rada i smanjenju nezaposlenosti.

Registar rizika Ministarstva ekonomskog razvoja 2025

Kancelarija za integritet aktivno je učestvovala u izradi Registra rizika Ministarstva ekonomskog razvoja. Njen doprinos je posebno značajan sa aspekta integriteta i usklađenosti sa zakonodavstvom, kroz identifikaciju rizika, procjenu uticaja i vjerovatnoće pojave rizika, predlaganje postojećih i dodatnih kontrola, savjetodavnu podršku i promovisanje kulture integriteta i odgovornosti, čime je Registar rizika postao praktičan alat za prevenciju i upravljanje potencijalnim nepravilnostima.

Izrada Registra rizika omogućava sistematsko prepoznavanje i upravljanje rizicima koji mogu ugroziti integritet Ministarstva. Aktivno uključivanje Kancelarije za integritet osigurava da svi procesi budu transparentni, odgovorni i u skladu sa zakonodavstvom.

OBUKE, RADIONICE, SEMINARI, SASTANCI I KONFERENCIJE

U izvještajnom periodu, službenici Kancelarije za integritet aktivno su učestvovali na brojnim obukama, seminarima, radionicama, sastancima i konferencijama, među kojima su:

- **Okrugli sto:** Nacrt Zakona o sprječavanju korupcije, Centar za monitoring i istraživanje (CeMI), 03.06.2025.
- **Etika i integritet**, Uprava za ljudske resurse, 06.10.2025.
- **Uloga menadžera integriteta**, Uprava za ljudske resurse, 07.10.2025.
- **Vještine menadžera integriteta**, Uprava za ljudske resurse, 13.10.2025.
- **Antikorupcijski propisi**, Uprava za ljudske resurse, 14.10.2025.
- **Analiza propisa i rizici od korupcije**, Uprava za ljudske resurse, 20.10.2025.
- **Postupanje po prijavama zviždača**, Uprava za ljudske resurse, 21.10.2025.
- **Sukob interesa**, Uprava za ljudske resurse, 03.11.2025.
- **Procjena i upravljanje rizicima**, Uprava za ljudske resurse, 04 i 05.11.2025.
- **Procjena primjene antikorupcijskih mjera**, 17.11.2025.
- **Uloga i ovlaštenja ovlašćenih lica za postupanje po prijavama zviždača**, Agencija za sprječavanje korupcije (ASK), 12–13.06.2025.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja donešen u oktobru 2025. godine, oblast Kancelarije za integritet preuzima Kancelarija za pravne i kadrovske poslove.

9. Služba za finansijsko-računovodstvene poslove i javne nabavke

U Službi za finansijsko-računovodstvene poslove i javne nabavke obavljaju se poslovi koji se odnose na: izradu i realizaciju Budžeta Ministarstva; izradu finansijskog plana; pripremanje periodičnih izvještaja o ostvarenju budžeta; blagovremeno i namjensko korišćenje sredstava za namjene predviđene Budžetom i finansijskim planom; vođenje poslovnih knjiga, periodičnih obračuna i završnih računa, izradu finansijskih iskaza i dostavljanje podataka trezoru; provjera finansijske dokumentacije (ugovora, računa, obračuna i dr.); kreiranje zahtjeva za plaćanje ugovorenih obaveza; dostavljanje izvještaja o izvršenim transakcijama; saradnju sa Ministarstvom finansija; kontakt sa poslovnim bankama; pripremu obračunskih lista za obračun zarada i drugih primanja Ministarstva; obavljanje knjigovodstveno-računovodstvenih poslova, praćenje finansijskog poslovanja Ministarstva; blagajničko poslovanje; vođenje evidencija putnih naloga i njihovog knjiženja; pripremu Plana javnih nabavki i dostavljanja nadležnim organima; sprovođenje postupaka javnih nabavki propisanih zakonom; vođenje evidencije javnih nabavki; sačinjavanje izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki; poslove u vezi sa realizacijom postupaka javnih nabavki; praćenje tendera i ukupne potrošnje; praćenje i kontrolu finansijske realizacije ugovora zaključenih u postupku javnih nabavki i druge finansijsko-računovodstvene poslove; obavljanje i drugih poslova iz djelokruga rada Službe u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Kancelarija za finansijsko-računovodstvene poslove

U Kancelariji za finansijsko-računovodstvene poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na: izradu i realizaciju Budžeta Ministarstva; izradu finansijskog plana; pripremanje periodičnih izvještaja o ostvarenju budžeta; blagovremeno i namjensko korišćenje sredstava za namjene predviđene Budžetom i finansijskim planom; vođenje poslovnih knjiga, periodičnih obračuna i završnih računa, izradu finansijskih iskaza i dostavljanje podataka trezoru; provjera finansijske dokumentacije (ugovora, računa, obračuna i dr.); kreiranje zahtjeva za plaćanje ugovorenih obaveza; vođenje registra izvršenih plaćanja; dostavljanje izvještaja o izvršenim transakcijama; saradnju sa Ministarstvom finansija; kontakt sa poslovnim bankama; pripremu obračunskih lista za obračun zarada i drugih primanja Ministarstva; obavljanje knjigovodstveno-računovodstvenih poslova, praćenje finansijskog poslovanja Ministarstva; blagajničko poslovanje; vođenje evidencija putnih naloga i obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Kancelarije.

U okviru Kancelarije za finansijsko-računovodstvene poslove, u izvještajnom periodu pripremljeni i dostavljeni su finansijski izvještaji budžeta za I, II i III kvartal 2025. godine, godišnji izvještaji za 2024. godinu, kao i ostali izvještaji iz nadležnosti Kancelarije. U izvještajnom periodu redovno su vršena plaćanja pristiglih obaveza, pripremane odluke o plaćanju obaveza, ažurirani registri zahtjeva za plaćanje i knjiženi računi glavne knjige, pripremani i objedinjavani mjesečni podaci za obračun zarada, kao i ostale interne evidencije. Kancelarija za finansijsko-računovodstvene poslove stara se o izvršenju budžeta ministarstva, praćenju utroška finansijskih sredstava koja su godišnjim zakonom o budžetu odobrena za rad.

Plan budžeta

Zakonom o budžetu za 2025. godinu potrošačkoj jedinici Ministarstva ekonomskog razvoja, odobren je ukupan iznos sredstava od 13.901.564,64 eura. Tekući budžet na kraju izvještajnog perioda, nakon preusmjeravanja sredstava, iznosio je 13.919.232,91 euro.

Navedeni iznos sredstava raspodijeljen je u okviru pet programa, i to:

- Trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine i unaprijeđenje poslovnog ambijenta sa budžetom od 5.050.267,46 eura
- Industrijski razvoj i zanatstvo sa budžetom od 2.690.576,57 eura
- Podsticanje investicija i unapređenje konkurentnosti sa budžetom od 3.826.570,52 eura
- Elektronske komunikacije i poštanska djelatnost sa budžetom od 1.185.745,19 eura
- Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva ekonomskog razvoja sa budžetom od 1.166.073,17 eura.

Izvršenje budžeta

U 2025. godini, utrošeno je ukupno 11.844.269,05 eura što čini 85,09% tekućeg budžeta. Potrošnja po programima:

- U okviru programa Trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine i unaprijeđenje poslovnog ambijenta, kome je opredijeljen iznos od 5.050.267,46 eura, u izvještajnom periodu potrošnja je iznosila 4.543.936,78 eura što čini 89,97% tekućeg budžeta programa. U sklopu programa su dva potprograma sa ukupno 11 aktivnosti, i to:
  - Potprogram Spoljna trgovina i ekonomski odnosi sa inostranstvom u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti pregovaranja, zaključivanja i implementacije međunarodnih sporazuma; sprovođenje upravnih postupaka u oblasti spoljnotrgovinskog prometa; upravljanje i nadzor nad obavljenim poslovima spoljne trgovine kontrolisanom robom; praćenje sprovođenja aktivnosti u djelu slobode prekograničnog pružanja usluga; međunarodne promocije i predstavljanje države na sajmovima i izložbama u inostranstvu; kao i koordinacija rada pregovaračke strukture iz nadležnosti ministarstva, ispunjavanje obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i planiranje IPA projekata.
  - Potprogram Unutrašnja trgovina i zaštita intelektualne svojine u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti izrade normative u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača, konkurencije i infrastrukture kvaliteta; upravni postupci u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača i infrastrukture kvaliteta; međunarodna saradnja u oblasti intelektualne svojine; razvoj zaštite potrošača; kao i poslovi iz nadležnosti tržišne inspekcije.
- U okviru programa Industrijski razvoj i zanatstvo, kome je opredijeljen iznos od 2.690.576,57 eura, u izvještajnom periodu potrošnja je iznosila 2.516.078,03 eura što čini 93,51% tekućeg budžeta programa. U sklopu programa su dva potprograma sa ukupno 6 aktivnosti, i to:
  - Potprogram Unaprijeđenje i implementacija strateškog okvira za efikasniji industrijski razvoj u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti monitoringa i implementacije Industrijske politike Crne Gore 2024-2028;

implementacija projekta Unapređenje konkurentnosti privrede u Crnoj Gori i implementacija UNIDO Programskog okvira za Crnu Goru.

- Potprogram Unaprjeđenje i implementacija programskog i zakonodavnog okvira za efikasniji razvoj industrije i zanatstva u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti unapređenja zanatske djelatnosti; normativnih poslova u oblastima razvoja industrije i zanatstva; kao i praćenje/monitoring arbitražnih postupaka.

- U okviru programa Podsticanje investicija i unapređenje konkurentnosti, kome je opredijeljen iznos od 3.826.570,52 eura, u izvještajnom periodu potrošnja je iznosila 3.425.707,92 eura što čini 89,52% tekućeg budžeta programa. U sklopu programa su tri potprograma sa ukupno 5 aktivnosti, i to:

- Potprogram Unapređenje poslovnog okruženja za razvoj preduzetništva u sklopu kojeg se realizuje aktivnost pripreme, donošenja, koordinacije i sprovođenja razvojnih politika u funkciji jačanja privrede.

- Potprogram Unapređenje konkurentnosti privrede u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti unapređenja konkurentnosti privrede kroz mjere finansijske i nefinansijske podrške, kroz sprovođenje programskih linija koje imaju za cilj podsticaj investicija, razvoj industrije i prerađivačko-proizvodnih kapaciteta; podsticaj digitalizacije i podsticaji za cirkularnu ekonomiju, kao i podrške za specifične grupe, tj. žene i mladi, kao i programi mentoringa i sprovođenje preduzetničkih ciklusa edukacije.

- Potprogram Upravljanje reputacijom države, komuniciranje nacionalnog brenda i marketing aktivnosti u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti proaktivne i koordinisane komunikacije vrijednosti nacionalnog brenda i priprema i sprovođenje, edukacija za relevantne subjekte u cilju unapređenja njihovih znanja i informisanosti o značaju nacionalnog brenda.

- U okviru programa Elektronske komunikacije i poštanska djelatnost, kome je opredijeljen iznos od 1.185.745,19 eura, u izvještajnom periodu potrošnja je iznosila 397.264,36 eura što čini 33,50% tekućeg budžeta programa. U sklopu programa su dva potprograma sa ukupno 2 aktivnosti, i to:

- Potprogram Elektronske komunikacije u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti uređenja i nadzora elektronskih komunikacija, poslovnog ambijenta u oblasti elektronskih komunikacija, unapređenje dostupnosti i povećanja kapaciteta mobilnih širokopoljasnih usluga.

- Potprogram Poštanska djelatnost u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti unapređenja i nadzora poštanske djelatnosti, kao i uređenje načina obavljanja univerzalne i drugih poštanskih usluga.

- U okviru programa Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva ekonomskog razvoja, kome je opredijeljen iznos od 1.166.073,17 eura, u izvještajnom periodu potrošnja je iznosila 961.281,96 euro što čini 82,44% tekućeg budžeta programa. U sklopu programa je jedan potprogram sa ukupno 3 aktivnosti, i to:

- Potprogram Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekonomskog razvoja u sklopu kojeg se realizuju aktivnosti koje se odnose na upravljanje i administraciju ministarstva u cilju ostvarivanja vidljivih rezultata u kontinuiranom radu; razvoj i unaprjeđenje informacionog sistema i povećanje stepena informacione sigurnosti; kao i upravljanje objedinjenim javnim nabavkama ministarstva.

Kancelarija za javne nabavke

U Kancelariji za javne nabavke obavljaju se poslovi koji se odnose na: izradu Plana javnih nabavki i sprovođenje postupaka javne nabavke; sprovođenje jednostavnih nabavki; kontrolu finansijske realizacije ugovora zaključenih u postupku javnih nabavki; pripremu stručne osnove za izradu internih akata iz djelokruga rada Kancelarije; praćenje propisa iz oblasti javnih nabavki; davanje uputstva organizacionim jedinicama ministarstva u vezi sa javnim nabavkama; pripremu analize, informacija i izvještaja iz djelokruga kancelarije, pripremu izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki za potrebe Ministarstva; vođenje evidencije javnih nabavki za potrebe Ministarstva; praćenje faktura i dinamiku trošenja sredstava u skladu sa zaključenim ugovorima po sprovedenim postupcima javnih, jednostavnih i centralizovanih nabavki; pripremu informacija iz oblasti javnih nabavki za potrebe Ministarstva; saradnju sa Upravom za katastar i državnom imovinom u vezi centralizovanih javnih nabavki, pripremu polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o sprovednim postupcima javnih i jednostavnih nabavki; prijem zahtjeva, poručivanje i distribuciju kancelarijskog materijala organizacionim jedinicama i vođenje evidencije o potrošnji kancelarijskog materijala u skladu sa zaključenim ugovorima, i obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Kancelarije.

U skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama („Službeni list Crne Gore“, br.74/19, 3/23, 11/23 i 84/24) i Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br.016/23, 020/23, 036/23, 114/23, 049/24 i 114/24), Ministarstvo ekonomskog razvoja donijelo je, u zakonski predviđenom roku, Plan javnih nabavki za 2025. godinu kojim su definisana 2 postupka jednostavnih nabavki.

Izmjenom broj 1 Plana javnih nabavki definisano je 40 postupaka od čega je jednostavnih nabavki 35, dok je broj otvorenih postupaka (5). Izmjenom broj 2 Plana javnih nabavki povećan je broj jednostavnih nabavki na 38, dok je broj otvorenih postupaka smanjen na (3).

Putem CEJN-a sprovedena su 3 otvorena postupka, koja su uspješno završena. Takođe, putem CEJN-a sprovedeno je 17 postupaka jednostavnih nabavki, dok su ostale jednostavne nabavke (ispod 8.000,00 eura) sprovedene direktnim prihvatanjem profakture/predračuna ili ugovora od strane određenih ponuđača u zavisnosti od vrste predmeta i vrijednosti nabavke.

U skladu sa članom 27 stav 4 i 5 Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvo je u zakonom predviđenom roku podnijelo sljedeće izvještaje: Polugodišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama; Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za period od 01. januar do 30. jun 2025. godine; Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama; kao i Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, za period 01. januar do 31. decembar 2025. godine. Osim toga, izrađene su Metodologija analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki i Evidencija sukoba interesa, odnosno kršenje antikorupcijskog pravila za 2025. godinu.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je u skladu sa Uredbom o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki, blagovremeno dostavilo nadležnom organu za centralizovane javne nabavke, koji u ime državnih organa i organa državne uprave sprovodi iste - Upravi za državnu imovinu, Plan potreba za centralizovanim javnim nabavkama. Ministarstvo ekonomskog razvoja je za 2025. godinu, u skladu sa iznosima sredstava koja su odobrena za objedinjene javne nabavke Zakonom o budžetu za 2025. godinu, kao i tehničke specifikacije i sve neophodne informacije za sprovođenje postupaka centralizovanih javnih nabavki (za nabavke: kancelarijski materijal, gorivo i motorna ulja, kancelarijski namještaj, osiguranje imovine – pokretne i nepokretne kojom raspolaže Ministarstvo ekonomskog razvoja, osiguranje državnih službenika i namještenika) u roku dostavilo Plan Upravi za državnu imovinu i iste sprovelo.

U izvještajnom periodu, službenik za javne nabavke Ministarstva ekonomskog razvoja pohađao je obuke po programu Uprave za ljudske resurse, kao i obuke organizovane od strane drugih institucija, na temu: "Javne nabavke" i "Elektronski sistem javnih nabavki".

10. Služba za informacione tehnologije

U Službi za informacione tehnologije obavljaju se poslovi koji se odnose na primjenu informaciono komunikacionih tehnologija u procesu rada Ministarstva ekonomskog razvoja i pružanje informatičke podrške; planiranje i predlaganje razvoja informacionog sistema Ministarstva; instalacija, konfiguracija i administracija komunikacione i mrežne infrastrukture, kao i mrežne i računarske opreme; instaliranje, ažuriranje i administracija sistemskog i aplikativnog softvera, kao i administriranje veb platformi koje su u nadležnosti Ministarstva; administracija i održavanje serverske infrastrukture, kreiranje virtuelnih mašina za pokretanje lokalnih aplikacija za potrebe Ministarstva, predlaganje i preduzimanje mjera za povećanje efikasnosti i efektivnosti informacionog sistema, u saradnji sa nadležnim ministarstvom; preduzimanje mjera i uspostavljanje procedura za zaštitu podataka i povećanje bezbjednosti informacionog sistema, dokumentovanje promjena na konfiguraciji sistema Ministarstva i izradu sigurnosne kopije; oporavak sistema u slučaju potrebe, kao i sprovođenje međunarodnih standarda za upravljanje bezbjednosti informacionog sistema; obezbjeđivanje svih potrebnih ICT preduslova za sprovođenje projekata iz oblasti digitalizacije, u saradnji sa nadležnim ministarstvom; upravljanje i koordiniranje projektima koji sadrže komponente informaciono-komunikacionih tehnologija i digitalizacije; učestvovanje u planiranju i predlaganje nabavke informaciono-komunikacione opreme, serverske opreme i informacionih sistema: vođenje evidencije raspodjele i korišćenja računarske opreme, potrošnog informatičkog materijala i rezervnih djelova; staranje o korišćenju računara, implementacija i testiranje softvera koji se koriste u Ministarstvu; nadzor nad primjenom licenciranog softvera, nabavku i implementaciju informaciono-komunikacionih tehnologija, kao i kontinuirano praćenje i primjenu novih tehnologija i rješenja u cilju povećanja kvaliteta rada: obavljanje ispitivanja i izdavanja rešeršnih izvještaja; obavljanje poslova povezivanja nacionalnog informacionog sistema sa svjetskom mrežom informacionog sistema (WIPOnet); saradnja

sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu (WIPO), Evropskom patentnom organizacijom (EPO) i Zavodom za intelektualnu svojinu Evropske unije (EUIPO); vršenje informatičkih, dokumentacionih, stručno-operativnih i operativno-tehničkih poslova koji se odnose na reprografsku i mikrografsku obradu dokumenata Ministarstva koji se publikuju; obavljanje i drugih poslova iz djelokruga Službe.

Služba za informacione tehnologije Ministarstva ekonomskog razvoja tokom prethodnog perioda realizovala je niz aktivnosti i projekata usmjerenih na unapređenje informacionih sistema, digitalizaciju procesa i jačanje bezbjednosnih standarda. U okviru svojih nadležnosti, služba je pružila kontinuiranu podršku korisnicima i sprovela ključne projekte koji doprinose efikasnosti rada i usklađenosti sa međunarodnim standardima i zahtjevima pregovaračkih poglavlja.

Služba za informacione tehnologije Ministarstva ekonomskog razvoja tokom prethodnog perioda realizovala je niz aktivnosti i projekata usmjerenih na unapređenje informacionih sistema, digitalizaciju procesa i jačanje bezbjednosnih standarda. U okviru svojih nadležnosti, služba je pružila kontinuiranu podršku korisnicima i sprovela ključne projekte koji doprinose efikasnosti rada i usklađenosti sa međunarodnim standardima i zahtjevima pregovaračkih poglavlja.

KLJUČNI REALIZOVANI PROJEKTI

- 1. Nacionalna pretraga registara žigova, industrijskog dizajna i patenata**
  - Realizovan je projekat uspostavljanja nacionalne pretrage registara žigova, industrijskog dizajna i patenata.
  - Ovaj projekat predstavlja jednu od ključnih aktivnosti za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 7 i doprinosi povećanju transparentnosti i dostupnosti podataka.
- 2. Nadogradnja informacionog sistema za Programe za razvoj konkurentnosti privrede i Programa za unapređenje zanatstva**
  - Implementirana je nadogradnja informacionog sistema sa ciljem unapređenja konkurentnosti privrede.
  - Kreirane su nove procedure za svaku programsku liniju, čime je dodatno povećan nivo digitalizacije procesa.
  - Služba je aktivno učestvovala u planiranju, realizaciji, evaluaciji i monitoringu programskih linija, uz pružanje 24/7 podrške korisnicima (kako aplikantima tako i zaposlenima iz Ministarstva) tokom trajanja programa.
- 3. Automatizacija provjere odgovornog lica u pravnom licu**
  - Potpisan je sporazum o saradnji sa Ministarstvom pravde i kreiran servis za automatizaciju procesa provjere odgovornog lica u pravnim licima iz Registra kaznene evidencije.
  - Servis je implementiran kroz **Government Service Bus (GSB)**, čime je dodatno unaprijeđena međusobna povezanost državnih registara.
- 4. Implementacija informacionog sistema "Stratlink"**
  - Uspješno je realizovan projekat implementacije informacionog sistema **Stratlink** za potrebe Odsjeka za režim spoljne trgovine kontrolisanom robom.
  - Sistem omogućava efikasnije upravljanje i kontrolu spoljnotrgovinskih procedura.

DODATNE AKTIVNOSTI

- **Sigurnosna i tehnička unapređenja**
  - Aktiviran je backup serverske infrastrukture putem aplikacije **Backup Exec** (dnevni inkremental i sedmični full backup).
  - Realizovane su nadogradnje performansi radnih stanica korisnika kako bi podržale nadogradnju na **Windows 11** i održale visok nivo sajber bezbjednosti.
- **Planirane aktivnosti za nadogradnju SAP sistema**
  - Započeti proces u 2024. godini kojim se aktivno učestvovalo u planiranju nadogradnje SAP sistema **biznis.gov.me** sa novim modulima **Helpdesk** i **AI Chatbox** i njihova tehnička implementacija je kompletirana je u 2025. godinu.
- **Unapređenje procedura i standardizacija**
  - Donijete su dvije interne procedure:
    1. Interna procedura o korisničkim nalogima službenika
    2. Interna procedura o postupanju sa ICT opremom
- **Migracija i podrška korisnicima**
  - Realizovana je migracija i podešavanje korisnika Direkcije za intelektualnu svojinu nakon fizičke selidbe u novi poslovni prostor.

- Preuzeti službenici iz bivše Uprave za inspekcijske poslove su uspješno integrisani u radni proces uz adaptaciju prema internim procedurama.
- **Aktivnosti međuresorne saradnje**
  - Aktivno učešće u radnoj grupi za migraciju starog i implementaciju novog eDMS i ESV informacionog sistema.
  - Aktivno učešće u Interresornoj komisiji za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama.
  - Aktivno učešće u operativnom timu za definisanje i praćenje realizacije plana digitalnih servisa.
- **Aktivnosti međunarodne saradnje**

Saradnja sa Evropskom patentnom organizacijom (EPO)

  - Dva predstavnika Kancelarije za informacione tehnologije učestvovala su na „**IT co-operation round tables**“, Minhén, 22-23 januar 2025. godine;
  - Dva predstavnika Kancelarije za informacione tehnologije učestvovala su na **TOSC97 „Technical and Operational Support Committee**“, Minhén, 29-30 maj 2025. godine;
  - Dva predstavnika Kancelarije za informacione tehnologije učestvovala su na **TOSC98 „Technical and Operational Support Committee**“, Minhén, 13-14 novembar 2025. godine.
- **Ostale aktivnosti**
  - Realizovana je zamjena dotrajale opreme sa 23 seta nove (kućište + monitor) u Direkciji za tržišnu inspekciju Podgorica.
  - Instalirana su i 2 centralizovana štampača čime je pojednostavljena nabavka tonera kao i ušteda za nabavku istih.
  - Realizovana je i zamjena dotrajale opreme sa 15 računara za ostale tržišne inspektore sa sjevernog i centralnog područja.
  - Realizovana je nadogradnja RAM memorije za 20 kućišta u Direkciji za intelektualnu svojinu
  - Realizovana je instalacija centralizovanog štampača za Kancelariju za finansijsko-računovodstvene poslove

Pored svih navedenih aktivnosti, tim iz Kancelarija za IT je zadužen za kreiranje i izmjene modula na portalu ministarstva, za kreiranje sadržaja na portalu e-uprave, na portalu otvorenih podataka, kao i na portalu elektronske sjednice Vlade. Takođe, članovi tima iz Kancelarije za informacione tehnologije su redovni članovi Komisija za popis pokretnih i nepokretnih stvari Ministarstva ekonomskog razvoja.

Izazovi:

- Podići svijest kolega o važnosti uključivanja IT-a na vrijeme (početne faze) u projektne zadatke koji se tiču nabavke informacionih sistema.
- Poteškoće zadržavanja zaposlenih zbog konkurentnije ponude (1 službenik na „pozajmici“ u drugoj instituciji).

Zaključak

Služba za informacione tehnologije Ministarstva ekonomskog razvoja uspješno je realizovala sve planirane aktivnosti i projekte u prethodnom periodu. Postignuti rezultati doprinose unapređenju digitalizacije, povećanju bezbjednosti i efikasnosti rada, te jačanju međuresorne saradnje. Dalji planovi obuhvataju nastavak unapređenja SAP sistema, kao i razvoj novih digitalnih servisa, uz kontinuiranu podršku korisnicima i povećanje bezbjednosnih standarda

REZIME IZVJEŠTAJA O RADU ZAVODA ZA METROLOGIJU ZA 2025. GODINU

UVOD

Izveštaj Zavoda za metrologiju za 2025. godinu daje pregled aktivnosti, rezultata i razvojnih procesa realizovanih u godini obilježavanja 150 godina od potpisivanja Metarske konvencije (1875–2025). Jubilej koji je obilježila globalna metrološka zajednica, snažno je istakao značaj međunarodne saradnje i uspostavljanja međusobnog povjerenja u mjerenja na svjetskom nivou, kao i istakao ključnu ulogu metrologije u proizvodnji, nauci i tehnologiji, zaštiti potrošača i efikasnom funkcionisanju tržišta, procesima digitalizacije, inovacija i održivog razvoja.

Kao punopravni član svih međunarodnih metroloških organizacija Zavod prati zahtjeve i ispunjava sve obaveze koje međunarodna zajednica postavlja pred Crnu Goru. U oblasti naučne metrologije, tokom 2025. godine, Zavod je kontinuirano pružao veliki broj usluga u oblasti kalibracije različitih vrsta mjerila, zatim je sprovodio održavanje i unapređenje nacionalnih etalona, te doprinosio proširenju svojih kompetencija na međunarodnom nivou. Zavod je povećao broj svojih kalibracionih i mjernih mogućnosti (CMC) upisanih u bazu podataka Međunarodnog biroa za tegove i mjere (BIPM), čime se kontinuirano potvrđuje pouzdanost rezultata mjerenja koje Zavod isporučuje svojim korisnicima.

U oblasti zakonske metrologije realizovan je broj zahtjeva za ovjeravanje na nivou prethodne godine, dok se neznatno povećao broj zahtjeva za vanredni pregled mjerila u upotrebi, utvrđivanje ispunjenosti uslova za davanje ovlašćenja za vršenje poslova za pripremu mjerila za ovjeravanje, kao i za pružanje stručne pomoći u oblasti metrologije. Ostvaren je visok stepen realizacije podnešenih zahtjeva, uz minimalan broj prenešenih predmeta. Uprkos nedovoljnom broju stručnog kadra, postignuta je zavidna blagovremenost u radu službenika, što se ogleda u opravdanom obimu ostvarenih časova prekovremenog rada.

Pored velikog broja realizovanih zahtjeva uvoznika predmeta od dragocjenih metala, u 2025. godini pažnja je posvećena usklađivanju sa evropskim zakonodavstvom, naročito kroz inoviranje stručnih osnova za izmjene i dopune Zakona o kontroli predmeta od dragocjenih metala.

U oblasti inspekcijuskog nadzora, realizovan je nešto manji broj nadzora u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica smanjenja broja službenika u Odjeljenju za metrološko-inspekcijuski nadzor.

Poseban fokus bio je na jačanju međunarodne metrološke saradnje (BIPM, EURAMET, OIML), kao i na razvoju kadrovskog potencijala kroz učešća u radnim tijelima metroloških organizacija čiji je Zavod član. Sveobuhvatan uvid u cjelokupno poslovanje Zavoda ostvaren je kroz sprovedene revizije nadležnih ministarstava, i to: Ministarstva javne uprave u oblasti revizije informacionih sistema, Ministarstva finansija u oblasti kontrole javnih nabavki i Ministarstva ekonomskog razvoja, koje je sprovело unutrašnju reviziju. Pored navedenog, tokom septembra 2025. godine Državna revizorska institucija otpočela je reviziju finansijskih izvještaja za prethodnu izvještajnu godinu.

Pored prevazilaženja kadrovskih izazova i intenzivnih napora da institucija održi korak sa izuzetno visokim zahtjevima koji dolaze sa tržišta, kao i obaveza u procesu pristupanja Evropskoj uniji, eksterne ocjene u svim segmentima poslovanja doprinijeće kontinuiranom razvoju institucije, jačanju odgovornosti, unapređenju internih procesa i povećanju spremnosti za suočavanje sa budućim izazovima u oblasti metrologije i kontrole predmeta od dragocjenih metala u Crnoj Gori i na međunarodnom nivou.

1. ORGANIZACIONA STRUKTURA ZAVODA ZA METROLOGIJU

Tokom 2025. godine u Zavodu za metrologiju je sprovedeno usklađivanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sa novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, bez povećanja broja izvršilaca. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za metrologiju br. 01-070/21-839 od 17. 6. 2021. godine, br. 01-070/23-462 od 16. 3. 2023. godine, br. 01-070/23-989/1 od 6. 7. 2023. godine, br. 01-070/24-1693 od 17. 10. 2024. godine i br. 01-070/25-2415 od 11. 12. 2025. godine, sistematizovana su radna mjesta za ukupno 56 izvršilaca, uključujući i starješinu Zavoda. Ukupan broj zaposlenih u Zavodu za metrologiju na dan 31. 12. 2025. godine iznosi 45.

Unutrašnje organizacione jedinice Zavoda su:

- Sektor za metrološku sljedivost i državne etalone:
  - Odsjek za naučnu metrologiju;
  - Odsjek za industrijsku metrologiju;
  - Odsjek za obezbjeđenje metrološke sljedivosti,
- Sektor za ovjeravanje mjerila:
  - Odsjek za mjerila u funkciji prometa roba i usluga i provjeru prethodno upakovanih proizvoda;

- Odsjek za mjerila u funkciji zaštite zdravlja ljudi i životinja i opšte bezbjednosti;
- Odsjek za mjerila u funkciji zaštite imovine, životne sredine i prirodnih resursa, zaštite na radu, zaštite od nezgoda i nadzora saobraćaja,
- Odjeljenje za dragocjene metale;
- Odjeljenje za međunarodnu saradnju;
- Odjeljenje za metrološko-inspekcijski nadzor;
- Služba za opšte poslove i finansije.

2. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U SEKTORU ZA METROLOŠKU SLJEDIVOST I DRŽAVNE ETALONE (SMSDE)

U okviru SMSDE razvija se i unapređuje djelatnost devet nacionalnih kalibracionih laboratorija: Laboratorija za masu, Laboratorija za dužinu, Laboratorija za temperaturu (u okviru koje je razvijena oblast koja se odnosi na relativnu vlažnost), Laboratorija za male zapremine, Laboratorija za velike zapremine, Laboratorija za pritisak, Laboratorija za električne veličine, Laboratorija za vrijeme i frekvenciju i Laboratorija za jonizujuća zračenja.

Jedan od najvažnih zadataka ovih laboratorija jeste obezbjeđenje metrološke sljedivosti, kao i ostvarivanje, čuvanje, održavanje i usavršavanje državnih etalona, što predstavlja aktivnosti od posebnog značaja za status metrološkog sistema Crne Gore.

Kalibracije mjerila i etalona, koje se obavljaju u SMSDE, omogućavaju vlasnicima mjernih instrumenata da dobiju pouzdane metrološke karakteristike opreme koju koriste u procesima proizvodnje, kontrole i ispitivanja. Korisnici usluga Zavoda za metrologiju su akreditovane i sertifikovane kompanije koje pružaju usluge ili su ovlašćene od strane države za pružanje određenih vrsta usluga, zatim proizvođači, prodavci, institucije nadležne za zaštitu zdravlja, bezbjednost, zaštitu na radu, zaštitu životne sredine, i slične oblasti. Broj izdatih uvjerenja o kalibraciji za eksterne korisnike u 2025. godini iznosi 1.290, što predstavlja **najveći broj** zabilježen od osnivanja Zavoda. Povećanje broja izdatih uvjerenja rezultat je kvalitetnog rada kalibracionih laboratorija, prihvaćenih ponuda Zavoda u tenderskim procedurama, sve veće pažnje subjekata prema redovnoj kalibraciji mjerila, kao i obaveza kalibracije mjerila kod rastućeg broja kompanija koje proizvode građevinski materijal.

U tabeli 1. navedeni su podaci o realizaciji zahtjeva za kalibraciju etalona i mjerila u 2025. godini, pri čemu je obuhvaćen i broj uvjerenja izdatih u toku 2025. godine, a koja se odnose na predmete prenešene iz 2024. godine.

Tabela 1. Podaci o realizaciji zahtjeva za kalibraciju etalona i mjerila u 2025. godini

Eksterno/Interno	Realizovano		U realizaciji		Uvjerenja		
	Broj zahtjeva	Količina mjerila/etalona [kom]	Broj zahtjeva	Količina mjerila/etalona [kom]	ATCG + CIPM MRA	ATCG	Bez logoa
Eksterno	298	1.504	10	144	482	747	61
Interno	52	388	2	2	82	104	2

Ukupan broj kalibriranih mjerila za **eksterne korisnike** u 2025. godini iznosi 1.504, što predstavlja **najveći broj** od osnivanja Zavoda.

Interne kalibracije su sastavni dio lanca metrološke sljedivosti u Crnoj Gori, a njihovim sprovođenjem ostvaruje se značajna finansijska ušteda, jer bi odsustvo sopstvenih kapaciteta uslovalo izdvajanje dodatnih budžetskih sredstava za kalibracije u inostranim laboratorijama. Najveći broj internih kalibracija sproveden je u oblasti termometrije, a u toku 2025. godine ukupno je realizovano 188 internih kalibracija.

Postupak ispitivanja i odobravanja tipa mjerila propisan je Pravilnikom o bližem postupku i načinu ispitivanja i odobravanja tipa mjerila („Sl. list CG“, br. 10/10, 61/17, 79/18 i 128/22), a ispunjenost propisanih tehničkih i metroloških zahtjeva za odobrenje tipa mjerila utvrđuje Zavod za metrologiju. Nakon sprovedenog postupka, kojim se potvrđuje da je ispitivani tip mjerila usklađen sa propisanim metrološkim zahtjevima i da je mjerilo podesno za upotrebu u određenom vremenskom periodu, Zavod za metrologiju izdaje uvjerenje o odobrenju tipa mjerila.

U toku 2025. godine, Zavod za metrologiju je izdao 28 uvjerenja o odobrenju tipa mjerila i 5 rješenja o dopuni uvjerenja o odobrenju tipa mjerila. Najviše uvjerenja o odobrenju tipa mjerila izdato je za mjerila zapremine.

Kao potvrdu kompetentnosti rada i dokaz sposobnosti kalibracionih laboratorija Zavod za metrologiju je od 2014. godine započeo proces **akreditacije** svojih kalibracionih laboratorija prema standardu MEST EN ISO/IEC 17025:2018: *Opšti zahtjevi za kompetentnost laboratorija za ispitivanje i laboratorija za*

etaloniranje, a trenutno je u okviru devet kalibracionih laboratorija razvijeno i akreditovano 60 metoda mjerenja. U toku 2025. godine nije organizovana nadzorna posjeta, s obzirom na to da su u toku 2024. godine od strane Akreditacionog tijela Crne Gore realizovane dvije nadzorne posjete, u februaru i novembru. Time je ispunjen uslov o broju nadzornih posjeta u jednom akreditacionom ciklusu. Početkom 2025. godine, u propisanom roku, otklonjene su neusaglašenosti utvrđene tokom posljednjeg nadzora, obavljenog u novembru 2024. godine. Nadzorna posjeta je predviđena za prvi kvartal 2026. godine, čime bi otpočeo novi, četvrti ciklus akreditacije kalibracionih laboratorija Zavoda za metrologiju. Kompletan obim akreditacije Zavoda za metrologiju dostupan je na linku:

http://www.akreditacija.me/SERTIFIKATI/Laboratorija_za_etaloniranje/Dodatak%20sertifikatu%20-%20Zavod%20za%20metrologiju%20%20Crne%20Gore.pdf

Najvažniji element preispitivanja rezultata kalibracija i obezbjeđenja povjerenja u kvalitet realizovanih mjerenja predstavlja učestvovanje nacionalnih kalibracionih laboratorija u **međulaboratorijskim poređenjima**, u kojima se objektivno ocjenjuje i prikazuje sposobnost laboratorija. U nastavku su navedene laboratorije Zavoda koje su učestvovala u međulaboratorijskim poređenjima ili za koje su u toku 2025. godine objavljeni rezultati poređenja: Laboratorija za male zapremine, Laboratorija za dužinu, Laboratorija za električne veličine, Laboratorija za pritisak, Laboratorija za vrijeme i frekvenciju, Laboratorija za masu. Treba napomenuti da je Laboratorija za temperaturu krajem 2025. godine otpočela bilateralno poređenje sa Mašinskim fakultetom Univerziteta Crne Gore u oblasti mjerenja temperature i relativne vlažnosti, što je od velikog značaja za jačanje metroloških kapaciteta na sekundarnom nivou unutar Crne Gore.

Kalibracione i mjerne mogućnosti (CMC) predstavljaju najbolje mjerne sposobnosti koje jedan nacionalni metrološki institut može prikazati u svakodnevnom radu, prilikom pružanja usluga korisnicima. Sve kalibracione i mjerne mogućnosti moraju biti podržane potpunom implementacijom sistema menadžmenta kvalitetom koji je odobren od strane EURAMET Tehničkog komiteta za kvalitet (EURAMET TC-Quality).

Zavod za metrologiju je u toku 2025. godine objavio **tri nove** najbolje mjerne i kalibracione mogućnosti, i to sve tri iz oblasti zapremine. Dva CMC objavljena su u svrhu poboljšavanja ranije objavljenih CMC (mikropipete u opsegu od 0,2 µL do 10000 µL i etalonske posude od 2 L do 1000 L - gravimetrijska metoda), a jedan je novi - etalonske posude od 5 L do 1000 L - volumetrijska metoda.

U bazi podataka KCDB BIPM-a trenutno su objavljene 34 CMC-a.

Laboratorije Zavoda za metrologiju bilježe kontinuirani napredak u opremljenosti, stručnosti osoblja i tehničkim kapacitetima. U 2025. godini izvršen je konačan prijem opreme iz programa IPA 2020 u vrijednosti od 498.900,00 €. Povećan je broj kalibracija i broj novih korisnika, unaprijeđene su tehničke procedure i puštena u rad savremena oprema, dok se u narednom periodu, uz pomoć nabavljene opreme, očekuje i uspostavljanje novih ispitnih i kalibracionih metoda.

3. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U Sektoru za OVJERAVANJE MJERILA (SZOM)

U toku 2025. godine službenici SZOM postupali su po zahtjevima korisnika usluga koji su se odnosili na prvo, redovno i vanredno ovjeravanje zakonskih mjerila, vanredni pregled mjerila u upotrebi, utvrđivanje ispunjenosti uslova za davanje ovlaštenja za vršenje poslova za pripremu mjerila za ovjeravanje, pružanje stručne pomoći u oblasti metrologije, kao i davanje stručnog mišljenja za ovlašćivanje lica za obavljanje poslova u oblasti metrologije.

U SZOM, u 2025. godini realizovano je **1.479 upravnih postupaka** - eksternih zahtjeva za ovjeravanje, zatim 6 internih zahtjeva za ovjeravanje, 2 zahtjeva za vanredni pregled mjerila u upotrebi, 4 zahtjeva za pružanje stručne pomoći i 5 zahtjeva za utvrđivanje ispunjenosti uslova za ovlašćenje pravnih lica za pripremu mjerila za ovjeravanje. Riješen je i 41 zahtjev prenešen iz 2024. godine.

Ukupno je primljeno **1.496** zahtjeva, od čega je 30 eksternih zahtjeva prenešeno u 2026. godinu, što odgovara stepenu realizacije zahtjeva od **98%**. Postupcima ovjeravanja u 2025. godini obuhvaćeno je ukupno 56.125 mjerila, od čega je **ovjereno 56.034 mjerila**, dok je 91 mjerilo odbijeno zbog neispunjavanja propisanih zahtjeva.

Na zahtjev podnosioca zahtjeva, izdato je 3.379 uvjerenja o ovjeravanju, što predstavlja povećanje od 5,7% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2025. godini, pored godišnjih žigova za utiskivanje na olovnu plombu, utrošeno je 7.229 godišnjih žigova u obliku naljepnice sa mjesečnom podjelom, 18.647 godišnjih žigova u obliku naljepnice bez mjesečne podjele, kao i 1.792 zaštitna žiga u obliku naljepnice.

Analiza podataka o ovjerenim mjerilima za period 2023–2025. pokazuje da je, u odnosu na 2024. godinu, zabilježeno smanjenje broja pregledanih brojala električne energije za 80%, dok je broj pregledanih vodomjera porastao za 15,7%. **Povećanje broja podnešenih mjerila na ovjeravanje** zabilježeno je kod vaga sa neautomatskim funkcionisanjem, sprava za mjerenje izdate količine tečnih goriva, mjerila koja se

koriste u funkciji zaštite na radu i zaštite od nezgoda, etilometara, mjerila brzine vozila i manometara za mjerenje pritiska u pneumaticima motornih vozila. Smanjenje od 13% zabilježeno je kod taksimetara. Krajem 2025. godine pripremljene su i prosljeđene Ministarstvu ekonomskog razvoja, na dalje postupanje, stručne osnove za donošenje Pravilnika o metrološkim zahtjevima za mjerila za mjerenje sile kočenja kod motornih vozila, kao i stručne osnove za donošenje Pravilnika o tehničkim i metrološkim uslovima i postupku ovlašćivanja lica za pripremu mjerila za kontrolu ispravnosti motornih vozila za ovjeravanje. U narednom periodu, u ovoj oblasti očekuje se povećanje broja podnešenih zahtjeva, kao rezultat intenziviranja aktivnosti u oblasti bezbjednosti saobraćaja i kontrole rada stanica za tehnički pregled motornih vozila.

4. REALIZOVANE AKTIVNOSTI U OBLASTI KONTROLE PREDMETA OD DRAGOCJENIH METALA (ODM)

Laboratorija za dragocene metale, uspostavljena u okviru ODM, razvija i unapređuje metode ispitivanja dragocjenih metala u cilju utvrđivanja vrste dragocjenog metala i sastava legure od koje je predmet napravljen i određivanja finoće dragocjenog metala.

Postupkom ispitivanja predmeta od dragocjenih metala utvrđuje se usaglašenost predmeta sa tehničkim zahtjevima regulative nakon čega se predmeti žigošu državnim žigom kojim se potvrđuje ispravnost u pogledu vrste dragocjenog metala i odgovarajućeg stepena finoće za 302750,21 g, odnosno 49.262 komada predmeta od zlata, srebra i platine. Posmatrajući masu ispitanih i žigosanih predmeta od dragocjenih metala u posljednje dvije godine, u 2025. godini je utvrđeno smanjenje mase žigosanih predmeta od oko 4,58%, kao i povećanje od oko 0,5% u pogledu žigosanih količina izraženih u komadima. U 2025. godini realizovano je ukupno **257** upravnih postupaka po zahtjevima za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala, a detaljniji podaci o vrsti dragocjenih metala i količinama žigosanih predmeta dati su u tabeli 2.

Tabela 2. Tabela prikaz žigosanih predmeta od dragocjenih metala u 2025. godini

Broj realizovanih zahtjeva	Vrsta dragocjenog metala	Žigosana količina izražena u komadima	Žigosana količina izražena u gramima
257	Zlato	14.723	73506,04
	Srebro	34.534	227907,17
	Platina	5	1337
UKUPNO		49.262	302750,21

Zavod za metrologiju je u 2025. godini, nakon sprovedenog postupka ispitivanja, u zamjenu za državni žig izdao **864 sertifikata** o ispravnosti predmeta od dragocjenih metala kada je procijenjeno da bi žigosanje dovelo do estetskog oštećenja predmeta, kao i ako je zbog tehničkih razloga bilo teško utisnuti državni žig. Od ukupnog broja izdatih sertifikata za predmete od zlata izdato je **852** sertifikata, za predmete od srebra izdato **7** sertifikata, a za predmete od platine **5** sertifikata.

Laboratorija za dragocene metale je tokom marta i aprila 2025. godine učestvovala u ispitivanju osposobljenosti službi za analizu dragocjenih metala tj. **Round Robin RR59** i **RR60**. Round Robin se koristi za utvrđivanje kompetentnosti laboratorija za ispitivanje predmeta od dragocjenih metala za određene metode ispitivanja i kontinuirano praćenje kompetentnosti pojedinačnih laboratorija učesnica programa ispitivanja osposobljenosti. U funkciji unapređenja rada ove laboratorije, u prethodnom periodu su realizovane nabavke opreme, a koja će omogućiti uspostavljanje novih metoda ispitivanja u skladu sa standardima koje ova oblast zahtijeva.

5. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ OBLASTI metrološko-inspekcijskog nadzora

Odjeljenje za metrološko-inspekcijski nadzor sprovodi nadzor nad primjenom Zakona o metrologiji („Sl. list CG“, br. 79/08 i 40/11), Zakona o kontroli predmeta od dragocjenih metala („Sl. list CG“, br. 40/10 i 40/11), Zakona o inspekcijskom nadzoru („Sl. list RCG“, br. 39/03 i „Sl. list CG“, br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16 i 84/24), kao i pratećim setom zakona i podzakonskih akata iz ovih oblasti.

5.1 Inspekcijski nadzor

U 2025. godini izvršeno je ukupno 1.135 **inspekcijska pregleda**, od čega se 1.040 odnosi na zakonska mjerila, a 95 na predmete od dragocjenih metala, u kojima je utvrđeno 145 nepravilnosti. Pad broja nadzora u izvještajnoj godini u odnosu na 2024. godinu iznosi 11,3%, a razlog je prelazak jednog službenika iz Odjeljenja za metrološko-inspekcijski nadzor u Sektor za ovjeravanje mjerila u martu 2025. godine. Uporedna analiza broja inspekcijskih pregleda u prethodne tri godine data je u tabeli 3.

Tabela 3. Usporedna analiza broja inspekcijskih pregleda u periodu 2023–2025. godine

	2023.	2024.	2025.
Inspekcijski pregledi	1.341	1.263	1.135
- Oblast zakonskih mjerila	1.198	1.151	1.040
- Oblast kontrole predmeta od dragocjenih metala	143	112	95
Nepravilnosti	133	110	145

Od ukupno 145 utvrđenih nepravilnosti, 129 se odnosi na oblast kontrole zakonskih mjerila (u koje su uključene i nepravilnosti iz oblasti zaštite potrošača koje su utvrđene u postupanju po žalbama potrošača), a 16 nepravilnosti u oblasti kontrole predmeta od dragocjenih metala. U oblasti kontrole bezbjednosti proizvoda nijesu utvrđene nepravilnosti.

U cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektori su u 9 slučajeva izrekli mjeru ukazivanja, pri čemu se sve odnose na oblast kontrole zakonskih mjerila. Donijeto je ukupno 136 rješenja, od kojih se 120 odnosi na oblast kontrole zakonskih mjerila, a 16 na oblast kontrole predmeta od dragocjenih metala.

Predstavnici Odjeljenja za metrološko-inspekcijski nadzor učestvovali su u više međunarodnih i bilateralnih **sastanaka** i **studijskih posjeta**, s ciljem jačanja saradnje i razvoja kapaciteta Zavoda za metrologiju. Ostvarena je saradnja sa institucijama iz Slovenije, uz inicijativu za uključivanje u buduće zajedničke projekte.

Podaci iz nadzora u 2025. godini, pored ostalih osnova, biće od značaja za planiranje i realizaciju aktivnosti Odjeljenja za metrološko-inspekcijski nadzor u narednom periodu. Rezultati su ostvareni uz smanjene ljudske resurse, usljed neplaniranog odlaska jednog inspektora početkom 2025. godine, ali su i pored toga postignuti značajni rezultati zahvaljujući intezivnijem radu i zalaganju ostalih inspektora.

6. REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ OBLASTI MEĐUNARODNE SARADNJE, OPŠTIH POSLOVA I FINANSIJA

6.1 Aktivnosti iz oblasti međunarodne saradnje

Predstavnici Zavoda prisustvovali su **međunarodnom obilježavanju Svjetskog dana metrologije** i obilježavanju 150 godina od potpisivanja Metarske konvencije, koja su u organizaciji BIPM-a održana u periodu od 20. do 22. maja 2025. godine u Parizu i Versaju. Učešće Zavoda za metrologiju na ovom značajnom međunarodnom događaju omogućilo je praćenje najnovijih dostignuća i izazova u metrologiji, afirmaciju Zavoda na međunarodnom nivou, kao i razmjenu iskustava i uspostavljanje saradnje sa ključnim institucijama iz oblasti metrologije.

Takođe, službenici Zavoda su prisustvovali i 19. Generalnoj skupštini EURAMET-a, koja je u periodu od 2. do 6. juna 2025. godine održana u Berlinu, a na kojoj su donešene ključne odluke i razmatrana su najznačajnija pitanja od značaja za dalji razvoj evropske metrologije.

Pored toga, Zavod je imao predstavnike na 60. sastanku Međunarodnog komiteta za zakonsku metrologiju (**CIML**) i 17. sastanku Međunarodne konferencije za zakonsku metrologiju (**OIML**), koji su održani u periodu od 13. do 15. oktobra 2025. godine u Parizu u Francuskoj. Crna Gora od 2023. godine, po osnovu punopravnog članstva u ovoj međunarodnoj organizaciji, ostvaruje pravo učešća u njenim radnim tijelima sa pravom glasa, a na Konferenciji je prvi put učestvovala kao punopravna članica sa pravom glasa.

Dana 16. 1. 2025. godine održana je *online sesija "2nd Capacity Building Coordination (CaBuCo) project information session"*, u organizaciji EURAMET-a. CaBuCo (*Capacity Building Coordination*) projekat je osmišljen da poboljša kapacitete nacionalnih metroloških instituta (NMI) i imenovanih tijela (DI) širom Evrope, čineći evropsku metrologiju jačom, efikasnijom i integrisanijom. Između ostalog, njegova svrha jeste da podrži manje razvijene zemlje u metrologiji kako bi se dostigla ravnoteža u kvalitetu usluga metrologije između svih država članica EURAMET-a. Zavod za metrologiju je izrazio interesovanje za učešće u ovom projektu, i to u instrumentu *Mentoring Scheme Award – MSA*. U decembru 2025. godine je pripremljena **prijava** za projekat *Cabuco mentoring scheme award* u saradnji sa Švajcarskim federalnim metrološkim institutom (METAS), u oblasti metrologije jonizujućih zračenja.

U toku 2025. godine, 2. i 3. decembra u Briselu je održan sastanak radne grupe za mjerne instrumente (WG MI), kome je prisustvovao pomoćnik direktorice – rukovodilac SMSDE, kao ipredstavnici nacionalnih metroloških institucija evropskih država. Sastanak je bio usmjeren na razmatranje aktuelnih pitanja u vezi sa primjenom i unapređenjem regulatornog okvira za mjerne instrumente u državama članicama i zemljama koje usklađuju svoje zakonodavstvo sa pravnom tekovinom Evropske unije.

U periodu od 17. do 19. juna 2025. godine, održan je 6. godišnji sastanak **WELMEC e.V. Komiteta** u Bratislavi. Sastanku je u ime Zavoda za metrologiju prisustvovao pomoćnik direktorice – rukovodilac SZOM, dok je načelnica ODM prisustvovala sastanku **Stalnog komiteta Bečke konvencije** koji je održan u Larnaki 9. i 10. oktobra 2025. godine.

Predstavnici Zavoda su učestvovali i u radu **tehničkih komiteta EURAMET-a i sastanaka** i to: EURAMET TC-Q, EURAMET TC-F, EURAMET Tehnički komitet za termometriju i subkomitet za vlagu, EURAMET Generalna skupština, 10. godišnji sastanak radne grupe za izgradnju kapaciteta (BoD WG CB) Evropskog udruženja nacionalnih metroloških instituta (EURAMET), EURAMET TC-L, EURAMET TC-M i EURAMET TC-IM.

U cilju unapređenja saradnje u **oblasti infrastrukture kvaliteta**, direktorica Zavoda za metrologiju prisustvovala je regionalnoj konferenciji “Osnaži. Integriši. Rasti.” (**Empower. Integrate. Grow.**) koja je 27. i 28. januara 2025. održana u Budvi. Cilj konferencije koju je organizovao GIZ Otvoreni regionalni fond za Jugoistočnu Evropu – Spoljna trgovina, bio je i zajednička analiza, saradnja i dijalog za unapređenja regionalne trgovine. Fokus konferencije bio je razgovor o primjeni i sprovođenju Plana rasta za Zapadni Balkan u jedinstveno tržište Evropske unije u periodu od 2024. do 2027. godine. Konferenciji su prisustvovali ministri i predstavnici više crnogorskih i regionalnih ministarstava, zvaničnici Evropske unije i Republike Njemačke, kao i brojni stručnjaci iz različitih oblasti privrede.

Osim toga, direktorica Zavoda je prisustvovala i događaju koji je organizovan povodom zvaničnog pokretanja **Single Market Academy (SMA)**, a regionalna inicijativa usmjerena na jačanje institucionalnih kapaciteta i praktičnih znanja u oblasti Jedinog tržišta Evropske unije. Akademija ima za cilj da podrži institucije Zapadnog Balkana u primjeni EU pravila i standarda, posebno u oblastima standardizacije, akreditacije, metrologije i nadzora tržišta. Pokretanje SMA predstavlja značajan korak ka jačanju regionalne saradnje i daljem približavanju EU jedinstvenom tržištu.

Što se tiče **obuka** službenika, održano ih je nekoliko, među kojima vrijedi istaći sljedeće iz oblasti digitalizacije i sistema kvaliteta: *Designing digital interoperability roadmaps in Montenegro* i Menadžer IMS za kvalitet, životnu sredinu, bezbjednost i zdravlje na radu (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001). Takođe, službenici su u kontinuitetu i tokom 2025. godine pratili obuke koje realizuje Uprava za ljudske resurse (mobing, vještačka inteligencija i sl.) kao i brojne obuke koje realizuje Privredna komora Crne Gore.

6.2 Aktivnosti u procesu pristupanja EU

Uz podršku Centra za strateško-pravno savjetovanje za Crnu Goru (PLAC), a u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja - Direkcijom za unutrašnje tržište i konkurenciju, službenici Zavoda za metrologiju su učestvovali u izradi tabela usklađenosti nacionalnih propisa koji transponiraju važeće direktive Evropske unije u oblasti metrologije, prethodno upakovanih proizvoda, boca kao mjernih posuda i aerosolnih raspršivača, u cilju dokazivanja dosljednog preuzimanja zakonodavstva Evropske unije i pripreme za njegovu potpunu primjenu.

Dvije nove regulative EU, (EU) 2019/1020 Regulativa o nadzoru tržišta i usklađenosti proizvoda, koja mijenja direktivu 2004/42/EZ i uredbe br. 765/2008 i 305/2011, i Regulativa (EU) 2019/515 o uzajamnom priznavanju robe koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici, obavezale su Zavod da izradi stručne osnove za izmjenu propisa u oblasti kontrole predmeta od dragocjenih metala, koje će uvesti načelo uzajamnog priznavanja.

Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli predmeta od dragocjenih metala, objavljen dana 3. decembra 2024. godine, bio je u procesu javne rasprave do 12. januara 2025. godine.

Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli predmeta od dragocjenih metala, propis koji preuzima klauzulu o uzajamnom priznavanju iz Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti, podniet je na usaglašavanje resornom ministarstvu u septembru 2025. godine i u narednom periodu se očekuje da će predlog zakona biti upućen na javnu raspravu i međuresorno usaglašavanje.

6.3 Sertifikacija sistema menadžmenta kvalitetom i unapređenje u oblasti upravljanja

Tokom 2025. godine u Zavodu za metrologiju su se sprovodile aktivnosti u cilju **unapređenja implementacije integrisanog sistema menadžmenta kvalitetom** koji pruža okvir za jedinstveno funkcionisanje procesa u svim organizacionim jedinicama Zavoda, u cilju ispunjenja normativnih zahtjeva, kao i zahtjeva korisnika usluga Zavoda.

Od marta 2021. godine, uspostavljen je i sistem menadžmenta kvalitetom koji obuhvata sve organizacione jedinice i osnovnu djelatnost Zavoda. Sertifikacionu provjeru obavlja međunarodno priznata organizacija, a sertifikatom se potvrđuje da je sistem menadžmenta kvalitetom Zavoda za metrologiju usaglašen sa

standardom MEST EN ISO 9001:2016 u oblastima kalibracije mjerila/etalona, ovjeravanja mjerila, kontrole predmeta od dragocjenih metala i odobrenja tipa mjerila.

Peta nadzorna posjeta integrisanog sistema menadžmenta kvalitetom u skladu sa standardom MEST EN ISO 9001:2016 obavljena je u martu 2025. godine. Glavni ocjenjivač sertifikacionog tijela nije utvrdio neusaglašenosti.

6.4 Saradnja sa institucijama u Crnoj Gori i inostranstvu

Zavod za metrologiju ostvaruje blisku saradnju sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, kao organom državne uprave nadležnim za oblast metrologije, prije svega sa Direkcijom za unutrašnje tržište i konkurenciju. Zavod saraduje i sa institucijama infrastrukture kvaliteta u Crnoj Gori, i to sa Institutom za standardizaciju Crne Gore (ISME), kao i sa Akreditacionim tijelom Crne Gore (ATCG). Kao i prethodnih godina, tokom 2025. godine Zavod za metrologiju je kontinuirano saradivao sa Ministarstvom unutrašnjih poslova (MUP), Upravom policije, Forenzičkim centrom, Privrednom komorom Crne Gore (PKCG), Institutom za javno zdravlje Crne Gore (IJZCG), Kliničkim centrom Crne Gore (KCCG), kao i drugim brojnim institucijama.

Od januara 2025. godine podaci Zavoda koji su od značaja za korisnike i građane nalaze se na Portalu otvorenih podataka - data.gov.me.

Zavod za metrologiju, u saradnji sa Elektrotehničkim i Mašinskim fakultetom Univerziteta Crne Gore (UCG), 20. maja 2025. godine, organizovao je svečani i stručni događaj pod sloganom „Mjerenja za sva vremena, za sve narode“, a povodom 150 godina od potpisivanja Metarske konvencije i u okviru obilježavanja Svjetskog dana metrologije. Skup je okupio predstavnike akademske zajednice, istraživače, studente, stručnjake iz infrastrukture kvaliteta, predstavnike državnih institucija i privrednog sektora, sa ciljem da se istakne značaj univerzalnih mjerenja za nauku, industriju i društvo u cjelini.

Potpisivanjem ugovora sa Mašinskim fakultetom Univerziteta Crne Gore, Zavod za metrologiju je otpočeo realizaciju dva bilateralna poređenja, jedno u oblasti kontaktne termometrije, a drugo u oblasti relativne vlažnosti, čiji će rezultati biti objavljeni u prvom kvartalu 2026. godine.

Sa Metalurško-tehnološkim fakultetom Univerziteta Crne Gore, potpisan je Ugovor o sprovođenju stručne prakse za studente završne godine osnovnih studija, a tokom 2025. godine ukupno pet studenata je stručnu praksu uspješno realizovalo. Takođe, realizovana je posjeta grupe studenata treće godine Mašinskog fakulteta, koji su u Zavodu obavili dio stručne prakse.

Krajem 2025. godine, razvijena je inicijativa za Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija u cilju unapređenja saradnje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA). Pažnja je posvećena Laboratoriji za jonizujuća zračenja, koja je uspostavljena s ciljem jačanja nacionalnih kapaciteta u oblasti metrologije jonizujućih zračenja.

Zaposlena u Laboratoriji za jonizujuća zračenja učestvovala je na XXXIII Simpozijumu Društva za zaštitu od zračenja Srbije i Crne Gore. Na ovom Simpozijumu predstavila je svoj naučni rad „Procjena perioda poluraspada radona ²²²Rn na osnovu kalibracionih mjerenja njegove koncentracije aktivnosti“, koji je objavljen u Zborniku radova Simpozijuma.

Zavod za metrologiju i Centar za strateško-pravno savjetovanje za Crnu Goru (**PLAC**), koji finansira Evropska unija, organizovali su radionicu pod nazivom „Princip uzajamnog priznavanja u EU“. Na radionici je bilo riječi o aspektima funkcionisanja jedinstvenog tržišta Evropske unije u kontekstu slobodne trgovine predmetima od dragocjenih metala.

U organizaciji Udruženja hrvatskih laboratorija – CROLAB, 2. oktobra 2025. godine održan je seminar pod nazivom „Rizici kod upravljanja ispitnom opremom“. Na seminaru je bilo riječi o zahtjevima za upravljanje ispitnom opremom u skladu sa standardima ISO/IEC 17025, ISO/IEC 15189 i ISO/IEC 17020, kao i primjeri dobre laboratorijske prakse koji su povezana sa procjenom rizika kod ispitne opreme.

6.5 Nabavka i kalibracija etalona i opreme Zavoda

U skladu sa Planom nabavki za 2025. godinu, planirana je i sprovedena tenderska procedura za nabavku opreme za potrebe obezbjeđenja i unapređenja metrološke sljedivosti. Tender je raspisan u oktobru 2025. godine. Procijenjena vrijednost jednostavne nabavke, bez uračunatog PDV-a, iznosi **24.999,17 €**, a namijenjena je za opremu Laboratorije za velike zapremine, Laboratorije za dragocjene metale, Laboratorije za pritisak, kao i Laboratorije za masu.

Takođe, u cilju obezbjeđenja metrološke sljedivosti, uspješno je sprovedena javna nabavka za usluge kalibracije državnih etalona iz oblasti vremena i frekvencije, električnih veličina, temperature, mase, dužine i električne snage, u iznosu od **18.191,50 €**, a sve u cilju obezbjeđenja metrološke sljedivosti.

Kako bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje institucije, a zbog izuzetno složene situacije sa smještajnim kapacitetima u kojoj se Zavod godinama nalazi, kao i nepostojanja bilo kakvog drugog povoljnijeg rješenja, zbog nemogućnosti preseljenja metrološke opreme koja ima veoma veliku vrijednost, Zavod uz prethodno

obezbjeđenje budžetskih sredstava za ovu namjenu kod Ministarstva finansija, zaključuje na godišnjem nivou ugovore o zakupu poslovnog prostora sa više zakupodavaca. Ukupno je za ovu namjenu u toku 2025. godine izdvojeno **150.716,78 €**.

6.6 Zapošljavanje novog osoblja

U protekloj godini nije bilo novih zapošljavanja. Zavod za metrologiju je u toku 2025. godine zaključio tri Sporazuma o trajnom raspoređivanju državnog službenika u drugi državni organ, dvije službenice su napustile instituciju, dok je jedan službenik otišao u starosnu penziju, što ukazuje da je **kadrovski deficit rizik najvišeg ranga** sa kojim se Zavod suočava.

U decembru je pokrenut predlog za prestanak mandata pomoćniku direktora – rukovodiocu SMSDE, kao i predlog za određivanje vršioca dužnosti pomoćnika direktora Zavoda za metrologiju u SMSDE. Predlog je upućen prema Ministarstvu ekonomskog razvoja na dalje postupanje. Tokom 2025. godine dobijena je saglasnost za raspisivanje oglasa za jedno radno mjesto u SZOM, a Zavod je pokrenuo proceduru popunjavanja ovog mjesta.

Zbog velikog broja zahtjeva u oblasti ovjeravanja mjerila, jedan službenik je preraspoređen iz Odjeljenja za metrološko-inspekcijski nadzor u Odsjek za mjerila u funkciji zaštite zdravlja ljudi i životinja i opšte bezbjednosti. Nedostatak kadrovskih kapaciteta posebno je izražen u segmentima međunarodnog priznavanja etalona, obezbjeđivanja sljedivosti mjerenja i sprovođenja kontrole zakonskih mjerila na teritoriji cijele države.

Predlog plana dopunjavanja kadrovskih kapaciteta, za potrebe zatvaranja pregovaračkog poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba, a u vezi sa Mjerilom 4 – Administrativni kapaciteti, izradila je ekspertkinja angažovana od strane Evropske unije u okviru jednog od mehanizama podrške u procesu pristupanja (Centar za strateško-pravno savjetovanje za Crnu Goru – PLAC). Predlog je pripremljen na osnovu analize stvarnog stanja administrativnih kapaciteta Zavoda za metrologiju i tom prilikom je utvrđeno da trenutni broj službenika Zavoda za metrologiju nije dovoljan da bi se obezbijedila potpuna usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije u oblastima metrologije i metrološkog nadzora. Predloženi plan jačanja administrativnih kapaciteta prikazan je u tabeli 4.

Tabela 4. Predlog plana dopunjavanja kadrovskih kapaciteta Zavoda za metrologiju za naredne tri godine

Godina	2026.	2027.	2028.	UKUPNO
Preporučeni broj novozaposlenih	10	6	3	19

7. IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZAVODA ZA METROLOGIJU

Zavodu za metrologiju je za 2025. godinu dodijeljen budžet u iznosu od **1.262.311,71 €**, u skladu sa Zakonom o budžetu („Sl. list CG“, br. 11/25).

Utrošena finansijska sredstva od tekućeg budžeta u toku 2025. godine iznosila su **1.205.351,72 €**, pa je procenat izvršenja budžeta **95,49%**.

Za bruto zarade zaposlenih i doprinose na teret poslodavca u 2025. godini utrošeno je **699.281,24 €**, u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18, 34/19, 130/21, 146/21, 92/22, 152/22, 113/23, 48/24 i 84/24).

Za sprovođenje postupaka ovjeravanja mjerila, odobrenja tipa mjerila, kalibracije mjerila/etalona, ekspertiza, određivanja znaka proizvođača, određivanja znaka uvoznika, kao i pregleda i žigosanja predmeta od dragocjenih metala, plaćaju se naknade u skladu sa Uredbom o visini i načinu plaćanja naknada iz oblasti metrologije („Sl. list CG“, br. 73/10) i Uredbom o visini i načinu plaćanja naknada iz oblasti kontrole predmeta od dragocjenih metala („Sl. list CG“, br. 34/11) na žiro račun 832-975-85. U toku 2025. godine ostvaren je prihod od naplate usluga u iznosu od **600.419,73 €**.

Na osnovu Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 90/24) i Odluke br. 01-100/24-1580, po kojoj je došlo do preuzimanja sedam službenika iz Uprave za inspekcijske poslove, Zavod je preuzeo praćenje naplate prekršajnih kazni na podračunu 832-71703-40. U toku 2025. godine ostvaren je prihod od naplate prekršajnih kazni na podračun 832-71703-40 u iznosu od **16.500,21 €**.

Ukupan prihod od administrativnih taksi, u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama („Sl. list CG“, br. 18/19), uplaćen na račun 832-3161012-75, iznosi **6.560,40 €**. Ukupan iznos koji je Zavod za metrologiju ostvario na ova dva uplatna računa ukupno iznosi **623.480,34 €**.